

CONSELLERÍA DE POLÍTICA SOCIAL

Memoria 2021

CONSELLERÍA DE POLÍTICA SOCIAL

Memoria 2021

XUNTA
DE GALICIA

Consellería de Política Social e Xuventude. Memoria 2021

1ª ed., 2022. Santiago de Compostela

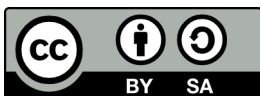
Elabora:

Xunta de Galicia, Consellería de Política Social, 2021

Edita:

Consellería de Política Social e Xuventude, Secretaría Xeral Técnica,
Subdirección Xeral de Coordinación Administrativa, Sección de Publicacións
e Estatísticas

© da edición, Xunta de Galicia. 2022.

ISSN: 2529-9875

URL: https://libraria.xunta.gal/gl/memoria_cps_2021.pdf

Revisión: Pepa Dabán Royo

Maquetación: Antonio Lameiro Ces

Esta obra distribúese cunha licenza CC-Atribución.CompartirIgual 4.0

España de Creative Commons. Para ver unha copia de licenza, visite:

https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.es_ES

índice

	11	Presentación
CÁPITULO 1	12	Contorno e recursos
	13	1.1 Contorno
	13	1.1.1 Información demográfica
	19	1.1.2 Información socioeconómica
	26	1.2 Recursos
	26	1.2.1 Estrutura orgánica
	28	1.2.2 Recursos humanos
	28	1.2.3 Recursos económicos
	30	1.2.4 Rede de centros
	34	1.3 Normativa
	34	1.4 Publicacións e estatísticas
	35	1.4.1 Área de Publicacións
	46	1.4.2 Área de Estatísticas
	47	1.5 Autorización e inspección de servizos sociais
	47	1.5.1 Área de Rexistro e Autorización
	48	1.5.2 Área de Inspección
	50	1.6 As fundacións de interese galego
CÁPITULO 2	52	Familia, infancia e dinamización demográfica
	53	2.1 Familia

55	2.1.1 Familias numerosas
57	2.1.2 Carné familiar
57	2.1.3 Transporte metropolitano de Galicia. Aplicación social para as familias numerosas
58	2.1.4 Portal www.familiasgalegas.org
59	2.1.5 Gabinetes de orientación familiar (GOF)
61	2.1.6 Programa de puntos de encontro familiar
64	2.1.7 Programa de apoio a familias monoparentais
64	2.1.8 Programa de soporte vital ás familias con nenas/os con enfermidades de longa duración ou terminais con escasos recursos económicos
64	2.1.9 Programa promociona
65	2.1.10 Programa de mediación familiar
66	2.1.11 Residencias de tempo libre
66	2.1.12 Certificado da Dirección Xeral de Familia Infancia e Dinamización Demográfica da condición de familia monoparental
68	2.2 Infancia e adolescencia
68	2.2.1 Protección á Infancia
82	2.2.2 Xustiza penal xuvenil
88	2.3 Conciliación
88	2.3.1 Rede galega de escolas infantís 0-3
96	2.3.2 Programas e servizos
103	2.4 Demografía
103	2.4.1 Observatorio Galego de Dinamización Demográfica
104	2.4.2 Foro de Rexións Españolas con Desafíos Demográficos
104	2.4.3 RESOE
106	2.4.4 Aprobación da normativa e execución da Lei de impulso demográfico de Galicia

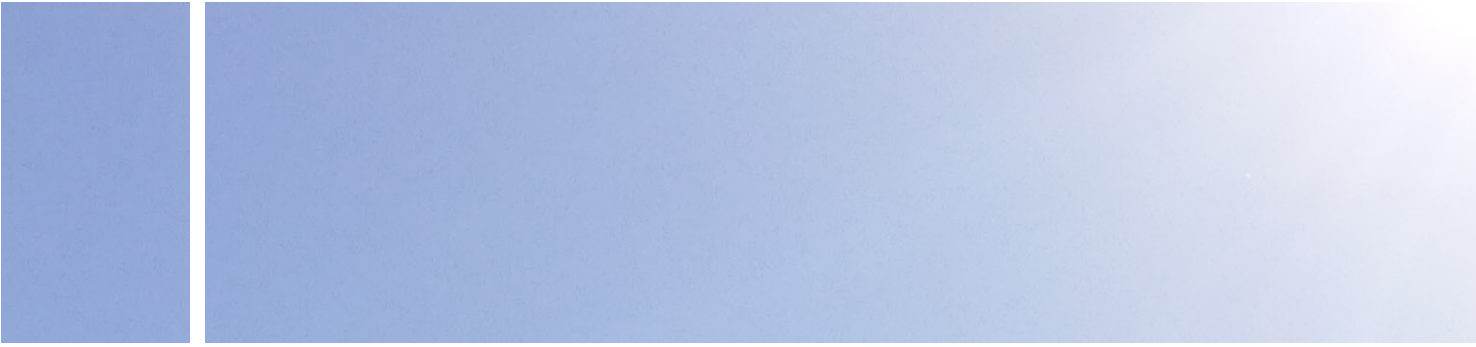
índice

CÁPITULO 3	108	Inclusión social
	109	3.1 Inclusión e integración social
	109	3.1.1 Prestacións e acción social
	118	3.1.2 Programas de inclusión social
	125	3.1.3 Inmigración
	128	3.2 Servizos sociais e xestión económica
	128	3.2.1 Coordinación de servizos sociais comunitarios
	135	3.2.2 Rede galega de centros sociocomunitarios de benestar
	136	3.2.3 Accións en materia de desafiuzamentos
	140	3.2.4. Participación e representación
CÁPITULO 4	142	Maiores e persoas con dependencia
	144	4.1 Recursos residenciais e de atención diúrna
	144	4.1.1 Procedemento de acceso ás prazas públicas
	144	4.1.2 Recursos comúns e de atención ao alzhéimer
	148	4.1.3 Recursos especializados para a discapacidade
	151	4.2 Recursos económicos
	151	4.3.1 Descrición e área de actuación
	151	4.3.2 Balance de xestión
	152	4.3 Programas, axudas e subvencións
	152	4.3.1 Programas de ocio e tempo libre
	154	4.3.2 Programas de apoio a familias con persoas maiores, persoas con discapacidade e/ ou en situación de dependencia
	159	4.3.3 Subvencións
	164	4.4 Liñas de colaboración
	164	4.4.1 Convenios na área de maiores
	169	4.4.2 Convenios na área de persoas con discapacidade

	178	4.5 Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas (FUNGA)
	180	4.6 Información ao cidadán
	180	4.6.1 Teléfono Social
	181	4.6.2 Servizo do Centro de coordinación, control loxístico e de teleoperación que dá soporte á xestión da operativa do Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal (065)
CÁPITULO 5	182	Atención integral sociosanitaria
	184	5.1 Planificación, sistemas de información, calidade, humanización e innovación asistencial
	184	5.1.1 Descrición da área de actuación
	184	5.1.2 Proxectos e actuacións
	197	5.1.3 Balance de xestión
	199	5.2 Dependencia e discapacidade
	199	5.2.1 Descrición da área de actuación
	204	5.2.2 Proxectos normativos
	204	5.2.3 Planificación e melloras
	208	5.2.4 Balance de xestión
	212	5.2.5 Información ao cidadán

índice

CÁPITULO 6	214	Xuventude e voluntariado
	218	6.1 Programas e actuacións no ámbito da xuventude
	218	6.1.1 Plan de formación
	218	6.1.2 Tipos de carnés
	220	6.1.3 Actividades programadas
	226	6.1.4 Residencias xuvenís
	228	6.1.5 Rede galega de dinamización xuvenil.
	229	6.1.6 Difusión cultural
	232	6.1.7 Programas europeos
	240	6.1.8 Centro Coordinador de Información e Documentación Xuvenil
	242	6.1.9 Ordes de subvencións no ámbito da xuventude
	244	6.2 Voluntariado e participación
	244	6.2.1 Rexistro de Entidades de Acción Voluntaria
	244	6.2.2 Subvencións no ámbito do voluntariado (voluntariado xuvenil)
	248	6.2.3 Programas de voluntariado 2020

PRESENTACIÓN

Galicia tiña como un dos retos máis importantes para o ano 2021 recuperar de forma progresiva a “normalidade”. Desde a Xunta de Galicia puxemos todos os mecanismos que estaban á nosa disposición para conseguilo, comezando por desenvolver unha estratexia de vacinación áxil para toda a poboación, pero que priorizou sempre as persoas máis vulnerables ante a covid-19, isto é, as persoas maiores que viven nos centros residenciais, converténdonos así na Comunidade que conseguiu de xeito máis rápido unha inmunización total nestes centros. Grazas ás vacinas demos pasos seguros na protección dos que máis o necesitaban, mentres nos esforzamos para seguir avanzando nos retos sociais que tiñamos por diante.

A nosa Comunidade redobrou esforzos para que, ante unha situación extraordinaria, se desen respostas axeitadas para que ningún galego nin galega quedase desprotexido. Con este obxectivo renovamos cun investimento histórico a Axenda Social Única, que recolle as principais medidas no eido social.

Desde a Consellería de Política Social e Xuventude afrontáronse as dificultades coa sensibilidade e a axilidade requirida. Os profesionais que forman parte deste departamento volveron demostrar a súa responsabilidade, a súa constancia e o seu esforzo para facer posible unha rede de servizos sociais consolidada. Desde aquí quero volver transmitirles o meu máis sincero agradecemento polo traballo demostrado nos momentos máis difíciles.

Tras superar os momentos máis complicados da pandemia co sacrificio de todos, diriximos os nosos esforzos a seguir construíndo a Galicia do futuro, unha terra de vangarda no eido dos servizos sociais. Neste senso, desenvolvemos medidas como a elaboración dun novo modelo de coidados para as persoas maiores, que actualiza e mellora a súa atención; presentamos o Plan de choque en dependencia, que reducirá os tempos e a burocracia para acceder a unha axuda; e tamén demos un impulso económico moi necesario ao Servizo de Axuda no Fogar, o que nos fai referentes a nivel nacional, para que os maiores poidan continuar vivindo no seu fogar coidados por un profesional.

O curso 2020/21 foi histórico despois da entrada en funcionamento da gratuidade en todas as escolas infantís para os segundos fillos e seguintes, unha medida na que fomos pioneiros, converténdonos na primeira e a única comunidade a nivel nacional en levala a cabo, e que agora estenderemos a todos os nenos sen excepción.

Galicia é unha comunidade de referencia a nivel nacional, un espello no que mirarse no ámbito dos servizos sociais. Temos como obxectivo seguir coidando aos que coidaron de nós e apoiando a todas as familias galegas, sen excepción.

Fabiola García Martínez

Conselleira de Política Social e Xuventude

01

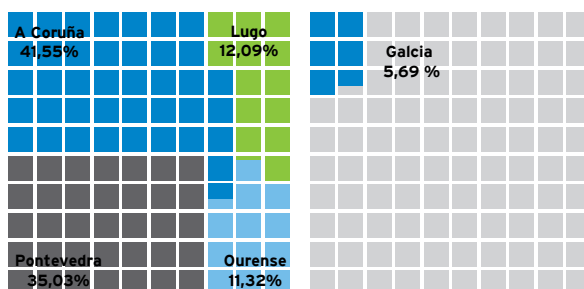
Contorno e recursos

1.1 CONTORNO

1.1.1 Información demográfica

Segundo o *Padrón municipal de habitantes e estatística de poboación 2021* do Instituto Nacional de Estatística, o número de persoas empadroadas en Galicia é de 2.695.645, coa seguinte distribución provincial: A Coruña, 1.120.134 habitantes; Lugo, 326.013; Ourense, 305.223; e Pontevedra, 944.275. As cidades con máis poboación son Vigo, A Coruña, Ourense, Lugo, Santiago de Compostela, Pontevedra e Ferrol.

	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	537.004	583.130	1.120.134
Lugo	157.892	168.121	326.013
Ourense	146.495	158.728	305.223
Pontevedra	455.910	488.365	944.275
Galicia	1.297.301	1.398.344	2.695.645
España	23.222.953	24.162.154	47.385.107

O Padrón municipal é o rexistro administrativo onde constan os veciños do municipio. A súa formación, mantemento, revisión e custodia corresponde aos respectivos concellos e da súa actualización obtense a revisión do Padrón municipal con referencia ao 1 de xaneiro de cada ano

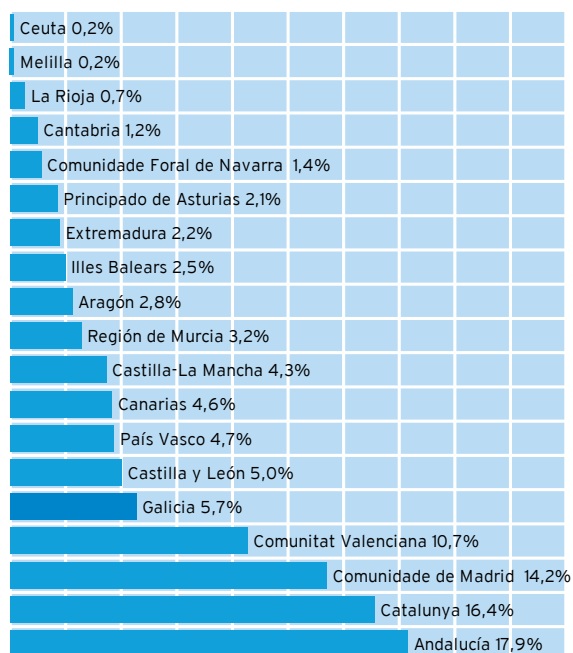
Cidades con máis poboación a 1 de xaneiro de 2021

	Homes	Mulleres	Total
Vigo	138.634	155.203	293.837
A Coruña	113.806	131.662	245.468
Ourense	47.408	57.188	104.596
Santiago de Compostela	45.505	52.353	97.858
Lugo	45.039	52.574	97.613
Pontevedra	39.314	43.800	83.114
Ferrol	30.473	34.312	64.785

Cifras oficiais de poboación a 1 de xaneiro de 2021

Total Nacional	47.385.107	
Andalucía	8.472.407	17,88 %
Aragón	1.326.261	2,80 %
Asturias, Principado de	1.011.792	2,14 %
Balears, Illes	1.173.008	2,48 %
Canarias	2.172.944	4,59 %
Cantabria	584.507	1,23 %
Castilla y León	2.383.139	5,03 %
Castilla - La Mancha	2.049.562	4,33 %
Catalunya	7.763.362	16,38 %
Comunitat Valenciana	5.058.138	10,67 %
Extremadura	1.059.501	2,24 %
Galicia	2.695.645	5,69 %
Madrid, Comunidad de	6.751.251	14,25 %
Murcia, Región de	1.518.486	3,20 %
Navarra, Comunidad Foral de	661.537	1,40 %
País Vasco	2.213.993	4,67 %
Rioja, La	319.796	0,67 %
Ceuta	83.517	0,18 %
Melilla	86.261	0,18 %

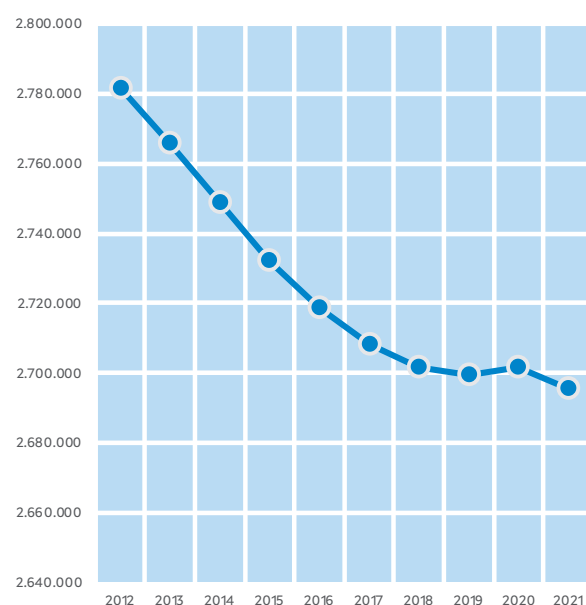
Evolución da poboación

A poboación de Galicia diminuíu un 3,09% en 2021 con respecto ao Padrón de 2012 e a participación no total nacional diminuíu en 0,20 puntos (5,69% en 2021). Ademais, nas provincias de Lugo e Ourense producíronse perdas de poboación do 6,56% e o 7,58% respectivamente con respecto ao padrón de 2012.

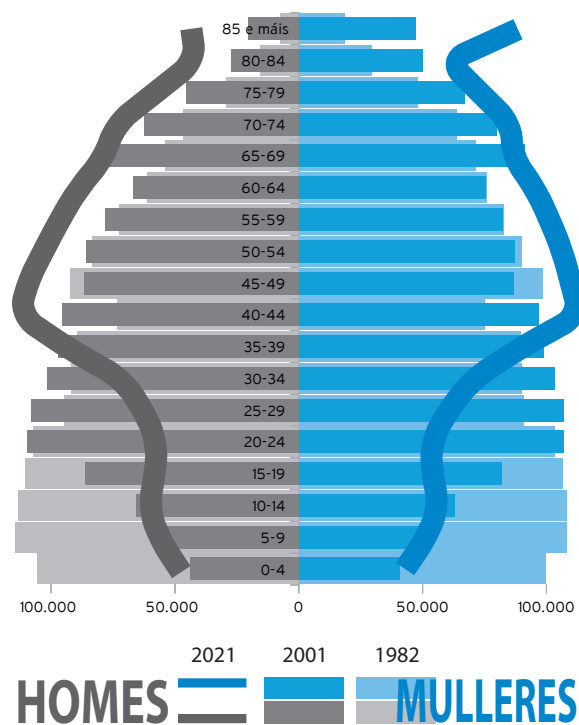
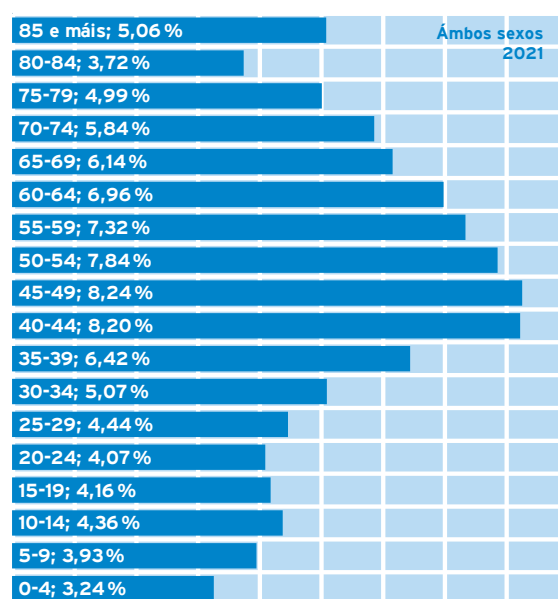
A evolución da poboación de Galicia dende 2012 é a seguinte:

Idade	Homes	Mulleres	TOTAL
2012	1.343.328	1.438.170	2.781.498
2013	1.335.122	1.430.818	2.765.940
2014	1.325.657	1.423.038	2.748.695
2015	1.317.054	1.415.293	2.732.347
2016	1.309.809	1.408.716	2.718.525
2017	1.304.392	1.403.947	2.708.339
2018	1.300.609	1.401.134	2.701.743
2019	1.298.964	1.400.535	2.699.499
2020	1.300.153	1.401.666	2.701.819
2021	1.297.301	1.398.344	2.695.645

Pirámide de poboación galega 1982-2001-2021

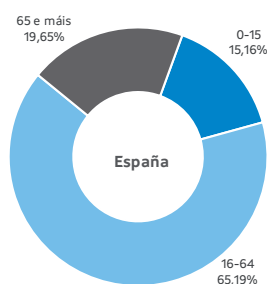
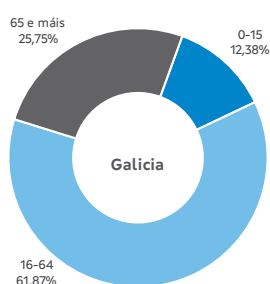
Idade	1982			2001			2021		
	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total
0-4	105.502	99.896	205.399	43.883	40.975	84.858	87.303	44.860	42.443
5-9	114.411	108.192	222.604	55.077	52.181	107.257	105.950	54.775	51.175
10-14	113.404	108.295	221.697	65.718	62.909	128.628	117.409	60.401	57.008
15-19	110.521	106.521	217.041	86.265	82.080	168.346	112.139	57.570	54.569
20-24	107.274	103.269	210.541	109.750	107.114	216.865	109.782	56.231	53.551
25-29	94.874	90.688	185.562	108.131	106.779	214.911	119.725	60.879	58.846
30-34	91.996	90.146	182.143	101.728	103.394	205.122	136.721	68.558	68.163
35-39	89.354	89.567	178.922	97.142	99.040	196.182	173.078	86.587	86.491
40-44	73.219	75.196	148.414	95.565	97.062	192.627	221.129	110.159	110.970
45-49	92.226	98.527	190.753	86.617	86.929	173.547	222.019	110.339	111.680
50-54	83.542	90.134	173.676	85.852	87.271	173.123	211.279	103.651	107.628
55-59	72.586	82.706	155.293	78.087	82.220	160.307	197.262	95.682	101.580
60-64	61.060	76.017	137.078	66.898	75.474	142.372	187.709	90.253	97.456
65-69	54.008	71.450	125.457	77.355	91.299	168.653	165.433	78.784	86.649
70-74	46.486	63.822	110.306	62.583	79.779	142.362	157.402	72.653	84.749
75-79	29.468	48.106	77.574	45.427	67.181	112.608	134.509	59.478	75.031
80-84	15.724	29.484	45.209	27.428	49.956	77.384	100.353	40.598	59.755
85 e máis	7.554	18.665	26.219	20.571	47.205	67.776	136.443	45.843	90.600

A poboación por grupos de idade

En Galicia e España a distribución por tramos de idade da poboación residente é a seguinte:

	Total	0-15	16-64	> 64
A Coruña	1.120.134	141.517	696.268	282.349
Lugo	326.013	34.912	194.602	96.499
Ourense	305.223	31.805	176.951	96.467
Pontevedra	944.275	125.444	600.006	218.825
Galicia	2.695.645	333.678	1.667.827	694.140
España	47.385.107	7.183.373	30.890.906	9.310.828

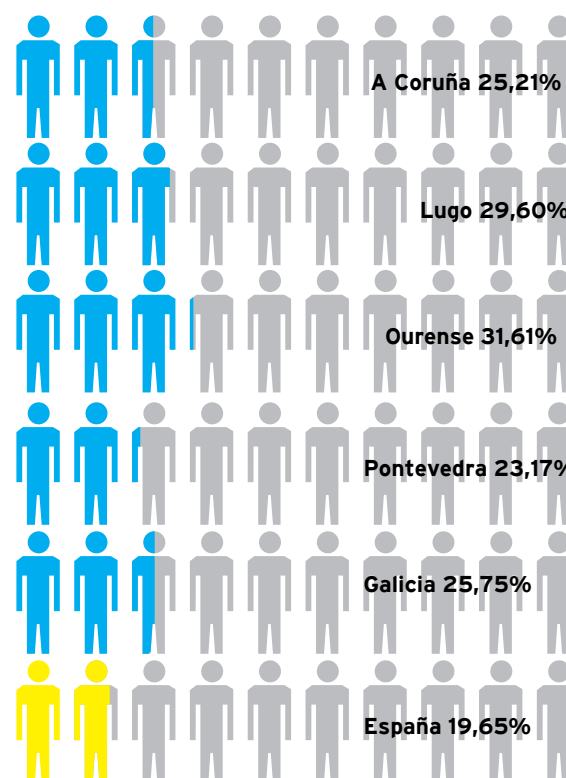
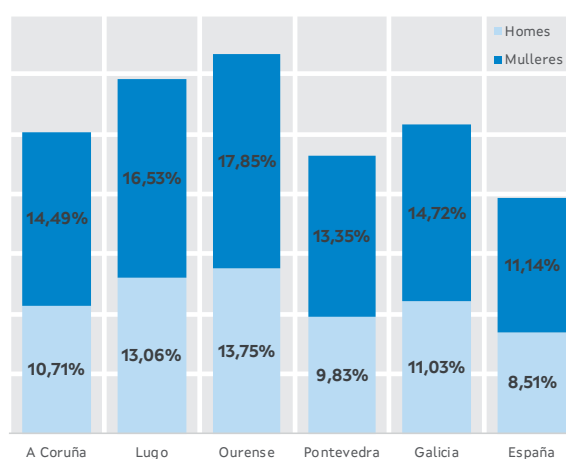

Envellecemento da poboación

Galicia é, sen dúbida, unha comunidade moi envellecida, que presenta unha proporción de maiores de 65 anos do 25,75% (a española, sendo das máis vellas do mundo, sitúase no 19,65%). As provincias de Lugo e Ourense presentan unha situación preocupante, con taxas do 29,60% e 31,61% respectivamente.

	Total	> 64		
		Homes	Mulleres	Total > 64
A Coruña	1.120.134	119.994	162.355	282.349
Lugo	326.013	42.593	53.906	96.499
Ourense	305.223	41.978	54.489	96.467
Pontevedra	944.275	92.791	126.034	218.825
Galicia	2.695.645	297.356	396.784	694.140
España	47.385.107	4.033.045	5.277.783	9.310.828

As porcentaxes das persoas maiores en Galicia e España por sexos son as seguintes:

Estas porcentaxes foron en aumento ao longo dos anos, así, desde 2012 a evolución das persoas maiores en Galicia e en España é a seguinte:

Ano	España	Porcentaxe	Galicia	Porcentaxe
2012	8.222.196	17,40 %	635.879	22,86 %
2013	8.335.861	17,69 %	640.263	23,15 %
2014	8.442.427	18,05 %	648.045	23,58 %
2015	8.573.985	18,39 %	655.907	24,01 %
2016	8.657.705	18,60 %	661.310	24,33 %
2017	8.764.204	18,82 %	665.939	24,59 %
2018	8.908.151	19,07 %	672.930	24,91 %
2019	9.055.580	19,26 %	679.730	25,18 %
2020	9.218.381	19,43 %	687.824	25,46 %
2021	9.310.828	19,65 %	694.140	25,75 %

Fonte: Revisión do Padrón municipal de habitantes 2020 do INE

Índice de envellecemento

Defínese como a porcentaxe que representa a poboación maior de 64 anos sobre a poboación menor de 16 anos a 1 de xaneiro de cada ano. Como se pode observar, en Galicia no ano 2021 por cada menor de 16 anos hai dous maiores de 65 anos, en 1982 a proporción era a inversa.

Ano	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
1982	50,48	93,80	80,98	39,92	55,42	42,09
1987	60,45	110,59	105,93	48,39	66,93	51,35
1992	80,75	139,10	141,56	63,85	88,04	68,63
1997	115,41	187,49	192,18	91,26	123,53	90,81
2002	157,03	247,83	254,20	121,06	164,25	109,03
2007	167,68	275,04	277,55	129,53	175,40	106,34
2012	173,47	275,63	286,70	139,24	181,60	108,34
2017	184,17	270,76	294,66	155,39	192,51	118,26
2021	198,67	273,82	303,60	174,23	207,32	129,11

Fonte: Elaboración propia. Indicadores de Estructura da Población do INE

Proxeccións de poboación 2020-2035

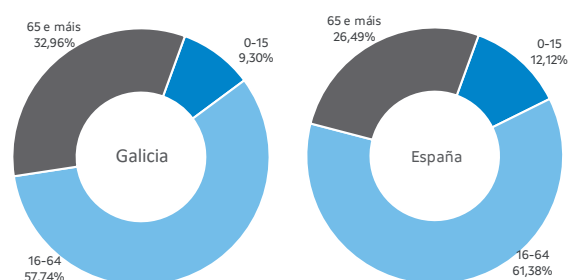
Segundo as proxeccións de poboación, 2020-2035 do INE, a poboación maior de 65 anos en Galicia superará as 800 mil persoas no ano 2035, cun crecemento global do 21%.

Ano	España	Porcentaxe	Galicia	Porcentaxe
2020	9.268.545	19,58 %	687.451	25,44 %
2021	9.397.961	19,86 %	693.578	25,80 %
2022	9.573.284	20,22 %	701.298	26,21 %
2023	9.781.701	20,64 %	709.645	26,66 %
2024	9.998.783	21,09 %	718.465	27,13 %
2025	10.224.729	21,55 %	727.683	27,61 %
2026	10.462.705	22,03 %	737.855	28,14 %
2027	10.692.675	22,49 %	747.273	28,64 %
2028	10.931.497	22,96 %	756.469	29,12 %
2029	11.186.310	23,47 %	765.755	29,62 %
2030	11.467.258	24,02 %	776.049	30,15 %
2031	11.733.187	24,53 %	786.347	30,68 %
2032	11.997.368	25,03 %	797.152	31,23 %
2033	12.270.953	25,54 %	808.673	31,80 %
2034	12.532.403	26,02 %	820.361	32,38 %
2035	12.792.613	26,49 %	831.958	32,96 %

Fonte: Elaboración propia. Proxeccións de poboación. 2020-2035 do INE

En Galicia e España a distribución por tramos de idade da poboación proxectada en 2035 é a seguinte:

	Total	0-15	16-64	> 64
Galicia	2.523.987	234.613	1.457.417	831.958
España	48.284.479	5.853.040	29.638.826	12.792.613

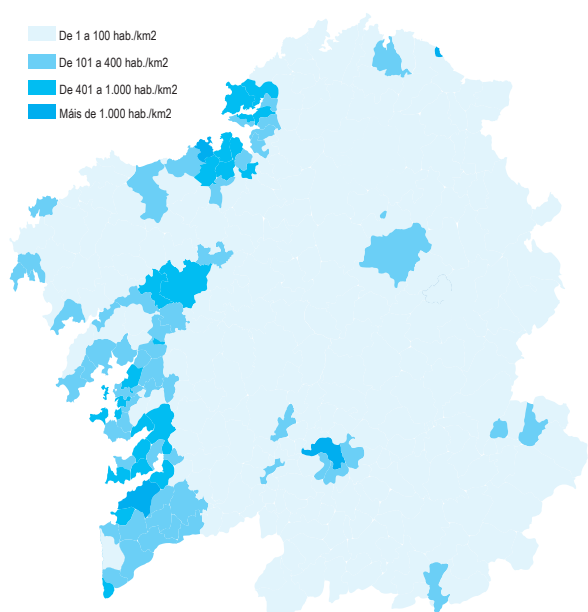

Dispersión da poboación

Entre as peculiaridades que caracterizan a nosa comunidade autónoma destaca a desigualdade na densidade de poboación, que é de 91'15 habitantes/km² de media. Esta concéntrase principalmente na costa e, especialmente, ao longo do eixo A Coruña-Santiago-Vigo.

Outra das peculiaridades que caracterizan a nosa comunidade autónoma é o elevado número de entidades singulares de poboación situadas no seu territorio cun total de 30.377 en 2021 (61.909 en España). Consecuencia directa desta atomización é a baixa densidade de poboación por núcleo poboacional, que na Comunidade Autónoma galega supón unha media de 88,74 habitantes. O total nacional é de 765,40 habitantes.

A esta dispersión únese unha orografía que dificulta o acceso e as comunicacións e que, polo tanto, incide na ordenación, planificación e desenvolvemento das políticas sociais dun xeito moi importante.

Poboación estranxeira

Segundo o *Padrón municipal de habitantes e estatística de poboación 2021* do Instituto Nacional de Estatística, o número de persoas estranxeiras empadroadas en Galicia é de 114.534 (un 1,68% de incremento con respecto aos 112.638 empadroados en 2020) o que representa unha porcentaxe do 4,25%, a segunda máis baixa do Estado.

Poboación estranxeira a 1 de xaneiro de 2021

España	5.440.148	11,48 %
Andalucía	711.916	8,40 %
Aragón	162.349	12,24 %
Principado de Asturias	45.445	4,49 %
Illes Balears	220.297	18,78 %
Canarias	287.826	13,25 %
Cantabria	36.167	6,19 %
Castilla y León	144.110	6,05 %
Castilla - La Mancha	189.567	9,25 %
Catalunya	1.250.665	16,11 %
Comunitat Valenciana	751.616	14,86 %
Extremadura	34.886	3,29 %
Galicia	114.534	4,25 %
A Coruña	43.946	3,92 %
Lugo	16.513	5,07 %
Ourense	16.057	5,26 %
Pontevedra	38.018	4,03 %
Comunidad de Madrid	955.122	14,15 %
Región de Murcia	222.324	14,64 %
Comunidad Foral de Navarra	71.441	10,80 %
País Vasco	183.014	8,27 %
La Rioja	40.891	12,79 %
Ceuta	5.367	6,43 %
Melilla	12.611	14,62 %

Fonte: *Revisión do Padrón municipal de habitantes 2021* do INE

1.1.2 Información socioeconómica

Enquisa de poboación activa (EPA)

A Enquisa de poboación activa (EPA) é unha investigación continua e de periodicidade trimestral dirixida ás familias, realizada polo INE dende 1964. A súa finalidade principal é obter datos da forza de traballo e das súas diversas categorías (ocupados, parados), así como da poboación allea ao mercado laboral (inactivos). Tamaño da mostraxe: ao redor de 65.000 vivendas e 160.000 persoas

Termos empregados:

Activos = ocupados + parados

Ocupados: persoas de 16 ou máis anos que durante a semana de referencia traballaron a cambio dunha retribución, ou tendo traballado estiveron ausentes temporalmente del por enfermidade, vacacións, etc.

Parados: persoas de 16 ou máis anos que na semana de referencia non tiñan traballo, estaban dispoñibles para traballar e buscaban activamente un emprego.

Os datos correspondentes á poboación activa, ocupada, parada e inactiva en Galicia e España, expresados en miles de persoas, son os seguintes:

	Total	Activos	Ocupados	Parados
A Coruña	971,0	515,6	462,1	53,6
Lugo	286,5	146,6	133,6	13,1
Ourense	268,1	129,2	116,0	13,2
Pontevedra	815,3	434,9	379,7	55,2
Galicia	2.340,8	1.226,4	1.091,3	135,1
España	39.707,0	23.288,8	20.184,9	3.103,8

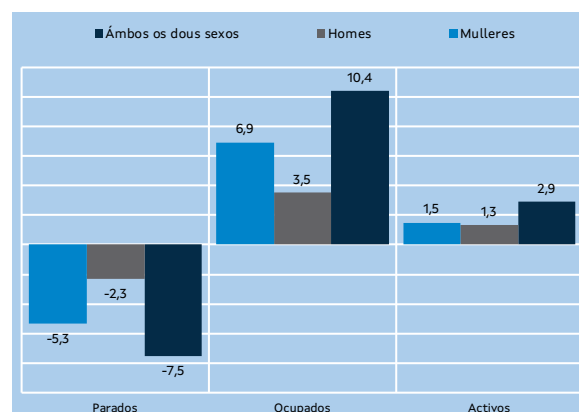
Fonte: EPA 4º trimestre 2021 do INE

Variación interanual

Poboación de 16 anos e máis segundo a súa relación coa actividade laboral e sexo. EPA 4º trimestre 2021 con respecto á EPA 4º trimestre 2020 (miles de persoas).

	Total	Activos	Ocupados	Parados
Ambos os dous sexos				
2020T4	2.339,6	1.223,5	1.080,9	142,6
2021T4	2.340,8	1.226,4	1.091,3	135,1
Homes				
2020T4	1.118,8	636,7	571,4	65,4
2021T4	1.119,8	638,0	574,9	63,1
Mulleres				
2020T4	1.220,8	586,8	509,5	77,3
2021T4	1.221,0	588,3	516,4	72,0

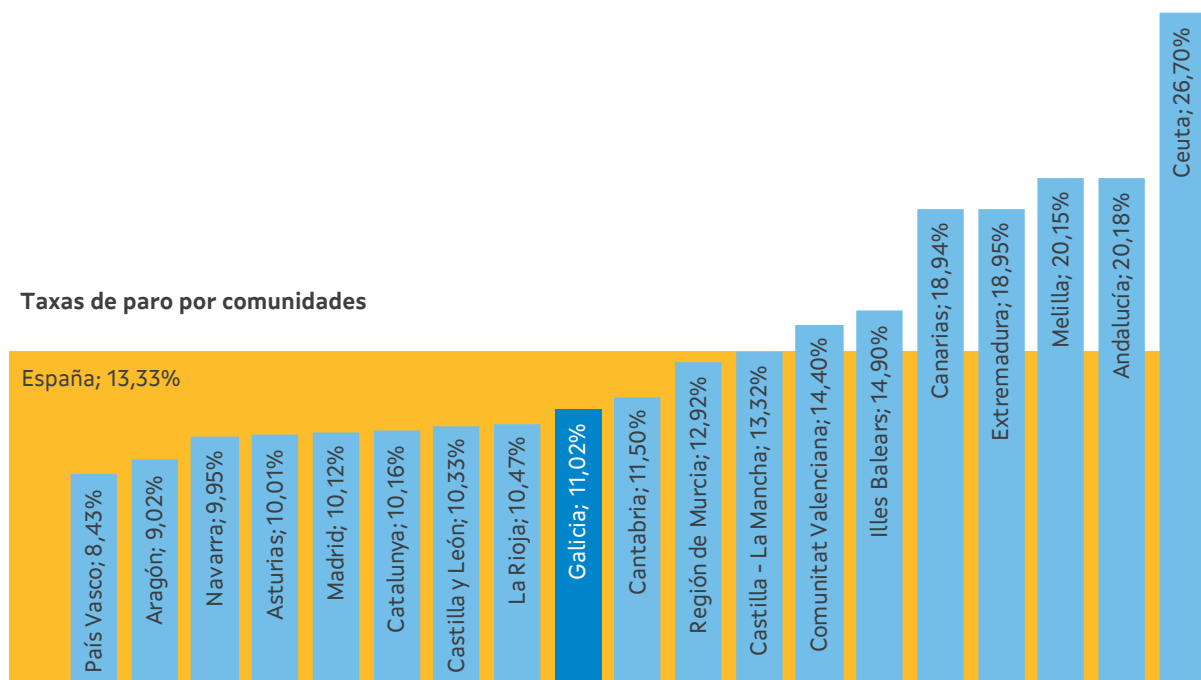
Fonte: EPA 4º trimestre 2021 do INE

Distribución por comunidades autónomas

	Total	Activos	Ocupados	Parados	Taxa de emplego	Taxa de paro
Andalucía	7.075,0	4.071,6	3.249,8	821,8	45,93%	20,18%
Aragón	1.100,2	647,4	589,0	58,4	53,54%	9,02%
Principado de Asturias	881,0	440,6	396,5	44,1	45,01%	10,01%
Illas Baleares	1.027,5	630,9	536,9	94,0	52,25%	14,90%
Canarias	1.938,6	1.157,1	938,0	219,1	48,39%	18,94%
Cantabria	498,1	273,8	242,2	31,5	48,62%	11,50%
Castela e León	2.029,9	1.102,5	988,6	113,9	48,70%	10,33%
Castela – A Mancha	1.697,9	1.003,3	869,7	133,6	51,22%	13,32%
Cataluña	6.354,7	3.893,6	3.498,1	395,4	55,05%	10,16%
Comunidade Valenciana	4.247,8	2.471,6	2.115,8	355,8	49,81%	14,40%
Extremadura	891,6	489,3	396,6	92,7	44,48%	18,95%
Galicia	2.340,8	1.226,4	1.091,3	135,1	46,62%	11,02%
Madrid	5.602,6	3.533,1	3.175,6	357,5	56,68%	10,12%
Rexión de Murcia	1.247,6	748,5	651,8	96,7	52,24%	12,92%
Navarra	543,1	319,6	287,9	31,8	53,01%	9,95%
País Vasco	1.838,7	1.045,1	957,0	88,1	52,05%	8,43%
A Rioxa	263,8	157,6	141,1	16,5	53,49%	10,47%
Ceuta	65,0	36,7	26,8	9,8	41,23%	26,70%
Melilla	63,0	40,2	32,0	8,1	50,79%	20,15%
Total	39.707,0	23.288,8	20.184,9	3.103,8	50,83%	13,33%

Taxas de paro por comunidades

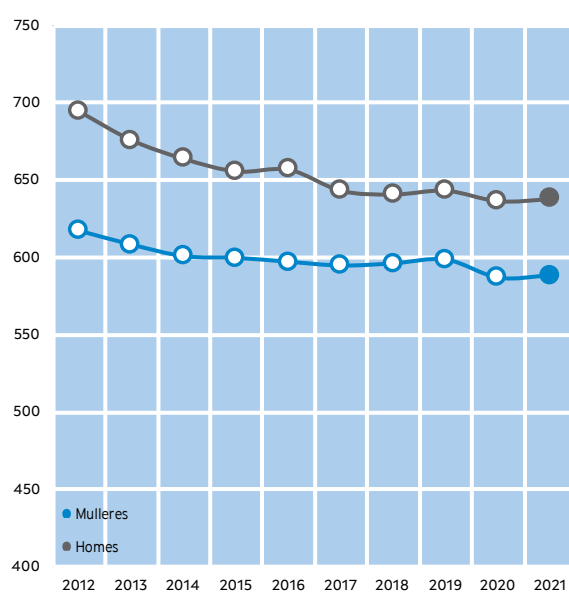
Actividade

A poboación activa en Galicia sitúase no 4º trimestre de 2021 en 1.226,4 miles de persoas, o que representa unha taxa xeral de actividade do 52,39%.

Ano	Homes	Mulleres	TOTAL
2012	693,9	616,9	1.310,7
2013	675,6	608,0	1.283,5
2014	663,7	600,6	1.264,3
2015	655,7	599,5	1.255,2
2016	656,8	597,0	1.253,8
2017	643,3	594,6	1.237,9
2018	641,0	596,0	1.237,0
2019	643,4	598,4	1.241,7
2020	636,7	586,8	1.223,5
2021	638,0	588,3	1.226,4

En miles de persoas

Evolución da poboación activa
Galicia 2012-2021

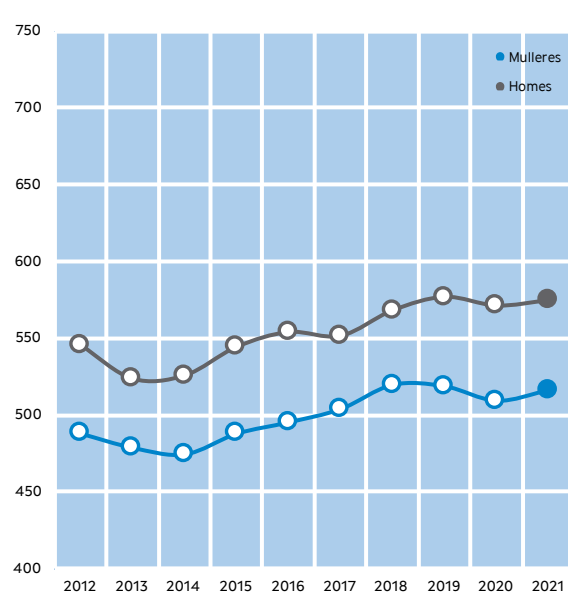
Poboación ocupada en Galicia

A poboación ocupada en Galicia, segundo a EPA do 4º trimestre de 2021 é de 1.091,3 miles de persoas (52,68% homes e do 47,32% en mulleres), o que representa unha taxa xeral de emprego (porcentaxe de ocupados respecto á poboación total do 46,62%).

Ano	Homes	Mulleres	TOTAL
2012	545,6	488,2	1.033,8
2013	523,6	479,0	1.002,6
2014	525,7	474,7	1.000,4
2015	544,4	488,1	1.032,5
2016	554,1	495,5	1.049,6
2017	551,6	504,1	1.055,8
2018	568,3	519,8	1.088,1
2019	577,1	518,9	1.096,0
2020	571,4	509,5	1.080,9
2021	574,9	516,4	1.091,3

En miles de persoas

Evolución da poboación ocupada
Galicia 2012-2021

Poboación parada en Galicia

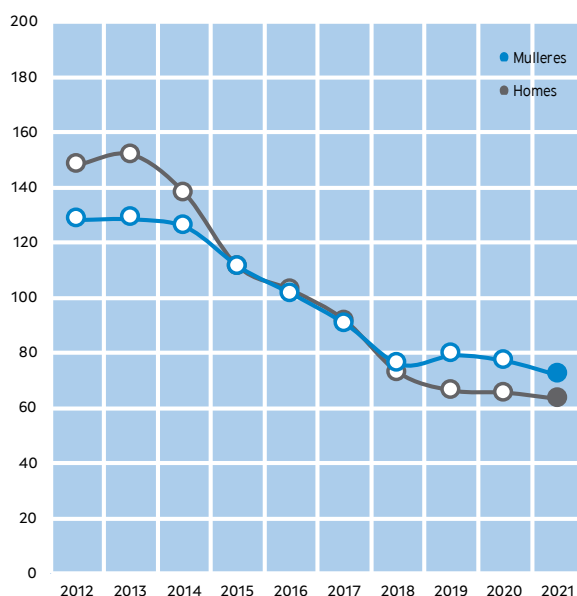
A poboación parada en Galicia, segundo a Enquisa de poboación activa do 4º trimestre de 2021 do INE, é de 135,1 miles de persoas, 72,0 mulleres (53,29%) e 63,1 homes (46,71%).

A evolución da poboación parada por sexos é a seguinte:

Ano	Homes	Mulleres	TOTAL
2012	148,2	128,7	276,9
2013	152,0	128,9	280,9
2014	138,0	125,9	263,8
2015	111,3	111,4	222,7
2016	102,7	101,5	204,2
2017	91,7	90,5	182,1
2018	72,7	76,2	148,9
2019	66,2	79,5	145,7
2020	65,4	77,3	142,6
2021	63,1	72,0	135,1

En miles de persoas

Evolución da poboación parada
Galicia 2012-2021

A distribución da poboación parada por sexos é a seguinte:

	Homes	Mulleres	TOTAL
A Coruña	25,1	28,5	53,6
Lugo	7,5	5,6	13,1
Ourense	7,0	6,2	13,2
Pontevedra	23,5	31,7	55,2
Galicia	63,1	72,0	135,1
España	1.448,2	1.655,6	3.103,8

En miles de persoas

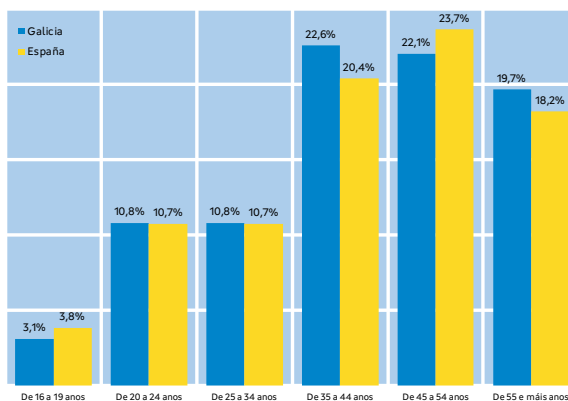
Poboación parada por idade

A poboación parada por idade, cunha distribución por tramos de idade en miles de persoas en Galicia e España é a seguinte:

	Galicia	España
De 16 a 19 anos	4,2	119,1
De 20 a 24 anos	14,6	333,4
De 25 a 34 anos	29,3	718,9
De 35 a 44 anos	30,5	633,0
De 45 a 54 anos	29,8	734,3
De 55 y más anos	26,6	565,1
Total	135,1	3.103,8

En miles de persoas

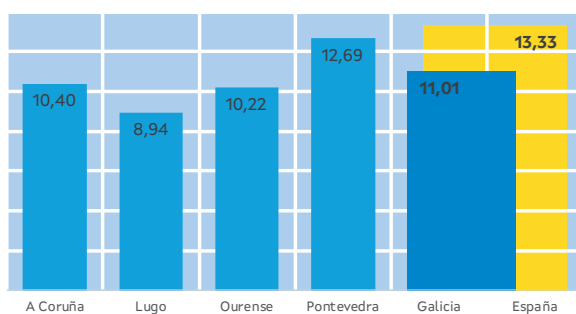
Porcentaxes da poboación parada por tramos de idade

Taxas de paro

En Galicia hai 142,6 mil parados, o que representa unha taxa de paro de 11,66 cunha taxa do 10,26 para os homes e 13,17 para mulleres. As taxas de paro por provincias son as seguintes:

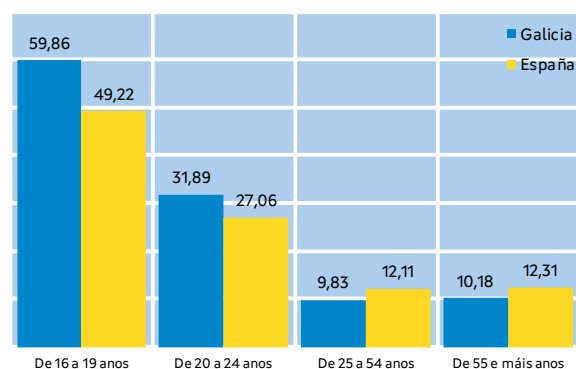
	Homes	Mulleres	TOTAL
A Coruña	9,33	11,55	10,40
Lugo	9,78	8,00	8,94
Ourense	10,37	10,06	10,22
Pontevedra	10,45	15,10	12,69
Galicia	9,89	12,24	11,01
España	11,79	15,04	13,33

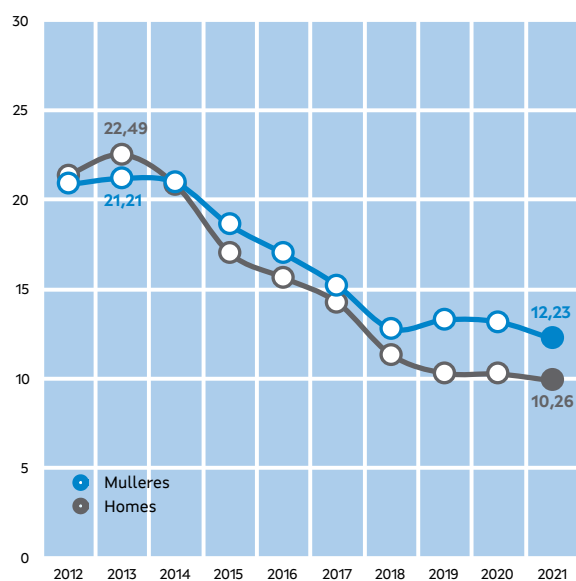
Taxas de paro por idade

A distribución das taxas de paro por tramos de idade en Galicia e España é a seguinte:

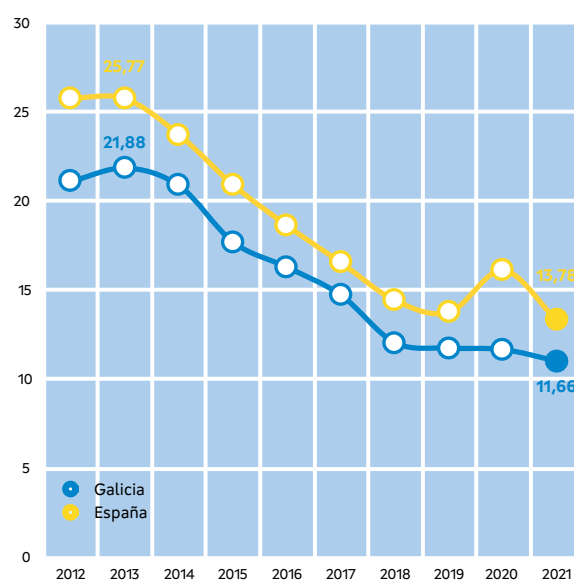
	Galicia	España
De 16 a 19 anos	59,86	49,22
De 20 a 24 anos	31,89	27,06
De 25 a 54 anos	9,83	12,11
De 55 e máis anos	10,18	12,31
Total	11,01	13,33

Evolución das taxas de paro por sexo Galicia 2012-2021

Evolución das taxas de paro Galicia-España 2012-2021

Seguridade Social

Que é o Sistema da Seguridade Social?

O Sistema da Seguridade Social é un conxunto de réximes a través dos cales o Estado garante ás persoas comprendidas no seu campo de aplicación, por realizar unha actividade profesional, ou por cumprir os requisitos esixidos na modalidade non contributiva, así como aos familiares ou asimilados que tivesen ao seu cargo, a protección adecuada nas continxencias e situacións que a lei define.

Poboación afiliada por comunidades autónomas. 30 de decembro de 2021

España	19.703.812	
Andalucía	3.240.147	16,44 %
Aragón	580.291	2,95 %
Principado de Asturias	369.680	1,88 %
Illes Balears	437.556	2,22 %
Canarias	829.252	4,21 %
Cantabria	219.821	1,12 %
Castilla y León	924.827	4,69 %
Castilla - La Mancha	744.406	3,78 %
Catalunya	3.492.985	17,73 %
Comunitat Valenciana	2.004.182	10,17 %
Extremadura	399.821	2,03 %
Galicia	1.021.907	5,19 %
Comunidad de Madrid	3.376.977	17,14 %
Región de Murcia	616.579	3,13 %
Comunidad Foral de Navarra	292.235	1,48 %
País Vasco	975.229	4,95 %
La Rioja	131.363	0,67 %
Ceuta	22.562	0,11 %
Melilla	23.992	0,12 %

Fonte: Seguridade Social

O Sistema de Seguridade Social está composto polo réxime xeral e réximes especiais. Dentro do réxime xeral tamén se inclúen os sistemas especiais, entre outros, agrario e de empregados do fogar.

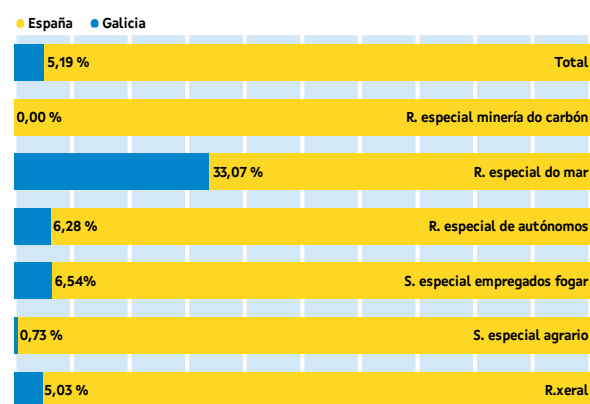
Os réximes especiais son o réxime especial de traballadores autónomos, o réxime especial de minaría do carbón e o Réxime especial de traballadores do mar.

En Galicia e España, o número de traballadores afiliados á Seguridade Social, segundo réximes, a 30 decembro de 2021 foi o seguinte:

	Galicia	España
Réxime Xeral		
R. xeral (1)	763.244	15.185.343
S. especial agrario	5.504	752.793
S. especial empregados fogar	24.889	380.570
Réximes especiais		
R. especial de autónomos	208.809	3.325.252
R. especial do mar	19.461	58.849
R. especial da minaría do carbón	0	1.005
Total	1.021.907	19.703.812

⁽¹⁾ Incluídos no réxime xeral os datos de coidadores non profesionais, excluídos datos dos sistemas especiais agrario e de empregados do fogar

Fonte: Seguridade Social

Pensionistas

Pensiones contributivas

Son prestacións económicas e de duración indefinida, aínda que non sempre, cuxa concesión está xeralmente supeditada a unha previa relación xurídica coa Seguridade Social (acreditar un período mínimo de cotización en determinados casos), sempre que se cumpran os demais requisitos esixidos.

- ▶ Dentro da acción protectora do réxime xeral e dos réximes especiais da Seguridade Social, coas excepcións que, en cada caso e para cada modalidade, se indican no respectivo réxime especial, inclúense as pensións seguintes:
 - Por xubilación.
 - Por incapacidade permanente: total, absoluta e grande invalidez.
 - Por falecemento: viuvez, orfandade e en favor de familiares.
- ▶ Dentro da acción protectora do seguro obrigatorio de vellez e invalidez (SOVI), inclúense as pensións de: vellez, invalidez e viuvez.

Pensiones non contributivas

Son prestacións económicas que se recoñecen a aqueles cidadáns que, atopándose en situación de necesidade protexible, carezan de recursos suficientes para a súa subsistencia nos termos legalmente establecidos, aínda cando non cotizasen nunca ou o tempo suficiente para alcanzar as prestacións do nivel contributivo. Dentro desta modalidade, atópanse as pensións de invalidez e xubilación.

Destas prestacións dáse conta no apartado 3.1 do capítulo 3 Inclusión, inmigración e acción social.

Pensiones en vigor a 1 de decembro de 2021

Total sistema

	Número	P.media
España	9.916.966	1.039,54
Andalucía	1.609.441	929,73
Aragón	306.752	1.098,27
Principado de Asturias	300.752	1.221,60
Illes Balears	200.508	967,60
Canarias	343.967	949,06
Cantabria	143.720	1.098,47
Castilla y León	380.072	960,89
Castilla - La Mancha	616.953	1.033,80
Catalunya	1.750.635	1.079,85
Comunitat Valenciana	1.015.379	958,08
Extremadura	232.305	865,89
Galicia	769.074	886,30
Comunidad de Madrid	1.196.682	1.217,68
Región de Murcia	253.399	918,57
Comunidad Foral de Navarra	140.602	1.193,99
País Vasco	567.978	1.289,58
La Rioja	71.574	1.022,85
Ceuta	8.918	1.045,46
Melilla	8.255	1.003,22

Fonte: Seguridade Social

A distribución por clases é a seguinte:

	Galicia		España	
	Número	P.media	Número	P.media
Incapacidade permanente	70.723	902,89	953.591	994,49
Xubilación	482.620	1.011,38	6.218.551	1.196,17
Viuvez	185.565	627,17	2.358.328	743,03
Orfandade	23.387	412,27	342.218	418,40
Favor de familiares	6.779	537,55	44.278	605,74
Total pensións	769.074	886,30	9.916.966	1.039,54

1.2 RECURSOS

1.2.1 Estrutura orgánica

A Consellería de Política Social é o departamento da Administración autonómica ao cal, ademais daquelas competencias e funcións establecidas pola Lei 1/1983, do 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e da súa Presidencia, lle corresponde, de conformidade co Estatuto de autonomía e coa Constitución española, propoñer e executar as directrices xerais do Goberno no ámbito social. Engloban, xa que logo, as competencias en materia de servizos sociais, incluíndo as políticas de familia, infancia e menores, dinamización demográfica, benestar social, inclusión social, servizos comunitarios, atención aos discapacitados e ás persoas maiores, a promoción da autonomía persoal e a atención ás persoas en situación de dependencia; tamén atende as políticas de xuventude e voluntariado. Todo o anterior na forma establecida no Decreto 216/2020, do 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social (DOG nº 253 do 17.12.2020).

A configuración da nova estrutura orgánica da Xunta de Galicia e da Vicepresidencia e as consellerías foi publicada no Decreto 110/2020, do 6 de setembro (DOG nº. 181 do 07.09.2020) e no Decreto 130/2020 do 17 de setembro (DOG nº. 190 do 18.09.2020) respectivamente.

O Decreto 216/2020, do 3 de decembro, no seu artigo 2 establece que para o exercicio das súas funcións, a Consellería de Política Social se estrutura nos seguintes órganos: A persoa titular da Consellería, Secretaría Xeral Técnica, Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Xeográfica, Dirección Xeral de Inclusión Social, Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade, Dirección Xeral de Atención Integral Sociosanitaria, Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado e xefaturas territoriais.

No seu art. 3 establece que quedan adscritos a esta consellería: A Axencia Galega de Servizos Sociais, creada polo Decreto 40/2014, do 20 de marzo.

► Outros órganos

Así mesmo, quedan adscritos a esta consellería os órganos colexiados seguintes con carácter e funcións establecidos nas súas respectivas normas reguladoras:

- a) A Comisión Interdepartamental de Servizos Sociais e Inclusión Social, creada pola Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia.
- b) O Consello Galego de Benestar Social, creado pola Lei 13/2008, do 3 de decembro.
- c) A Comisión Técnica de Accesibilidade e o Consello Galego para a Promoción da Accesibilidade e a Supresión de Barreiras, creados pola Lei 8/1997, do 20 de agosto, de accesibilidade e supresión de barreiras na Comunidade Autónoma de Galicia.
- d) O Consello Galego da Familia e o Observatorio Galego de Familia e da Infancia, creados pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia.
- e) O Consello Autonómico de Atención Temperá e a súa Comisión Técnica, creados polo Decreto 183/2013, do 5 de decembro, polo que se crea a Rede galega de atención temperá.
- f) O Consello Galego de Acción Voluntaria e o Observatorio Galego de Acción Voluntaria, creados pola Lei 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria.
- g) O Comité Galego de Políticas de Xuventude, creado pola Lei 6/2012, do 19 de xuño, de xuventude de Galicia.
- h) O Consello Asesor e Consultivo da Xuventude de Galicia e o seu Observatorio da Xuventude, creados pola Lei 6/2012, do 19 de xuño.
- i) O Observatorio Galego de Dinamización Demográfica, creado polo Decreto 104/2016, do 28 de xullo.

1.2.2 Recursos humanos

Para a xestión das competencias en 2021, a consellería contou con 4.171 postos. A distribución por área territorial é a seguinte:

	Total	Porcentaxe
A Coruña	1.399	33,54 %
Lugo	716	17,17 %
Ourense	504	12,08 %
Pontevedra	1.235	29,61 %
Servizos centrais	317	7,60 %
Total	4.171	100,00 %

Distribución por áreas de actuación

En canto á distribución por áreas de actuación pódese subliñar que máis do 74% da relación de postos de traballo está destinado nos centros dos que é titular a Consellería de Política Social:

	Administración	Centros propios	Total
A Coruña	255	1.144	1.399
Lugo	149	567	716
Ourense	151	353	504
Pontevedra	209	1.026	1.235
Servizos centrais	317		317
Total	1.081	3.090	4.171

Outro persoal

Ademais dos 4.171 postos de traballo, a Consellería de Política Social contou en 2021 con 638 persoas non incluídas nas RPT.

1.2.3 Recursos económicos

O orzamento da Consellería de Política Social ascendeu no ano 2021 a 895.218.102 euros. A distribución por capítulos do orzamento de 2021 foi a seguinte:

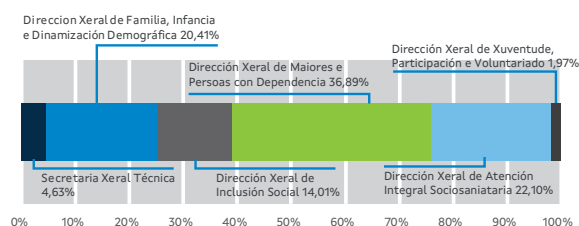
Capítulo I	Gastos de persoal	155.314.633
Capítulo II	Gastos correntes bens e servizos	241.818.409
Capítulo IV	Transferencias correntes	463.808.626
Capítulo VI	Investimentos reais	23.609.108
Capítulo VII	Transferencias de capital	10.667.326
Total		895.218.102

A distribución dos créditos por programas foi a seguinte:

Dirección e servizos xerais de promoción social	60.131.677
Protección e inserción social	81.812.840
Programas de prestacións ás familias e á infancia	182.072.137
Servizos sociais relativos ás migracións	724.846
Programa de atención á dependencia	442.629.086
Promoción da Autonomía Persoal e Prevención da Dependencia para Persoas con Discapacidade	76.384.793
Programas de Solidariedade	1.378.618
Servizos á Xuventude	16.215.502
Servizos sociais comunitarios	33.868.603
Total	895.218.102

En canto á distribución por servizos foi a seguinte:

Secretaría Xeral Técnica	26.289.492
Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica	160.959.745
Dirección Xeral de Inclusión Social	120.288.157
Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade	450.575.147
Dirección Xeral de Atención Integral Sociosanitaria	450.575.147
Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado	17.679.125
Total	775.791.666

Contratación

Os contratos (agás contratos menores) iniciados no ámbito desta consellería no ano 2021, a través de procedementos de contratación administrativa son os seguintes:

Contratos que xeraron gasto para a consellería

	Nº	Importe de licitación	Importe de adjudicación
Aberto	81	36.217.792,78	30.820.964,76
Negociado	8	469.843,48	435.181,40
Total	89	36.687.636,26	31.256.146,16

A porcentaxe por procedemento de tramitación do importe de adjudicación é dun 9% para o negociado e 91% para o aberto. A porcentaxe do importe de adjudicación sobre o licitado é do 87%.

Adicionalmente, licitáronse os seguintes contratos que quedaron desertos:

	Nº	Importe de licitación
Aberto	3	1.575.977,95
Negociado	1	300,00
Total	4	1.576.277,95

E os seguintes contratos, nos que non se compara o importe de licitación co de adjudicación ao non ser magnitudes comparables (a adjudicación realizouse en función de prezos unitarios):

	Nº	Importe de licitación
Aberto	14	4.717.434,23
Negociado	0	0,00
Total	14	4.717.434,23

Finalmente, o total das prórrogas incorpóranse por separado:

	Nº	Importe de licitación	Importe de prórrogas
Aberto	144	128.275.659,68	
Negociado	36	7.145.432,33	
Total	180	135.421.092,01	

Contratos que xeraron ingresos para a consellería

	Nº	Importe de licitación	Importe de adjudicación
Aberto	4	7.150	8.550
Negociado	0	0	0
Total	4	7.150,00	8.550

E o total das prórrogas incorpóranse por separado:

	Nº	Importe de prórrogas
Aberto	8	9.273
Negociado	8	2.303
Total	16	11.577

1.2.4 Rede de centros

A Consellería de Política Social dispón dunha rede de 44 centros sociais, 46 centros para maiores, 10 centros para persoas con discapacidade, 12 centros de menores, 27 centros para a infancia, 9 centros de familia (2 residencias de tempo libre) e 27 centros para a xuventude. A descrición das distintas tipoloxías é a seguinte:

► Centros sociais

Terán a consideración de centros de servizos sociais todos aqueles equipamentos regulamentariamente tipificados nos que se desenvolvan dun modo estable e continuado servizos, programas e actividades de servizos sociais nas distintas áreas sociais.

► Centros de atención ás persoas maiores

Son centros de atención ás persoas maiores todos aqueles equipamentos, establecementos ou instalacións nos que se preste, dun xeito estable e continuado, atención directa a un mínimo de 6 persoas con idade igual ou superior a 65 anos, ou, excepcionalmente, maiores de 60 que pola súa situación persoal ou social precisen destes centros.

► Centros para persoas con discapacidade

Son centros destinados á atención de persoas con discapacidade, nos que se lles presta unha atención integral, especializada e terapéutica para o seu axuste persoal, así como unha oferta de actividades rehabilitadoras, ocupacionais, culturais, recreativas e de convivencia para a súa inclusión social e fomento da súa autonomía.

Existen dúas modalidades: centros de atención diúrna no que se inclúen os centros ocupacionais e os centros de día; e centros residenciais nas súas diferentes modalidades, nos que viven dunha maneira temporal ou definitiva, as persoas con discapacidade que por diversos motivos, xa sexan ambientais, sociais ou persoais teñen dificultades para vivir no seu contorno.

► Centros de atención á infancia

Son centros de atención á infancia aqueles equipamentos que, calquera que sexa a súa denominación, organizan o coidado dos nenos/as no seo dun grupo co fin de contribuír ao seu benestar e ao seu proceso evolutivo, facilitando a conciliación da vida laboral e familiar das familias mediante a súa garda e custodia.

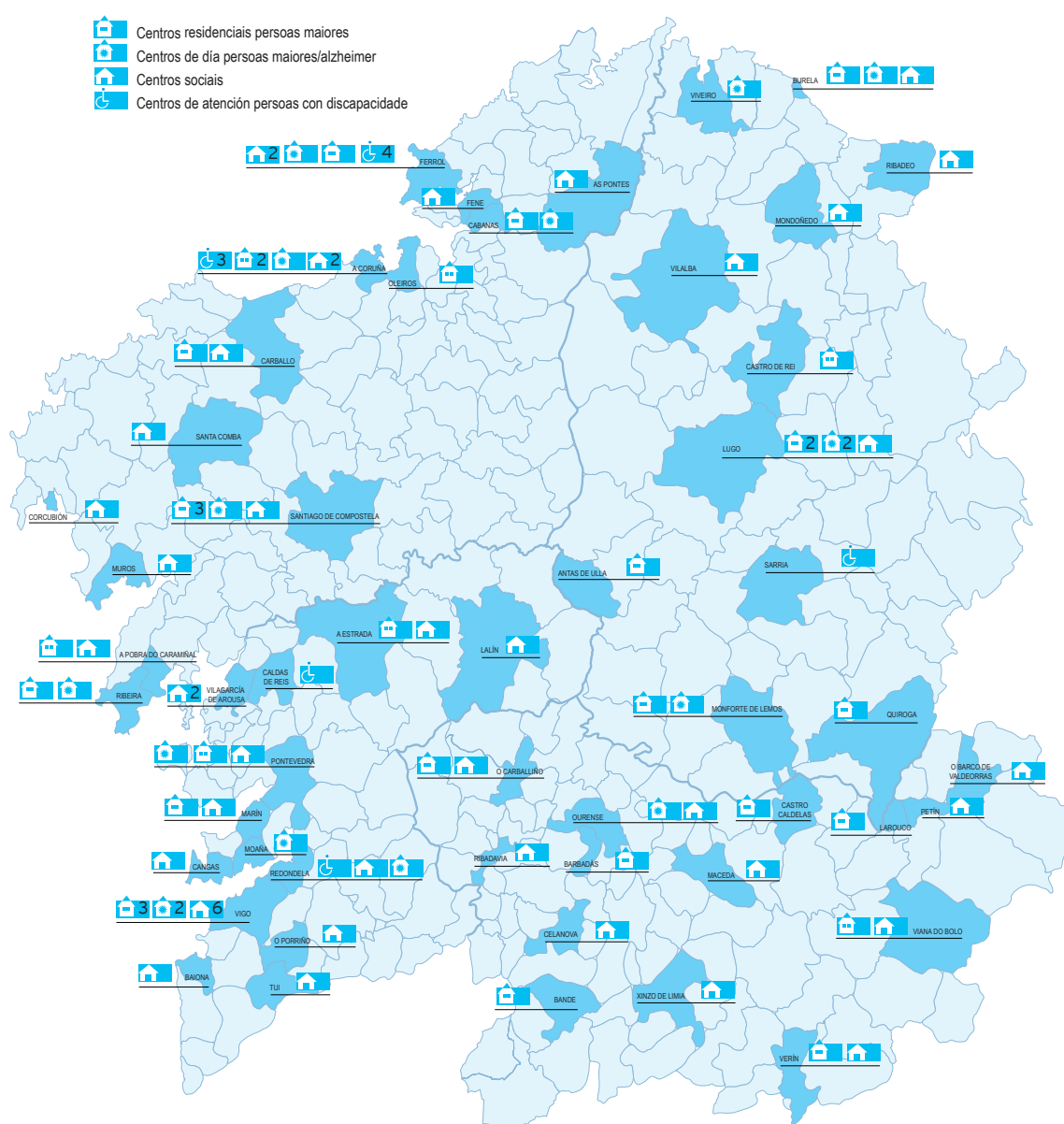
► Centros de menores

Os centros de menores clasifícanse nas seguintes tipoloxías: casas de primeira acollida, casas de familia, miniresidencias, residencias, centros con fogares, centros de reeducación, centros de atención específica, vivendas tuteladas, vivendas de transición á vida autónoma, centros con obradoiros formativos e centros de atención de día.

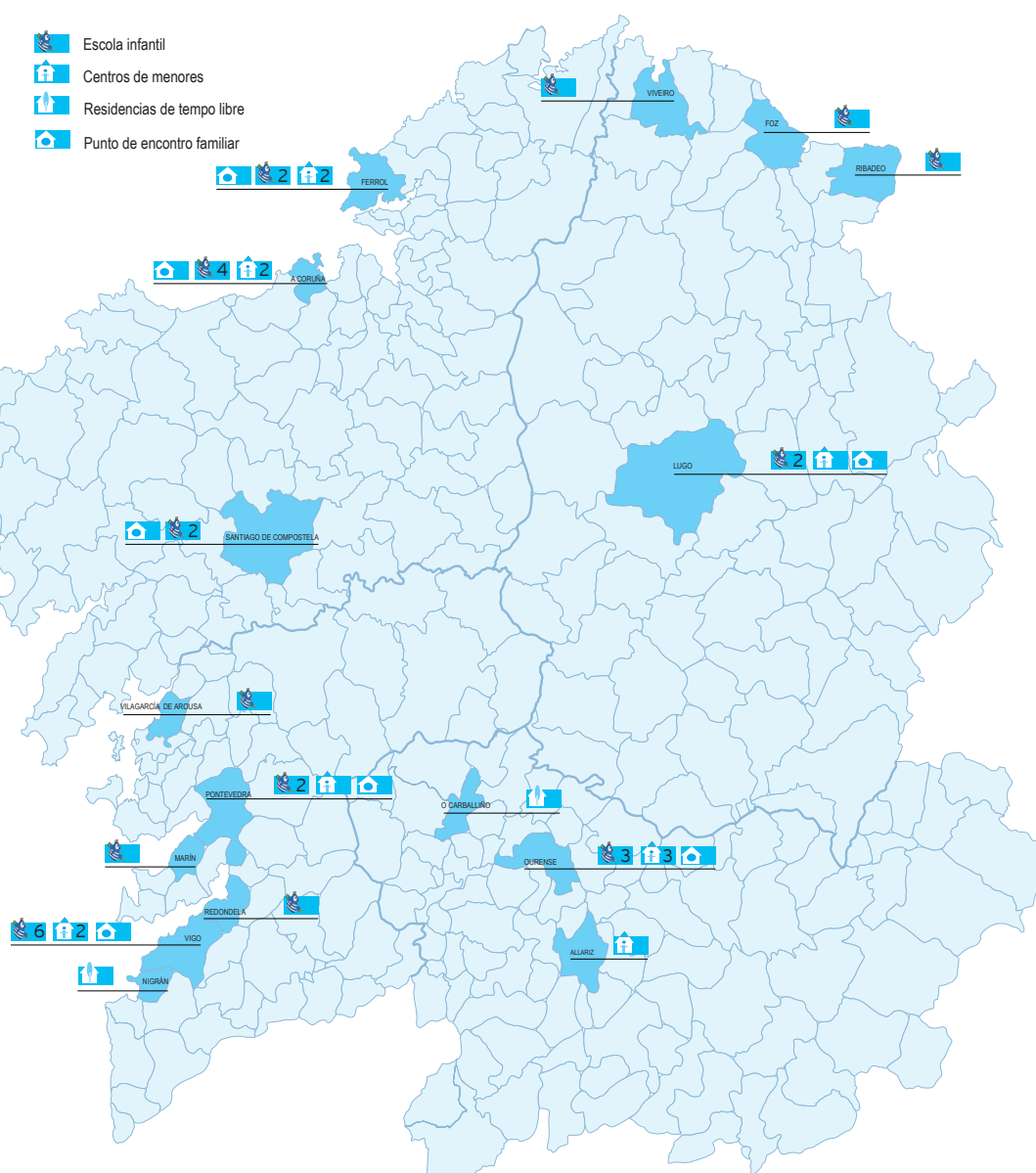
► Centros para a xuventude

Os centros para a xuventude clasifícanse nas seguintes tipoloxías: centro coordinador de información e documentación xuvenil, espazo xove, residencias e albergues e os centros Querote máis.

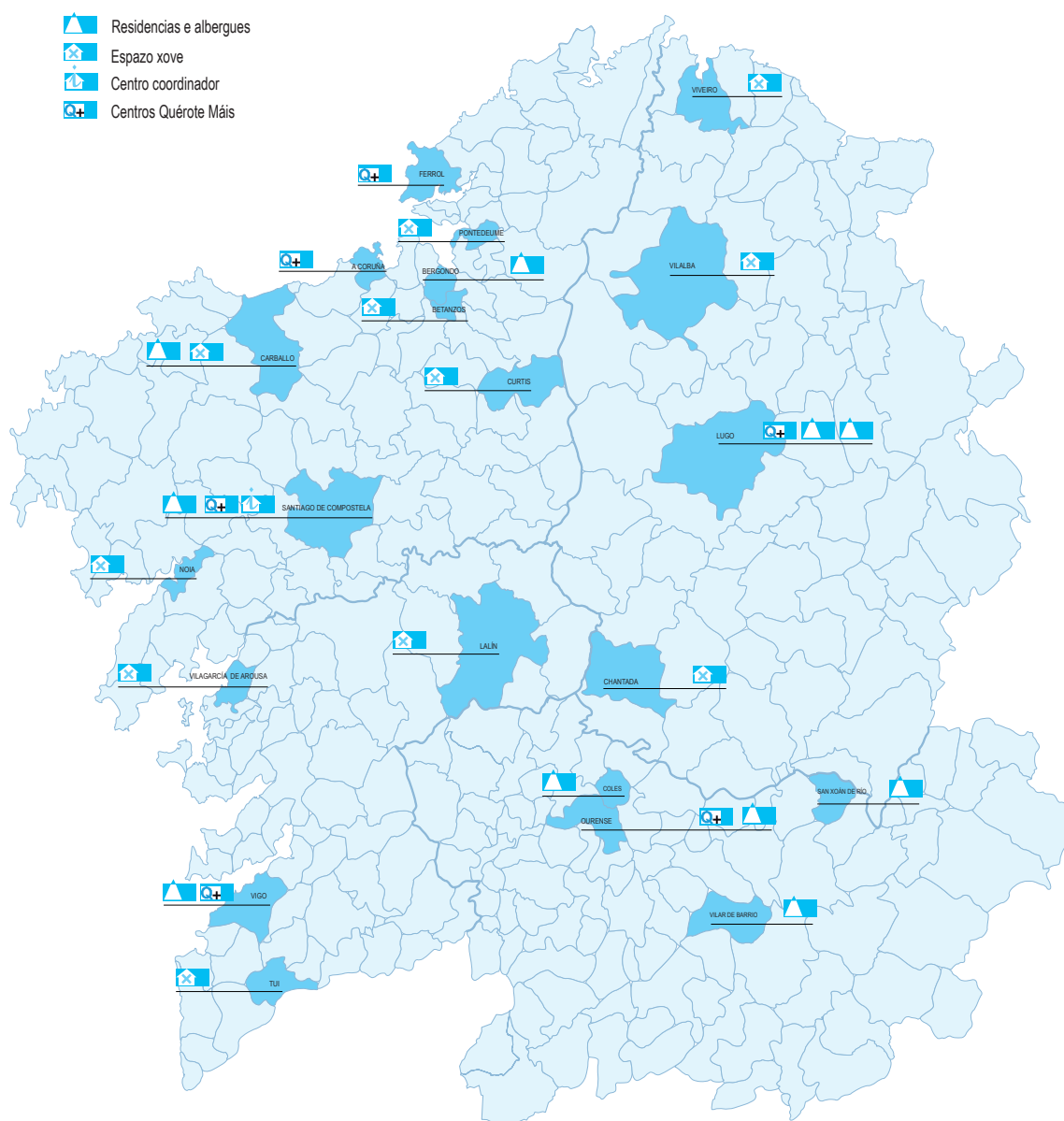
A distribución por concellos dos centros para persoas maiores, persoas con discapacidade e os centros sociais é a seguinte:

A distribución por concellos dos centros para menores, escolas infantís e familia é a seguinte:

A distribución por concellos dos centros de atención á xuventude é a seguinte:

1.3 NORMATIVA

A Consellería de Política Social e os seus órganos adscritos publicaron durante 2021 un total de 316 disposicións no Diario Oficial de Galicia. A distribución segundo as seccións establecidas no DOG e por rango da disposición é a seguinte:

► Distribución por rango

Lei	1
Decreto	7
Orde	59
Extracto	29
Resolución	80
Instrución	0
Cédula	27
Edicto	36
Anuncio	69
Corrección de erros	8
Total disposicións	316

► Distribución por Sección

I. Disposicións xerais	1
II. Autoridades e persoal	5
III. Outras disposicións	155
IV. Oposicións e concursos	14
VI. Anuncios	141
Total disposicións	316

1.4 PUBLICACIÓNS E ESTATÍSTICAS

A Sección de Publicacións e Estatísticas, atendendo o establecido no art. 8 e) do Decreto 216/2020 do 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social (DOG nº 253, do 17.12.2020), depende orgánica e funcionalmente da Subdirección Xeral de Coordinación Administrativa, adscrita á Secretaría Xeral Técnica, e ten ao seu cargo as seguintes funcións:

- Elaboración de publicacións: recompilación da información, redacción, revisión, maquetación, e publicación e posta á disposición dos usuarios de todos os recursos publicables relacionados con temáticas propias da Consellería.
- Coordinación e tramitación de expedientes de publicacións e de todo tipo de documentos –impresos ou electrónicos– que se presentan, para a súa aprobación, ante a Comisión Permanente de Publicacións.
- Asesoramento técnico en calquera dos procesos de edición aos departamentos da consellería que así o requiran.
- Cumprir e facer cumprir entre os distintos departamentos da Consellería, todo canto acordo se tome no Consello e na Comisión Permanente de Publicacións
- Xestión do ISBN, ISSN e depósito legal.
- Actualización e mantemento do catálogo en rede das publicacións editadas pola Consellería e descrición bibliográfica dos recursos publicables e posta á disposición dos usuarios, para a súa consulta, dos recursos publicables a través da páxina web da Consellería de Política social (<https://politicasocial.xunta.gal/gl/recursos/publicacions>)
- Mantemento e actualización do blog Alertas e publicacións da Consellería de Política Social a través de voces relacionadas co ámbito competencial desta consellería e que se incorporan a unha das catro categorías creadas: Alertas, Estatísticas, Normativa e

publicacións da Consellería (<https://blogs.xunta.gal/publicacions-ps/>)

- Coordinación, como órgano estatístico sectorial da consellería, entre o Instituto Galego de Estatística e as unidades administrativas responsables de operacións ou actividades estatísticas na elaboración ou reestruturación dos proxectos técnicos, actualización, seguimento e difusión dos datos das ditas operacións ou actividades.
- Colaboración co IGE na elaboración, seguimento e cumprimento das operacións estatísticas integradas no Programa estatístico anual (PEA).

1.4.1 Área de Publicacións

No ano 2021, a Subdirección Xeral de Coordinación Administrativa, a través da Sección de Publicacións, presentou para a aprobación da Comisión Permanente de Publicacións e a súa posterior edición un total de 33 documentos. Todos os documentos foron aprobados pero 4 (2 folletos e 2 carteis) non se publicaron e déronse de baixa no portal da Librería Institucional*.

Por tipoloxía de publicación, distribúense do seguinte xeito: carteis: 5 díptico: 1; folletos: 6; libros: 9; publicacións periódicas: 8 (números correspondentes a 6 títulos editados).

Produción por tipo de publicación. Ano 2021	Nº. de documentos
Carteis	2
Díptico	1
Folletos	7
Libros	4
Publicacións periódicas**	11
Total	25

* Só se contabilizan os realmente publicados (29)

** Os números publicados corresponden a 6 títulos de publicacións periódicas aprobadas na Comisión Permanente de Publicacións.

Os 29 documentos foron publicados, ben en papel, ben electronicamente.

A edición electrónica en rede, con 24 documentos, representa o 82,76% do total fronte á edición en papel que con 5 documentos representa o 17,24%.

Todos os títulos correspondentes á edición electrónica foron colgados na rede e tamén 4 do total de títulos impresos.

Todos os documentos teñen carácter non venal.

Ao longo de 2021 o número de exemplares de todos os documentos editados ascende a 9.800 e flutúan entre un mínimo de 300 exemplares e un máximo de 3.000.

En canto aos investimentos, o custo total investido en publicacións ao longo de 2021 ascende a 8.556,95 euros

A lingua de publicación utilizada maioritariamente é o galego con 20 documentos, seguida do castelán con 8. Hai que indicar que hai unha publicación periódica que utiliza indistintamente o galego e o castelán.

A distribución de número de documentos, tiraxe e orzamentos dos distintos centros directivos e outros órganos administrativos adscritos á consellería é a seguinte:

Departamento***	nº	Tiraxe	Custo en euros
Secretaría Xeral Técnica	2	0	0
Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica	8	0	0
Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade	7	0	0
Dirección Xeral de Inclusión Social	2	0	0
Dirección Xeral de Xuventude Participación e Voluntariado	6	500	6.167
Consortio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar	1	300	548
Gabinete	3	9.000	Descoñécese
Total	29	9.800	6.715

*** Relaciónanse unicamente aquelas unidades administrativas que ao longo de 2021 publicaron algún tipo de documento.

O depósito legal

A Lei 23/2011, do 29 de xullo, de depósito legal (BOE nº 182, do 30.07.2011) e a súa entrada en vigor o 30 de xaneiro de 2012 tivo como novidade máis destacada o cambio na asunción da xestión do depósito legal que pasa de recaer no impresor a recaer no editor.

A partir de 2012, a Sección de Publicacións e Estatísticas xestiona o depósito legal das obras editadas (impresas e electrónicas con dispositivo físico) pola Consellería de Política Social.

A publicación do Real decreto 635/2015, do 10 de xullo (BOE núm. 177 do 25.07.2015), regula o depósito legal das publicacións en liña. Polo tanto, e aínda que se viña practicando desde a publicación da lei, os xestores do depósito legal das publicacións en liña son os centros de conservación, é dicir, a Biblioteca Nacional de España e os que determinen as comunidades autónomas no ámbito das súas competencias. Estes centros son os que determinan os sitios web e os recursos que se capturarán ou depositarán para ser conservados e poder así facilitar a súa consulta. Na Comunidade Autónoma de Galicia o centro de conservación recae na Biblioteca de Galicia.

No ano 2021 solicitáronse 4 números ás oficinas de depósito legal da Coruña. Depositáronse os exemplares preceptivos destes documentos e tamén os exemplares de publicacións periódicas con número de depósito legal xa asignado para a súa conservación na Biblioteca Nacional de España, na Biblioteca de Galicia e nos centros de conservación establecidos pola Comunidade Autónoma de Galicia no ámbito das súas competencias.

O blog da Consellería: Alertas e publicacións de Política Social

Esta ferramenta iníciase en maio de 2016 cun dobre obxectivo: por un lado, dar visibilidade das novidades editoriais elaboradas pola Consellería, e por outro, crear un

contorno de información de recursos documentais no ámbito das competencias propias desta consellería. Parte da necesidade de ampliar e dar a coñecer a actuación e a xestión das políticas públicas en materia de Servizos sociais.

Ao longo de 2021 publicáronse un total de 124 artigos* distribuídos por categorías do seguinte xeito:

Alertas	70
Estatísticas	7
Normativa	39
Publicacións da Consellería	16

* O nº de artigos publicados (124) difire do nº de entradas (132). Isto explícase porque un mesmo artigo pode estar asignado a varias categorías.

• O blog en cifras en 2021

Da información mensual remitida pola Amtega e referida á visualización do blog podemos dar os seguintes datos:

- Media do número de sesións: 382,42
- Media de número de persoas usuarias: 316,58 ao mes
- Media de número de páxinas vistas: 643,58
- O navegador máis utilizado é o Chrome seguido de Firefox e Edge. Tamén se utilizaron outros como Internet Explorer e Safari.
- En canto ao dispositivo máis utilizado destaca o ordenador de mesa seguido do móbil e en menor medida da tableta.

• Consultas:

Entre as páxinas máis vistas destacan as xerais de Alertas e publicacións (en galego ou castelán). Tamén se fan buscas por distintas categorías (publicacións da Consellería, Estatísticas etc. e en menor medida por meses e etiquetas temáticas).

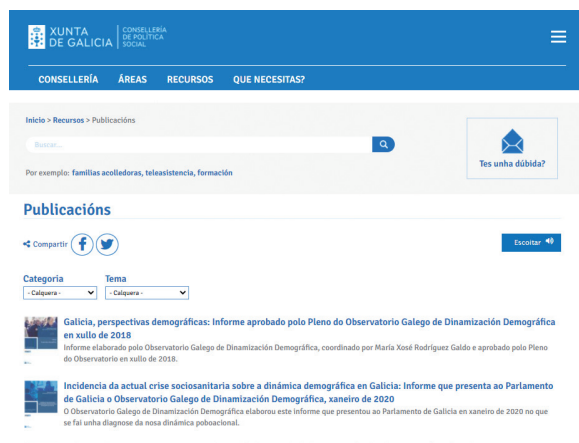
Entre os documentos máis consultados destacan:

- Plan Proxecta. Educación sexual. Curso 2021-2022. Fichas
- RedMay: Red de apoyo y mantenimiento
- Estadísticas de Política Social. Censo de persoas con discapacidade
- II Pla Estratègic de Serveis Socials (PESS) 2021-2024.
- Normas UNE e ISO vixentes e relacionadas cos servizos e o benestar social
- O verán que mereces. Acción de Verán 2021
- Guía de ayudas sociales y servicios para las familias 2021. Actualizada a 15 de mayo de 2021
- Memoria. Consellería de Política Social, 2020
- Xuventude Crea. Certame 2020
- Índice DEC. Índice de desarrollo de los servicios sociales
- Jóvenes y mercado de trabajo en España.
- Romper cadenas de odio, tejer redes de apoyo: los y las jóvenes ante los discursos de odio en la red
- Los servicios sociales ante la pandemia: Los aprendizajes de la pandemia. Informe final.

Relaciónanse a continuación todas as publicacións incluídas no catálogo de publicacións da Xunta de Galicia durante o ano 2021:

<https://politicassocial.xunta.gal/gl/recursos/publicacions>

<https://blogs.xunta.gal/publicacions-ps/>

**Vis a Vis: Revista do Módulo 1 "Nelson Mandela".
Centro Penitenciario de Teixeiro | Núm. 11, 2020**

Santiago de Compostela: Consellería de Política Social, Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar, 2021. 35 p. ; 30 x 21 cm.

Publicación do equipo de Inclusión do Centro Penitenciario de Teixeiro destinada á distribución no propio centro penitenciario, entre participantes e potenciais participantes no II Plan galego de inclusión social.

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/maqueta_def._vis_a_vis_no_11_.pdf

Recompilación normativa. Consellería de Política Social | 2020

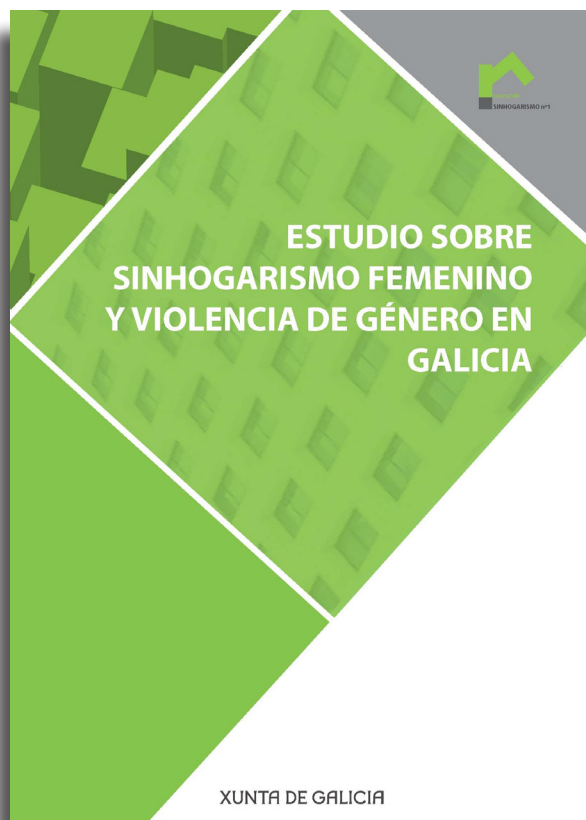
Galicia, Xunta. Consellería de Política Social. Santiago de Compostela: Consellería de Política Social, Secretaría Xeral Técnica, Sección de Publicacións e Estatísticas, 2021. 160 p. 30 x 21 cm. ISSN: 2444-9660

Selección das disposicións normativas máis salientables no eido das políticas sociais elaboradas por esta consellería e publicadas ao longo do ano 2020 no Diario Oficial de Galicia (DOG). Clasificadas en cinco grandes epígrafes, danse os seguintes datos de cada rexistro: título da disposición, núm. de DOG e data de publicación e acceso á norma en formato PDF e HTML.

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/recompilacion_2020_0.pdf

<https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/estudio-sinhogarismo-violencia-genero.pdf>

Estudio sobre sinhogarismo femenino y violencia de género en Galicia

Aguayo Lorenzo, Eva. [et al.]; Coordinadora: Vázquez Rozas, Emilia. Santiago de Compostela: Consellería de Política Social, Dirección Xeral de Inclusión Social, 2021. 160 p. 30 x 21 cm. (Colección Senfogarismo ; 1)

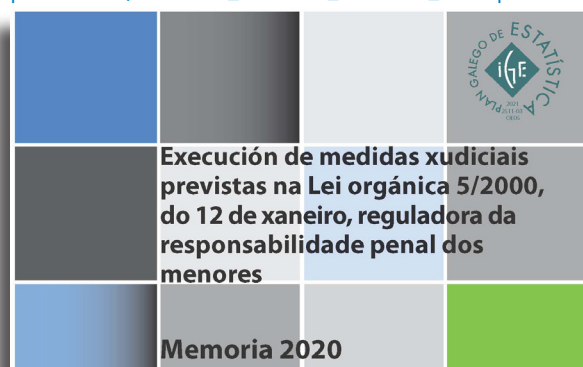
Este traballo ten por principal obxectivo afondar no coñecemento do senfogarismo feminino en Galicia, poñendo o foco nas mulleres. Preténdese, así mesmo, coñecer como se están a atender as súas necesidades. A mellora no coñecemento das mulleres que son atendidas polos servizos sociais, do seu perfil sociodemográfico e sociolaboral, así como dos servizos dos centros de que son usuarias e das necesidades detectadas ten por obxectivo último que as mulleres en situación de senfogarismo poidan saír da situación de exclusión social en que se atopan en Galicia.

Execución de medidas xudiciais previstas na Lei orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores: Memoria | 2020

Galicia, Xunta Consellería de Política Social, Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica. Santiago de Compostela: Consellería de Política Social, Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, 2021. 71 p., 30x21cm.

A Lei orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro (LORPM) pon o acento nas funcións rehabilitadoras e reeducadoras e establece un catálogo de medidas de natureza sancionadora-educativa que, baseado no superior interese da persoa menor, perseguen a integración e a reinserción social dos menores que delinquen. Esta memoria recolle os datos estatísticos de execución relativos ao ano 2020 e preséntase dividida en catro bloques: medidas notificadas, medidas en execución, medidas pendentes de execución e datos sobre as persoas menores que estiveron executando medidas.

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/memoria_medidas_xudiciais_2020.pdf

Guía para el uso responsable de las nuevas tecnologías

Diéguez Rodríguez, Ana , Cambeiro Díaz, Carolina, Vilas Debén, Natalia ; Ilustradora: Díaz Martínez, Encarnación. Santiago de Compostela: Consellería de Política Social, Dirección General de Familia, Infancia y Dinamización Demográfica ; A Coruña : Fundación Ingada, 2021. 110 p. : il. cor, 30 x 21 cm

Nesta guía expóñense con claridade as razóns biolóxicas do porqué as persoas con TDAH teñen máis predisposición a abusar e facer mal uso das novas tecnoloxías, coa correspondente invasión da privacidade, á cal se dedica tamén un capítulo. É moi importante que se entenda a importancia das condicións e termos de cesión de información (a tendencia natural dunha persoa hiperactiva é aceptar sen mirar).

Hai capítulos dedicados aos usos máis frecuentes: os videoxogos, as redes sociais, nas cales, ademais de describilas, trata como se debe facer un uso correcto, os potenciais perigos e como evitalos, así como recomendacións de vida saudable dando alternativas divertidas e formativas.

A guía finaliza con moito material práctico e consellos prácticos, de moito valor para as familias e educadores.

En definitiva, os principais obxectivos desta guía son presentar as características do trastorno por déficit de atención e hiperactividade (TDAH) por facer un mal uso das novas tecnoloxías, definir e mostrar o funcionamento das redes sociais e videoxogos máis empregados e por último, dotar os adultos de ferramentas e estratexias que lles permitan educar e acompañar no uso saudable das novas tecnoloxías

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/guia_uso_responsable_de_las_nuevas_tecnologias_final_compressed.pdf

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/md_xuventudecrea2020_v13.pdf

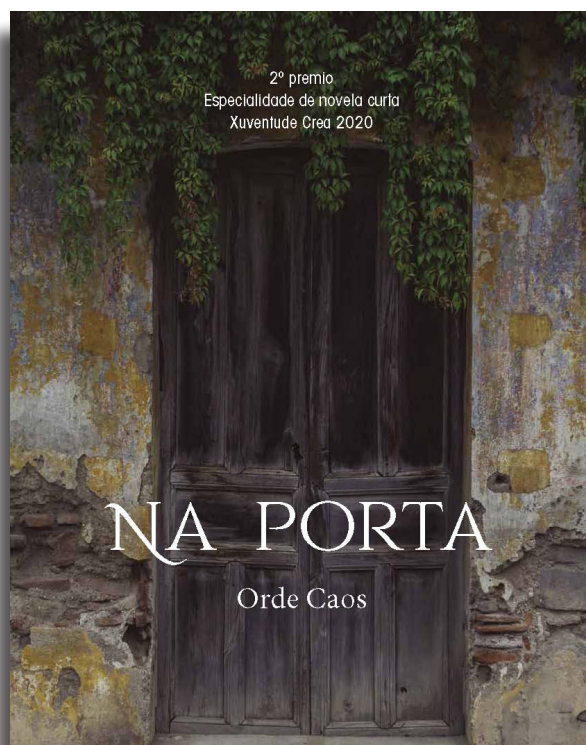

Xuventude Crea: Certame 2020

/ VV. AA. Santiago de Compostela: Consellería de Política Social, Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, 2021. 164 p. : il. cor ; 21 x 21 cm

Anuario dos premios do programa Xuventude Crea 2020 que convoca a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado. Consta de notas biográficas das persoas premiadas nas 14 especialidades, así como de fotografías dos/as autores/as e das obras gañadoras.

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/md_na_porta_v.6-1.pdf

Na porta / Orde Chaos.

Pseud. de Pedro Aarón Álvarez Pérez. 1ª ed. Santiago de Compostela: Consellería de Política Social, Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, 2021. 122 p. ; 21 x 15 cm.

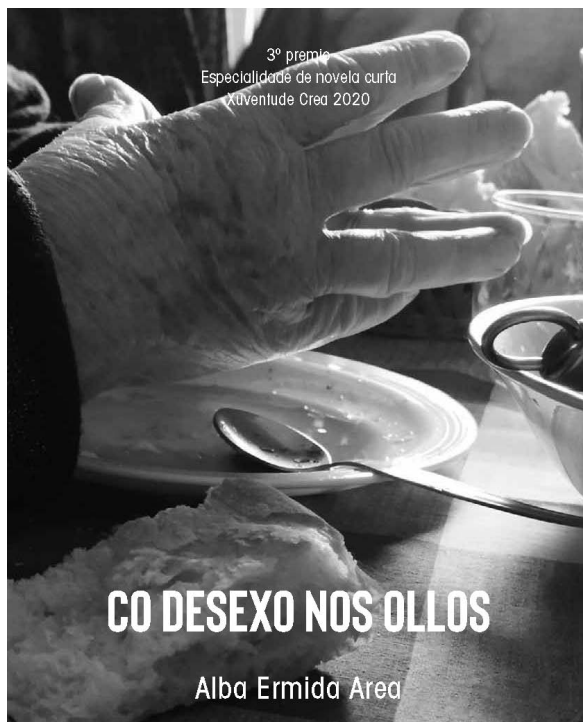
O autor, escritor, escultor, tatuador, debuxante e muralista obtivo o 2º premio na especialidade de novela curta no Certame Xuventude Crea 2020 que cada ano organiza a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado.

Co desexo nos ollos

/ Ermida Area, Alba. 1ª ed. Santiago de Compostela: Consellería de Política Social, Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, 2021, 95 p. 21 x 15 cm.

A autora que desenvolve a súa traxectoria profesional entre Galicia e Arxentina foi a gañadora do terceiro premio no Certame Xuventude Crea 2020 na especialidade de novela curta que cada ano organiza a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado.

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/md_co_desexo_nos_ollos_v.5.pdf

Informe sobre a aplicación e avaliación da Lei de inclusión social de Galicia 2020

/ Galicia, Xunta. Consellería de Política Social. Dirección Xeral de Inclusión Social. Santiago de Compostela : Consellería de Política Social, Dirección Xeral de Inclusión Social, 2020. 147 p., 30 x 21 cm.

Este informe de avaliación da Lei de inclusión social de Galicia informa sobre as prestacións económicas xestionadas pola Consellería de Política Social durante 2020 relativas á renda de inclusión social de Galicia (Risga) e ás axudas de inclusión social (AIS).

A publicación deste informe ten como obxectivos: presentar o número e evolución das persoas beneficiarias da Risga e das axudas para situacións de inclusión social, o orzamento executado e o perfil das persoas beneficiarias das referidas prestacións.

Está integrado no Programa estatístico anual do IGE como operación estatística 2503-01-OE05 Estatística sobre persoas beneficiarias da Risga e das axudas de inclusión social.

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/iinforme_risga_2020_md.pdf

(Ed. en galego)

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/estadistica_familias_numerosas_2020_0.pdf

(Ed. en castelán)

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/estadistica_familias_numerosas_2020.pdf

Estatística de Familias Numerosas | 2020.

Operación estadística n.º 2102-01-OE05 / Galicia, Xunta. Consellería de Política Social, Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, Servizo de Apoio á Familia, á Infancia e á Adolescencia. Santiago de Compostela: Consellería de Política social, Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, 2021. 30 p. ; 24 x 17 cm. ISSN 1139-4420

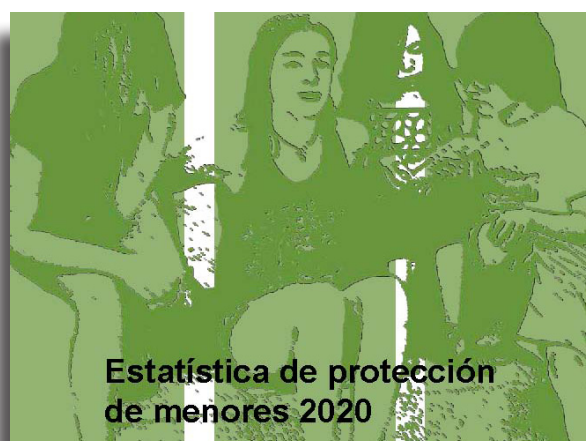
Operación estadística extraída da información facilitada polas propias persoas interesadas sobre a concesión ou renovación dos títulos de familia numerosa entre o 1 de xaneiro e o 31 de decembro do ano en curso. Informa tamén sobre a normativa aplicable e os requisitos que se deben cumprir para o recoñecemento da condición de familia numerosa.

(Ed. en galego)

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/estadistica_menores_2020.pdf

(Ed. en castelán)

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/estadistica_menores_castellano_2020.pdf

Estatística de protección de menores 2020.

Operación estadística 2506-02-OE05, 2020 / Galicia, Xunta. Consellería de Política Social, Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica. Santiago de Compostela : Consellería de Política Social, Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, 2021. 26 p., 24 x 17 cm. ISSN: 1889-8025

Publicación anual con información estadística sobre menores en situación de desprotección e sobre adopcións en 2020. Define as distintas figuras legais que protexen a situación de risco e desamparo: garda, tutela e acollemento, sexa familiar ou residencial. Tamén define e analiza o proceso legal das adopcións, na súa dobre vertente: nacional e internacional. Por último, describe os programas de apoio ás persoas menores e ás súas familias levadas a cabo polos servizos especializados de protección da infancia.

Consellería de Política Social. Memoria 2020

/ Galicia, Xunta, Consellería de Política Social. Santiago de Compostela : Consellería de Política Social, Secretaría Xeral Técnica, Sección de Publicacións e Estatísticas, 2021. 227 p. : il. cor ; 28 x 21 cm. ISSN: 2529-9875

Memoria que con carácter anual edita a Consellería de Política Social, coas actuacións máis destacadas do ano en curso. Un resumo dos principais programas e actuacións impulsadas cun único obxectivo: mellorar o benestar das persoas e garantir unha maior calidade de vida dos galegos e galegas, prestando especial atención a aqueles que se atopan en situacións de vulnerabilidade. A publicación estrutúrase en tantos capítulos como ámbitos de actuación abarca, excepto o primeiro capítulo, no que se analizan temas de carácter transversal, como a estrutura orgánica, información demográfica, recursos, publicacións e estatísticas.

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/memoria_cps_2020_0.pdf

Plan Proxecta: Educación sexual. Curso 2021/22

/ Equipo dos Centros Quérote +. Santiago de Compostela: Consellería de Política Social, Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, 2021. 5ª ed. 62 p. : il. cor ; 30 x 21 cm

Publicación estruturada a través da recompilación de fichas. Preséntase como un recurso de utilidade para o equipo docente encargado de poñer en marcha o Plan Proxecta, que ten como finalidade asesorar e facilitar a aprendizaxe da sexualidade por parte da nosa xuventude. Tamén se pretende que aprendan a se coñecer, a se aceptar e a vivir a súa sexualidade dun xeito positivo e satisfactorio, e contribuír, deste xeito, ao seu pleno desenvolvemento persoal e social.

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/md_querote_mais_fichas_23_sep.pdf

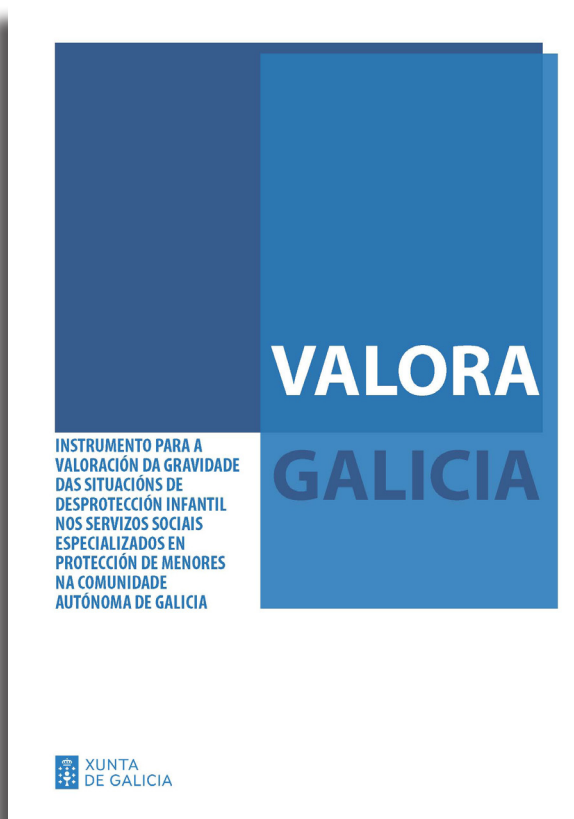

(Ed. en galego)

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/valora_galicia-gal_libro_0.pdf

(Ed. en castelán)

https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/valora_galicia-cas_libro_0.pdf

Valora-Galicia: Instrumento para a valoración da gravidade das situacións de desprotección infantil nos servizos sociais especializados en protección de menores na Comunidade Autónoma de Galicia

/ Mª Ignacia Arruabarrena Madariaga ; Adaptadora. Teresa Gutiérrez Manjón... [et al.] ; Coordinadora, Teresa Gutiérrez Manjón. Santiago de Compostela: Consellería de Política Social, Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, 2021, 194 páxinas ; 30x21cm.

O instrumento VALORA-GALICIA foi deseñado para ser aplicado polos servizos sociais especializados en Protección de Menores da Xunta de Galicia para a execución das competencias establecidas na Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia, en relación á investigación e valoración das situacións de desprotección que afectan a nenos, nenas e adolescentes. O instrumento achega criterios técnicos para a valoración da gravidade destas situacións e as correspondentes tomas de decisión. Preséntase como unha ferramenta que, do mesmo xeito que outros instrumentos técnicos, ha de ser utilizada por profesionais capacitados como orientación, fundamento e apoio ao xuízo profesional, nunca como substituto deste.

1.4.2 Área de Estatísticas

Na persoa ao fronte da Sección de Publicacións e Estatísticas recae a coordinación do órgano estatístico sectorial¹ desta consellería. Entre as súas funcións está a de coordinar e difundir as estatísticas propias da consellería e a colaboración co Instituto Galego de Estatística (IGE) na elaboración do Plan galego de estatística e nos proxectos dos seus programas anuais.

Froito desta colaboración é a publicación do Decreto 227/2020, do 23 de decembro, polo que se aproba o Programa estatístico anual da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 (DOG nº 261 do 30.12.2020).

https://www.xunta.gal/dog/Publicados/2020/20201230/AnuncioG0597-231220-0006_gl.html

Segundo este decreto a Consellería de Política Social participou na programación dun total de 6 operacións estatísticas (OE)²

Do estado das 6 OE, todas aparecen como operacións en curso³,

Por órganos superiores e de dirección a distribución é a seguinte:

¹ Os órganos estatísticos sectoriais defínense como as unidades das consellerías encargadas de elaborar as estatísticas que se lles encomende no Plan galego de estatística e nos seus programas.

² A Lei 15/2016 do 28 de xullo do Plan galego de estatística 2017-2021 (DOG núm. 145 do 02.08.2016) define operación estatística como aquela actividade que se executa consonte un proxecto técnico e coa participación dunha administración pública galega nalguna fase a maiores da difusión. É de difusión obrigatoria e debe estar clasificada dentro dalgún dos puntos seguintes, ou ser unha combinación deles: a) censo, b) Enquisa por mostraxe, c) Toma directa de datos, d) Explotación estatística de sistemas de información, rexistros administrativos ou directorios, e) De síntese: sistema de indicadores, números índices, contas económicas e proxeccións e métodos de estimación indirecta.

³ O estado dunha OE define o seu grao de desenvolvemento. En curso é un dos estados nos que se atopa unha OE e refírese a unha operación con proxecto técnico que dá lugar a unha serie cronolóxica.

Operacións estatísticas Secretaría Xeral Técnica 1 OE

2506-03-OE05	Explotación do Rexistro Único de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais (RUEPSS): en curso
--------------	---

Operacións estatísticas Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica: 3 OE

2102-01-OE05	Estatística de familias numerosas: en curso
2506-02-OE05	Estatística de protección de menores: en curso
2511-03-AE05	Estatística de execución de medidas xudiciais impostas a menores: en curso

Operacións estatísticas Dirección Xeral de Inclusión Social: 1 OE

2503-01-OE05	Estatística sobre beneficiarios da Risga e das axudas de emerxencia social: en curso
--------------	--

Operacións estatísticas Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade: 1 OE

2507-01-OE05	Explotación do censo de persoas con discapacidade: en curso
--------------	---

Actividade estatística no 2021 na Consellería de Política Social

No 2021, a actividade do órgano estatístico sectorial en colaboración co IGE e cos departamentos responsables da elaboración estatística na consellería seguiu o seu curso normal e atendeu toda a información solicitada polo IGE.

Seguimento do programa estatístico 2021. Consellería de Política Social.

Operacións estatísticas (OE)	Número	% Execución
Operacións	6	100%
Total	6	100%
Puntualidade (%)		
puntualidade (%) Operacións		91,7%
Oportunidade (meses)		
estrutural		5,3
conxuntural		-

1.5 AUTORIZACIÓN E INSPECCIÓN DE SERVICIOS SOCIAIS

A unidade de autorización e inspección de servizos sociais ten por finalidade verificar o cumprimento da normativa aplicable aos centros, servizos e programas de servizos sociais, de xeito que se garantan os dereitos das persoas usuarias e se procure a mellora continua da calidade nos servizos sociais que se presten á cidadanía no territorio galego.

A súa actuación fundaméntase nos principios de independencia, profesionalidade e especialización, accesibilidade e servizo aos cidadáns e ás cidadás, eficacia, obxectividade, responsabilidade e cooperación interadministrativa.

Normativa reguladora

- ▶ Lei 13/2008, do 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia (DOG nº 245, do 18.12.2008).
- ▶ Decreto 254/2011, do 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e a inspección dos servizos sociais en Galicia (DOG nº 14, do 20.01.2012).

1.5.1 Área de Rexistro e Autorización

1.5.1.1 Rexistro

As entidades titulares ou xestoras de servizos, centros ou programas, públicos ou privados, con ou sen ánimo de lucro, que desenvolvan as súas actividades de servizos sociais no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia, deben estar inscritas no Rexistro Único de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais (en adiante, RUEPSS).

O Rexistro opera en soporte informático, asegurando o acceso ás entidades inscritas, así como a toda a cidadanía para a realización de consultas de carácter informativo sobre a localización e as características dos recursos de servizos sociais existentes.

As persoas interesadas poden consultar a información acerca dos requisitos básicos e os pasos que deben seguir para prestar servizos sociais en Galicia accedendo á “Asesoría Virtual de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais” a través da ligazón:

<https://politicassocial.xunta.gal/gl/recursos/asesoria-virtual-de-entidades>

Ao longo do ano 2021 tramitáronse nesta área os seguintes procedementos: 197 inscricións de entidades, 40 cancelacións de inscricións e 194 modificacións dos datos anotados no RUEPSS referidos ás entidades inscritas.

▶ Evolución das actividades do RUEPSS durante os anos 2012- 2021:

	Inscricións	Cancelacións	Modificacións
2012	129	2.140	308
2013	157	355	289
2014	121	25	260
2015	153	456	316
2016	255	18	239
2017	248	18	227
2018	192	14	180
2019	227	23	320
2020	154	10	207
2021	197	40	194

Nos anos 2020 e 2021 (anos fortemente marcado pola pandemia do Covid 19), incrementáronse as entidades rexistradas debido á apertura de novos centros de servizos sociais, así como a que a consellería segue a manter a liña de subvencións para a concesión de axudas individuais destinadas á adquisición de servizos de promoción da autonomía per-

soal, e á adquisición de servizos complementarios de asistencia persoal para persoas con discapacidade.

O número de consultas ao RUEPSS tamén se incrementou substancialmente respecto do ano anterior. No ano 2021 o número de consultas foi de 183.268.

Ademais das obrigas legais derivadas da entrada en vigor da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas, facilítase a comunicación electrónica coas entidades prestadoras, permitindo o intercambio de información e datos a través da aplicación do RUEPSS. Así, no 2021 e como en anos anteriores, as entidades puideron descargar o control de legalidade da aplicación e achegar polo mesmo medio a información requirida.

1.5.1.2 Autorización de centros e programas.

Durante o ano 2021 tramitáronse nesta área os seguintes procedementos: 100 autorizacións de creación ou construción de centros, 133 permisos de inicio de actividades de centros ou programas, 98 modificacións substanciais dos centros e programas e 99 permisos de cesamento de actividades de centros ou programas.

► Evolución das actividades do RUEPSS durante os anos 2012-2021:

	Autorización creación ou construción de centros	Modificación substancial de centros e programas	Permiso de inicio de actividades en centros ou programas	Permiso de cesamento de actividades de centros e programas
2012	106	183	140	58
2013	126	184	137	73
2014	123	236	136	103
2015	89	198	83	106
2016	70	209	88	87
2017	97	148	67	67
2018	115	86	101	60
2019	93	116	104	84
2020	83	62	94	45
2021	100	133	98	99

1.5.2 Área de Inspección

Como cada ano, como traballo previo ao inicio das inspeccións, revísanse e actualízanse os documentos de traballo utilizados nos controis documentais e nas visitas, mellorando os protocolos de calidade de cada unha das áreas. Así mesmo, revisamos os ítems de verificación de datos e os indicadores máis representativos, para axustalos ás novas necesidades e coa finalidade de facilitar ao persoal inspector e ás propias entidades inspeccionadas, a detección de áreas de mellora na prestación dos servizos.

No plan de inspección do 2021 estableceuse como obxectivo acadar a cifra de 1.437 inspeccións, das que se realizaron 1.425, o que significa o cumprimento do plan nun 99,16%. No ano 2021 a actividade inspectora en materia de servizos sociais veuse fortemente condicionada pola pandemia da Covid-19 en diversos aspectos, destacando o peche de determinados centros, a dificultade para a actividade inspectora provocada polas medidas de confinamento, o incremento das denuncias, así como, o impacto directo da pandemia nos centros residencias e no programa de axuda no fogar. Resolvéronse 106 expedientes sancionadores e tramitáronse 410 queixas e reclamacións.

Durante este ano mantivéronse os compromisos de calidade da unidade, cunha xestión prioritaria das queixas e realizando as visitas de inspección previa ao inicio de actividades coa maior brevidade posible, unha vez que a documentación do expediente está completa.

► Datos comparados de inspección nos dez últimos anos:

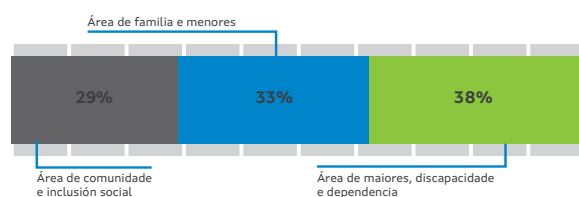
	Visitas a centros ou programas	Tramitación de denuncias e reclamacións	Expedientes sancionadores
2012	1.892	254	49
2013	1.591	232	46
2014	1.499	247	39
2015	1.442	255	83
2016	1.382	303	13
2017	1.468	321	16

1.5 AUTORIZACIÓN E INSPECCIÓN DE SERVICIOS SOCIAIS

2018	1.263	379	9
2019	1.516	446	23
2020	1.132	477	26
2021	1.195	410	106

As cifras das inspeccións realizadas a centros e programas no ano 2021, desagregadas por áreas de actuación, son as seguintes:

Área	nº visitas
Área de comunidade e inclusión social	348
Área de familia e menores	397
Área de maiores, discapacidade e dependencia	450
Total	1.195

Pola Orde de 26 de febreiro do 2021 reguláronse as bases que rexerán o procedemento de concesión de axudas para posta en marcha das casas niño, cofinanciadas polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional no marco do Programa Operativo FEDER 2014-2020, e se convocan para os anos 2021, 2022, 2023 e 2024.

A dita orde establece que todos os proxectos serán obxecto de inspección por persoal da Subdirección xeral de Autorización e Inspección de Servizos Sociais da Consellería de Política Social coa finalidade de comprobar que a casa niño é adecuada e cumpre todos os requisitos e condicións previstos na orde.

Esta previsión supuxo un incremento significativo do número de inspeccións que se ían realizar na área de familia.

Ademais da execución do plan de inspección anual, cómpre destacar:

- Mellora e renovación da normativa en materia de servizos sociais.**
- Información e asesoramento en materia de rexistro e autorización de servizos sociais:**

Ao longo de 2021 continuouse coa actualización permanente dos contidos da "Asesoría Virtual de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais", co fin de facilitar a aplicación das disposicións na materia, informando das fases de cada un dos procedementos e incorporando un catálogo de preguntas frecuentes e modelos estandarizados de documentos básicos para o funcionamento dos centros e dos programas que serven de referencia para as entidades prestadoras de servizos sociais. Nesta web rexistráronse un total de 36.798 consultas.

1.6 AS FUNDACIÓNS DE INTERESE GALEGO

As fundacións de interese galego son aquelas organizacións constituídas sen ánimo de lucro que, por vontade dos seus creadores, teñen afecto de modo duradeiro o seu patrimonio á realización de fins de interese xeral para Galicia e desenvolven principalmente as súas actividades e teñen o seu domicilio no territorio da Comunidade Autónoma. Rexeranse pola vontade da persoa fundadora, polos seus estatutos e, en todo caso, pola lei.

O artigo 4 da Lei 12/2006, do 1 de decembro, de fundacións de interese galego establece unha relación de fins que deberán perseguir entre os que atopamos a asistencia social e a inclusión social, promoción do voluntariado, promoción da acción social, promoción e atención ás persoas en risco de exclusión por razóns físicas, sociais ou culturais e outros de análoga natureza.

O Estatuto de autonomía da Comunidade Autónoma de Galicia outórgalle a competencia exclusiva a esta comunidade autónoma sobre réxime das fundacións de interese galego.

Normativa reguladora

- ▶ Lei 12/2006, do 1 de decembro, de fundacións de interese galego (DOG núm.242, do 19 de decembro de 2006).
- ▶ Decreto 14/2009, do 21 de xaneiro, polo que se aproba o regulamento de fundacións de interese galego (DOG núm.22, do 2 de febreiro de 2009).
- ▶ Decreto 15/2009, do 21 de xaneiro, polo que se aproba o regulamento do Rexistro de Fundacións de Interese Galego (DOG núm.22, do 2 de febreiro de 2009).
- ▶ Lei 50/2002, do 26 de decembro, de fundacións (BOE núm.310, do 27 de decembro de 2002).
- ▶ Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado (BOE núm.307, do 24 de decembro de 2002)
- ▶ Real decreto 1491/2011, do 24 de outubro, polo que se aproban as normas de adaptación do Plan xeral de contabilidade ás entidades sen fins lucrativos e o modelo de plan de actuación das entidades sen fins lucrativos (BOE núm.283, do 24 de novembro de 2011).
- ▶ Real Decreto 1270/2003, do 10 de outubro, polo que se aproba o regulamento para a aplicación do réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado (BOE núm.254, do 23 de outubro).

Funcións de Protectorado

O Protectorado é o órgano administrativo de asesoramento, apoio técnico e control das fundacións e ten por finalidade facilitar e promover o correcto exercicio do dereito da fundación e asegurar a legalidade da constitución, funcionamento e extinción das fundacións.

O Protectorado das fundacións de interese galego será exercido pola Xunta de Galicia a través do departamento con competencia específica sobre a materia propia dos fins de cada fundación, segundo o establecido na Orde de clasificación emitida pola Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo que é a consellería competente en materia de fundacións.

No ano 2015 produciuse unha nova distribución de competencias na Xunta de Galicia como consecuencia do Decreto 116/2015, do 4 de outubro, polo que se modifica a estrutura orgánica da Xunta de Galicia e o Decreto 129/2015, do 8 de outubro, polo que se fixa a estrutura organizativa dos departamentos da Xunta de Galicia. Polo tanto, produciuse unha readscrición de determinadas fundacións de interese galego á Consellería de Política Social segundo a Orde da Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza de 2 de febreiro de 2016 pola que se modifica a adscrición de determinadas fundacións de interese galego e se ordena a súa adscrición ás consellerías competentes para

o exercicio das funcións de protectorado (DOG núm.34, do 19 de febreiro). Actualmente a Consellería de Política Social exerce o Protectorado sobre 127 fundacións.

Funcións do Rexistro

As fundacións de interese galego terán personalidade xurídica desde a inscrición da escritura pública da súa constitución no Rexistro de Fundacións de Interese Galego.

O Rexistro é único para toda a Comunidade Autónoma de Galicia, estando adscrito á Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo por ser a consellería competente en materia de fundacións. E terá tantas seccións como departamentos integre a Xunta de Galicia, en cada un dos cales se levará a cabo un rexistro auxiliar.

O Rexistro ten como finalidade ofrecer un sistema de garantía de publicidade material e formal das fundacións, mediante a inscrición do acto de constitución e de toda a secuencia de actos a través dos que se desenvolve a actividade fundacional, á vez que instrumento de seguridade xurídica e canle de información da realidade fundacional galega.

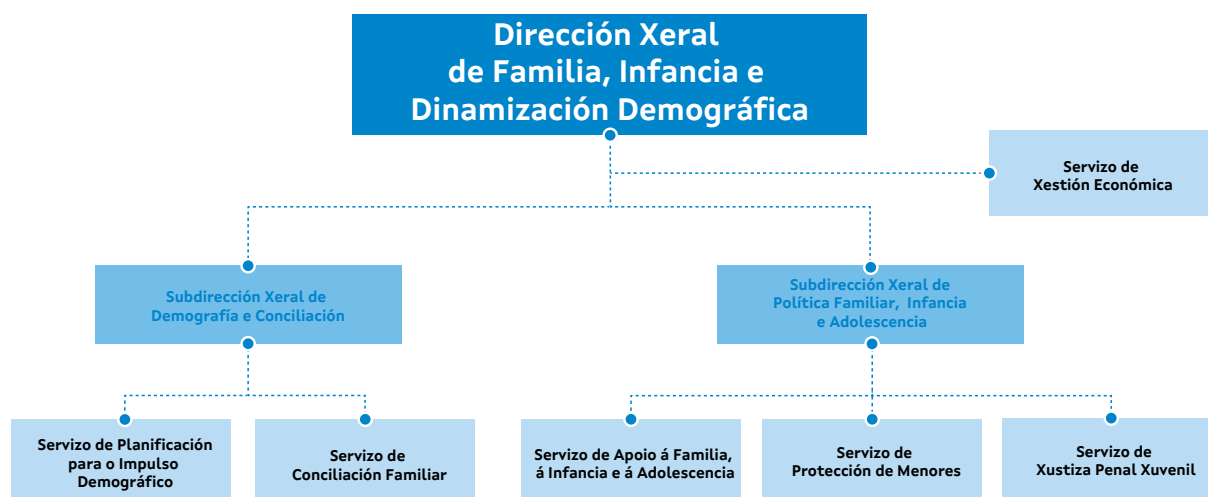
Polo tanto, na Consellería de Política Social existe un rexistro auxiliar do Rexistro de Fundacións de Interese Galego no que se inscribirán todos os actos aos que fai referencia o artigo 21 do Decreto 15/2009, do 21 de xaneiro, das fundacións adscritas á Consellería de Política Social. Entre os actos inscristibles atópanse: a constitución da fundación e os desembolsos sucesivos da dotación inicial, así como o aumento e a minoración da dotación, as modificacións estatutarias, o nomeamento, suspensión, cese e renuncia dos membros do padroado, a fusión, escisión e extinción das fundacións, etc...

Así mesmo na seguinte ligazón, as fundacións de interese galego contan con información sobre a súa normativa aplicable e modelos orientativos.

<https://cpxt.xunta.gal/fundacions/que-son>

Estrutura orgánica

Familia, infancia e dinamización demográfica

2.1 FAMILIA

2.1 Familia

Marco legal e competencial

O marco legal no que a Consellería de Política Social está a desenvolver as políticas e actuacións en materia de protección e apoio á familia vén establecido pola normativa estatal e comunitaria seguinte:

- ▶ Constitución española,
- ▶ Lei 39/1999, do 5 de novembro, para promover a conciliación da vida familiar e laboral das persoas traballadoras (BOE núm. 266 do 06.11.1999)
- ▶ Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas (BOE núm. 277 do 19.11.2003)
- ▶ Lei 26/2015, do 28 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia (BOE núm. 180 do 29.07.2015).
- ▶ Directiva 96/34/CE do 03.06.1996.

Tamén pola normativa autonómica, fundamentalmente:

- ▶ Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais (DOG núm. 245 do 18.12.2008)
- ▶ Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia. (DOG núm. 134 do 13.07.2011)
- ▶ Lei 4/2001, do 31 de maio, reguladora da mediación familiar (DOG núm. 117 do 18.06.2001 e corrección de erros DOG núm. 223 do 19.11.2001)

- ▶ Decreto 42/2000, do 7 de xaneiro, polo que se refunde a normativa reguladora vixente en materia de familia, infancia e adolescencia (DOG núm. 45 do 06.03.2000, modificación no DOG núm. 222 do 04.11.2003 e corrección de erros DOG núm. 235, do 03.12.2003), agás o título III do dito decreto derrogado pola Lei 3/2011.
- ▶ Decreto 159/2003, do 31 de xaneiro, polo que se regula a figura do mediador familiar, o Rexistro de Mediadores Familiares de Galicia e o recoñecemento da mediación gratuíta. (DOG núm. 34 do 18.02.2003 e corrección de erros DOG núm. 44 do 04.03.2003) modificado pola Lei 3/2018, do 26 de decembro, de medidas fiscais e administrativas (DOG nº 247, do 28.12.2018)
- ▶ Decreto 96/2014, do 3 de xullo, polo que se regulan os puntos de encontro familiar en Galicia (DOG núm. 145 do 01.08.2014).
- ▶ Decreto 110/2020, do 6 de setembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Xunta de Galicia (DOG nº 181, do 7.09.2020)
- ▶ Decreto 130/2020, do 17 de setembro, polo que se fixa a estrutura orgánica das vicepresidencias e das consellerías da Xunta de Galicia (DOG nº 190, do 18.09.2020) modificado polo Decreto 71/2021, do 29 de abril (DOG nº 81, do 30.04.2021)

- Decreto 216/2020, de 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social (DOG nº 253, do 17.12.2020)
- Lei 5/2021, do 2 de febreiro, de impulso demográfico de Galicia (DOG nº 26 do 09.02.2021).

A familia, a súa evolución, novas expectativas e demandas

O artigo 39.1 da Constitución española, no que se refire á familia entendida como unidade básica da estrutura social, establece que o deber dos poderes públicos é asegurar a súa protección social, económica e xurídica.

As transformacións que nos últimos anos se veñen desenvolvendo en todos os ámbitos da sociedade están incidindo dunha forma moi directa no concepto tradicional de familia e veñen dar paso a novas formas máis variadas de familia, tanto na súa composición como nas funcións dos membros que a compoñen.

Polo tanto, o apoio á familia e aos núcleos de convivencia debe responder necesariamente á complexidade da nosa sociedade e debe dar solución ás diferentes situacións que impiden ou dificultan tanto a formación e constitución de novas familias ou grupos estables de convivencia, como o desenvolvemento integral das xa constituídas.

Así, debe darse o apoio necesario para paliar as dificultades notorias de conciliación da vida persoal, laboral e familiar, e procurar o sostemento da estabilidade da familia minimizando os danos derivados dos procesos de desestruturación familiar e, en particular, no que afecte aos dereitos dos fillos e fillas e os membros máis vulnerables da familia.

Liñas programáticas e actuacións do ano 2021

Neste proceso de mellorar progresivamente a calidade de vida das familias galegas, a Consellería de Política

Social, a través da Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, estableceu unhas liñas de actuación de carácter preventivo, asistencial e integrador que teñen como obxectivos:

- Apoiar e mellorar a oferta de servizos de calidade que axuden a conciliar a vida laboral, persoal e familiar como medio para garantir un ambiente favorable para a creación e libre desenvolvemento das familias.
- Promover a corresponsabilidade entre os distintos membros que compoñen a familia.
- Facilitar a adaptación da institución familiar aos cambios que se están producindo na súa configuración e nas súas funcións.
- Axudar con medidas de apoio á infancia.
- Impulsar as políticas de conciliación nas empresas.
- Fomentar as medidas para o acceso á vivenda, ao emprego, e as derivadas do abandono do mundo rural.
- Fomentar os recursos que garantan a posibilidade de ter os fillos e fillas que se desexen.
- Exercer as políticas destinadas a favorecer e impulsar o crecemento demográfico e a renovación xeracional, e reverter o envellecemento poboacional.

A Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, tendo como marco de actuación as liñas programáticas e como obxectivo fundamental mellorar a vida das familias galegas, desenvolveu unha serie de programas: de apoio económico, formalizados a través de ordes de subvencións; outros cun contido informativo de asesoramento ou de carácter educativo; e outros cun carácter meramente administrativo e que outorgan dereitos ás familias, como é a expedición do título de familia numerosa e a tarxeta de carné familiar.

2.1.1 Familias numerosas

<https://politicassocial.xunta.gal/gl/temas/familia-e-infancia/familias-numerosas>

A normativa vixente en materia de familias numerosas vén recollida na Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas (BOE nº 277, do 19.11.2003) e o Real decreto 1621/2005, do 30 de decembro, polo que se aproba o regulamento da dita lei (BOE nº 15, do 18.01.2006).

Entre os seus preceptos cabe salientar a clasificación das familias numerosas en dúas categorías: xeral (familias con menos de 5 fillos) e especial (familias con 5 ou máis fillos).

Esta clasificación matízase coa introdución dalgúns criterios cualitativos: a condición de discapacidade dos fillos, a renda familiar per cápita e o feito dos partos, adopcións ou acollementos múltiples.

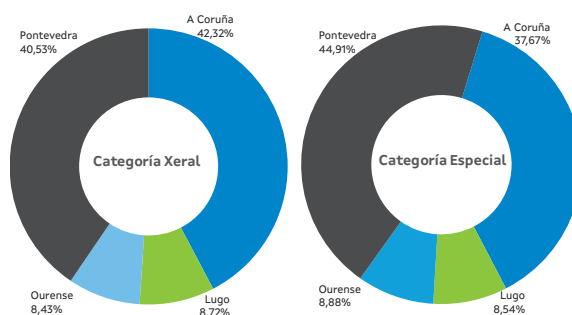
Posteriormente, a Lei 40/2007, do 4 de decembro, de medidas en materia de seguridade social, na disposición adicional décimo terceira, amplía o concepto de familia numerosa ao pai ou nai con dous/dúas fillos/as cando falecese o outro proxenitor.

A Lei 26/2015, do 28 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia contén, na súa disposición derradeira quinta, varias modificacións da Lei 40/2013, do 18 de novembro. A máis salientable é a que establece que o título seguirá en vigor aínda que o número de fillos/as que cumpran as condicións para formar parte do título sexa inferior ao establecido no artigo 2 da Lei 40/2003, mentres polo menos un deles reúna as condicións previstas no artigo 3 da dita lei.

A expedición do título de familia numerosa dá dereito a beneficios de diversa índole entre os que se poden destacar as reducións das taxas na expedición de títulos e de prezos nas matrículas no ámbito educativo, descontos nos medios de transporte: interurbano de viaxeiros, marítimo, aéreo e por ferrocarril, compra de vivenda habitual, etc.

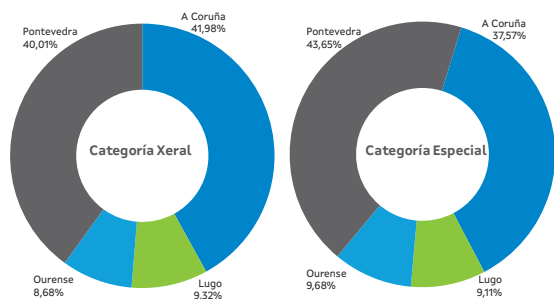
O número de títulos tramitados no 2021 ascende a 14.061 repartidos por provincia e categorías tal e como se reflicte na táboa que se xunta.

	Categoría Xeral	Categoría Especial	Totais
A Coruña	4.945	895	5.840
Lugo	1019	203	1.222
Ourense	985	211	1.196
Pontevedra	4.736	1.067	5.803
Total	11.685	2.376	14.061

O número de títulos de familia numerosa en vigor a 31 de decembro de 2021 era de 27.082.

	Categoría Xeral	Categoría Especial	Totais
A Coruña	10.189	1.056	11.245
Lugo	2.263	256	2.519
Ourense	2.107	272	2.379
Pontevedra	9.712	1.227	10.939
Total	24.271	2.811	27.082

Evolución

A evolución dos títulos expedidos de familias numerosas nos últimos dez anos é a seguinte:

	Categoría Xeral	Categoría Especial	Totais
2012	7.026	829	7.855
2013	7.506	959	8.465
2014	7.977	1.110	9.087
2015	8.554	1.370	9.924
2016	7.902	1.567	9.469
2017	8.175	1.657	9.832
2018	11.149	1.866	13.015
2019	10.514	1.729	12.243
2020	10.118	1.987	12.105
2021	11.685	2.376	14.061

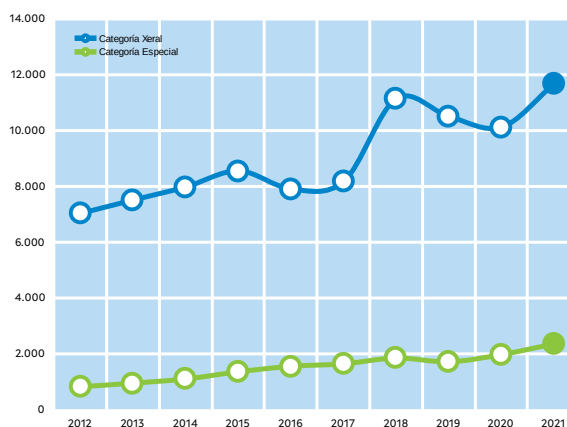
A Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e a convivencia de Galicia (BOE nº 134, do 13.01.2011), recoñece no capítulo II a especial consideración de determinadas familias, entre as que se atopan aquelas con fillos ou fillas concibidos ou concibidas e non nados ou nadas.

Así o artigo 10 da dita lei sinala que teñen a consideración de familias numerosas aquelas que reúnan as condicións que determina a Lei 4/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas. Segue a dicir que, para os efectos desta lei, asimilárase a descendente, o fillo ou a filla concibido ou concibida, e sempre que mediante a aplicación desta asimilación se obteña un maior beneficio.

Pola súa parte, o artigo 12 establece a forma en que debe acreditarse a condición de concibido ou concibida e non nado ou nada, que é mediante o carné familiar galego. Así mesmo, indícase que este documento terá efectos unicamente na Comunidade Autónoma de Galicia.

Na actualidade, a asimilación á condición de familia numerosa está a realizarse mediante a emisión dun certificado que ademais dos datos persoais recolle a categoría na que se encadra a familia que se recoñece como numerosa e a data de caducidade deste.

Durante o ano 2021 foron expedidos 51 certificados, todos eles de categoría xeral.

2.1.2 Carné familiar

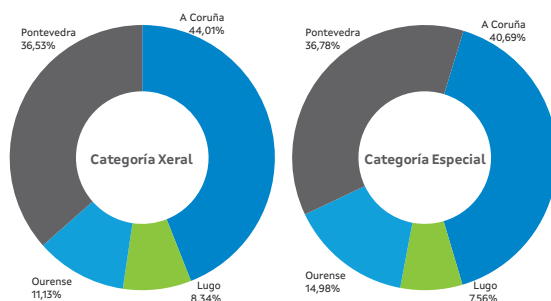
Dentro da política do Goberno en apoio á familia, a Xunta de Galicia puxo en marcha, durante o ano 2001, un novo programa de apoio ás familias numerosas denominado “Carné familiar”.

Concíbese como unha medida de apoio social baseada na colaboración entre a Administración autonómica e a iniciativa privada que ten como obxectivo facilitar o acceso das familias numerosas a distintos bens e servizos mediante descontos ou outro tipo de vantaxe e que amplía e complementa os beneficios que actualmente outorga o título oficial de familia numerosa.

O carné familiar é unha tarxeta non financeira, persoal e intransferible ao dispor dos membros das familias numerosas que soliciten a expedición do carné familiar.

O número de carnés por provincias en vigor ata 31.12.2021 son os seguintes:

	Categoría Xeral	Categoría Especial	Totais
A Coruña	33.359	3.643	37.002
Lugo	6.319	677	6.996
Ourense	8.433	1.341	9.774
Pontevedra	27.685	3.293	30.978
Total	75.796	8.954	84.750

<https://politicassocial.xunta.gal/gl/temas/familia-e-infancia/familias-numerosas/carne-familiar>

2.1.3 Transporte metropolitano de Galicia.

Aplicación social para as familias numerosas

<https://politicassocial.xunta.gal/gl/temas/familia-e-infancia/familias-numerosas/aplicacion-social-do-transporte-de-galicia>

A Consellería de Infraestruturas e Vivenda e a Consellería de Política Social asinaron o día 7/11/2014 un acordo de colaboración para estender os descontos establecidos para o transporte interurbano de viaxeiros na Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas, para o transporte interurbano de viaxeiros no eido do Plan de transporte metropolitano de Galicia, nas áreas metropolitanas de: A Coruña, Ferrol, Santiago de Compostela, Lugo e Vigo.

Estes descontos serán do:

- 20 % – categoría xeral
- 50 % – categoría especial

Persoas beneficiarias

Calquera persoa membro dunha familia numerosa de Galicia (maior de 5 anos) que solicite a súa alta na aplicación social na Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, que cumpra os seguintes requisitos:

- Estar incluída dentro dun título oficial de familia numerosa.
- Ser titular dun contrato individual de tarxeta metropolitana de Galicia (TMG) asinado coa empresa colaboradora (ABANCA). No caso de persoas menores de idade o contrato será subscrito polas persoas proxenitoras, titoras ou gardadoras.
- Cubrir o impreso de solicitude de alta na aplicación social xestionada pola Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica.
- Achegar, xunto coa solicitude, unha copia do contrato individual e unha copia da propia tarxeta.

Validez

O período no que se aplican os descontos correspondentes por familia numerosa coincide co período de validez do propio título de familia numerosa. Polo tanto, cada vez que se renove o título de familia numerosa, deberá comunicarse á Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica para que efectúe a correspondente modificación do período de validez na aplicación social.

Bonificacións

As bonificacións por familia numerosa son acumulables a calquera outra que lle puidese corresponder pola pertenza a outro colectivo con bonificación, cun límite máximo do 100% da viaxe.

As bonificacións percíbense sempre ao final do mes seguinte a aquel no que se xere o dereito ao desconto correspondente, con efectividade desde o día 1 do mes seguinte. Así, os descontos acumulados no mes de decembro, serán computados a finais do mes de xaneiro e estarán dispoñibles para as persoas usuarias a partir do 1 de febreiro.

O prazo para que as persoas usuarias acepten a bonificación é de 2 meses dende a data en que esta se pon á súa disposición. De non aceptar a bonificación neste prazo, perderase o dereito a ela. Esta caducidade só afecta as bonificacións correspondentes, en ningún caso afecta o saldo da tarxeta.

As bonificacións acumuladas poderán facerse efectivas en calquera caixeiro de ABANCA e en calquera das tarxetas da persoa titular.

- O número de altas na aplicación social do transporte metropolitano de Galicia para familias numerosas no 2021 ascendeu a 79. Destas, 51 correspóndense con títulos de familia numerosa de categoría xeral e 28 con títulos de categoría especial.

2.1.4 Portal www.familiasgalegas.org

Este portal web concibiuse para crear unha canle de comunicación e información coas familias en xeral.

Baixo a ligazón www.familiasgalegas.org desenvólvese unha páxina web pública que ofertaba información e servizos de especial interese para as familias.

A dita información está a ser enforcada na web <http://familiasgalegas.xunta.gal>. Nesta recóllense contidos ampliados nas áreas de familia e infancia, dispoñibles nas dúas linguas oficiais

Nesta páxina mantense os contidos dinámicos das seccións de axudas e de novas que seguen a ser actualizados a diario, por considerarse un recurso esencial para que calquera persoa poida acceder á información que poida ser do seu interese.

2.1.5 Gabinetes de orientación familiar (GOF)

O Decreto 42/2000, do 7 de xaneiro, polo que se refunde a normativa reguladora vixente en materia de familia, infancia e adolescencia (DOG n.º 45, do 06.03.2000), modificado polo Decreto 406/2003, do 29 de outubro (DOG n.º 222, do 14.11.2003) (Corrección de erros: DOG n.º 235, do 03.12.2003), e pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG n.º 134, do 13.07.2011), no artigo 9 sinala que os gabinetes de orientación familiar se constitúen como un recurso especializado no apoio e promoción da calidade de vida das familias, así como de atención a situacións problemáticas ou de risco que poidan estar asociadas a procesos de desintegración familiar.

A Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia no título I (da familia), capítulo VI (de apoio familiar e da mediación), dedica a sección 1ª, artigos 32 e 33 ao apoio familiar entendido como un proceso encamiñado a facilitar unha dinámica familiar positiva, á solución de problemas e á toma de decisións, ademais de potenciar e desenvolver os recursos familiares.

Establece que no apoio familiar se abordarán os problemas que poidan xurdir na familia e por extensión nos membros que a compoñen, prestándolles especial atención ao interese superior e á vulnerabilidade das e dos menores, e atendendo nomeadamente:

- a) As crises do ciclo vital da familia.
- b) As situacións de conflito.
- c) A viabilidade adaptativa do grupo familiar: apoio, protección e desenvolvemento.

E indica que o apoio familiar comprenderá os seguintes niveis de atención:

- a) Informativo, facilitándolles ás familias a información necesaria para favorecer unha mellor comprensión do medio e dos recursos dispoñibles.

b) Educativo e formativo, proporcionándolles ás familias os medios necesarios para o desenvolvemento integral das súas funcións e das súas habilidades, fortalecendo os vínculos do sistema familiar e facilitando que a dinámica individual e familiar sexa creativa, eficaz e enriquecedora.

c) Preventivo, de preparación perante as distintas etapas ou situacións polas que pasan as familias no seu ciclo vital.

d) Axuda persoal e emocional, ofrecendo atención e acompañamento en calquera momento da vida e, en especial, nos momentos de crises provocadas por desgrazas inesperadas, tanto formal a través da terapia familiar como informal a través das redes de axuda mutua ou grupos de apoio familiar.

e) Orientación, acompañando as familias, ofrecendo asesoramento para a toma de decisións, a resolución de conflitos e a mobilización dos recursos propios e do contorno, así como no proceso de planificación de apoios.

f) Terapia e tratamento, co fin de superar os dinamismos disfuncionais das familias, facendo posible o seu progreso e a súa adaptación.

Establecendo como finalidade do apoio familiar o fortalecemento, o enriquecemento e a mellora da calidade de vida das persoas no seo familiar e da familia como grupo.

Os gabinetes de orientación (GOF) constitúense como un recurso público de carácter multidisciplinar para a atención de conflitos familiares e coa finalidade de servir como un instrumento eficaz na protección da familia de acordo coas competencias atribuídas á Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica.

Este programa pretende axudar ás familias que así o requiran a solucionar situacións de crise ou conflito, eliminando ou, cando menos, atenuando as consecuencias que estas levan aparelladas, previndo e evitando especialmente a implicación das/dos fillas/os nos conflitos dos seus pais.

Trátase dun servizo que actúa como un recurso en estreito contacto cos equipos de atención ao menor, co-

laborando con eles na atención ás familias de menores susceptibles de ser sometidos a medidas de protección.

Os gabinetes de orientación familiar, dependentes das xefaturas territoriais da Consellería de Política Social, están integrados por especialistas en traballo social, dereito e psicoloxía.

Entre os seus obxectivos destácanse:

- ▶ Informar e asesorar tecnicamente as familias sobre as problemáticas sociais, psicolóxicas e xurídicas nas que se puidesen atopar.
- ▶ Proporcionar ás familias o acceso a recursos axeitados para o desenvolvemento de canles normalizadas de convivencia.
- ▶ Dotar as familias das habilidades necesarias para enfrontar as súas necesidades.
- ▶ Evitar a instrumentalización das/os fillas/os, ante as diferentes situacións de conflictividade.
- ▶ Fomentar o mantemento da cooperación parental como protectora da imaxe que as/os fillas/os teñen dos seus proxenitores.
- ▶ Informar, asesorar e prestar asistencia psicolóxica ás mulleres, particularmente a aquelas que se atopan inmersas en procesos de conflictividade familiar.

Os servizos concretos que os gabinetes de orientación familiar poñen á disposición dos usuarios son os seguintes:

- ▶ Asesoramento sobre aqueles servizos de interese social e comunitario, públicos ou privados, que posibiliten a integración das persoas en redes de apoio social e asesoramento xurídico legal en casos de separación matrimonial, divorcio ou incumprimento de acordos e convenios reguladores.
- ▶ Mediación familiar dirixida a promover procesos de negociación entre os membros da familia co obxecto de acadar acordos que resolvan os conflitos entre outros membros da familia (pais/nais, fillas/os, avoas/ós, etc).
- ▶ Apoio e orientación psicosocial en casos de conflictividade ou crise familiar, conxugal ou interxeracional. Prevención e intervención ante crises específicas dos procesos de educación e crianza das/os fillas/os. Apoio e orientación ás familias en procesos de reestruturación por entrada ou saída dalgún membro no sistema familiar

Para o seguimento do programa, a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica implementou unha aplicación informática que posibilita dispoñer en todo momento dos datos actualizados dos distintos gabinetes.

GOF/ Seguimento anual 2020:

	A Coruña	Lugo	Ourense	Vigo	Total
Demandas					
Recibidas	110	63	98	112	383
Reorientadas	5				5
Atendidas	110	63	98	112	383
Tipoloxía demandas atendidas					
Conflito por ruptura de convivencia	33	11	77	28	149
Crise na parella	10	2	5	5	22
Crise materno ou paterno-filial	39	21	2	37	99
Crise de familia extensa	0	6	3	3	12
Crise mixta	10	12	5	16	43
Outra	14	11	3	16	44
Demandantes de atención					
Mulleres	74	58	87	81	300
Homes	55	19	62	62	198
Parellas	3	7	8	16	34
Grupos familiares	8	13	6	16	43

2.1.6 Programa de puntos de encontro familiar

Os puntos de encontro familiar de Galicia están regulados pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG n.º 134, do 13.07.2011) e, ata o ano 2014, polo Decreto 9/2009, do 15 de xaneiro (DOG n.º 17, do 26.01.2009) (Corrección de erros DOG n.º 33, do 17.02.2009)

O día 1 de novembro de 2014, entrou en vigor o Decreto 96/2014, do 13 de xullo, polo que se regulan os puntos de encontro familiar en Galicia que derroga o anterior Decreto 9/2009, do 15 de xaneiro, e introduce substanciais cambios normativos, en especial no procedemento de acceso e derivación aos puntos de encontro familiar. Así, coa súa entrada en vigor, o acceso aos PEF deixa de facerse por derivación do órgano xudicial ou do órgano administrativo competente en materia de Servizos Sociais, nos supostos de menores nos que a Comunidade Autónoma de Galicia teña asumida a tutela ou garda, e pasa a realizarse exclu-

sivamente por derivación do órgano de dirección competente en materia de familia da consellería con competencia en materia de familia e menores.

En virtude do establecido no artigo 11 do Decreto 96/2014, do 3 de xullo, e de conformidade co establecido no Decreto 216/2020, do 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social, o órgano competente para resolver sobre a derivación dun caso aos puntos de encontro familiar de Galicia é a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica da Consellería de Política Social.

Un punto de encontro familiar é un servizo que facilita e preserva a relación entre as e os menores e as persoas das súas familias en situacións de crise, e que permite e garante a seguridade e o benestar das nenas e dos nenos e facilita o cumprimento do réxime de visitas.

Estas asociacións actúan baixo a coordinación da Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica e na máis estreita colaboración co Poder Xudicial e co Ministerio Fiscal. Os puntos de encontro que integran a rede galega están situados nas sete grandes cidades de Galicia.

Os puntos de encontro teñen un carácter multidisciplinar e están integrados por expertos en intervención psicofamiliar, dereito de familia e mediación familiar. Ademais poderán contar coa colaboración de persoal voluntario naquelas tarefas que os profesionais dos puntos de encontro estimen axeitadas.

Os puntos de encontro familiar constitúen un equipamento social, de carácter neutral, especializado para o cumprimento do réxime de visitas establecido pola autoridade competente que ten por obxecto favorecer as relacións entre as/os menores e as súas familias cando, nunha situación de separación, divorcio, ou noutros supostos de interrupción da convivencia familiar, o exercicio do dereito de visitas se ve interrompido ou resulta difícil ou conflitivo o seu cumprimento.

Intervencións que se levan a cabo:

- ▶ Entregas e recollidas de menores: Consisten na intervención das e dos profesionais nos momentos nos que os familiares acoden ao servizo para entregar ou recoller ao ou á menor no desenvolvemento das visitas. Nestes casos o punto de encontro familiar actúa como intermediario e supervisor destas entregas e recollidas.
- ▶ Visitas tuteladas. Son as que se desenvolven de forma controlada baixo a supervisión e presenza continuada dunha persoa profesional que orienta os proxenitores e as fillas e fillos, e supervisa o desenvolvemento do tempo máximo de 2 horas que comparten.

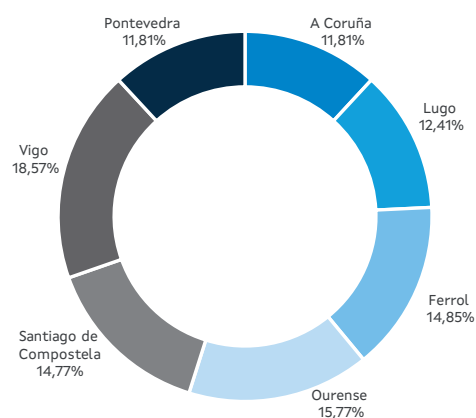
- ▶ Visitas supervisadas: son aquelas que se desenvolven no punto de encontro familiar, por un tempo máximo de dúas horas, sen a presenza continuada do equipo técnico, especialmente nos casos nos que a persoa proxenitora que ten dereito de visita careza de vivenda na localidade

Ademais do cumprimento do réxime de visitas establecido, nos puntos de encontro familiar levaranse a cabo outras intervencións, actuacións ou accións complementarias:

- a) Deseño e desenvolvemento dun programa psico-socioeducativo individualizado de intervención coas familias e as e os menores, que teña como obxecto final conseguir a normalización das relacións familiares.
- b) Orientación e apoio familiar proporcionando información, atención e asesoramento ás persoas proxenitoras e menores, propiciando o desenvolvemento de relacións materno/paterno-filiais axeitadas e a creación de relacións familiares excelentes e de actitudes positivas.
- c) Intervención en negociación e aplicación de técnicas mediadoras. O equipo técnico poderá, se o considera axeitado e conta coa vontade das partes, intervir aplicando técnicas mediadoras para conseguir acordos que permitan adecuar o réxime de visitas establecido pola autoridade á realidade familiar, así como para favorecer o exercicio da coparentalidade.
- d) Intervencións encamiñadas a reducir o impacto da nova situación familiar e preparar as persoas proxenitoras e as súas fillas e fillos para que as relacións entre eles se cheguen a realizar de forma normalizada e coas maiores garantías posibles.

- Para o mantemento da Rede de puntos de encontro destináronse no ano 2021 un total de 1.076.195,11 euros, que se distribuíron como segue:

PEF:	Importe en euros
A Coruña	127.074,00
Lugo	133.592,12
Ferrol	159.824,42
Ourense	169.756,00
Santiago de Compostela	158.993,98
Vigo	199.824,95
Pontevedra	127.129,64
Total	1.076.195,11

Resumo do seguimento anual 2021:

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Vigo	Ferrol	Santiago	TOTAL
Expedientes								
Novos	55	20	49	35	69	25	53	306
Pechados	41	29	41	30	79	30	35	285
Permanecen abertos	82	141	82	70	130	63	132	700
Por violencia de xénero	40	28	43	10	35	14	48	218

Usuarios/as								
Menores	129	185	109	91	196	89	194	993
Adultos	192	311	219	184	338	158	369	1.771
Homes	87	171	100	77	138	65	174	812
Mulleres	105	140	119	107	200	93	195	959

Tipos de intervención								
Intercambios	1.083	1.456	1385	1.094	1.981	1.827	1.091	9.917
Visitas tuteladas	169	123	299	410	1577	433	701	3.712
Visitas supervisadas	691	699	278	480	445	399	980	3.972

Nota: Os datos refírense aos casos atendidos durante o ano 2021, incluídos os que veñen de anos anteriores.

2.1.7 Programa de apoio a familias monoparentais

O obxecto deste programa é a prestación de apoio ás familias formadas por un único proxenitor con fillos e fillas menores ao seu cargo, mediante o establecemento de accións específicas que teñen como finalidade: potenciar a autonomía das familias monoparentais, axudar á crianza dos nenos e nenas e favorecer a súa socialización, favorecer a incorporación da persoa responsable da familia ao mundo laboral, posibilitarlle a asistencia a actividades de formación laboral ou formación continua e posibilitar o autoemprego, promover a inserción e permanencia laboral das mulleres soas con responsabilidades familiares e favorecer a súa promoción profesional, facilitar que estes proxenitores sós poidan participar en igualdade de oportunidades e dispoñan de tempo para realizar actividades sociais ou culturais e previr situacións de risco social.

O programa vense desenvolvendo desde o ano 2000. No ano 2021 asinou un convenio coa entidade Cáritas Diocesana de Santiago de Compostela.

► Orzamento e beneficiarios:

Con este convenio beneficiáronse un total de 21 familias e 30 menores, o que supuxo un investimento total de 32.000 euros.

2.1.8 Programa de soporte vital ás familias con nenas/os con enfermidades de longa duración ou terminais con escasos recursos económicos

Como medida de apoio a familias con nenas e nenos con enfermidades de longa duración ou terminais, no ano 2021 asinou un convenio de colaboración coa Fundación Andrea (Entidade de iniciativa social, sen ánimo de lucro, que ten, entre outras funcións, a protección e defensa das familias que teñen nenas ou nenos con enfermidades de longa duración, crónicas ou terminais).

Este programa concíbese como un servizo asistencial de axuda para aquelas familias destes nenos e nenas que carezan de medios e recursos axeitados proporcionando apoio ás familias a través do tratamento médico dos menores tanto no fogar familiar como nos distintos hospitais de España, o traslado, a asistencia privada a sesións de fisioterapia, sesións de logopedia, sesións de musicoterapia, equipamentos ortopédicos e os derivados da adecuación das vivendas ou vehículos para nenas e nenos con diversidade funcional.

► Orzamento e beneficiarios:

Con este convenio beneficiáronse de axudas para sufragar gastos de mantemento, así como sesións de psicoterapia, musicoterapia e logopedia un total de 23 nenos e 10 adultos. Por outra banda 150 familias beneficiáronse de estadias nos pisos de acollida da Fundación.

2.1.9 Programa promociona

O programa Promociona, destinado ao apoio aos alumnos xitanos e ás súas familias co fin de reducir o abandono escolar, ten por obxecto favorecer a normalización educativa do alumnado xitano co fin de conseguir taxas máis elevadas de éxito académico durante a etapa de escolarización obrigatoria, con especial incidencia no último ciclo de educación primaria e na educación secundaria obrigatoria e promover a continuidade en estudos medios e/ou superiores e formación profesional para o que se presta orientación educativa e familiar e sesións de apoio escolar e reforzo aos alumnos.

► Orzamento e beneficiarios:

Para o desenvolvemento deste programa asinou un convenio de colaboración coa Fundación Secretariado Gitano no ano 2021 por un importe de **132.908,24** euros.

Durante o ano 2021, co apoio da Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica,

participaron no programa Promociona 289 alumnos/as, pertencentes a 234 familias e escolarizados/as en 148 centros educativos.

2.1.10 Programa de mediación familiar

A mediación familiar na nosa Comunidade autónoma está regulada pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG n.º 134, do 13.07.2011), pola Lei 4/2001, do 31 de maio, de mediación familiar en Galicia (DOG n.º 117, do 18.06.2001) e o Decreto 159/2003, do 31 de xaneiro (DOG n.º 34, do 18.02.2003), polo que se regula a figura da/do mediadora/mediador familiar e créase e regúlase o Rexistro de Mediadoras/es Familiares de Galicia, modificado pola Lei 3/2018, do 26 de decembro, de medidas fiscais e administrativas (DOG n.º 247 do 28.12..2018), no que preceptivamente deberán estar inscritas/os as/os mediadoras/es, tal como prescribire o artigo 18 da Lei 4/2001, do 31 de maio.

O artigo 18 do Decreto 159/2003, do 31 de xaneiro, recoñece o dereito á mediación gratuíta aos usuarios que reúnan ou poidan reunir a condición de beneficiarios do dereito de asistencia xurídica gratuíta de conformidade cos criterios establecidos na Lei 1/1996, de 10 xaneiro, de asistencia xurídica gratuíta (BOE n.º 11, do 12.11.1996).

A Orde do 3 de xuño de 2008, fixa as tarifas da mediación familiar en Galicia (DOG n.º 116, do 17.06.2008), actualizando as tarifas fixadas pola derogada Orde do 12 de xuño de 2003.

O Rexistro de Mediadoras/es Familiares de Galicia, así como a mediación familiar, está xestionado pola Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica e constitúe o instrumento básico de control, organización e publicidade das persoas mediadoras inscritas.

Mediación familiar

A mediación familiar é un procedemento de carácter voluntario dirixido a facilitar a comunicación entre os

membros da familia co fin de que xestionen por si mesmos unha solución aos conflitos que os afecten coa intervención dunha persoa mediadora, quen actuará de forma neutral, imparcial e confidencial.

A mediación familiar pode utilizarse tanto con carácter previo á iniciación dun procedemento xudicial como para achar saída a procedementos en curso. Constitúe un recurso de axuda ás parellas que teñen ou tiveron unha relación cara a facilitar a participación activa e a responsabilidade de cada membro da parella na toma das decisións necesarias tendentes a solucionar aqueles aspectos problemáticos que se derivan da ruptura da súa unión.

Entre os principais obxectivos da mediación familiar están:

- ▶ A procura común de solucións satisfactorias e duradeiras no tempo.
- ▶ Minimizar o custo emocional que todo conflito produce en todos os membros da familia.
- ▶ Restablecer e/ou mellorar as relacións, presentes e futuras, entre as partes en conflito.
- ▶ Evitar a instrumentalización dos demais membros da familia, e, en especial, das e dos menores.
- ▶ Asegurar a protección do interese superior da ou do menor e do seu benestar.
- ▶ Favorecer a responsabilidade parenteral compartida.

Desde a entrada en vigor do Decreto 159/2003, do 31 de xaneiro, inscribíronse no Rexistro de Mediadoras/es Familiares de Galicia 669 mediadores/as e só se produciron 11 solicitudes de baixa de xeito que as inscricións vixentes actualmente son de 658

No ano 2021 inscribíronse un total de 5 mediadoras/es.

A súa distribución por provincias é a que segue:

	Mediadores/as	Baixas
A Coruña	345	8
Lugo	49	0

Ourense	72	1
Pontevedra	203	2
Total	669	11

O Procedemento de mediación, entre os anos 2003 e 2021 recibiu un total de 251 solicitudes, realizándose un total de 152 mediacións, das que 95 remataron con acordo total ou parcial, 54 remataron sen acordo e 3 están en trámite. Destas 152 mediacións, 108 foron gratuítas.

O número de solicitudes de mediación no ano 2021 foi de 12; realizáronse un total de 4, das cales 1 rematou sen acordo e 3 están en trámite. Destas 4 solicitudes de mediación, todas son gratuítas.

Mediación familiar extraxudicial		
	2021	2003-2021
Solicitudes	12	251
Mediacións realizadas	4	152
Dereito á mediación gratuíta*	4	108
Rematadas sen acordo	3	54
Rematadas con acordo	0	95

* As 3 mediacións rematadas sen acordo inclúen as que estaban en trámite no ano 2020..

2.1.11 Residencias de tempo libre

A Consellería de Política Social conta con dúas residencias de tempo libre xestionadas pola Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, unha de interior situada no municipio do Carballiño (Ourense), cunha capacidade para 163 persoas, e outra de costa, situada en Panxón no municipio de Nigrán (Pontevedra), cunha capacidade máxima de 180 persoas, prazas susceptibles de ampliación en ambas as dúas residencias segundo a distribución dos residentes.

Estas dúas residencias, nas que se ofrece un servizo completo que inclúe aloxamento e manutención, destínanse a diferentes usos segundo o período do ano do

que se trate: turismo familiar no período estival ou ben para o desenvolvemento de programas de ocio da Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade e da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado (Programa de turismo social, campamentos, Xuntos polo Nadal) así como da Secretaría Xeral de Emigración (Programa "Conecta co Xacobeo").

Ademais as instalacións están dispoñibles, en tempadas baixa e media, para institucións, asociacións, organizacións sindicais e entidades que así o soliciten mediante escrito remitido á Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica.

Os servizos que ofrecen aos usuarios inclúen inseparablemente o aloxamento, mantenza e limpeza dos cuartos, todos eles con aseo completo.

Os programas e actividades desenvolvidas neste ano nestas residencias foron as seguintes:

	Residencia de Panxón	Residencia do Carballiño
Turismo familiar	479	281
Programas e estadias autorizadas pola Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica	356	246
Programas da Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade	164	80
Programas da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado	95	57
Total participantes	1.094	664

No ano 2021 rexistráronse un total de 3.529 pernoctacións na Residencia de Tempo Libre do Carballiño e 6.552 na residencia de tempo libre de Panxón.

2.1.12 Certificado da Dirección Xeral de Familia Infancia e Dinamización Demográfica da condición de familia monoparental

Enténdese por familia monoparental, de acordo co establecido na Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia, modificada pola Lei 5/2021, do 2

de febreiro, de impulso demográfico de Galicia, o núcleo familiar composto por un único proxenitor ou proxenitora que non conviva con outra persoa coa que manteña unha relación análoga á conxugal, e os fillos e fillas ao seu cargo nos seguintes supostos:

- a) Os homes ou as mulleres que afrontan a paternidade ou maternidade en solitario.
- b) As familias formadas por unha ou un cónxuxe vivo e os fillos e fillas.
- c) As familias formadas por un pai ou nai que queda a cargo das fillas e fillos sen que haxa custodia compartida.

Teñen a mesma consideración que o fillo ou a filla:

- a) As persoas unidas ao único proxenitor ou proxenitora por razón de tutela ou acollemento.
- b) O concibido ou a concibida, sempre que mediante a aplicación desta asimilación se obteña maior beneficio.

Segundo a Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia, estas familias están incluídas no grupo de familias de especial consideración e merecen unha protección especial.

Unha das primeiras medidas para garantir a dita protección é a certificación da dita circunstancia, a través da Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, para dar o trato preferente aos membros destas familias, como se establece no artigo 18 da dita lei.

► Beneficiarios

O número total de certificados da condición de familia monoparental expedidos pola Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica no ano 2021 foi de 1.495, de entre as 1.876 solicitudes recibidas.

2.2 Infancia e adolescencia

2.2.1 Protección á Infancia

2.2.1.1 Marco legal e competencial

O marco legal no que a Consellería de Política Social desenvolve as súas políticas e actuacións en materia de protección á infancia vén establecido pola normativa seguinte:

a) Internacional

- Convención sobre os Dereitos do Neno adoptada pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas o 20 de novembro de 1989, e ratificada por Instrumento do 30 de novembro de 1990 (BOE núm. 313 do 31.12.1990).
- Convenio relativo á protección do neno e a cooperación en materia de adopción internacional. A Haia, 29 de maio de 1993. Ratificado por Instrumento de 30 de xuño de 1995 (BOE núm. 182 do 01.08.1995).
- Convenio europeo de adopción de menores, 27 de novembro de 2008.

b) Estatal

- Constitución española
- Código Civil do 29 de xullo de 1889 (Arts. do 109 ao 111, do 160 ao 180, 201, 215, 216, do 222 ao 233, 239, 242 e do 259 ata o 285).
- Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor, de modificación parcial do Código Civil e da Lei de Axuizamento Civil. (BOE núm. 15 do 17.01.1996).
- Lei orgánica 8/2021, do 4 de xuño, de protección integral á infancia e a adolescencia fronte á violencia.
- Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social (Arts. 35 e 36). (BOE n.º 10, do 12.01.2000). Modificada por Lei Orgánica 2/2009, do 11 de decembro (BOE núm. 299 do 12.12.2009)

- Real decreto 557/2011, do 20 de abril, polo que se aproba o regulamento da Lei orgánica 4/2000, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social tras a súa reforma por Lei orgánica 2/2009 (BOE núm. 103 do 30.04.2011).
- Lei 54/2007, do 28 de decembro, de adopción internacional (BOE núm. 312 do 29.12.2007).

c) Autonómica

- Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG núm. 134 do 13.07.2011).
- Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia (DOG núm. 124 do 29.06.2006), modificada pola Lei 10/2007, do 28 de xuño, de reforma da disposición terceira da lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia (DOG núm. 124 do 29.06.2006) e pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG núm. 134 do 13.07.2011).
- Decreto 42/2000, do 7 de xaneiro, polo que se re-funde a normativa reguladora vixente en materia de familia, infancia e adolescencia (DOG núm. 45 do 06.03.2000). Modificado polo Decreto 406/2003, do 29 de outubro (DOG núm. 222 do 14.11.2003) e polo Decreto 184/2008, do 24 de xullo, polo que se crea o Observatorio Galego da Infancia (DOG núm. 169 do 02.09.2008).
- Decreto 329/2005, do 28 de xullo, polo que se regulan os centros de menores e os centros de atención á infancia (DOG núm. 156 do 16.08.2005).
- Orde do 21 de marzo de 2012, pola que se establece o modelo oficial de contrato de intermediación en adopción internacional para a Comunidade Autónoma de Galicia (DOG núm. 73 do 17.04.2012).
- Decreto 216/2020, de 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social (DOG do 17.12.2020).

Programas e actuacións

2.2.1.2 Atención a nenos, nenas e adolescentes en situación de desprotección social

Atención a nenos, nenas e adolescentes en centros de protección

Este programa ten por finalidade prestar atención nunha institución a aqueles nenos, nenas e adolescentes que, por distintas circunstancias sociofamiliares, necesitan ser separados temporalmente do seu núcleo familiar e para os que non é viable a utilización doutro recurso.

Os centros de protección á infancia son aqueles que ofrecen aloxamento, asistencia integral e unha dotación de servizos e programas especialmente orientados a conseguir a normalización, e integración sociofamiliar dos menores acollidos.

Para o desenvolvemento deste programa a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica contaba a 31 de decembro cos seguintes equipamentos:

- 9 centros de titularidade propia dos cales 4 son de xestión directa e 5 de xestión concertada.
- 67 centros concertados dependentes de entidades colaboradoras de iniciativa social.

Á súa vez, a atención que se presta nestes centros pode ser en réxime de acollemento residencial ou de atención diúrna.

O acollemento en réxime de acollemento residencial é un recurso que se utiliza nos casos en que, por diversas circunstancias sociofamiliares, os nenos, nenas ou adolescentes necesitan ser separados temporalmente do seu núcleo familiar e non é apropiado ou non hai un contexto familiar alternativo, ou ben cando os pais ou titores solicitan á Administración que asuma a garda dos seus fillos, mantendo en todo momento o obxectivo de retorno ao seu fogar.

O acollemento en réxime diúrno constitúe un recurso alternativo ao acollemento residencial e consiste en prestar atención aos nenos, nenas ou adolescentes no marco dunha institución durante o día. Deste xeito, evítase o desarraigamento, facilitando a permanencia dos nenos, nenas ou adolescentes no seu contorno familiar.

Atención en centros propios de xestión directa

Nome, nº de centros e prazas de nenos, nenas e adolescentes en 2021:

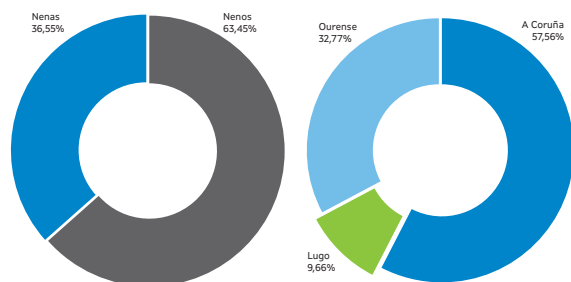
	N.º prazas de internado		N.º prazas de atención de día	
	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas
San Xosé de Calasanz	15	15	5	5
Centro Ferrol I	20	19	5	5
Total A Coruña	35	34	10	10
Santo Anxo da Garda	24	8	0	0
Total Lugo	24	8	0	0
A Carballeira	28	28	10	10
Total Ourense	28	28	10	10
Total	87	70	20	20
	Total prazas de internado		Total prazas de atención de día	
	157		40	

nº total de nenos, nenas e adolescentes atendidos en centros propios de xestión directa en 2021:

	En réxime de internado		En réxime de atención de día	
	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas
A Coruña	68	39	16	14
Lugo	18	5	0	0
Ourense	40	25	9	4
Pontevedra	0	0	0	0
Total	126	69	25	18

► Total nenos, nenas e adolescentes atendidos en centros propios de xestión directa

	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	84	53	137
Lugo	18	5	23
Ourense	49	29	78
Pontevedra	0	0	0
Total	151	87	238

► Orzamento:

9.656.334 euros.

► Atención en centros concertados

nº de centros e prazas de menores en 2021:

	N.º centros	N.º prazas de internado	N.º prazas de atención de día
Casas de familia	5	40	10
Mini-residencias	4	46	17
Centros con fogares	3	73	19
Vivendas tuteladas	2	16	0
Vivendas asistidas	0	0	0
Atención de día	2	0	31
Centros de 1ª acollida	0	0	0
Total A Coruña	16	175	77
Casas de familia	4	32	0
Mini-residencias	7	85	22

Centros con fogares	0	0	0
Vivendas tuteladas	1	8	0
Vivendas asistidas	0	0	0
Atención de día	3	0	43
Centros de 1ª acollida	0	0	0
Total Lugo	15	125	65
Casas de familia	4	32	0
Mini-residencias	1	10	4
Centros con fogares	1	28	0
Vivendas tuteladas	1	8	0
Vivendas asistidas	1	4	0
Atención de día	3	0	33
Centros de 1ª acollida	1	8	0
Total Ourense	12	90	37
Casas de familia	13	102	19
Mini-residencias	4	55	11
Centros con fogares	3	133	55
Vivendas tuteladas	2	16	0
Vivendas asistidas	1	4	0
Atención de día	5	0	70
Centros de 1ª acollida	1	10	0
Total Pontevedra	29	320	155
Total	72	710	334

nº de menores atendidos en centros colaboradores en 2021:

En réxime de internado

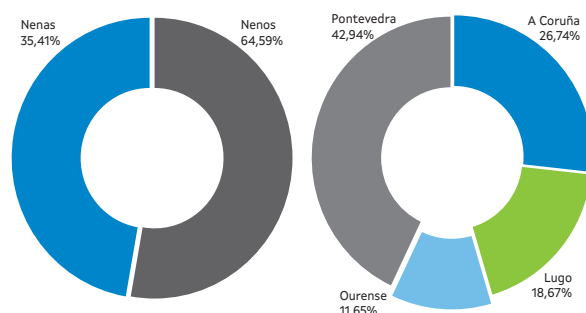
	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	159	135	294
Lugo	96	81	177
Ourense	58	57	115
Pontevedra	219	231	450
Total	532	504	1.036

En réxime de atención de día

	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	61	56	117
Lugo	59	51	110
Ourense	35	29	64
Pontevedra	124	86	210
Total	279	222	501

Total menores atendidos en centros colaboradores

	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	220	191	411
Lugo	155	132	287
Ourense	93	86	179
Pontevedra	343	317	660
Total	811	726	1.537

Orzamento:

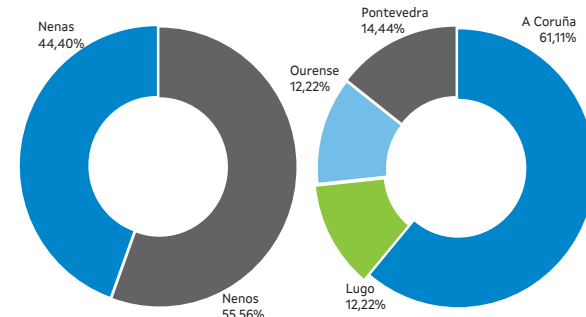
24.809.439,12 euros

Atención a nenos, nenas e adolescentes con características especiais

Para a atención de nenos, nenas ou adolescentes con características que requiran unha atención en centros especializados, a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica colabora con outras institucións mediante a realización de contratos individualizados.

nº de nenos, nenas e adolescentes atendidos en centros especiais en 2021:

	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	29	26	55
Lugo	8	3	11
Ourense	6	5	11
Pontevedra	7	6	13
Total	50	40	90

Orzamento:

428.352,08 euros.

2.2.1.3 Acollemento familiar

<https://politicassocial.xunta.gal/gl/temas/familia-e-infancia/programas-de-acollemento>

O acollemento familiar pode definirse como aquel recurso de protección temporal e revogable, orientado ao coidado de nenos, nenas ou adolescentes que se atopan privados, aínda que sexa circunstancialmente, dunha axeitada atención e que consiste en confiar o coidado dun/dunha neno/a ou adolescente a unha persoa ou familia que reúna as condicións persoais, educativas e materiais necesarias para proporcionarlle unha vida familiar.

O seu obxectivo xeral é garantir o dereito do/da neno/a a vivir nunha familia, por ser o medio óptimo para o seu desenvolvemento.

Os acollementos poden facerse na familia extensa do/da neno, nena ou adolescente (isto é, cando existen vínculos de parentesco entre a familia acolledora e o/a neno/a ou adolescente: avós, tíos, irmáns...) ou ben en familias alleas (cando non existe parentesco), para o que se desenvolve un programa específico de captación,

selección e apoio a estas familias. Sempre que sexa posible, e que as circunstancias propias do caso non o desaconsellen, considérase prioritario que o acollemento se faga na familia extensa, para favorecer a permanencia do/a neno, nena ou adolescente no seu propio ambiente.

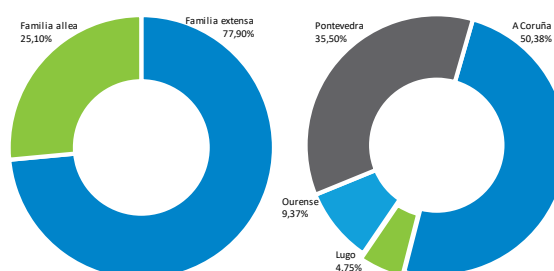
Todos os acollementos formalizados pola Entidade pública galega contan cunha compensación económica en función das características do neno, nena ou adolescente.

Orzamento total:

3.726.506 euros

Distribución provincial:

	Familia extensa	Familia allea	Total
A Coruña	1.345.409	532.040	1.877.449
Lugo	102.202	74.814	177.016
Ourense	241.676	107.387	349.063
Pontevedra	1.101.749	221.229	1.322.978
Total	2.791.036	935.470	3.726.506

- Persoas beneficiarias (nenos, nenas, adolescentes -NNA- e familias) do programa de acollemento familiar:

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	Familias	Menores	Familias	Menores	Familias	Menores	Familias	Menores	Familias	Menores
Familia extensa	399	509	30	33	72	85	267	335	768	962
Familia allea	84	114	18	22	37	47	54	65	193	248
Total	483	623	48	55	109	132	321	400	961	1.210

- Acollemento familiar segundo a situación administrativa dos nenos, nenas e adolescentes:

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas
Tutelas	243	275	28	27	68	55	139	153	478	510
Outros	54	51	0	0	6	3	52	56	112	110
Total	297	326	28	27	74	58	191	209	590	620

- Datos agregados sobre a situación administrativa dos nenos, nenas e adolescentes en acollemento familiar

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
Total tutelas	518	55	123	292	988
Total outros	105	0	9	108	222
Total nenos e nenas	623	55	132	400	1.210

► Programa de familias acolledoras (acollemento en familia allea)

O obxectivo xeral deste programa é proporcionar unha atención temporal a aqueles e aquelas nenos, nenas e adolescentes en situación de risco, desamparo ou desprotección social, nun ambiente familiar normalizado, alieo á súa familia de orixe, por non existir esta ou non ser idónea para o seu coidado. Para iso, trátase de seleccionar, formar e apoiar durante o proceso a persoas e familias dispostas a acoller temporalmente un/unha neno, nena ou adolescente non pertencente á súa familia.

Como obxectivos específicos (no contexto persoal e familiar) establécense:

- Acadar o axeitado desenvolvemento do/da neno, nena ou adolescente nos ámbitos hixiénico-sanitario, educativo, persoal e social.
- Proporcionarlle ao/á neno, nena ou adolescente un ambiente normalizado axeitado para a súa idade e momento evolutivo.
- Promover o cambio da situación da súa familia de orixe, co obxecto de que o/a neno, nena ou adolescente poida volver con ela, se é o caso, o máis axiña posible.
- Lograr que a familia acollidora lle preste unha adecuada atención ao/á neno, nena ou adolescente.
- Potenciar a relación da familia de orixe e a de acollida para favorecer a futura reintegración familiar do neno, nena ou adolescente.

Beneficiarios programa de familias acolledoras:

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	TOTAL
Familias que pertencen ao programa a 31/12/2021	147	49	56	93	345
Familias acollendo a 31/12/2021	84	19	28	47	178
Nenos, nenas ou adolescentes acollidos a 31/12/2021	108	22	38	54	222
Novos nenos, nenas ou adolescentes acollidos durante o ano	30	10	25	20	85
Nenos, nenas ou adolescentes que finalizaron o acollemento durante o ano	29	7	13	15	64
Familias que acolleron durante o ano	99	24	37	59	219
Nenos, nenas ou adolescentes acollidos durante o ano	136	30	51	69	286

Información do programa:

<https://acollementofamiliar.gal/>

► Orzamento total:

463.866 euros

► Programa de apoio ao acollemento en familia extensa

O Programa de apoio ao acollemento en familia extensa é un recurso de apoio aos procesos de acollemento familiar de nenos, nenas e adolescentes por membros da súa propia familia. Proporciona atención especializada adaptada ás necesidades dos nenos e nenas acollidos, ás persoas acolledoras e ás persoas proxenitoras, por medio de actuacións de asesoramento e orientación en tarefas parentais e coidado dos nenos, nenas ou adolescentes; intervención psicosocial e actuacións de mediación nas relacións familiares.

As actuacións desenvolvidas consisten en: mediación familiar entre as persoas proxenitoras e as persoas acolledoras para reducir a conflitividade entre eles; orientación ás persoas acolledoras e ás persoas proxenitoras nas dificultades da convivencia cos nenos, nenas ou adolescentes (NNA); fomento das boas relacións intrafamiliares, para reforzar os vínculos afectivos, a boa comunicación e o diálogo; e adestramento de habilidades parentais.

	Familias	Nenos	Nenas	Total NNA
A Coruña	82	33	46	79
Lugo	0	0	0	0
Ourense	43	20	19	39
Pontevedra	40	21	17	38
Total	165	74	82	156

Información do programa:

<https://www.aldeasinfantiles.es/nuestros-programas/apoyo-al-acogimiento-en-familia>

► Orzamento total:

173.353,44 euros

2.2.1.4 Adopción

A finalidade deste programa é proporcionarlle aos nenos, nenas e adolescentes en situación legal de seren adoptados, unha familia que satisfaga as súas necesidades afectivas, socioeducativas e de desenvolvemento persoal, facendo prevalecer o interese do neno, nena ou adolescente sobre calquera outros.

As familias adoptantes son, previamente, valoradas polos equipos técnicos de adopción co fin de seleccionar a mellor familia para o/a neno, nena ou adolescente.

Portal Galego de Adopcións

<http://adopcions.xunta.es>

O Portal Galego de Adopcións, posto en funcionamento a finais do 2010, ten por obxecto ofrecer información actualizada, práctica e interactiva tanto ás persoas interesadas en adoptar, como a aquelas que están ou finalizaron xa o proceso: requisitos e documentación necesaria para adoptar, adopcións especiais, estatísticas, información sobre os países de adopción, guía interactiva para coñecer onde adoptar. Ademais, ofrécelles as persoas usuarias a posibilidade de formular, a través do Portal, todas as consultas que desexen e inscribirse ás sesións informativas e cursos de formación sobre adopción.

Total visitas	38.881
Media de visitas mensuais	3.240
n.º de visitantes	18.118
n.º de consultas	202.237

Adopción nacional

A adopción constitúe o acto xurídico mediante o que se establece unha relación de filiación entre os adoptantes e o/a neno, nena ou adolescente, extinguíndose así os vínculos deste/a coa súa familia de orixe, e integrándose plenamente no seu novo núcleo familiar cunha equiparación plena de dereitos coa familia biolóxica.

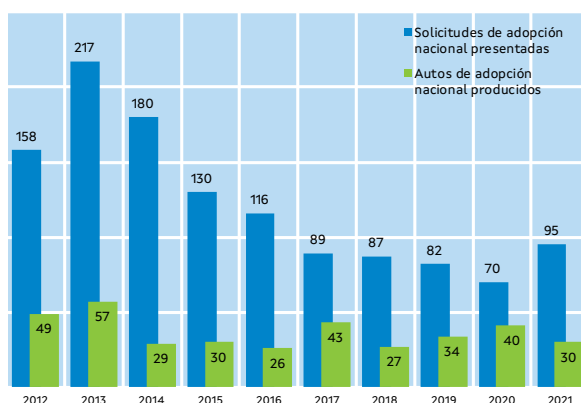
Na nosa Comunidade autónoma os nenos, nenas ou adolescentes (NNA) susceptibles de seren adoptados son tutelados pola Xunta de Galicia, quen se encarga de poñer a adopción ao xuíz.

Datos estatísticos de adopción nacional:

A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	TOTAL
Solicitudes abertas				
48	11	11	25	95
Resolucións garda con fins adoptivos				
11 NNA	9 NNA	3 NNA	8 NNA	31 NNA
Propostas de adopción realizadas				
8	16(22)	3	8	35 (41 NNA)
Autos de adopción producidos				
6	4	7	13	30

Evolución:

	Solicitudes de adopción nacional presentadas	Autos de adopción nacional producidos
2012	158	49
2013	217	57
2014	180	29
2015	130	30
2016	116	26
2017	89	43
2018	87	27
2019	82	34
2020	70	40
2021	95	30

Programa de adopcións especiais.

Existen nenos, nenas ou adolescentes tutelados pola Xunta de Galicia susceptibles de seren adoptados pero que polas súas características (idade, discapacidade ou enfermidade, formar parte dun grupo de irmáns que non deben ser separados....) teñen máis dificultade para ser adoptados.

A través do Programa de adopcións especiais, desenvolvido a nivel autonómico pola entidade Meniños en coordinación cos equipos técnicos de adopción das catro xefaturas territoriais, lévase a cabo o asesoramento e formación específica dos solicitantes de adopción, así como o seguimento e o apoio continuado durante todo o proceso adoptivo.

	Total
Nº. de nenos que foron derivados en 2021	4
Nº. de nenos que estiveron no programa durante 2021 (en busca de familia)	12
Nº. de nenos que inician acollemento preadoptivo no 2021	6
Nº. de nenos en adopción/acollemento preadoptivo acompañados polo programa	48
Nº. de familias con nenos en adopción/acollemento preadoptivo acompañadas polo programa	29
Nº. de familias acompañadas ou atendidas antes de ter un neno asignado	26

Orzamento total:

65.100 euros

Adopción internacional

A adopción internacional concíbese como un recurso de protección para aqueles nenos, nenas ou adolescentes que non se poden integrar no seo da súa familia ou do seu propio país. Ten lugar cando se produce un traslado dun neno, nena ou adolescente con fins adoptivos dende o seu estado de orixe, onde reside, cara a outro Estado no que residen os pais adoptivos. Na adopción dun neno, nena ou adolescente de orixe estranxeira intervéñ, ademais da lexislación española, a do país de orixe do neno ou nena.

Organismos acreditados para a adopción internacional (OAAI)

A adopción internacional concíbese como un recurso de protección para aqueles nenos, nenas ou adolescentes que non se poden integrar no seo da súa familia ou do seu propio país. Ten lugar cando se produce un traslado dun neno, nena ou adolescente con fins adoptivos dende o seu estado de orixe, onde reside, cara a outro Estado no que residen os pais adoptivos. Na adopción dun neno, nena ou adolescente de orixe estranxeira intervéñ, ademais da lexislación española, a do país de orixe do neno ou nena.

No ano 2021, as seguintes entidades desenvolveron este traballo en Galicia:

- **ACI - Asociación para el Cuidado de la Infancia**
Países habilitados: China, Vietnam
- **Adecop - Asociación de Cooperación con el Pueblo Colombiano**
Países habilitados: Vietnam
- **MIMO - Asociación de Apoyo para la Adopción Internacional**
Países habilitados: Bulgaria, Hungría
- **IPI-Cataluña**
Países habilitados: Costa de Marfil

Solicitudes e preasignación de nenos, nenas ou adolescentes (NNA) comunicadas en adopción internacional - 2021:

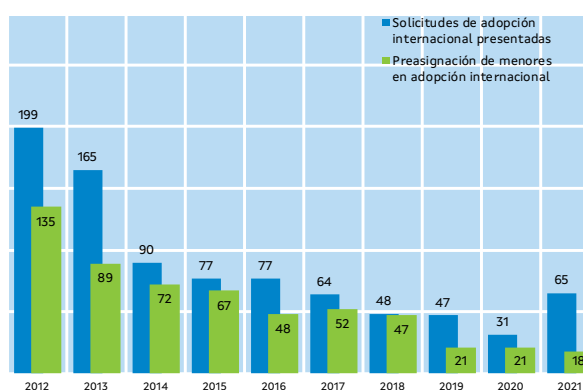
	Solicitudes de adopción internacional presentadas	Preasignación de NNA en adopción internacional
A Coruña	39	13
Lugo	5	0
Ourense	2	0
Pontevedra	19	5
Total	65	18

Preasignación de nenos, nenas ou adolescentes comunicadas en adopción internacional, por países - 2021:

	Total
Bulgaria	2
China	2
Hungría	4
Perú	3
Vietnam	7
Total	18

Evolución:

	Solicitudes de adopción internacional presentadas	Preasignación de NNA en adopción internacional
2012	199	135
2013	165	89
2014	90	72
2015	77	67
2016	77	48
2017	64	52
2018	48	47
2019	47	21
2020	31	21
2021	65	18

2.2.1.5 Programa Mentor

O proxecto Mentor é un recurso mediante o que se proporciona información, formación e acompañamento á inserción dos nenos, nenas ou adolescentes tutelados ou en garda pola Administración autonómica co fin de que poidan conseguir unha inserción laboral e social plenamente independente. Desenvólvese a través da colaboración co Instituto Galego para a Xestión do Terceiro Sector- Igaxés-3.

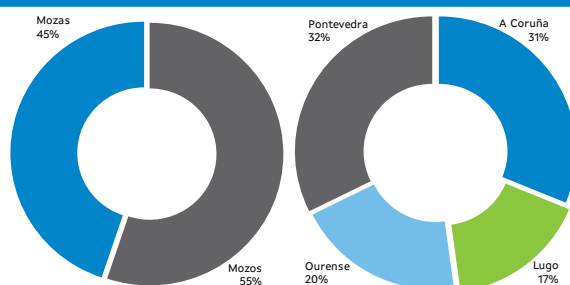
Poden ser beneficiarios do programa todos os maiores de 16 anos e menores de 21 que estean ou teñan estado baixo a tutela ou garda da Administración autonómica, acollidos en centros residenciais ou noutros dispositivos asistenciais no ámbito da protección á infancia e á adolescencia.

Os obxectivos principais do programa son os de:

- Facilitar aos mozos o acceso a cursos de formación ocupacional de acordo coas súas habilidades.
- Asesorar e acompañar na súa inserción laboral.
- Preparar, a través do acollemento en vivendas tuteladas, para o desenvolvemento dunha vida cotiá plenamente autónoma.

No ano 2021, a poboación sobre a que incidiu o programa estivo formada por un total de 631 mozos e mozas cos que se desenvolveron accións encamiñadas cara á súa inserción laboral.

	Mozos	Mozas	Total
A Coruña	111	86	197
Lugo	54	51	105
Ourense	74	51	125
Pontevedra	109	95	204
Total	348	283	631

► **Orzamento: 1.728.547,14 euros.**

2.2.1.6 Programa de integración familiar (PIF)

Trátase dun programa de intervención con nenos, nenas ou adolescentes e as súas familias, co obxectivo de acadar unha convivencia normalizada no ámbito familiar mediante unha intervención educativa, terapéutica e asistencial. Traballa nunha dobre vertente con dúas finalidades diferenciadas:

- Acadar a integración familiar de nenos, nenas ou adolescentes que foron separados das súas familias por atoparse en situación de desprotección.
- Evitar a separación familiar e o previsible internamento dos nenos, nenas ou adolescentes que ofrecen evidentes indicadores de risco de desprotección.

► **Familias e nenos, nenas ou adolescentes atendidos**

Nenas/os atendidos:

Reunificación familiar			
	nenos	nenas	Total
A Coruña	14	19	33
Lugo	14	5	19
Ourense	10	4	14

Pontevedra	19	19	38
Total	57	47	104

Preservación familiar			
	nenos	nenas	Total
A Coruña	17	23	40
Lugo	33	18	51
Ourense	11	12	23
Pontevedra	20	7	27
Total	81	60	141

Funcionalidades familiares			
	nenos	nenas	Total
A Coruña	21	13	34
Lugo	6	6	12
Ourense	6	1	7
Pontevedra	1	2	3
Total	34	22	56

Total nenos/nenas atendidos			
	nenos	nenas	Total
A Coruña	52	55	107
Lugo	53	29	82
Ourense	27	17	44
Pontevedra	40	28	68
Total	172	129	301

Familias atendidas:

	Reunificación familiar	Preservación familiar	Funcionalidade familiar
A Coruña	19	25	21
Lugo	14	28	9
Ourense	7	10	3
Pontevedra	31	17	3
Total	71	80	36

Total familias atendidas	
A Coruña	65
Lugo	51
Ourense	20
Pontevedra	51
Total	187

► **Orzamento: 630.671,21 euros.**

2.2.1.7 Programa de atención socioeducativa "Na rúa"

Está destinado a nenos/as, preferentemente adolescentes de 15 a 18 anos, e as súas familias.

Ten como obxectivo xeral favorecer procesos de inserción social de nenos, nenas ou adolescentes e familias, a través dunha intervención socioeducativa e preventiva. Abarca diferentes contextos: persoal e grupal, familiar, escolar, prelaboral e sociocomunitario. Préstanse servizos de atención individualizada e grupal: obradoiros socioeducativos, oferta de actividades de lecer, mediación escolar, reforzo educativo, mediación familiar e intervención comunitaria. Desenvólvese nas cidades da Coruña, Lugo e Vigo, a través da Fundación Juan Soñador.

Total de nenos, nenas ou adolescentes atendidos	
A Coruña	43
Lugo	37
Ourense	33
Vigo	40
Total	153

- **Orzamento total: 182.672,94 euros.**

Deste orzamento, a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica achegou 157.912,94 euros e a Fundación Juan Soñador, que colabora na súa execución, 24.760,00 euros.

2.2.1.8 Programa de avaliación e tratamento terapéutico de nenos, nenas ou adolescentes en situación de risco e desamparo

Este programa de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Fundación Universidade da Coruña inclúe o deseño e aplicación do tratamento terapéutico aos nenos, nenas ou adolescentes derivados polos equipos técnicos de menores. Son beneficiarios os nenos, nenas ou adolescentes con expediente aberto no Servizo de Protección das catro provincias galegas que amosen

desaxustes emocionais e condutuais severos orixinados ou relacionados coa situación de desprotección que sufriron. Poderán ser beneficiarios igualmente a familia biolóxica ou acolledora do neno, nena ou adolescente e os profesionais que se ocupan del.

	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	55	52	107
Lugo	22	21	43
Ourense	14	22	36
Pontevedra	55	49	104
Total	146	144	290

- **Orzamento: 235.019,37 euros**

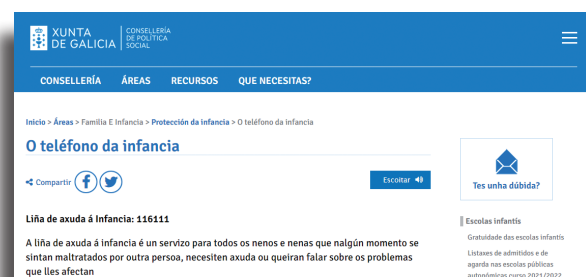
2.2.1.9 Programa de intervención ambulatoria con adolescentes que teñan aberto expediente de protección e en conflito social

Este programa ten por obxecto a asistencia individualizada e especializada nos eidos psicolóxico e socioeducativo dos nenos, nenas ou adolescentes que presentan perfís caracterizados por condutas disociais, comisión de delitos, consumo de drogas, fracaso, expulsión e/ou violencia escolar, pertenza a cuadrillas disociais, trastornos psicopatolóxicos, etc. O seu obxectivo é realizar un labor preventivo tratando de minimizar as condutas problemáticas, co fin de evitar o seu agravamento e reducir a probabilidade dunha intervención máis intensa. O programa desenvólvese na cidade de Vigo, a través da colaboración da Asociación Ciudadana de Lucha contra la Droga - ACLAD Alborada.

- **Beneficiarios: 100 nenos, nenas ou adolescentes atendidos, 59 mulleres e 41 homes.**
- **Orzamento: 110.000 euros**

2.2.1.10 Teléfono da infancia

<https://politicassocial.xunta.gal/gl/temas/familia-e-infancia/proteccion-da-infancia/o-telefono-da-infancia>

teléfono da infancia constitúese como unha liña gratuíta que ademais de proporcionar unha atención inmediata a situacións urxentes e problemáticas, pode facilitar aos nenos, nenas ou adolescentes unha vía de apoio, escoita ou de simple coñecemento das súas inquietudes e necesidades. Os usuarios do servizo son os nenos, nenas ou adolescentes que precisen axuda e orientación, así como as súas familias. Ademais o teléfono da infancia está dirixido a todas as persoas que coñezan casos de malos tratos á infancia ou que demanden información sobre os recursos e asesoramento en temas referentes aos dereitos da infancia. Funciona durante as 24 horas, todos os días do ano.

► Total das chamadas por provincias:

	Total	%
A Coruña	373	23,68%
Lugo	91	5,78%
Ourense	77	4,89%
Pontevedra	332	21,08%
Resto España	19	1,21%
Outras/sen clasificar	683	43,37%
Total	1.575	100%

► Tipoloxía das chamadas:

	Total	%
Internamento	103	6,54%
Comunicación/sospeita de maltrato	216	13,71%
Problema de conduta	38	2,41%
Asesoramento	343	21,78%
Dificultades na estrutura ou dinámica familiar	46	2,92%
Dificultade nas relacións	7	0,44%
Problemas escolares	12	0,76%
Problemas xudiciais	32	2,03%
Adicións	1	0,06%
Embarazo	4	0,25%
Información	355	22,54%
Outros	395	25,08%
Coordinación	23	1,46%
Total	1.575	100%

► Procedencia da chamada segundo o interlocutor:

	Total	%
Neno, nena ou adolescente	139	8,83%
Pai/ nai ou titor	363	23,05%
Outro familiar	130	8,25%
Veciño/coñecido	100	6,35%
Profesional	344	21,84%
Anónimo	219	13,90%
Outros	280	17,78%
Total	1.575	100%

► Tipoloxía das comunicacións/sospeitas dalgunha situación de maltrato:

	Total	%
Maltrato físico	35	16,51%
Maltrato emocional	24	11,32%
Abandono físico e/ou negligencia	79	37,26%
Abuso sexual	13	6,13%
Situación risco social	52	24,53%
Abandono	3	1,42%
Explotación laboral	0	0,00%
Corrupción de menores	0	0,00%
Maltrato prenatal	0	0,00%
Síndrome de Munchausen	0	0,00%
Outras	6	6,00%
Total	212	100%

2.2.1.12 Rexistro Unificado de Maltrato Infantil (RUMI)

O RUMI é un instrumento informático de rexistro e notificación de maltrato infantil destinado aos profesionais que simplifica e axiliza a actuación ante unha situación de risco para un/unha neno, nena ou adolescente.

O rexistro está actualmente á disposición de dous colectivos fundamentais:

- Os profesionais do ámbito educativo, isto é: profesores, mestres, educadores, psicólogos, pedagogos e traballadores sociais dos equipos de orientación de colexios, escolas infantís e demais centros educativos non universitarios.
- Os profesionais das forzas de orde pública: policía nacional, garda civil, policía autonómica, policía local e grupos especializados en menores como os grupos de menores dependentes da Policía Xudicial ou os equipos de Muller e Menor da Garda Civil.

	Nº de profesionais con acceso á aplicación	Nº de notificacións no 2021
Ámbito policial	221	5
Ámbito educativo	1.849	23
Total	2.070	28

2.2.2 Xustiza penal xuvenil

Son múltiples e variadas as causas ou circunstancias que levan a un menor a delinquir, tal como se recolle no Dita-me do Comité Económico e Social Europeo sobre a prevención da delincuencia xuvenil, os modos de tratamento da delincuencia xuvenil e o papel da xustiza do menor na Unión Europea, subliñando as seguintes como as máis aceptadas e que se refiren especialmente a factores socioeconómicos e socioambientais: desestruturación das familias, marxinación socioeconómica, absentismo e fracaso escolar, desemprego, consumo de drogas, violencia, trastornos de personalidade, falta de valores sociais e cívicos, etc.

As causas mencionadas fan pensar na necesidade de combinar distintas estratexias de intervención (preventivas, educativas, xudiciais...) para paliar o comportamento violento e facer fronte á delincuencia xuvenil.

2.2.2.1 Normativa básica

- Lei orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores (BOE nº 11, do 13.01.2000), modificada pola Lei orgánica 8/2006, do 4 de decembro (BOE nº 290, do 05.12.2006).
- Real decreto 1774/2004, do 30 de xullo, polo que se aproba o Regulamento da Lei orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores (BOE nº 209, do 30.08.2004).

Suxeitos sobre os que se aplica a normativa

A lei aplicárase para exixir a responsabilidade das persoas maiores de catorce anos e menores de dezaño pola comisión de feitos tipificados como delitos no Código penal ou as lei penais especiais.

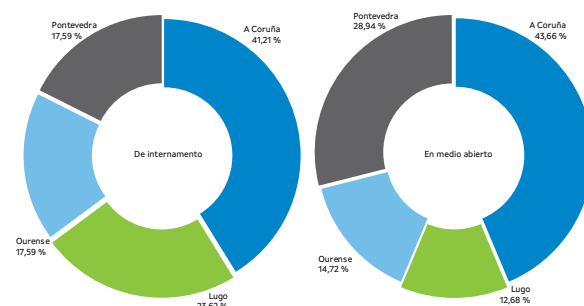
2.2.2.2 Programas de execución de medidas xudiciais

A Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, a través do Servizo de Xustiza Penal Xuvenil, leva a cabo as actuacións necesarias para a execución das medidas previstas na Lei orgánica 5/2000, así como na normativa vixente relacionada, a través do Programa de execución de medidas xudiciais de internamento e do Programa de execución de medidas xudiciais en medio aberto.

Esta capacidade de actuación vén dada en virtude do artigo 45 da mencionada lei no que se establece que corresponde ás comunidades autónomas a execución das medidas adoptadas polos xuíces de menores nas súas sentenzas firmes podendo establecer estas os convenios ou acordos de colaboración necesarios con entidades, ben sexan públicas, da Administración do Estado, local ou doutras comunidades autónomas, ou privadas sen ánimo de lucro, baixo a súa supervisión, sen que isto supoña, en ningún caso, a cesión da responsabilidade derivada da dita execución.

► Datos xerais sobre a execución das medidas ano 2021 (por provincia de xestión)

	De internamento	En medio aberto	Total
A Coruña	82	341	423
Lugo	47	99	146
Ourense	35	115	150
Pontevedra	35	226	261
Total	199	781	980

Evolución da execución das medidas xudiciais

	De internamento	En medio aberto	Total
2017	233	771	1.004
2018	270	768	1.038
2019	278	835	1.113
2020	242	793	1.035
2021	199	781	980

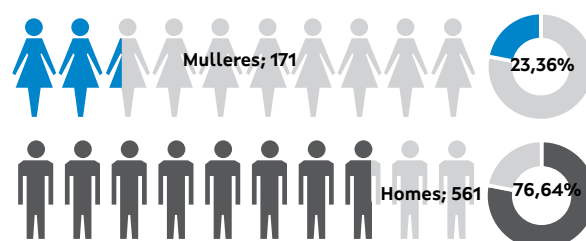
Datos xerais sobre menores afectados

As medidas xudiciais que estiveron en execución durante o ano 2021 son un total de 980 que afectaron a un total de 732 persoas menores, maiores de catorce anos (561 homes e 171 mulleres).

► Menores segundo sexo:

	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	247	93	340
Lugo	74	21	95
Ourense	77	20	97
Pontevedra	165	37	202
Total*	563	171	734

Nota: A sumas dos menores que executaron medidas en cada unha das provincias (734) non coincide co nº real de menores que executaron medidas (732) xa que algúns dos menores (2) executaron medidas en varias provincias.

► Idade dos menores no momento da comisión dos feitos delituosos:

14 anos	15 anos	16 anos	17 anos
121	190	211	257

Nota: A suma total dos menores por tramos de idade non coincide (772) co número total de menores que estiveron executando medidas xudiciais (732) porque houbo menores que cometeron varios feitos delituosos pero con idades diferentes.

Idade dos menores ao inicio da execución das medidas:

14-15 anos	16-17 anos	Máis de 17 anos
72	344	356

Nota.- A suma total dos menores (772) non coincide co nº de menores que executaron medidas (732). Isto débese a que un mesmo menor, ao longo do ano, pode iniciar varias medidas, tendo idades distintas ao inicio destas.

Evolución do número de menores que executaron medidas xudiciais

	Homes	Mulleres	Total
2017	535	146	681
2018	521	135	656
2019	580	169	749
2020	569	171	740
2021	561	171	732

Delitos

Os tres delitos máis frecuentes cometidos polos menores que executaron medidas xudiciais durante o ano 2021 foron:

- lesións (arts. 147-151, do Código Penal), ameazas (arts. 169-171 do C.P.) e roubo con violencia e intimidación nas persoas (arts. 237 e 242 do C.P.).

Orzamento programas de execución de medidas xudiciais 2021

	importe en euros
Programa de execución de medidas xudiciais en medio aberto	1.459.625,33
Programa de execución de medidas xudiciais de internamento	9.521.105,02
Programa "Organización do traballo remunerado e a formación ocupacional dos menores infractores internados en centros de reeducación"	171.500,00
Total	11.152.230,35

Programa de execución de medidas xudiciais de internamento

Ten por obxecto a execución das medidas de internamento impostas polos xuíces de menores e recollidas no artigo 7 da Lei orgánica 5/2000 (BOE nº 11, do 13.01.2000) en centros que, cumprindo a normativa, dispoñan dun ambiente axeitado para que a persoa menor poida reorientar o seu comportamento antisocial. As ditadas medidas son: internamento terapéutico (en réxime pechado, semiaberto e aberto), internamento pechado, internamento semiaberto, internamento aberto e permanencia de fin de semana en centro.

Coa excepción da permanencia de fin de semana en centro, o resto das medidas poden ser impostas tanto de xeito cautelar como en sentenzas firmes.

Medidas de internamento en execución por tipo de medida

	Total
I. Terapéutico cautelar (pechado, semiaberto e aberto)	10
I. Pechado cautelar	5
I. Semiaberto cautelar	26
I. Aberto cautelar	0
I. Terapéutico (pechado, semiaberto e aberto)	47
I. Pechado	4
I. Semiaberto	91
I. Aberto	9
Permanencia fin semana en centro	7
Total	199

Menores afectados por medidas de internamento e provincia de xestión

A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
66	25	27	25	143

Nota: O n.º de menores que executaron medidas de internamento (141) non coincide con n.º de menores por provincia de xestión debido a que houbo 2 menores (varóns) que executaron medidas de internamento en varias provincias.

► Recursos para a execución das medidas de internamento e menores atendidos

Centros de Internamento	Prazas	Menores atendidos
C. Reed. Concepción Arenal		
Réxime: Pechado, semiaberto e aberto		
Provincia: A Coruña	35	54
Titularidade: Pública		
Xestión: Privada, Fundación Camiña Social		
C. Reed. Monteledo		
Réxime: Pechado, semiaberto e aberto		
Provincia: Ourense	37	49
Titularidade: Pública		
Xestión: Privada, Fundación Diagrama Intervención Psicosocial (dende 01.05.2016)		
C. Educativo de Atención Específica Montefiz		
Réxime: Terapéutico		
Provincia: Ourense	23	32
Titularidade: Pública		
Xestión: Privada, Fundación Diagrama Intervención Psicosocial		
C. Educativo Avelino Montero		
Réxime: Aberto e semiaberto		
Provincia: Pontevedra	30	14
Titularidade: Pública		
Xestión: Pública, Consellería de Política Social		
Total	125	149

► Orzamento internamento 2021: 9.521.105,02 euros

Outras actuacións en internamento no ano 2021

O artigo 56 da Lei orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores, sinala o dereito das persoas menores internadas en centros a unha "formación laboral axeitada". Para dar cumprimento a este dereito existe o programa "Organización do traballo remunerado e a formación ocupacional dos menores infractores internados en centros de reeducación" incluído dentro do FSE Galicia 2014-2021, Obxectivo Temático 9 Prioridade de inversión 9.1, Obxectivo Específico 9.1.1 (Expediente PA 81/2015). A este programa, que se desenvolve nos catro centros de internamento da Comunidade autónoma, participaron no ano 2021 un total de 132 menores, 20 mulleres e 112 homes.

► Orzamento:

- Orzamento do programa "Organización do traballo remunerado e a formación ocupacional dos menores infractores internados en centros de reeducación", 2021: **171.500,00 euros**.

► Medidas de medio aberto en execución durante o ano 2021

Ten por obxecto a execución daquelas medidas xudiciais descritas no artigo 7 da Lei orgánica 5/2000 (BOE nº 11, do 13.01.2000) que non supoñen privación de liberdade. A intervención educativa desenvólvese na propia comunidade adoptando, esta última, un papel normativo e de integración social dos menores.

Á Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica correspóndelle executar as seguintes medidas de medio aberto:

- Tratamento ambulatorio: consiste na asistencia ao centro asignado coa periodicidade requirida polos facultativos seguindo as pautas fixadas para o axeitado tratamento da anomalía ou alteración psíquica, adicción ao consumo de bebidas alcohólicas, drogas tóxicas ou substancias psicotrópicas ou alteracións da percepción que padezan.
- Asistencia a un centro de día: as persoas sometidas a esta medida residirán no seu domicilio habitual e acudirán a un centro plenamente integrado na comunidade, para realizar actividades de apoio, educativas, formativas, laborais ou de ocio.
- Permanencia de fin de semana no domicilio: as persoas sometidas a esta medida permanecerán no seu domicilio ata un máximo de 36 horas, entre a tarde ou noite do venres e a noite do domingo, a excepción do tempo que deban dedicar ás tarefas socioeducativas asignadas polo xuíz.

- Liberdade vixiada: implica o seguimento da actividade da persoa sometida a ela e da súa asistencia á escola, ao centro de formación profesional ou lugar de traballo, segundo os casos, procurando axudala a superar os factores que determinaron a infracción cometida. Esta medida obriga, de ser o caso, a seguir as pautas socioeducativas sinaladas pola entidade pública ou polo profesional encargado do seu seguimento, de acordo co programa elaborado e aprobado polo xuíz de menores. A persoa sometida a esta medida tamén queda obrigada a manter co dito profesional as entrevistas establecidas no programa e a cumprir, no seu caso, as regras de conduta impostas polo xuíz.
- Convivencia con outra persoa, familia ou grupo educativo: a persoa a que se lle impón esta medida debe convivir, durante o período de tempo establecido polo xuíz, con outra persoa, cunha familia distinta da súa, ou cun grupo educativo, axeitadamente seleccionado para orientala no seu proceso de socialización.
- Prestacións en beneficio da comunidade: esta medida non se poderá impoñer sen o consentimento da persoa sometida a ela. Consiste na realización de actividades non retribuídas que se lle indiquen, de interese social ou en beneficio de persoas en situación de precariedade. Buscarase relacionar a natureza do ben xurídico lesionado polos feitos cometidos polo menor.
- Realización de tarefas socioeducativas: a persoa sometida a esta medida deberá realizar, sen internamento nin liberdade vixiada, actividades específicas de contido educativo encamiñadas a facilitarlle o desenvolvemento da súa competencia social.

Medidas de medio aberto en execución por tipo de medida

	Total
Tratamento ambulatorio	38
Asistencia a centro de día	13
Permanencia fin semana en domicilio	1
Liberdade Vixiada	
L.V. Cautelar	9
L.V. 2º período	53
L.V.	473
Convivencia con outra persoa, familia ou grupo educativo	
Convivencia... cautelar	0
Convivencia...	5
Prestacións en beneficio da comunidade	19
Tarefas socioeducativas	170
Total	781

Menores afectados por medidas de medio aberto e provincia de xestión

A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
341	99	115	226	781

Recursos para a execución das medidas de medio aberto

- Equipos de xestión de medidas xudiciais das Xefaturas Territoriais da Consellería de Política Social.

Nota: O equipo de xestión de medidas xudiciais da Xefatura Territorial da Consellería de Política Social en Vigo (Pontevedra) conta con dous educadores para a execución das medidas xudiciais de medio aberto

- Centros de Intervención Educativa en medio aberto (CIEMA):

Localidade	Entidade	Prazas
C.I.E.M.A (Centro de Intervención Educativa en medio aberto)		
A Coruña	Fundación Camiña Social	12
Lugo	Fundación Educativa e Social Dignidade	17
Vigo	Asociación Arela	12
Pontevedra	Asociación Arela	10
Ourense	Asociación Centro Trama	10

Nota: O persoal dos centros de día tamén colabora na execución das outras

medidas xudiciais de medio aberto.

- Entidades públicas e privadas que colaboran na execución da medida xudicial de prestacións en beneficio da comunidade:

Centro de Día Asociación Dano Cerebral de Compostela (SARELA), Asociación Ambar das Persoas con Diversidade Funcional, Centro de día O Salgueiral (O Barco de Valdeorras) Cáritas Diocesana Comedor Social de Cáritas (Ourense), Banco de Alimentos (Lugo), CASCO (Comité Antisida Coruña), Centro de Educación Medioambiental "O REXO" da Fundación Ramón González Ferreiro de Allariz (Ourense), Parque Botánico de Montealegre (Ourense), Asociación LIMISI para a promoción das persoas con diversidade funcional, Asociación Centro de Interpretación Avifauna.

- Concellos colaboradores para a execución da medida xudicial de P.B.C. (Protocolo xeral entre a Vicepresidencia da Igualdade e do Benestar e a Federación Galega de Municipios e Provincias asinado o 9 de xuño de 2006): en total **74 concellos**.

- **Orzamento medio aberto 2021: 1.459.625,33 euros**

2.3 Conciliación

2.3.1 Rede galega de escolas infantís 0-3

A Rede pública de escolas infantís 0-3 de Galicia, está integrada polas escolas xestionadas pola Axencia Galega de Servizos Sociais, as xestionadas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar e as de titularidade municipal. Esta rede complétase coas escolas infantís xestionadas polas entidades privadas de iniciativa social sen ánimo de lucro, financiadas parcialmente con fondos públicos.

As políticas que desenvolve a Consellería de Política Social en relación coas escolas infantís teñen como obxectivos fundamentais:

- O sostemento da rede autonómica de escolas infantís 0-3.
- O incremento da oferta de prazas mediante a ampliación da rede pública de escolas infantís.
- O apoio económico ás corporacións locais para que, no ámbito das súas competencias, presten servizos ás familias mediante os recursos de atención á infancia de titularidade municipal.
- A ampliación de prazas sostidas con fondos públicos mediante unha liña de axudas para o mantemento da escolas infantís de iniciativa social.
- A subvención directa ás familias mediante o Bono Concilia, para asistir a unha escola infantil privada da súa elección cando non obteñan praza nunha escola infantil pública ou cando na súa localidade non existan centros públicos.
- O equilibrio interterritorial entre o ámbito rural e o ámbito urbano, promovendo servizos de atención á infancia adaptados a ambos contextos.

2.3.1.1 A Rede de escolas infantís 0-3 “A Galiña Azul”

A Rede de escolas infantís de Galicia “A Galiña Azul” está integrada polas escolas infantís xestionadas pola Axen-

a galiña azul
rede de escolas infantís de Galicia

cia Galega de Servizos Sociais e as xestionadas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar.

As escolas infantís 0-3 son centros educativos que desenvolven o seu labor no primeiro ciclo da educación infantil, atendendo a nenas e nenos de 0 a 3 anos, proporcionando unha atención integral sen distinción de raza, sexo, condición social ou económica, a través dun programa global que garante o pleno desenvolvemento físico, intelectual, afectivo, social e moral dos nenos e das nenas.

Desde o recoñecemento da importancia dunha adecuada relación entre a escola infantil e as familias, como axentes educativos de primeiro nivel nestas idades, os centros cooperan estreitamente coas familias, na busca da necesaria coordinación de cara a facilitar a adecuada formación da personalidade das nenas e nenos e o seu posterior desenvolvemento como ser social.

Ademais de ser o recurso educativo por excelencia para a primeira infancia, as escolas infantís convértese, no noso contorno, nun instrumento básico de apoio ás familias, clave para a harmonización da vida persoal, profesional e familiar.

► Escolas infantís 0-3 xestionadas pola Axencia Galega de Servizos Sociais

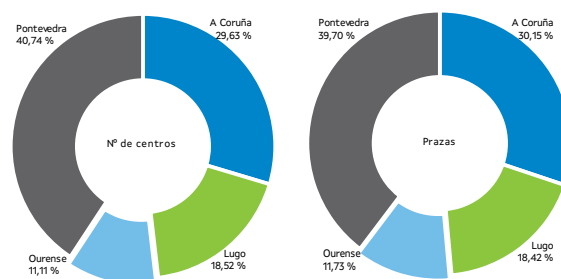
A Axencia Galega de Servizos Sociais conta con 27 escolas infantís 0-3, distribuídas nas catro provincias galegas, que prestan unha atención integral a nenos e nenas de cero a tres anos de idade.

Escolas infantís e n.º de prazas

	n.º unidades	n.º prazas
E.I. As Mariñas (A Coruña)	4	61
E.I. O Ventorrillo (A Coruña)	7	107
E.I. Santa María de Oza (A Coruña)	4	61
E.I. Elviña (A Coruña)	7	107
E.I. Catabois (Ferrol)	6	82
E.I. Virxe de Chamorro (Ferrol)	3	53
E.I. Santa Susana (Santiago de Compostela)	6	82
E.I. Vite (Santiago de Compostela)	9	123
Total A Coruña	46	676
E.I. N.ª Señora da Purificación (Foz)	4	56
E.I. N.ª Señora do Campo (Ribadeo)	7	107
E.I. N.ª Sra. do Sagrado Corazón (Lugo)	5	94
E.I. Paradaí (Lugo)	8	115
E.I. Casa do Mar de Celeiro (Viveiro)	3	41
Total Lugo	27	413
E.I. Antela (Ourense)	8	111
E.I. A Farixa (Ourense)	5	80
E.I. Virxe de Covadonga (Ourense)	5	72
Total Ourense	18	263
E.I. Bouzas (Vigo)	6	94
E.I. Relfas (Vigo)	5	74
E.I. Rosalía De Castro (Vigo)	7	107
E.I. Caeiro (Vigo)	5	67
E.I. A Estrela - E. Administrativo Xunta (Vigo)	3	41
E.I. San Paio (Vigo)	8	102
E.I. Campolongo (Pontevedra)	7	107
E.I. O Toxo (Pontevedra)	7	107
E.I. E.Administrativo Xunta (Pontevedra)	3	36
E.I. Marisma de Santa Mariña (Redondela)	6	94
E.I. Casa do mar de Marín (Marín)	4	61
Total Pontevedra	61	890
	152	2.242

Resumo provincial e porcentaxes de prazas

	centros	prazas
A Coruña	8	676
Lugo	5	413
Ourense	3	263
Pontevedra	11	890
Total	27	2.242

Todas as escolas infantís da Axencia Galega de Servizos Sociais prestan servizo 11 meses ao ano, de setembro a xullo. Non obstante, co fin de dar cobertura ás necesidades de conciliación das familias do alumnado, a convocatoria de adxudicación de prazas prevé tradicionalmente que durante o mes de agosto permaneza aberto un centro por cada unha das localidades, sempre que exista demanda suficiente para formar unha unidade mixta de 15 alumnos e alumnas.

Debido tamén á situación epidemiolóxica foi necesario modificar, mediante unha resolución publicada no Diario Oficial de Galicia, o calendario das escolas infantís da Axencia Galega de Servizos Sociais para o curso 2020/21, que afecta os períodos de vacacións, co fin de dar cumprimento ao Protocolo de actuación para as escolas infantís 0-3 fronte ao coronavirus, cuxa medida central é a configuración de grupos estables de convivencia, medida que non é posible garantir coa asistencia do alumnado doutras escolas da localidade á que permanece aberta.

En coherencia co anterior e en previsión de que as restricións motivadas pola situación epidemiolóxica se mantivesen, como así sucedeu, na convocatoria de adxu-

dicación de prazas para o curso 2021/22 recollíase, así mesmo, o peche cautelar de todas as escolas infantís durante os períodos de vacacións, agás no caso de que a evolución positiva da situación epidemiolóxica permitise reverter esta medida en cuxo caso a dirección da Axencia Galega de Servizos Sociais podería ditar as oportunas instrucións para a apertura dun centro por localidade.

Escolas infantís 0-3 para fillas e fillos do persoal da Xunta de Galicia

A Axencia Galega de Servizos Sociais conta con dúas escolas infantís destinadas especificamente a fillos e fillas (menores de 3 anos) das empregadas e empregados públicos: estes centros son a escola infantil do Edificio Administrativo da Xunta de Galicia en Pontevedra e a escola infantil do Complexo Administrativo da Xunta de Galicia en Vigo, e reserva para este colectivo unha porcentaxe das prazas nas escolas infantís de Vite en Santiago de Compostela, Santa María de Oza na Coruña, Catabois en Ferrol, Sagrado Corazón en Lugo e Antela en Ourense.

Normativa:

- Decreto 49/2012, do 19 de xaneiro, polo que se aproba o réxime de prezos das escolas infantís 0-3 dependentes desta consellería (DOG núm. 17, do 25.01.2012).
- Decreto 91/2014, do 17 de xullo, polo que se modifica o Decreto 49/2012, do 19 de xaneiro, polo que se aproba o réxime de prezos das escolas infantís 0-3 dependentes desta consellería (DOG núm. 140, do 24.07.2014).
- Resolución do 10 de maio de 2017, da Axencia Galega de Servizos Sociais, pola que se actualizan os prezos das escolas infantís dependentes desta axencia (DOG núm. 97 do 23.05.2017).
- Resolución do 11 de marzo de 2021 pola que se convoca o procedemento de adxudicación de prazas nas escolas infantís 0-3 dependentes da

Axencia Galega de Servizos Sociais para o curso 2021/22 (códigos de procedemento BS402A e BS402F) (DOG núm. 55, do 23.03.2021).

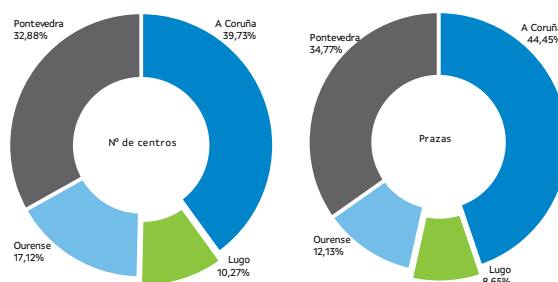
- Resolución do 11 de marzo de 2021 pola que se convoca o procedemento de adxudicación de prazas para fillos e fillas do persoal da Xunta de Galicia nas escolas infantís dependentes da Axencia Galega de Servizos Sociais para o curso 2021/222 (código de procedemento BS402B) (DOG núm. 55, do 23.03.2021).

Escolas infantís 0-3 xestionadas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar

O Consorcio pechou o ano 2020 xestionando 8.167 prazas en 145 escolas infantís da rede autonómica "Galiña Azul" distribuídas por todo o territorio (ver mapa na páxina seguinte), das cales 5 son escolas de xestión indirecta.

Distribución provincial das escolas infantís xestionadas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar

	nº de centros	prazas
A Coruña	58	3.658
Lugo	15	712
Ourense	25	998
Pontevedra	48	2.861
Total	146	8.229

Ao longo do ano 2021 ampliáronse dúas unidades na escola de Salvaterra, aumentándose 22 prazas na provincia de Pontevedra. Na provincia de Lugo ampliouse a escola de Taboada, creándose unha nova unidade polo que pasaron de ofertar de 20 a 25 prazas. Na provincia de Ourense púxose en marcha unha escola de nova creación en Paderne Allariz, de 3 unidades e un total de 41 prazas.

Ademais, en colaboración cos concellos financiáronse diferentes obras de mellora en diversos centros das que se reseñan as seguintes máis importantes:

Pontevedra: Arranxos na escola de Lalín Polígono; arranxo no patio cuberto en Cangas Choupana; obras de mellora no patio exterior de Vilaboa; en Silleda acometeuse a reforma do patio e outras melloras no interior; en Cerdedo Cotobade cambiouse o céspede artificial do patio interior e exterior e ampliouse o espazo na aula 0-1. Así mesmo, en Vigo Valadares e en Vigo Rúa Palencia, leváronse a cabo reformas nos patios de xogo. En Campo Lameiro desenvóléronse actuacións no parque exterior e melloras interiores. En Mos Porteliña, modificouse a zona de entrada, o baño dunha das aulas e o patio exterior. En Crecente fixéronse reformas de carpintarías interiores e chans do centro.

A Coruña: En Santiago San Roque procedeuse ao cambio da cuberta e realizáronse melloras interiores; en Culledro Tartaruga creouse unha zona de descanso en 0-1 e fíxose un cambio da visibilidade da zona de hixiene na aula 2-3. En Ames Figueiras renovouse o patio exterior. En Oroso e en Boiro Praia Xardín executáronse actuacións importantes nos patios de xogo.

Ourense: En Pereiro de Aguiar actuouse na cuberta, pintouse a fachada e leváronse a cabo reparacións interiores de chans e mobiliario, ademais do arranxo do patio exterior. En Toén fíxose a remodelación da zona de entrada e dos patios exteriores, así como melloras interiores para dotar de visibilidade as zonas de descanso.

Por outra banda, neste ano estase practicamente rematando coas obras da nova escola da Guarda na provincia

de Pontevedra que contará con 3 unidades e 41 prazas. A posta en funcionamento deste centro está prevista para setembro de 2022.

Evolución

A evolución dos centros e prazas xestionadas polo Consorcio dos últimos dez anos é a seguinte:

	nº de centros	prazas
2012	117	6.085
2013	121	6.407
2014	122	6.526
2015	132	7.104
2016	138	7.452
2017	140	7.594
2018	145	8.023
2019	145	8.167
2020	145	8.167
2021	146	8.229

Recursos humanos

As escolas infantís da rede "Galiña Azul" dependentes do Consorcio contan, ademais de cos seus propios recursos humanos (persoal educativo e de servizos), con recursos do contorno sociocultural en que están situadas (asociacións, concellos...) e cos recursos humanos dos servizos centrais do propio Consorcio, fundamentais para garantir o bo funcionamento e xestión da rede.

http://www.igualdadebenestar.org/interior.php?txt=arbore_web11&lg=gal

Distribución municipal das escolas infantís xestionadas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar

2.3.1.2 Centros infantís 0-3 dependentes de corporacións locais

► Axudas de mantemento para escolas infantís 0-3 dependentes de corporacións locais

Ata o ano 2011, os centros infantís municipais concorrían a unha orde anual de axudas para o seu mantemento específica para os centros dependentes das corporacións locais. En 2021 estes centros infantís municipais, destinados a nenos e nenas menores de 3 anos, puideron optar a estas axudas de mantemento a través do sistema de financiamento previsto para os servizos sociais comunitarios.

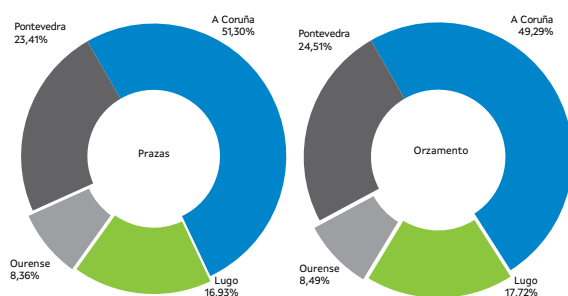
No ano 2021 subvencionáronse a través deste programa un total de 136 centros infantís 0-3 de titularidade municipal.

► Normativa

- Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios e o seu financiamento (DOG n.º 63, do 30.03.2012).

► Orzamento e beneficiarios:

Centros Infantís 0-3			
	nº de centros	Prazas	Contía das axudas
A Coruña	58	3.757	1.441.945,86
Lugo	34	1.240	518.379,52
Ourense	16	612	248.323,42
Pontevedra	28	1.714	717.033,66
Total	136	7.323	2.925.682,46

2.3.1.3 Escolas infantís 0-3 dependentes de entidades privadas de iniciativa social

► Axudas para o funcionamento das escolas infantís de iniciativa social

Co fin de ampliar a rede de recursos públicos para a primeira infancia de cero a tres anos, a Consellería de Política Social publica anualmente unha convocatoria de axudas para o funcionamento das escolas infantís dependentes de entidades privadas de iniciativa social.

Con esta liña de axudas fináncianse os gastos de mantemento destes centros de educación infantil 0-3 contribuíndo ao seu sostemento e á mellora da súa calidade. Nesta convocatoria inclúese ademais unha compensación pola aplicación da bonificación do 100% do prezo da atención educativa, prestada durante o curso 2021/22, no caso de que o alumno ou alumna que se matricule sexa o segundo fillo ou filla ou sucesivo/a da unidade familiar.

► Normativa:

- Orde do 30 de decembro de 2020 pola que se regulan as bases que rexerán o procedemento de concesión de axudas para o funcionamento das escolas infantís 0-3 dependentes de entidades privadas de iniciativa social, e se procede á súa convocatoria para os anos 2021 e 2022 (código de procedemento BS4020A) (DOG núm. 7, do 13.01.2021).
- Orde do 9 de abril de 2021, pola que se fai público o incremento do crédito das axudas previstas na Orde do 30 de decembro de 2020 pola que se regulan as bases que rexerán o procedemento de concesión de axudas para o funcionamento das escolas infantís 0-3 dependentes de entidades privadas de iniciativa social, e se procede á súa convocatoria para os anos 2021 e 2022 (código de procedemento BS4020A) (DOG núm. 70, do 15.04.2021).
- Orde do 4 de novembro de 2021 pola que se modifica a Orde do 30 de decembro de 2020 pola que se regulan as bases que rexerán o procedemento de concesión de axudas para o funcionamento das escolas infantís 0-3 dependentes de entidades privadas de iniciativa social, e se procede á súa convocatoria para os anos 2021 e 2022 (código de procedemento BS4020A) (DOG núm. 70, do 15.04.2021).

mento de concesión de axudas para o funcionamento das escolas infantís 0-3 dependentes de entidades privadas de iniciativa social, e se procede á súa convocatoria para os anos 2021 e 2022 (código de procedemento BS4020A) (DOG núm. 2018, do 12.11.2021).

► Orzamento e escolas beneficiarias:

Ás axudas obxecto desta convocatoria destínase inicialmente un orzamento total de 7.510.934 euros, con cargo á aplicación orzamentaria 13.02.312B.481.3, desagregado do seguinte xeito:

Código proxecto	Ano 2021	Ano 2022	Total
2015-00477	4.491.904	2.863.575	7.355.479
2020-00082	95.000	60.455	155.455
Total	4.586.904	2.924.030	7.510.934

A convocatoria comprende unha liña 1 destinada a axudas para gastos de mantemento e unha liña 2, destinada á compensación da bonificación do 100% do prezo correspondente á atención educativa e da gratuidade da matrícula.

A liña 1 referida a axudas para gastos de mantemento ten como finalidade compensar os gastos que se produzan e/ou se abonen dende o 1 de xaneiro de 2021 ao 31 de agosto de 2022 en conceptos como gastos de persoal, gastos de alimentación e gastos xerais do centro.

A liña 2 destinada a compensar a estes centros pola aplicación dunha bonificación do 100% do prezo correspondente á atención educativa e pola gratuidade da matrícula, para os segundos fillos ou fillas e sucesivos/as da unidade familiar.

Posteriormente, mediante a publicación da Orde do 9 de abril de 2021, faise público o incremento do crédito das axudas previstas na orde do 30 de decembro de 2020 (DOG núm. 70, do 15.04.2021)

O importe total do dito incremento, con cargo á aplicación orzamentaria 13.02.312B.481.3, foi o seguinte:

Código proxecto	Ano 2021	Ano 2022	Total
2015-00477	400.000	350.000	750.000

Por último publícase a Orde do 4 de novembro de 2021 pola que se modifica a Orde do 30 de decembro, que recolle o incremento dos módulos de referencia para o cálculo das axudas nun 7,5% para que as entidades beneficiarias poidan continuar mantendo a viabilidade das escolas infantís e manter a prestación do servizo nunhas condicións óptimas que permitan compensar a diminución da contribución das familias ao sostemento dos gastos do centro e o incremento experimentado polos prezos das subministracións e outros gastos correntes que repercuten nos custos das prazas

Os novos módulos son os seguintes:

Centros con servizo de comedor			
	De 1 a 3 unidades	De 4 a 6 unidades	Con 7 ou máis unidades
Contía total por unidade en funcionamento	23.147	22.100	21.040

Centros sen servizo de comedor	
Contía total por unidade en funcionamento	18.686

A través desta liña de axudas beneficiáronse un total de **49** centros con **184** unidades para nenos e nenas de 0 a 3 anos.

O orzamento total executado durante o ano 2021 a través desta liña de axudas ascendeu a **4.739.030,17 €** quedando pendente a execución do orzamento previsto para o ano 2022.

2.3.1.4 Servizo de educación infantil para nenos e nenas de 0 a 3 anos en escolas infantís de titularidade privada

No ano 2015, a consellería pon en marcha un novo programa destinado a aquelas persoas solicitantes de praza nas escolas infantís da rede pública autonómica que queden en lista de espera por falta de prazas dispoñibles e residan en calquera das sete grandes cidades de Galicia ou nos concellos das súas respectivas áreas de influencia.

A través deste programa, a consellería oferta a aquelas familias que se atopen nas circunstancias anteriormente descritas, a posibilidade de acceder a unha praza concertada, nas mesmas condicións que unha praza pública tanto no que atinxe aos servizos que inclúe como aos prezos a aboar polas familias, nunha escola infantil privada que resultase adxudicataria do concerto de prazas para o primeiro ciclo de educación infantil.

Para dar continuidade a este programa, no ano 2018 a consellería publica un novo contrato para a prestación do Servizo de educación infantil para nenos e nenas de 0 a 3 anos en escolas infantís de titularidade privada emprazadas nas sete grandes cidades e nos concellos da súa área de influencia así como nos concellos de Monforte de Lemos e Ponteareas.

Para a adxudicación das prazas resultantes do contrato, no ano 2020 publícase, para o curso 2020/21, unha nova convocatoria dirixida ás familias con nenos e nenas escolarizados durante o curso anterior nunha praza contratada en calquera das escolas infantís privadas adxudicatarias, para as familias con nenos/as de novo ingreso cun irmán que renove praza deste servizo e para aquelas solicitantes de praza en escolas dependentes da AGASS, do CGSIB o da escola infantil municipal de Monforte de Lemos que quedaran en lista de agarda por falta de prazas dispoñibles.

Con esta convocatoria desaparece o programa, con data 31 de Agosto de 2021, ao quedar todas as escolas infantís de titularidade privada subvencionadas a través do programa de gratuidade do segundos fillos e fillas e sucesivos/as escolarizados en escolas infantís 0-3.

► Normativa:

Orde do 27 de abril de 2020 pola que se convoca e establece o procedemento de adxudicación de prazas do servizo de educación infantil para nenos e nenas de 0 a 3 anos en escolas infantís 0-3 de titularidade privada para o curso 2020/2021 (DOG núm. 94, do 15.05.2020).

► Orzamento e beneficiarios:

No curso escolar 2020/21 ofertáronse por medio deste programa un total de **492** prazas en 21 escolas infantís con contrato de prazas para a prestación do Servizo de educación infantil en escolas de titularidade privada situadas nas sete grandes cidades e nos concellos da súa respectivas áreas de influencia así como no concello de Monforte de Lemos.

2.3.2 Programas e servizos

2.3.2.1 Creación de Casas Niño

No ano 2016 a Consellería de Política Social promoveu unha nova iniciativa destinada á posta en marcha de casas niño no ámbito rural mediante unha liña de axudas enmarcada no programa operativo Feder Galicia 2014-2020. Trátase dun novo modelo de atención á infancia adaptado a contextos rurais caracterizados pola baixa natalidade e polo envellecemento da poboación; aspectos estes que ameazan a curto prazo co despoboamento dunha parte importante do territorio de Galicia e onde non existen recursos de atención continuada á infancia menor de 3 anos.

Con esta iniciativa preténdese implantar, por un lado, servizos de apoio ás familias e por outro a promoción do emprego autónomo de persoas mozas residentes no rural galego.

As casas niño son un recurso de carácter socioeducativo destinado ao coidado e atención a nenos e nenas de 0 a 3 anos en grupos reducidos e horario flexible no domicilio da persoa coidadora.

No ano 2021 por sexto ano consecutivo, a consellería de Política Social publica unha convocatoria de concesión de axudas para a posta en marcha de casas niño.

► Normativa:

- Orde do 26 de febreiro de 2021 pola que se establecen as bases que rexerán o procedemento de concesión de axudas para a posta en marcha de casas niño, cofinanciadas polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional no marco do programa operativo Feder Galicia 2014-2020, e se convocan para os anos 2021, 2022, 2023 e 2024 (código de procedemento BS403C) (DOG núm.48 do 11.03.2021).

► Orzamento e beneficiarios:

Ás axudas obxecto desta convocatoria destínase un total de **1.672.000 euros**, dos que 300.000 corresponden á axuda de investimento e 1.372.000 euros á prima de desenvolvemento do proxecto distribuídos en catro anualidades tal e como se indica no cadro seguinte:

	Aplicación		
	13.02.312B.770.0	13.02.312B.470.0	Total
Importe 2021	300.000	196.000	496.000
Importe 2022		392.000	392.000
Importe 2023		392.000	392.000
Importe 2024		392.000	392.000
Importe Total	300.000	1.372.000	1.672.000

Cada casa niño percibe unha axuda máxima de 15.000 euros para gastos de investimento correspondentes ao ano 2021 e unha axuda de 19.600 euros anuais en concepto de prima de desenvolvemento. No ano 2021 a prima calcúlase en función dos meses de servizo da casa niño unha vez concedida a autorización para o inicio da actividade. Nos anos sucesivos 2022, 2023 e 2024 de duración do proxecto cada casa niño percibe a prima completa.

As casas niño que finalmente se puxeron en marcha son as seguintes:

Concello	Axuda investimento	Prima de desenvolvemento
A Coruña		
Frades	11.700	65.333,33
Paderne	15.000	65.333,33
Santiso	15.000	65.333,33
Lugo		
Castroverde	15.000	65.333,33
Incio, O	3.684,41*	65.333,33
Rábade	15.000	65.333,33
Samos	15.000	65.333,33
Ourense		
Castrelo de Miño	15.000	65.333,33
Entrimo	15.000	65.333,33
Maside	15.000	65.333,33
Mezquita, A	15.000	65.333,33

Monterrei	15.000	65.333,33
Veiga, A	15.000	65.333,33
Pontevedra		
Cuntis	15.000	65.333,33
	195.384,41	914.666,62

*A titular da casa niño de O Incio renunciou a axuda de investimento.

2.3.2.2 Continuidade de Casas Niño

No ano 2021 publícase unha convocatoria de axudas para a continuidade das casas niño creadas ao abeiro das convocatorias dos anos 2016 e 2017 que xa remataron o período de financiamento establecido na convocatoria de creación.

Normativa:

- Orde do 28 de decembro de 2020 pola que se regulan as bases que rexerán o procedemento de concesión de axudas para a continuidade das casas niño que iniciaran a súa actividade entre o 1 de outubro de 2016 e o 31 de xullo de 2018, e se procede a súa convocatoria para o ano 2021 (Código procedemento BS403G). (DOG núm. 11, do 19.01.2021).

Orzamento e persoas beneficiarias:

As axudas obxecto desta convocatoria destínase un orzamento total de 968.000€ con cargo á aplicación orzamentaria 13.02.312B.470.0.

A axuda consiste nunha prima de 22.000 €/ano para a prestación dunha atención personalizada a nenos e nenas de 0-3 anos nas condicións establecidas na convocatoria.

A través desta convocatoria financiáronse 44 casas niño por unha contía global de 949.339 € a razón de 22.000 euros anuais, agás a Casa niño Rapaciños de Entrimo que como consecuencia da súa renuncia se lle aboan 3.339€ correspondentes á parte proporcional da axuda anual polo período comprendido entre o 1 de xaneiro e o 23 de febreiro de 2021, data do cese da actividade.

Relación de casas niño acollidas á Orde de continuidade, postas en marcha con cargo á convocatoria de creación de casas niño do ano 2016 e 2017:

Nome da casa niño	Localidade	Contía da axuda
A CORUÑA		
Axóuxere	Frades	22.000
Areña de Cores	Dumbría	22.000
Xoaniña	Frades	22.000
LUGO		
Pitiños	Paradela	22.000
Kikí	O Corgo	22.000
A Casiña da Árbore	Portomarin	22.000
O Cascarán Vermello	Láncara	22.000
A Croa	Riotorto	22.000
Pequenos Tesouros	Xermade	22.000
As Nogais	As Nogais	22.000
Caurel	Folgoso do Caurel	22.000
Un Recanto con Encanto	Castroverde	22.000
Xoaniñas	Pobra do Brollón	22.000
Berce de Bicos	Castroverde	22.000
Paxariños	Ourol	22.000
Avelaíña	Begonte	22.000
ORENSE		
Suma e Segue	Baños de Molgas	22.000
Pequerrechos	Leiro	22.000
Arrolos	Beade	22.000
Golfiños	Beariz	22.000
Os Cativiños	Piñor	22.000
O País de Nunca Xamais	San Amaro	22.000
Os Poliños	Amoeiro	22.000
Ruxerruxe	Cortegada	22.000
Pisadiñas	Laza	22.000
O Bicarelo	Manzaneda	22.000
Formiguiñas	Maside	22.000
Pequechos	A Gudiña	22.000
Meniñeiro	A Veiga	22.000
Aloumiño	Monterrei	22.000
O Recuncho dos Xenios	Baltar	22.000
Os Raparigos	O Irixo	22.000
Raíña Loba	Os Blancos	22.000
Os paxariños	Castrelo de Miño	22.000
Carballeda de Avia	Carballeda de Avia	22.000
A Brincadeira	Cenlle	22.000
Os paxariños do Xurés	Lobios	22.000
Cuquiños	Castrelo do Val	22.000
Aprendo Xogando	Cualedro	22.000

Roán	Porqueira	22.000
Rapaciños	Entrimo	3.339
Os Anxíños	Calvos de Randín	22.000
PONTEVEDRA		
Pequeninxs	Dozón	22.000
A Lama	A Lama	22.000
Total		949.339

2.3.2.3 Programa do Bono Concilia

No ano 2021 a Consellería puxo en marcha unha nova convocatoria de axudas económicas a través do Bono concilia para o curso escolar 2021/2022.

O Bono concilia consiste nunha axuda económica mensual, de contía variable segundo a renda da unidade familiar, directa ás familias dos nenos e das nenas solicitantes de praza pública que queden en lista de espera, ou que residan en concellos que non dispoñen de prazas públicas, co fin de contribuír ao pagamento total ou parcial dunha praza nunha escola infantil 0-3 privada non sostida con fondos públicos da súa elección.

► Normativa:

- Orde do 4 de xuño de 2021 pola que se regulan as axudas económicas para a atención da primeira infancia en escolas infantís 0-3 non sostidas con fondos públicos a través do programa Bono concilia, e se procede a súa convocatoria para o curso 2021/22 (código do procedemento BS 403A) (DOG núm. 114, do 17.06.2021)

► Orzamento e beneficiarios:

Ás axudas obxecto desta convocatoria destínase un orzamento total de dous millóns once mil setecentos sesenta e dous euros (2.011.762,00€) que se imputará á aplicación orzamentaria 13.02.312B.480.11 distribuído en dúas anualidades que comprende o curso 2021/2022, correspondendo 731.550,00€ á parte que se desenvolve en 2021 e 1.280.212,00€ á que se desenvolve en 2022.

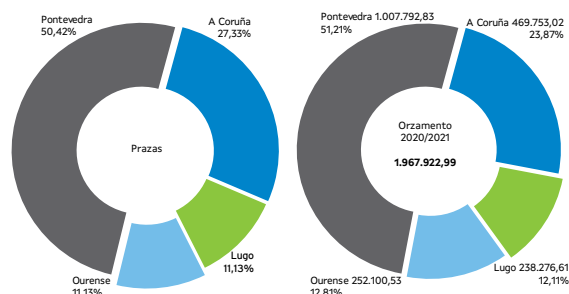
A convocatoria recolle dúas novidades relacionadas cos requisitos das familias beneficiarias e con outros programas da Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica.

Por unha banda, a restrición da poboación beneficiaria circunscrita aos primeiros fillos e fillas menores de 3 anos da unidade familiar, xa que os segundos e sucesivos entrarían no programa de gratuidade da atención educativa que se describe polo miúdo no seguinte apartado.

E pola outra, a inclusión nesta convocatoria dos nenos e nenas beneficiarios/as dunha praza do Servizo de educación infantil en escolas infantís de titularidade privada durante o curso 2020/2021 e cumplan os requisitos para a súa renovación, debido a desaparición deste programa.

Para o curso escolar 2021/22 concedéronse un total de **1.555** axudas de Bono concilia por unha contía global de **1.967.922,99 euros**.

	Persoas beneficiarias	Importe 2020	Importe 2021
A Coruña	425	170.819,28	298.933,74
Lugo	173	86.646,04	151.630,57
Ourense	173	91.672,92	160.427,61
Pontevedra	784	366.470,12	641.322,71
Total	1.555	715.608,36	1.252.314,63

2.3.2.4 Bono coidado

<http://www.pan.gal>

Con data 9 de agosto publícase no DOG a Orde do 27 de xullo de 2021 pola que se establecen as axudas económicas ás familias para a conciliación en situacións puntuais e períodos de vacacións escolares a través do programa Bono Coidado e se procede á súa convocatoria para o ano 2021, pola que se establecen as bases reguladoras polas que se rexerá a concesión de axudas ás familias con nenos e nenas residentes en Galicia de ata doce anos de idade, estes incluídos, para atención de necesidades de conciliación producidas entre o 1 de xaneiro e o 14 de setembro de 2021, de carácter puntual ou durante os períodos de vacacións escolares.

Normativa:

Orde do 27 de xullo de 2021 pola que se establecen as axudas económicas ás familias para a conciliación en situacións puntuais e períodos de vacacións escolares a través do programa Bono Coidado e se procede á súa convocatoria para o ano 2021 (código de procedemento BS412A). (DOG núm. 151 do 09.08.2021).

Orzamento e beneficiarios:

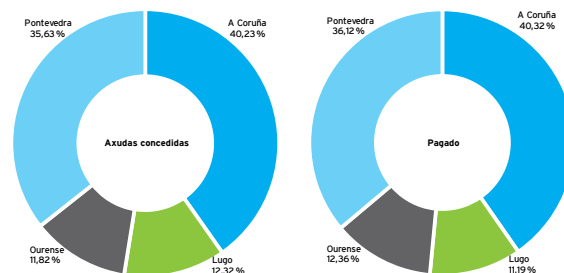
Para dar cobertura á dita situación convócase unha axuda por un importe total de **1.896.818 €** que se imputarán a aplicación orzamentaria 13.02.312B.480.12.

En relación coa dita convocatoria producíronse un total de 1.555 solicitudes, das que 1.090 foron concedidas e distribuídas da seguinte forma:

	Solicitudes presentadas	Axudas concedidas	Porcentaxe de concesión
A Coruña	666	413	62,01 %
Lugo	129	106	82,17 %
Ourense	140	116	82,86 %
Pontevedra	620	455	73,39 %
Total	1.555	1.090	70,10 %

En relación ao gasto total destas solicitudes, desagregado por provincia, foi o seguinte:

	Total executado
A Coruña	95.700,08
Lugo	24.343,33
Ourense	26.826,71
Pontevedra	108.443,90
Total	255.314,02

2.3.2.5 Programa de concesión de axudas para o fomento da gratuidade da atención educativa para segundos fillos ou fillas e sucesivos/as en escolas infantís de titularidade privada.

No ano 2020, logo do acordo do Goberno galego de implantar a medida de gratuidade da atención educativa dos segundos fillos ou fillas e sucesivos nas escolas infantís de titularidade pública, acordouse a publicación dunha convocatoria para que as entidades privadas titulares de escolas infantís non financiadas con fondos públicos puidesen implantar tamén esta medida nos centros dos que son titulares.

A fin de consolidar esta medida, no ano 2021 publícase unha nova convocatoria para cubrir os gastos da atención educativa dende o 1 de xaneiro de 2021 e o 31 de agosto de 2022.

As axudas compensarán a aplicación da bonificación do 100 % do prezo da atención educativa relativa a segundos fillos ou fillas e sucesivos/as da unidade familiar na contía do prezo mensual que lle correspondese aboar á familia segundo as tarifas establecidas polas horas de asistencia do neno ou nena ata un máximo de 260 euros/mes por praza a xornada completa, excluído, en todo caso, o mes de vacacións do neno ou nena.

Así mesmo, bonifícase a gratuidade da matrícula dos segundos fillos ou fillas e sucesivos/as da unidade familiar cunha axuda de ata un máximo de 200 euros por matrícula, excluído calquera concepto distinto do de inscrición e referida unicamente aos nenos e nenas que ocupan praza na data da certificación de ocupación para a xustificación

► Normativa:

- Orde do 30 de decembro de 2020 pola que se regulan as bases que rexerán o procedemento de concesión de axudas a entidades privadas para o fomento da gratuidade da atención educativa para segundos fillos ou fillas e sucesivos/as en escolas infantís 0-3 e se procede á súa convocatoria para os anos 2021 e 2022 (código de procedemento BS420C) (DOG núm. 7, do 13.01.2021).
- Orde do 16 de abril de 2021 pola que se modifica a Orde do 30 de decembro de 2020 pola que se regulan as bases que rexerán o procedemento de concesión de axudas a entidades privadas para o fomento da gratuidade da atención educativa para segundos fillos ou fillas e sucesivos/as en escolas infantís 0-3 e se procede á súa convocatoria para os anos 2021 e 2022 (código de procedemento BS420C).

- Orde do 16 de abril de 2021 pola que se fai público o incremento do crédito das axudas previstas na Orde do 30 de decembro de 2020 pola que se regulan as bases que rexerán o procedemento de concesión de axudas a entidades privadas para o fomento da gratuidade da atención educativa para segundos fillos ou fillas e sucesivos/as en escolas infantís 0-3 e se procede á súa convocatoria para os anos 2021 e 2022 (código de procedemento BS420C) (DOG núm. 76, do 23.04.2021).

► Orzamento e beneficiarios:

Ás axudas obxecto desta convocatoria destínase un orzamento total inicial de 10.636.364 euros, coa seguinte desagregación.

Aplicación orzamentaria			
(Código proxecto)	Importe 2021	Importe 2022	Total
2021.13.02.312B.470.2 (2020-00052)	6.000.000	3.818.182	9.818.182
2021.13.02.312B.481.3 (2015-00477)	500.000	318.182	818.182
Total	6.500.000	4.136.364	10.636.364

A través da orde pola que se fai público o incremento do crédito das axudas previstas na Orde 30 de decembro de 2020 as axudas incrementáronse nas seguintes contías:

Código proxecto	Importe 2021	Importe 2022	Total
2020-00052	3.500.000	2.250.000	5.750.000

A través desta liña de axudas subvencionáronse un total de **190** centros.

O total do orzamento executado durante o ano 2021 ascendeu a **9.473.581,21**.

2.3.2.6 Tarxeta Benvida

<http://www.pan.gal/>

No Plan estratéxico rexional de Galicia 2015-2020 recóllese, entre outros, un paquete integral de medidas para avanzar no obxectivo de crear en Galicia un ambiente social favorable para vivir, para formar unha familia e para que cada quen poida ter os fillos e fillas que desexe. Neste eido, a finais do ano 2015 ponse en marcha o Programa de apoio á natalidade (PAN), un programa de carácter global que persegue dar resposta ás necesidades das familias, garantir o seu benestar e apoialas de maneira integral e continua. A Tarxeta Benvida forma parte deste programa e configúrase como unha axuda económica coa que se pretende contribuír a paliar o custo que comporta o coidado dos fillos e fillas no primeiro ano de vida.

En decembro de 2015 publícase a convocatoria desta axuda, destinada ás familias que no ano 2016 teñan un fillo/a ou adopten un neno ou nena menor dun ano. Esta axuda económica ponse a disposición das familias a través dunha tarxeta moedeiro que serve para a compra de produtos de necesidade básica do neno ou nena no seu primeiro ano de vida, entre outros, leite e outros alimentos infantís, cueiros, produtos de hixiene infantil e produtos farmacéuticos. Esta tarxeta só pode ser utilizada en farmacias, parafarmacias, supermercados e tendas de

alimentación e establecementos de puericultura ou especializados en artigos e produtos para a infancia.

En xaneiro de 2021 publícase unha nova convocatoria da axuda destinada ás familias que no ano 2021 teñan un fillo/a ou adopten un neno ou nena ou teñan un neno/a en situación de garda con fins adoptivos.

► Normativa:

Orde do 28 de decembro de 2020, pola que se establecen as bases polas que se rexerá a concesión da axuda económica, a través da tarxeta Benvida, para as familias con fillas e fillos nados, adoptados/as ou declaradas en situación de garda con fins adoptivos no ano 2021 e se procede a súa convocatoria (código de procedemento BS403B) (DOG núm. 11, do 19.01.2021).

► Orzamento e persoas beneficiarias:

Nesta convocatoria destínase un orzamento total de 33.782.500 euros, que se imputará á aplicación orzamentaria 13.02.312B.480.13 distribuído en cinco anualidades:

	Anualidad
Importe 2021	8.143.650
Importe 2022	13.368.700
Importe 2023	8.063.450
Importe 2024	4.146.700
Importe 2025	60.000
Total	33.782.500

Con carácter xeral, a contía total da axuda é de 1.200 euros por cada fillo ou filla durante un ano a razón de 100 euros/mes. No suposto de que o fillo ou filla que dá dereito á axuda sexa o terceiro/a ou sucesivo/a da unidade familiar a contía da axuda será de 2.400 euros a razón de 200 euros/mes.

Esta axuda farase efectiva do seguinte xeito:

- Ano 2021:** un único pagamento coa contía que corresponda en función do mes de nacemento, ou de ser o caso do ditado da resolución de adopción

ou garda con fins adoptivos e ata o mes de decembro, incluído.

- b) **Ano 2022:** un único pagamento coa contía que corresponda desde xaneiro e ata o mes anterior ao que o neno ou nena cumpra un ano ou ata o mes anterior a que se cumpra un ano do ditado da correspondente resolución para os supostos de adopción ou garda con fins adoptivos.

Para aquelas familias con renda igual ou inferior a 22.000 euros, a axuda ampliarase no segundo ano de vida e ata que o neno ou nena cumpra tres anos, ou ata que se cumpran tres anos do ditado da correspondente resolución para os supostos de adopción ou garda con fins adoptivos.

A axuda ampliarase nas seguintes contías:

- a) **600 euros/ano**, a razón de 50 euros/mes, se o fillo/a que dá dereito á axuda é o primeiro.
- b) **1.200 euros/ano**, a razón de 100 euros/mes, se o fillo/a que dá dereito á axuda é o segundo.
- c) **2.400 euros/ano**, a razón de 200 euros/mes, se o fillo/a que dá dereito á axuda é o terceiro ou sucesivos.

Esta ampliación farase efectiva en pagamentos anuais sucesivos co importe que corresponda ata o mes de decembro do exercicio en curso en función do mes de nacemento, ou do ditado da resolución de adopción ou garda con fins adoptivos do fillo ou filla polo que se concedeu a axuda.

As contías previstas indicadas anteriormente incrementaranse un 25% no suposto de residencia en concellos cunha poboación inferior a 5.000 habitantes segundo os últimos datos oficiais de poboación de carácter definitivo publicados polo Instituto Galego de Estatística.

Excepcionalmente, a axuda poderá percibirse ata un ano máis sempre que a unidade familiar estea tecnicamente valorada en situación de especial vulnerabilidade, teñan un recurso do sistema público de protección social pendente de resolución e así o soliciten dentro dos dous meses anteriores á data na que o neno ou nena cumpra os tres anos.

Os datos relativos á convocatoria do ano 2021 son os seguintes:

Nº de solicitudes presentadas	13.642
Nº de solicitudes favorables	11.483
Nº de solicitudes desfavorables	2.159
Nº de axudas concedidas	11.677

Nota: datos provisionais, aínda hai expedientes pendentes de resolución por non ter finalizado o prazo de presentación de solicitudes ata o 31/03/2022

Programa de extensión de beneficios da Tarxeta Benvida

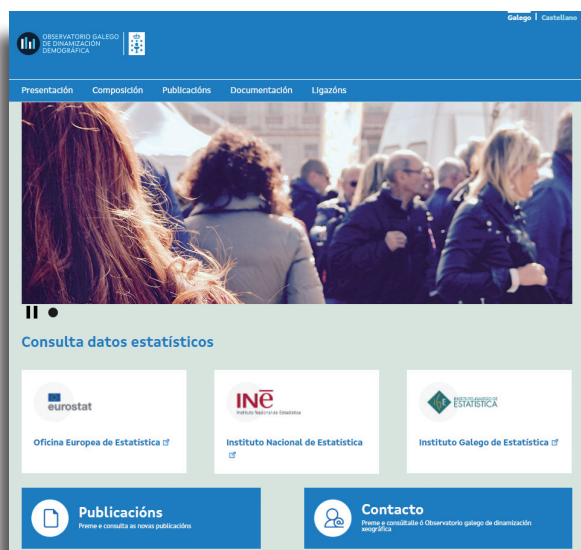
En xullo de 2016 a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica considerou a posibilidade de desenvolver un programa máis amplo vinculado á posesión da Tarxeta Benvida e de que as persoas físicas ou xurídicas interesadas puidesen adherirse a el, colaborando coa finalidade de ofertarlle ás familias titulares da dita tarxeta unha ampliación e mellora dos seus beneficios ao presentala nos establecementos que se adhiran a este programa.

A ampliación dos beneficios concedidos ás familias titulares da Tarxeta Benvida (descontos, obsequios, ofertas especiais...) é fixada libremente por quen os ofrece, así como o tipo de servizo, produto ou prestacións nos que os aplica. Para poder aplicar estes beneficios é suficiente con que a persoa titular da Tarxeta Benvida a presente xunto co seu DNI no establecemento adherido.

2.4 Demografía

2.4.1 Observatorio Galego de Dinamización Demográfica

<https://observatoriodemografico.xunta.gal>

No ano 2016 creouse o Observatorio Galego de Dinamización Demográfica, que é un órgano colexiado de asesoramento, colaboración institucional e participación social en materia de Demografía, no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia.

- A finalidade do Observatorio Galego de Dinamización Demográfica é facilitar o coñecemento pormenorizado da realidade demográfica galega e asesorar ás administracións públicas para a inclusión da perspectiva demográfica no deseño e desenvolvemento das súas políticas. Así mesmo, serve de foro de diálogo permanente entre as distintas administracións públicas e as organizacións representativas de intereses sociais e económicos, co fin de asegurar a súa participación activa na abordaxe dos desafíos derivados do cambio demográfico.

A composición do Observatorio Galego de Dinamización Demográfica, que procurará unha participación equilibrada de mulleres e homes, é a seguinte:

- Presidencia: persoa titular da consellería competente en materia de benestar social
- Vicepresidencia: exercida pola persoa que propoña o pleno de entre aquelas que, formando parte del, non representen a ningunha consellería ou organismo autónomo, á Administración central ou aos grupos parlamentarios
- Secretaría: desempeñada de forma rotatoria e cunha periodicidade semestral por unha persoa funcionaria pertencente ao Consello Económico e Social de Galicia e por outra persoa funcionaria pertencente á Consellería de Política Social.
- Vogais:
 - Un/unha vogal, con rango mínimo de xefatura de servizo, en representación dos órganos dependentes da Presidencia e un/unha por cada unha das consellerías
 - Unha persoa en representación do Consello Galego de Relacións Laborais
 - Unha persoa en representación do Instituto Galego de Estatística (IGE)
 - Unha persoa en representación da Delegación do Goberno en Galicia
 - Unha persoa en representación da Federación Galega de Municipios e Provincias (Fegamp)
 - Unha persoa en representación de cada unha das tres universidades galegas
 - Un número de persoas equivalente ao de representantes sindicais en representación da Confederación de empresarios de Galicia (CEG)
 - Unha persoa en representación de cada unha das organizacións sindicais intersectoriais máis representativas de Galicia, así como das presentes

na Mesa Xeral de Negociación das Administracións Públicas que non teñan a condición de máis representativas

- Unha persoa en representación de cada un dos grupos constituídos no Parlamento de Galicia ao inicio de cada lexislatura
- Unha persoa en representación do Consello Económico e Social
- Dúas persoas expertas de recoñecido prestixio no campo da Demografía
- Unha persoa en representación do órgano superior da Xunta de Galicia con competencias en materia de igualdade

O día 29 de setembro de 2017, tivo lugar a Sesión constitutiva do Observatorio Galego de Dinamización Demográfica na Sala de Plenos do Consello Económico e Social de Galicia, sito na Rúa Algalia de Abaixo en Santiago de Compostela.

No ano 2021 tivo lugar unha reunión plenaria do Observatorio Galego de Dinamización Demográfica:

- O día 27 de xaneiro de 2021 : sesión plenaria para a aprobación do informe respecto do impacto de Covid 19 a nivel demográfico solicitado polo Comisión de Reactivación do Parlamento de Galicia.

2.4.2 Foro de Rexións Españolas con Desafíos Demográficos

O Foro de Rexións con Desafíos Demográficos (FREDD) constituíuse en outubro de 2013 a iniciativa dos gobernos de Galicia, Asturias, Castela e León e Aragón. Catro meses despois súmanse os gobernos de Castela A Mancha e Extremadura. Finalmente, en febreiro de 2016 incorpóranse os gobernos de Cantabria e A Ríoxa, de forma que xa son 8 as comunidades autónomas participantes.

Desde a súa creación o Foro veu traballando para situar a cuestión demográfica na axenda política nacional e euro-

pea, realizando ata a data un total de sete encontros nos que se alcanzaron acordos que se materializaron nunha serie de fitos relevantes.

Entre os seus logros a nivel nacional cabe destacar a súa participación no relatorio sobre despoboamento creado no Senado e conseguir que o debate se trasladase ao Congreso. Así mesmo, as comunidades partícipes do Foro subscribiron a denominada Declaración de Cuenca, un documento programático no que manifestaban, entre outras cuestións, a necesidade de adoptar medidas específicas urxentes para paliar o problema demográfico tanto a nivel español como europeo e para atender a imperiosa necesidade de levar servizos de calidade ás zonas despoboadas e ás de alta dispersión poboacional, tanto de carácter educativo como social, sanitario, cultural, formativo, laboral e de comunicacións.

Do contido desta declaración, así como dos traballos do Senado e doutros axentes, deveu a redacción do punto relativo ao despoboamento do Acordo da Conferencia de Presidentes sobre a Estratexia nacional fronte ao reto demográfico, na actualidade en proceso de elaboración.

Os seguintes pasos do FREDD serán, por unha banda, seguir traballando na Estratexia nacional e, por outra, fixar co Goberno central unha estratexia común que posibilite unha maior contribución de fondos europeos; de tal xeito, que na súa distribución se recolla especificamente a problemática da demografía e se establezan medidas específicas financeiras complementarias para os territorios afectados.

2.4.3 RESOE

O 17 de setembro de 2010, os presidentes das comunidades autónomas de Castela e León e Galicia, así como o presidente da Comisión de Coordinación e Desenvolvemento Rexional da Rexión Norte de Portugal firmaron un memorando para o impulso dunha estratexia de cooperación macrorrexional no suroeste da Unión Europea, a Macrorrexión de Rexións do Suroeste Europeo (RESOE). O 9 de maio de 2012 asinouse en Oporto o Memorando que

formalizou a incorporación de Asturias e da Rexión Centro de Portugal; e o 14 de marzo de 2017 formalizouse en Vigo a incorporación de Cantabria.

O obxectivo desta estratexia é o de ser un instrumento eficaz para fomentar a cooperación entre os membros que a integren e nos ámbitos funcionais que definan e seguir mellorando a cooperación entre os diferentes niveis de gobernanza a fin de aplicar tamén os obxectivos políticos da UE dunha maneira máis eficaz, en consonancia con Europa 2020.

Para a consecución dos seus obxectivos, constituíronse no seo da Macrorrexión RESOE seis grupos de traballo que reflicten os ámbitos clave nos que se propón traballar:

Grupo	Liderado por
Desafíos demográficos e envellecemento	Rexión Centro
Competitividade industrial	Rexión Norte
Educación, Cultura e I+D+i (en coordinación con CRUSOE)	Galicia
Transportes e Loxística	Castela e León
Emprego e Turismo	Principado de Asturias
Xuventude	Cantabria

Os obxectivos xerais que se estableceron son os seguintes:

- ▶ Promover o establecemento das condicións de vida que permitan fixar a poboación residente e atraer nova poboación a zonas en declive demográfico
- ▶ Promover condicións para unha maior e mellor conciliación da vida laboral, familiar e persoal
- ▶ Contribuír para un maior desenvolvemento da investigación e innovación na área sociosanitaria dedicada ao apoio ás persoas maiores

Os instrumentos fixados para alcanzar estes obxectivos son:

- Intensificar a cooperación entre Rexións da RESOE
- Involucrar ás rexións RESOE nas redes colaborativas do espazo europeo
- Incorporar na RESOE a dimensión europea, fomentando a colaboración con institucións europeas

Os proxectos e actuacións que se promovan dende o Grupo de traballo Desafíos demográficos e envellecemento responderán aos obxectivos anteriormente expostos e buscarán a captación de fondos da Unión Europea a través da presentación de candidaturas conxuntas ás diferentes iniciativas existentes (Cooperación Transnacional. Suroeste Europeo. SUDOE, Programa de Cooperación INTERREG V A España-Portugal (POCTEP) 2014-2020 ou Programa Operativo Espazo Atlántico 2014-2020) e da exploración de novas vías de financiamento cara ao próximo período de programación europeo.

Co obxectivo de recompilar datos e intercambiar experiencias sobre as mellores prácticas na elaboración de políticas para o cambio demográfico establecéronse, no ano 2021, unhas misións que se celebraron entre os días 10 e 27 de maio, durante as cales, os representantes da OCDE entrevistaron a responsables políticos e técnicos a nivel nacional, autonómico e municipal así como representantes do sector privado e da sociedade civil, sendo nas sesións do día 19, 20, 25, 26 e 27 nos que se materializaron as intervencións dos representantes da Comunidade autónoma de Galicia, e nos que se trataron os problemas das colaboracións verticais, a eficacia das mancomunidades e outras entidades supramunicipais na prestación de servizos, a superposición das competencias así como o fortalecemento das provincias na prestación de servizos. Como resultado destas misións, elaborouse o Plan estratéxico de gobernanza para o despoboamento no RESOE.

2.4.4 Aprobación da normativa e execución da Lei de impulso demográfico de Galicia

Con data de 26 de xaneiro aprobouse no Parlamento de Galicia a Lei 5/2021, de 2 de febreiro, de impulso demográfico de Galicia. A Comunidade Autónoma de Galicia é consciente da necesidade dunha abordaxe máis profunda dos efectos derivados do cambio demográfico e da oportunidade do momento actual para facelo. Xestionar con éxito o reto demográfico ao que se enfronta Galicia implica adoptar novos enfoques e traballar de xeito conxunto e con visión de futuro, tanto o sector público autonómico como as administracións locais e os axentes económicos e sociais. É necesario un compromiso estratéxico que permita establecer medidas estables a medio e longo prazo. Esta Lei de impulso demográfico de Galicia ten o obxectivo de servir como marco e orientación das actuacións en materia demográfica, que deben transcender o ámbito político temporal e ser planificadas considerando os seus efectos a medio e longo prazo e acadando un consenso sociopolítico co obxecto de establecer un marco regulador que dea amparo a políticas estables.

A Administración autonómica, asume como unha das súas tarefas fundamentais de goberno a abordaxe do devalo demográfico e a xestión dos efectos que del derivan. Nos últimos anos, estes desafíos recolléronse en diversos documentos de planificación. Así, o Plan de dinamización demográfica de Galicia 2013-2016, horizonte 2020, situou a cuestión demográfica entre as máximas

prioridades do Goberno autonómico. Tamén en 2013 se aprobou a Estratexia para a prevención e detección precoz da dependencia, horizonte 2020, orientada a xestionar dun xeito máis eficiente e sustentable a atención ás necesidades derivadas do envellecemento da poboación.

Derivado das obrigas establecidas no seu artigo 8, que establece que na elaboración de proxectos de lei e decretos, así como de documentos de planificación sectorial que tramite a Administración autonómica, deberá darse traslado do texto proxectado, xunto cunha análise do seu impacto demográfico, ao órgano de dirección con competencias en materia de dinamización demográfica, durante o ano 2021, fixéronse un total de 42 informes de impacto demográfico.

Tamén, derivado do establecido no artigo 21 da Lei 5/2021 constituíuse, o día 27 de abril, a Comisión Técnica para o Impulso Demográfico como órgano da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia para a coordinación das políticas autonómicas de impulso demográfico e para asegurar a aplicación transversal e a incorporación da perspectiva demográfica.

► Lei 5/2021, do 2 de febreiro, de impulso demográfico de Galicia (DOG nº 26 do 09.02.2021)

https://www.xunta.gal/dog/Publicados/2021/20210209/AnuncioC3B0-040221-4_es.pdf

2.4 DEMOGRAFÍA

Estrutura orgánica

Inclusión social

3.1 INCLUSIÓN E INTEGRACIÓN SOCIAL

3.1 INCLUSIÓN E INTEGRACIÓN SOCIAL

3.1.1 Prestacións e acción social

3.1.1.1 Convenios e subvencións a entidades de iniciativa social

Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Fundación Monte do Gozo para o desenvolvemento do programa "Acougo" no Proxecto Home de atención, rehabilitación e reinserción social de persoas adictas no exercicio 2021

O obxecto do convenio é a colaboración entre a Consellería de Política Social coa Fundación Monte do Gozo para a realización, por parte desta última, dunha serie de actuacións encamiñadas á inserción sociolaboral de persoas con Patoloxía Dual, a través do programa "Acougo".

A colaboración regulada no convenio céntrase no sostemento dos servizos e accións que se desenvolven e no dispositivo para persoas diagnosticadas con patoloxía dual que a Fundación Monte do Gozo posúe en Galicia, na cidade de Vigo.

Establécese o financiamento neto anual do 100% do custo correspondente a 9 prazas no programa "Acougo", a razón de 1.424,50 euros mensuais, en calquera dos programas elixibles no marco deste convenio, que poderá incluír alternativas residenciais, talleres ocupacionais

encamiñados á mellora das habilidades e destrezas e actividades enfocadas á consecución da inserción social das persoas usuarias do programa.

- O orzamento previsto no convenio ascende a **153.846 euros**.

Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Federación Galega de Bancos de Alimentos (Fegaban) para o desenvolvemento de actuacións encamiñadas á captación, almacenamento e distribución de alimentos ás institucións asistenciais ou benéficas no exercicio 2021.

O obxecto do convenio é a colaboración entre a Consellería de Política Social e a Fegaban para a realización, por parte desta última, dunha serie de actuacións encamiñadas á captación, almacenamento e distribución de alimentos ás institucións asistenciais ou beneficiarias legalmente constituídas con esa finalidade, incluíndo tamén a adquisición dos alimentos cando a captación resulte insuficiente para cubrir as necesidades alimenticias básicas.

A colaboración establecida no convenio céntrase na concesión dunha subvención para a consecución do programa de actividades de captación e repartición de alimentos ás institucións ou entidades benéficas que actúen no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia, que, en ultimo termo, fan posible que as persoas en risco de exclusión social poidan satisfacer as súas necesidades alimenticias básicas.

Fegaban realiza un seguimento continuo das entidades ás que se reparten alimentos comprobando, en todo momento, que son sociais e asistenciais, sen ánimo de lucro ou benéficas, e que levan a cabo un proxecto de intervención social con calquera colectivo en risco de exclusión social. Estas entidades benéficas poden ser de consumo (comedores sociais, asilos, centros asistenciais e outras) e de repartición (Cáritas, parroquias e outras).

- O orzamento previsto no convenio ascende a **100.000 euros** cos que se financian gastos correntes consumibles non amortizables necesarios para a realización das actividades.

Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Rede europea contra a pobreza (EAPN Galicia) para o desenvolvemento de actuacións encamiñadas á coordinación, optimización dos recursos e sinerxías de actuación das entidades integrantes que teñen como finalidade a loita contra a pobreza e a exclusión social no exercicio 2021.

O obxecto do convenio é a colaboración entre a Consellería de Política Social e EAPN Galicia para a realización, por parte desta última, dunha serie de actuacións encamiñadas á coordinación, optimización dos recursos e sinerxías de actuacións das entidades integrantes que teñen como finalidade a loita contra a pobreza e a exclusión social.

A colaboración regulada neste convenio céntrase na concesión dunha subvención por parte da Consellería para a realización das actividades programadas pola entidade que aseguren a unión de esforzos, a creación de sinerxías e o incremento da eficacia e a eficiencia das actuacións das súas entidades membro, coas seguintes finalidades:

- A creación de grupos de traballo, tanto estables como ad hoc establecendo calendarios de realización das xuntanzas, con implicación de persoas expertas e das entidades membro.

- A garantía dunha presenza activa coa colaboración de propostas nos diversos foros sociais e políticos responsables do asesoramento e supervisión das políticas públicas do ámbito social en Galicia.
- O incremento da participación democrática e a incidencia social e política dos galegos e galegas en risco de pobreza e exclusión social.
- Facilitar comunicación interna e externa e recoñecemento das organizacións de iniciativa social do Terceiro Sector Social galego e fomento do diálogo civil coas Administracións públicas galegas.
- Fomentar iniciativas conxuntas entre organizacións de iniciativa social e Administracións públicas de formación e difusión de ferramentas sobre: construción, discurso, tolerancia e loita contra a aporofobia, discurso do odio e desinformación cara calquera colectivo en risco de vulnerabilidade, así como de apoio ás súas vítimas.

- O orzamento previsto no convenio ascende a **53.000 euros**.

Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a entidade Provivienda, para levar a cabo o acceso ao aloxamento das persoas que finalizan o itinerario dentro do sistema de acollida de persoas solicitantes e beneficiarias de protección internacional nos concellos de Vigo e Ourense na comunidade de Galicia, no exercicio 2021.

O obxecto do convenio é a colaboración entre a Consellería de Política Social e Provivienda, para a realización, por parte desta entidade dun programa extraordinario de transición á autonomía das persoas que finalizan o itinerario dentro do sistema de acollida de solicitantes e persoas beneficiarias de protección internacional, nos concellos de Vigo e Ourense, centrado na vivenda e que se atopan en situación de irregularidade sobrevida.

A proposta de Provivienda contempla axudas ao alugueiro e subministracións para aquelas familias ou persoas que saen do programa de acollida.

Son destinatarias do programa as persoas que dentro dos concellos de Vigo e Ourense foron beneficiarias do Programa de acollida de protección internacional e quedan en situación de irregularidade sobrevida. Este programa extraordinario configúrase como de continuidade para a consecución dos itinerarios establecidos fronte á situación de vulnerabilidade.

► **O orzamento do convenio é de:**
50.000 €, cos que se financian:

- Gastos de persoal (2 persoas durante 2 meses)
- Mantemento e actividades (Vigo e Ourense)
- Locais (alugueiro e subministracións durante 3 meses)
- Gastos de xestión e administración.

Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a entidade Movimiento por la Paz, o Desarme e a Liberdade, para levar a cabo o programa de transición á autonomía das persoas que finalizan o itinerario dentro do sistema de acollida de persoas solicitantes e beneficiarias de protección internacional nos concellos de Teo e Santiago de Compostela no exercicio 2021.

É obxecto do convenio a colaboración entre a Consellería de Política Social e a entidade Movimiento por la Paz, el Desarme y la Libertad para darlle unha continuidade completa aos itinerarios individualizados que xa viñan desenvolvendo as persoas acollidas nos concellos de Teo e Santiago de Compostela, aproveitando o coñecemento e a confianza mutua establecida na relación co equipo de intervención e as sinerxías xa creadas coas administracións públicas, co fin de mellorar a eficiencia

da intervención e preservar a intimidade das persoas solicitantes de protección, moitas das cales foron vítimas de importantes situacións de violación dos dereitos humanos.

O programa consiste en que as persoas beneficiarias deste proxecto son persoas que rematan o seu paso polo Programa de protección internacional do Ministerio de Inclusión, ben porque o prazo dos 18 meses rematou, ben porque a súa solicitude foi denegada, quedando así en situación de irregularidade administrativa sobrevida.

A proposta de intervención da entidade Movimiento por la Paz, el Desarme y la Libertad é a intervención nas áreas de: intervención social, vivenda, emprego e muller.

► **O orzamento do convenio é de: 13.059 €**

para gastos de persoal (2 persoas durante 3 meses), e axudas económicas para alugueiro e servizos a 5 familias.

Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a entidade Diversidades, para levar a cabo o programa de transición á autonomía das persoas que finalizan o itinerario dentro do sistema de acollida de persoas solicitantes e beneficiarias de protección internacional, e que se atopan en situación de extrema vulnerabilidade no concello de Tui, no exercicio de 2021.

O obxecto do convenio está orientado á atención a sete familias con axudas directas ao alugueiro e necesidades básicas durante tres meses.

Serán destinatarias do programa as persoas que dentro da nosa comunidade autónoma, foron beneficiarias do Programa de acollida de protección internacional no Concello de Tui e que a través deste programa extraordinario se configura como de continuidade para a consecución dos itinerarios establecidos fronte á situación de vulnerabilidade.

► O orzamento ascende a **13.543,17 €**

para axudas directas ao alugueiro e necesidades básicas de familias, dietas e desprazamentos e gastos de xestión.

Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a entidade Diaconía, para levar a cabo o programa de transición á autonomía das persoas que finalizan o itinerario dentro do sistema de acollida de persoas solicitantes e beneficiarias de protección internacional na cidade de Lugo, no exercicio 2021.

O obxecto do convenio consiste en levar a cabo as medidas que son continuidade e peche dos itinerarios e que leva traballando esta entidade con cada persoa en situación de vulnerabilidade.

A actuación da entidade que subscribe o convenio está orientado en dúas liñas: xestión de axudas económicas de necesidades básicas, a través do IRPF ou convocatorias estatais ou autonómicas, e aloxamento de emerxencia para aqueles casos de maior vulnerabilidade.

► O orzamento deste convenio é de **15.547 €** para:

- Gastos de persoal (2 persoas durante 5 meses, unha cunha xornada de 35 horas semanais e outra 10 horas semanais), e
- Gastos de alugueiro e subministracións a seis unidades familiares, solicitantes ou beneficiarias de protección internacional de Lugo.

Axudas económicas a entidades de iniciativa social para o funcionamento de centros de inclusión social e emerxencia social e actuacións singularizadas que constitúan a totalidade ou parte dun proxecto de carácter innovador e/ou complementario dos servizos sociais comunitarios básicos e o investimento en centros de inclusión e emerxencia social.

Dado que as convocatorias das axudas teñen un carácter plurianual, faise referencia ás ordes que conflúen na vixencia temporal do ano 2021.

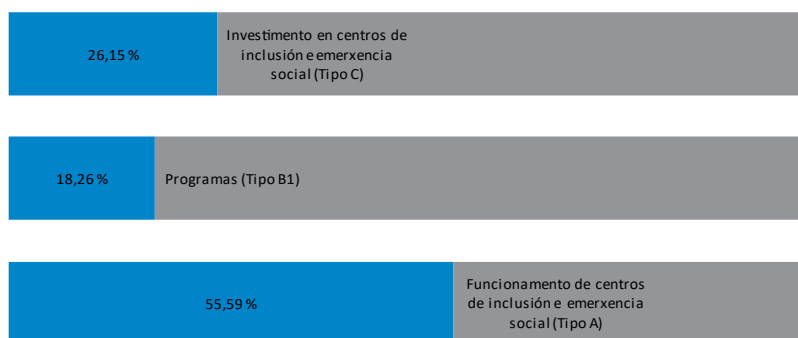
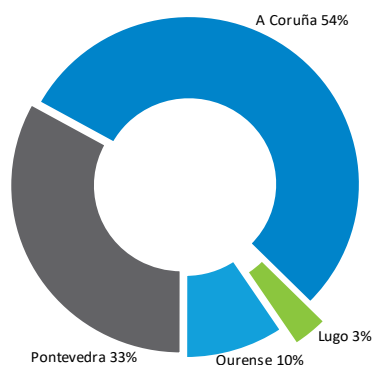
► **Normativa**

- Orde do 4 de maio de 2020 pola que se establecen as bases que rexerán a concesión de subvencións a entidades de iniciativa social para a promoción de actividades de servizos sociais comunitarios e inclusión social e se procede á súa convocatoria para os anos 2020, 2021 e 2022, cofinanciadas parcialmente polo Fondo Social Europeo e polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional) no marco dos programas operativos FSE Galicia 2014-2020 e FEDER Galicia 2014-2020 (código de procedemento BS631A) (DOG núm. 90, do 11.05.2020).

► **Orzamento e entidades beneficiarias**

O número das actuacións (funcionamento de centros, as actuacións singularizadas que constitúan a totalidade ou parte dun programa de carácter innovador e/ou complementario dos servizos sociais comunitarios básicos e o investimento en centros de inclusión e emerxencia social) das diversas entidades ás que se lle concedeu a axuda acadaron en 2021 un total de 175. O importe total das subvencións concedidas segundo o ámbito territorial das entidades beneficiarias e segundo a finalidade para a que se concederon é a seguinte:

	Funcionamento de centros de inclusión e emerxencia social (Tipo A)	Programas (Tipo B1)	Investimento en centros de inclusión e emerxencia social (Tipo C)	Total
A Coruña	1.269.185,00	302.081,00	477.513,45	2.048.779,45
Lugo	37.278,00	69.200,00	10.717,70	117.195,70
Ourense	257.170,00	18.710,00	78.980,13	354.860,13
Pontevedra	529.304,00	297.430,00	417.070,73	1.243.804,73
Total	2.092.937,00	687.421,00	984.282,01	3.764.640,01

Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e Cruz Vermella Española para a execución dun programa extraordinario de axuda para a cobertura de necesidades básicas á poboación en situación de vulnerabilidade ocasionada pola Covid-19.

O obxecto do convenio é a realización dun programa extraordinario de axuda en materia de necesidades básicas (en concreto cobertura de produtos de alimentación, hixiene e farmacia) destinado á poboación en situación de vulnerabilidade ocasionada pola COVID-19

O programa consistirá na entrega por parte de Cruz Vermella Española en Galicia de tarxetas moedeiro recargables ás persoas e familias en situacións de vulnerabilidade económica que cumpran os requisitos establecidos no programa.

Cruz Vermella emite as tarxetas a través dunha entidade bancaria, e cada tarxeta cargarase inicialmente cunha contía determinada, en función da composición da unidade familiar, que terá unha vixencia dun mes, e recargarase de forma automática pola mesma contía os dous meses seguintes. Este prazo pode ser renovado en función da valoración da procedencia de prorrogar o programa.

- O orzamento do programa en 2021 ascendeu a **23.800.000 euros**.

3.1.1.2 Renda de inclusión social de Galicia (RISGA)

A renda de inclusión social de Galicia é unha prestación pública destinada a garantir recursos económicos de subsistencia a quen careza deles, así como a acadar progresivamente a súa autonomía e integración social e laboral, mediante o dereito e o deber de participar en procesos personalizados de inserción con apoio técnico e financeiro do Sistema galego de servizos sociais e do Sistema público de emprego de Galicia.

► Normativa

- Lei 10/2013, do 27 de decembro, de inclusión social de Galicia (DOG nº. 249 do 31.12.2013).
- Decreto 14/2019, do 31 de xaneiro, de desenvolvemento da Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia, no relativo á tramitación da renda de inclusión social de Galicia e das axudas de inclusión social (DOG nº. 43 do 01.03.2019).

► Tipoloxía

A renda de inclusión social de Galicia configúrase en tres tramos, denominados: tramo persoal e familiar, tramo de inserción e tramo de transición ao emprego.

► Beneficiarios

Desde o inicio desta prestación en 1992 o número de persoas beneficiarias variou considerablemente pasando dos 554 iniciais a 7.211 no ano 2021.

Distribución das persoas beneficiarias en 2021 por provincias

	Beneficiarios	Porcentaxe
A Coruña	1.521	21,09 %
Lugo	887	12,30 %
Ourense	827	11,47 %
Pontevedra	3.976	55,14 %
Total	7.211	100 %

► Perfil das persoas beneficiarias

O perfil típico da persoa beneficiaria de RISGA corresponde a unha muller entre 45 e 65 anos de idade, solteira, casada ou separada con cargas familiares, que vive soa ou coa familia propia nuclear e que reside en zona urbana, nun piso de alugamento.

► Orzamento

O orzamento destinado ao pagamento desta prestación en 2021 foi de **43.975.078,94** euros. O subsidio básico da renda de inclusión social de Galicia en 2021 foi de 423,68 euros, cuns complementos familiares de 79,09, 67,79 e 56,49 euros, polo primeiro, segundo e terceiro e máis membros adicionais respectivamente, ata o tope do 120% do IPREM, cunha contía máxima de 645,41 euros, agás para unidades familiares nas que convivan persoas menores de idade nas que o límite máximo tería un tope do 135% do IPREM, ascendendo nestes casos a contía máxima a 726,62 euros.

As contías medias da renda de inclusión social de Galicia (RISGA) no 2021 foron as seguintes:

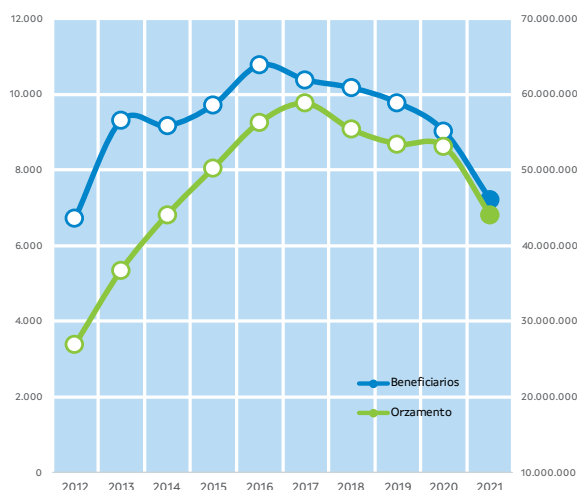
Nº conviventes			
1	2	3	4
423,68	502,77	570,56	627,05

► Evolución

A evolución dos beneficiarios e orzamentos dos últimos dez anos foi a seguinte:

Ano	Beneficiarios	Orzamento
2012	6.717	26.831.657,15
2013	9.299	36.692.634,76
2014	9.164	44.050.149,79
2015	9.712	50.213.180,80
2016	10.761	56.254.197,12

2017	10.371	58.759.424,65
2018	10.163	55.316.187,58
2019	9.768	53.391.538,62
2020	9.017	53.061.783,80
2021	7.211	43.975.078,94

3.1.1.3 Axudas de inclusión social

As axudas de inclusión social son prestacións económicas non periódicas que teñen como finalidade posibilitar ou reforzar os procesos de inclusión social das persoas ou familias afectadas, así como atender as situacións de grave emerxencia de persoas ou familias vulnerables que poidan desencadear un proceso de exclusión social.

As axudas de inclusión social están destinadas a sufragar gastos extraordinarios e urxentes e, se é o caso, a financiar actuacións de acompañamento ou reforzo de carácter excepcional vinculadas ás medidas de apoio dos diferentes tramos da renda de inclusión social de Galicia.

Normativa

- Lei 10/2013, do 27 de decembro, de inclusión social de Galicia (DOG nº. 249 do 31.12.2013).

- Decreto 14/2019, do 31 de xaneiro, de desenvolvemento da Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia, no relativo á tramitación da renda de inclusión social de Galicia e das axudas de inclusión social (DOG nº. 43 do 01.03.2019).

Tipoloxía

As axudas de inclusión social segundo a súa finalidade, poderán ser dos seguintes tipos:

- Vinculadas ao uso da vivenda
- Vinculadas á mellora da habitabilidade da vivenda habitual
- Destinadas ao equipamento mobiliario básico da vivenda
- Axudas para a atención de necesidades primarias de alimentación, vestido e enxoval doméstico
- Axudas para a atención sanitaria e sociosanitaria non cubertas polos sistemas públicos de saúde e de servizos sociais
- Axudas para gastos causados por actuacións complementarias e de acompañamento vinculadas aos itinerarios de inclusión social e formación
- Axudas para gastos extraordinarios derivados de procesos de axuste persoal.

Orzamento e axudas concedidas

En 2021, a Consellería de Política Social destinou a esta prestación a cantidade total de 3.696.629,90 euros, concedéndose un total de 3.032 axuda.

Distribución do número de concesións en 2021 por provincias

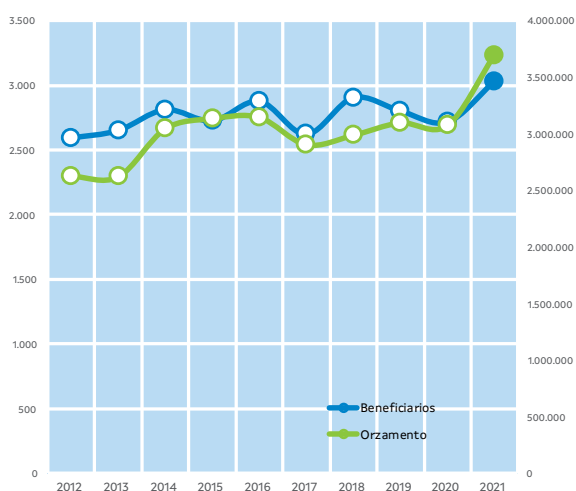
	Beneficiarios	Porcentaxe
A Coruña	487	16,06 %
Lugo	410	13,52 %
Ourense	757	24,97 %

Pontevedra	1.378	45,45 %
Total	3.032	100 %

► Evolución

A evolución dos beneficiarios e orzamentos dos últimos dez anos foi a seguinte:

Ano	Beneficiarios	Orzamento
2012	2.595	2.630.335,52
2013	2.653	2.623.853,96
2014	2.814	3.046.915,74
2015	2.727	3.137.772,05
2016	2.879	3.148.789,45
2017	2.623	2.907.390,31
2018	2.906	2.990.287,26
2019	2.804	3.100.107,59
2020	2.718	3.076.977,56
2021	3.032	3.696.629,90

3.1.1.4 Pensións non contributivas

Son pensións que se configuran como dereitos subxectivos a favor daquelas persoas maiores de 65 anos ou menores de 65 anos e maiores de 18, as menores de 65 anos deben ter recoñecido un grao de discapacidade maior ou igual aos 65%, que non poden acceder a unha pensión contributiva do sistema da Seguridade Social, por non ter cotizado nunca ou non facelo o tempo necesario, e que carezan de recursos económicos suficientes para a súa subsistencia.

O seu obxectivo é estender a todos os cidadáns o réxime público da Seguridade Social, garantíndolles non só unha renda económica, senón tamén a asistencia médico-farmacéutica e os servizos sociais.

► Normativa

- Lei 26/1990, do 20 de decembro, pola que se establecen na Seguridade Social prestacións non contributivas (BOE nº. 306, do 22.12.1990).
- Real decreto 357/1991, do 15 de marzo, polo que se desenvolve, en materia de pensións non contributivas, a Lei 26/1990, do 20 de decembro (BOE nº. 69, do 21.03.1991).
- Real decreto legislativo 1/1994, do 20 de xuño, polo que se aproba o Texto refundido da lei xeral da Seguridade Social (BOE nº. 154, do 29.06.1994).
- Real decreto 1191/2012, do 3 de agosto, relativos ao recoñecemento do complemento a persoas titulares de pensións non contributivas que residan nunha vivenda alugada (BOE nº. 186, do 04.08.2012).

► Tipoloxía

As pensións non contributivas contemplan os seguintes tipos de medidas:

- Pensión de xubilación na súa modalidade non contributiva, para persoas maiores de 65 anos.

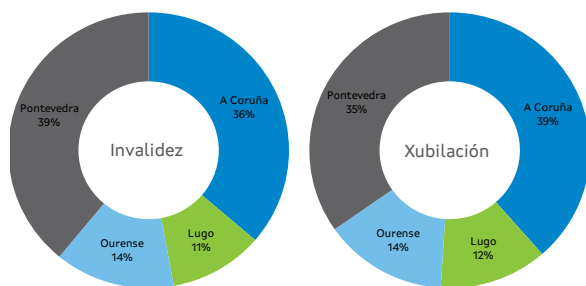
- Pensión de invalidez na súa modalidade non contributiva, para persoas de idade comprendida entre os 18 e os 65 anos cun grao de discapacidade determinado.
- Complemento por residencia en vivenda alugada ás persoas titulares destas pensións.

Beneficiarios

O número de persoas beneficiarias das pensións non contributivas en decembro de 2021 foi 37.213 pensionistas coa seguinte distribución provincial:

Distribución provincial segundo o tipo de pensión

	Invalidez	Xubilación	Total
A Coruña	4.838	9.206	14.044
Lugo	1.447	2.979	4.426
Ourense	1.846	3.403	5.249
Pontevedra	5.205	8.289	13.494
Total	13.336	23.877	37.213

Orzamento

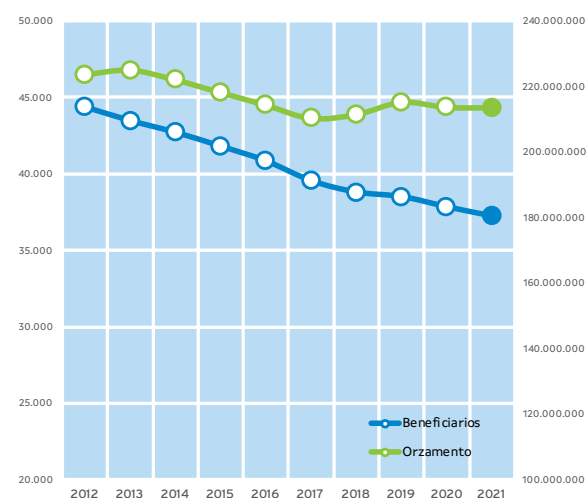
O importe bruto destinado en Galicia ao pagamento destas pensións foi 213.564.969,41 euros en 2021.

O importe medio das pensións non contributivas en 2021 foi de 406,26 euros/mes..

Evolución

En canto á evolución do número das persoas beneficiarias é de salientar que ata o ano 2003 tiña unha tendencia á alza e a partir dese ano produciuse unha paulatina diminución que se mantén no ano 2021:

Ano	Beneficiarios	Orzamento
2012	44.376	223.664.350
2013	43.481	225.035.931
2014	42.708	222.063.340
2015	41.799	218.179.608
2016	40.833	214.361.395
2017	39.534	210.327.264
2018	38.784	211.528.064
2019	38.490	215.238.289
2020	37.819	213.693.909
2021	37.213	213.564.969

3.1.1.5 Axuda extraordinaria

O Goberno da Comunidade Autónoma de Galicia establece unha axuda social de carácter extraordinario, a favor de pensionistas de xubilación e invalidez, na súa modalidade non contributiva, a favor de persoas perceptoras das pensións do fondo de asistencia social e das persoas beneficiarias do subsidio de garantía de ingresos mínimos. O seu obxectivo é contribuír á mellora da renda das persoas que perciban en Galicia as devanditas pensións.

► Normativa

- Decreto 163/2021, do 25 de novembro, polo que se establecen axudas sociais de carácter extraordinario, a favor de pensionistas de xubilación e invalidez, na súa modalidade non contributiva, a favor de persoas perceptoras das pensións do fondo de asistencia social e das persoas beneficiarias do subsidio de garantía de ingresos mínimos (DOG nº. 239, do 15.12.2021).

► Orzamento

No ano 2021, o número de persoas que se beneficiaron da axuda social de carácter extraordinario, consistente nun pagamento único de 206 euros, foi de 35.590 pensionistas.

3.1.2 Programas de Inclusión Social

O 18 de decembro de 2014 o Consello da Xunta de Galicia aprobou a Estratexia de inclusión social de Galicia (EIS Galicia) para o período 2014-2020, deseñada pola anterior Dirección Xeral de Familia e Inclusión da Consellería de Traballo e Benestar. Esta estratexia constitúe un novo e reforzado marco integrado de intervencións orientadas a responder de xeito efectivo e coordinado as situacións persoais e familiares de vulnerabilidade, pobreza e exclusión social, e procurar os apoios precisos para que as persoas destinatarias acaden a súa inclusión social e laboral.

O documento da Estratexia de inclusión social de Galicia 2014-2020 cumpre coa necesidade de facer operativo o establecido na Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia, e vai máis alá integrando medidas orientadas a responder de xeito efectivo na loita contra a pobreza e a exclusión social. Ademais, o seu formulario favorece o seu encaixe no Programa operativo FSE Galicia 2014-2020, no seu Obxectivo temático 9 "Promover a inclusión social e loitar contra a pobreza e calquera forma de discriminación".

Para abordar o seu obxectivo xeral, a EIS Galicia 2014-2020 adopta o enfoque da inclusión activa promovido desde as institucións comunitarias, o cal se sustenta en tres eixes: nas políticas activas favorecedoras dun mercado laboral máis inclusivo cara ás persoas con maiores dificultades de acceso; na garantía duns ingresos mínimos; e no acceso a uns servizos de calidade, para a abordaxe multidimensional do fenómeno da pobreza e a exclusión social.

Entre as prioridades transversais da EIS Galicia 2014-2020 e que o Servizo de Inclusión e Acción Social desenvolveu ao longo do ano 2021 están as seguintes:

- Previr a pobreza e a exclusión social
- Loitar contra a pobreza infantil
- Consolidar e mellorar procesos de coordinación e participación

- Promover e facilitar a participación de entidades de iniciativa social
- Abordar e reducir as consecuencias da exclusión territorial
- Promover a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.

Outras prioridades de carácter sectorial que se desenvolveron ao longo de 2021 foron as seguintes:

- Fomentar a intervención de calidade dos servizos sociais na prevención e abordaxe integral das situacións persoais e familiares de pobreza, vulnerabilidade e exclusión social
- Atender de xeito específico e complementario os factores de exclusión social que presentan determinadas persoas ou grupos vulnerables para acadar a súa plena integración social
- Favorecer a inserción laboral nun mercado de traballo inclusivo
- Promover o acceso á educación e á formación prevendo o fracaso escolar e aumentando os niveis de competencias
- Promover a inclusión social e a empregabilidade mediante estratexias de cualificación a través de recursos educativos e de formación para o emprego e da aprendizaxe permanente.

Para acadar os obxectivos e prioridades descritos o Servizo de Coordinación de Programas de Inclusión puxo en marcha unha metodoloxía que se concretou en accións positivas en favor de persoas, grupos e territorios vulnerables, a maioría delas financiadas co Fondo Social Europeo (FSE) baixo o obxectivo temático 9 "promover a inclusión social e loitar contra a pobreza e calquera forma de discriminación".

- ▶ **Mantemento de equipos e unidades técnicas de intervención sociolaboral**

- ▶ **Promoción da participación das entidades de iniciativa social**

- ▶ **Programas de intervención específica orientados a abordar determinados factores de vulnerabilidade**

- Persoas da comunidade xitana
- Persoas sen fogar e situación de emerxencia e pobreza severa
- Persoas con discapacidade
- Programas integrais de inclusión con enfoque territorial.

- ▶ **Programas de educación e apoio familiar dirixidos a inclusión social dos menores a cargo.**

▶ Orzamento

O orzamento xestionado polo Servizo de Coordinación de Programas de Inclusión en 2021 para o desenvolvemento destes programas, foi o seguinte:

Liñas de financiamento	euros
Equipos de inclusión sociolaboral de ámbito comarcal	2.829.489,00
Unidades técnicas de intervención sociolaboral	584.364,43
Promoción da participación das entidades de iniciativa social (Ordes dirixidas a entidades sociais)	8.752.052,00
Convenio Fundación Secretariado General Gitano (programa ACCEDER)	65.920,00
Plan de desenvolvemento xitano nas corporacións locais (Orde de subvención de corporacións locais)	436.766,27
Convenio Cruz Vermella. Programa sen teito	169.950,00
Programas dirixidos a persoas sen fogar	500.000,00
Programas complementarios de educación e apoio familiar	1.138.522,93
Total	14.477.064,63

3.1.2.1 Mantemento de equipos e unidades técnicas de intervención sociolaboral

A Estratexia de inclusión social conta cos equipos e unidades técnicas de inclusión sociolaboral, que se constitúen nun reforzo específico dos dispositivos normalizados para abordar intervencións dirixidas a reducir ou eliminar os factores de vulnerabilidade, pobreza e exclusión social que inciden na situación de determinadas persoas ou grupos de poboación.

Os equipos de inclusión sociolaboral teñen como función mellorar o acceso de toda a cidadanía aos recursos de inclusión social e de promover, mediante o establecemento de redes locais, unha intervención coordinada na resposta ás situacións persoais de vulnerabilidade. O seu obxectivo principal é o de promover a inserción social e laboral dos colectivos en situación ou grave risco de exclusión social, mediante o desenvolvemento de itinerarios individualizados e integrais de inserción, desde unha perspectiva ligada ás potencialidades do territorio e ao seu tecido social e produtivo.

A territorialización destes equipos, tal e como establece o artigo 58 da dita lei, responde a unha planificación estratéxica de servizos sociais que é, segundo recolle o punto 7.2.1 obxectivo 3, sobre a que se traballará como parte do desenvolvemento da EIS. Dezanove son os equipos que están distribuídos comarcalmente e que dependen do Consorcio Galego de Servizos da Igualdade e Benestar (un, situado no Centro penitenciario de Teixeiro). Os anteriores contan cunha unidade de coordinación que ten como finalidade, entre outras, a coordinación técnica, dinamización e o apoio dos equipos de inclusión sociolaboral e facer o seguimento e valoración destes.

Pola súa parte, as unidades técnicas de inclusión sociolaboral operan a nivel urbano, nos municipios galegos de máis de 50.000 habitantes, de acordo co artigo 58 da Lei 10/2013. Os seis dispositivos existentes traballan nas cidades galegas e no Consorcio As Mariñas e dependen das corporacións locais. Foron subvencionados a través da

Orde do 4 de xullo pola que se establecen as bases reguladoras de subvencións para o investimento en centros de inclusión e emerxencia social e de programas que desenvolverán as corporacións locais para a inclusión social da poboación xitana, inmigrante e outras persoas en risco de exclusión (DOG nº. 135 do 18.07.2016), para o desenvolvemento de programas dirixidos á inclusión social de persoas en situación ou risco de exclusión social, a través de equipos de inclusión social específicos, que conteñan actuacións dirixidas a facilitar a inserción sociolaboral dos participantes nas accións deseñadas nun itinerario de inclusión sociolaboral. Estes itinerarios incluíron as accións necesarias para o deseño, acompañamento e a mellora de aptitudes básicas, desenvolvemento persoal, técnicas, busca de emprego, etc.

Estes profesionais traballan de xeito coordinado coa rede de Servizos sociais comunitarios básicos e as unidades tramitadoras da Risga (UTA) e atenden as persoas orientando, acompañando e procurándolles os recursos necesarios para rematar con éxito os seus procesos individuais de integración social e laboral.

Beneficiarios

O covid 19 principalmente, co establecemento do estado de alarma o 16 de marzo de 2020 e todas as medidas adoptadas ao longo do ano 2021 para o control da pandemia.

O número total de persoas coas que se traballou durante o 2021 é de 4.967 participantes (neste recuento tense en conta as persoas que permanecen de alta nos dispositivos dende anos atrás que seguen sendo expedientes activos)

Nos datos relativos aos expedientes de persoas derivadas dende servizos sociais básicos, sendo altas novas neste ano 2021 un total de 1.852 persoas, 845 homes e 1.007 mulleres. Deles 580 son perceptoras de RISGA, 234 homes e 346 mulleres.

A distribución por equipos é.

Equipos comarcais	Homes	Mulleres	Total
Ames	32	50	82
Arzúa	28	51	79
As Pontes	73	89	162
Carballo	35	68	103
Teixeiro	116	18	134
Noia	42	70	112
Total A Coruña	326	346	672
O Corgo	19	23	42
Begonte	42	58	100
Monforte	82	110	192
Mondoñedo	20	34	54
Total Lugo	163	225	388
A Rúa	20	26	46
O Carballiño	33	39	72
Barbadás	46	68	114
Maceda	26	59	85
Total Ourense	125	192	317
A Lama	51	0	51
Baiona	35	58	93
Lalín	17	26	43
Marín	29	46	75
O Porriño	39	65	104
Vilagarcía	60	49	109
Total Pontevedra	231	244	475
Total	845	1.007	1.852

O factor de exclusión máis presente foi a carencia de recursos e ser inmigrante/refuxiado; ademais dos factores máis comúns relacionados na táboa, houbo presentes outros factores como a discapacidade, o emprego precario, etc. O máis destacable é que as persoas non presentan un único factor que determine a situación de risco ou de exclusión, senón que sempre se dan un conxunto de factores que determinan esta situación.

Entrada participantes 2021 por factor principal de exclusión	Homes	Mulleres	Total
Adicións en proceso de rehabilitación social	105	15	120
Exclusión territorial	60	101	161
Inmigrantes/refuxiados	184	287	471
Minorías étnicas	54	45	99
Sen recursos	519	681	1.200

► Insercións laborais

Durante o ano 2021 un total de 1.304 persoas, 617 homes e 687 mulleres acadaron algún tipo de inserción laboral. A maior parte destas insercións son contratos temporais asociados a subvencións que reciben as administracións locais para realizar contratacións, polo que son insercións que non fan que as persoas saian definitivamente da súa situación de exclusión.

Insercións laborais 2021			
Equipos comarcais	Homes	Mulleres	Total
Ames	12	22	34
Arzúa	6	2	8
As Pontes	55	74	129
Carballo	24	13	37
Teixeiro	17	4	21
Noia	45	71	116
Total A Coruña	159	186	345
O Corgo	15	13	28
Begonte	69	39	108
Monforte	31	39	70
Mondoñedo	15	21	36
Total Lugo	130	112	242
A Rúa	23	39	62
O Carballiño	46	28	74
Barbadás	53	42	95
Maceda	47	71	118
Total Ourense	169	180	349
A Lama	0	0	0
Baiona	42	48	91
Lalín	26	39	65
Marín	32	48	80
O Porriño	35	49	84
Vilagarcía	24	25	49
Total Pontevedra	159	209	368
Total	617	687	1.304

► Orzamento

- Rede de equipos de inclusión sociolaboral: 2.736.359,00 euros
- Unidades técnicas de intervención social: 634.463,20 euros

3.1.2.2 Promoción da participación das entidades de iniciativa social

A EIS de Galicia 2014-2020 afonda no obxectivo de promover e facilitar a participación das entidades de iniciativa social que vén desenvolvendo o Servizo de Coordinación de Programas de Inclusión a través de axudas de convocatoria co fin de garantir o seu correcto funcionamento, e ampliar os ámbitos de participación das entidades de iniciativa social como forma de partenariado, de corresponsabilidade e de aplicación do principio de subsidiariedade no ámbito da inclusión social.

► Normativa

- Orde do 4 de maio de 2020 pola que se establecen as bases que rexerán a concesión de subvencións a entidades de iniciativa social para a promoción de actuacións de servizos sociais comunitarios e inclusión social, e convócanse para os anos 2020, 2021 e 2022, cofinanciadas parcialmente polo Fondo Social Europeo e polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional no marco dos programas operativos FSE Galicia 2014-2020 e Feder Galicia 2014-2020.

► Orzamento e entidades beneficiarias

O número de actuacións de apoio á inclusión social ás que se lle concedeu a axuda foron un total de 527, realizadas por 88 entidades de iniciativa social, todas elas inscritas no Rexistro de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais.

Dentro destas actuacións, 117 consistiron na atención dirixida a fomentar a inclusión social e o acceso e permanencia no mercado das persoas en situación de exclusión, 393 dirixidas á formación adaptada, 11 medidas de apoio á conciliación e 6 intervencións en territorio de exclusión severa.

Nestes programas participaron en 2021, 2.051 persoas, das cales 1.157 foron mulleres e o resto homes. Hai que ter en conta que estes datos son provisionais é so se ten

en conta aquelas persoas que finalizaron a actuación que rematará no ano 2022 cando finalice o período de xustificación da convocatoria e os programas iniciados. Neste momento coñecerase o número total de persoas participantes.

- O orzamento total destinado aos programas nesta convocatoria en 2021 foi de **4.671.073,14** euros.

Convocatoria de subvencións destinadas á realización de programas de interese xeral con cargo á asignación tributaria do 0,7% IRPF

Como novidade en relación co financiamento dos programas desenvolvidos polas entidades de iniciativa social, pódese sinalar que dende o ano 2017, a raíz dunha sentenza do Tribunal Constitucional, a Comunidade Autónoma de Galicia encárgase de xestionar as subvencións destinadas á realización de programas de interese xeral con cargo á asignación tributaria do 0,7% do IRPF, anteriormente de xestión estatal.

Nesta liña, a Consellería de Política Social tramitou en 2021 unha convocatoria de axudas destinada a financiar programas de moi diversos ámbitos, entre eles programas pertencentes ao ámbito de inclusión social, como son os dirixidos ás persoas inmigrantes, persoas xitanas, persoas reclusas e exreclusas, cobertura de necesidades básicas ou inclusión sociolaboral, entre outros.

► Beneficiarios

Concedéronse axudas a 53 entidades para realizar 97 programas do ámbito de inclusión social, que se desenvolverán ao longo de 2022.

► Orzamento

O orzamento da orde, que se executou na súa totalidade, ascendeu a 19.413.441,77 euros, dos que **6.551.233,56** euros corresponden a programas do ámbito competencial da Dirección Xeral de Inclusión Social.

3.1.2.3 Programas de intervención específica orientados a abordar determinados factores de vulnerabilidade

Co fin de atender de xeito específico e complementario os factores de exclusión social que presentan determinadas persoas ou grupos vulnerables para acadar a súa plena integración social, leváronse a cabo as seguintes actuacións:

Estratexia sectorial de inclusión social da poboación xitana en Galicia (2014-2020):

- **Plan de desenvolvemento xitano:** actuacións desde os servizos sociais comunitarios municipais. En colaboración co Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais e as corporacións locais e o Fondo Social Europeo.
 - O obxectivo do dito plan é o de mellorar a calidade de vida e de benestar dos xitanos e xitanas, favorecer a súa participación na vida pública e social, propiciar unha maior convivencia entre os distintos grupos sociais e culturais e combater posibles situacións de discriminación e racismo, a través de proxectos de intervención social de carácter integral para a atención, prevención e inserción do pobo xitano.
- A través do **Convenio coa Fundación Secretariado General Gitano**, desenvolveuse un programa específico, que ten por finalidade a realización de accións dirixidas ás minorías étnicas cara a promover a inclusión social e a súa integración sociolaboral. Este programa, denominado ACCEDER, conta con catro dispositivos de intervención, situados nos concellos de Lugo, Pontevedra, Vigo e Santiago de Compostela, coa finalidade de realizar accións de formación profesional ocupacional, orientación laboral, acompañamento no acceso ao emprego e accións de sensibilización dirixidas a empresarios.
 - A través das actuacións desenvolvidas en 2021 no marco do convenio asinado coa Fundación Secre-

tariado Gitano, para o desenvolvemento do Plan ACCEDER, foron atendidas 1.287 persoas, a metade mulleres. A porcentaxe de persoas xitanas atendidas no Programa foi do 86,64%.

- Do total das persoas atendidas 318 acudiron ao programa por primeira vez.
- maior impacto do Programa Acceder segue sendo no grupo de persoas menores de 30 anos, especialmente aquelas que teñen menos de 24 anos, novos que buscan o seu primeiro emprego, ou que queren retomar os estudos, por non ter obtido o título de Educación Secundaria Obrigatoria (ESO).
- En 2021, acadáronse 515 contratos firmados por 247 persoas participantes do programa. Dos contratos asinados o 54.25 % foron a homes e o 45,75% a mulleres.
- Por sectores o maior número de contratos foi no sector servizos con 208 contratos. Destacan tamén os contratos no sector de turismo e hostalaría con 40 contratos a mulleres e 14 a homes.
- **Apoio ás corporacións locais que traballan de forma específica a inclusión social de persoas xitanas** a través da Orde do 6 de agosto de 2019 pola que se establecen as bases que rexerán a concesión de subvencións a corporacións locais para programas de emerxencia social e a inclusión social da poboación xitana, inmigrante e outras persoas en risco de exclusión, e se procede á súa convocatoria para os anos 2019 a 2021 (cofinanciada polo Fondo Social Europeo no marco do programa operativo FSE Galicia 2014-2020) e a orde do 6 de setembro de 2021 pola que se establecen as bases que rexerán a concesión de subvencións a corporacións locais para programas de emerxencia social e a inclusión social da poboación xitana, inmigrante e outras persoas en riscos de exclusión, susceptible de ser financiada con Fondos REACT- UE, no marco do programa operativo FSE 2014-2020, actuacións desenvolvidas por entidades

loais que traballan directamente co colectivo xitano, en diferentes zonas de Galicia.

Entre ambas convocatorias financiáronse, 126 actuacións dirixidas á inclusión da poboación xitana, 40 actuacións dirixidas á formación adaptada, 15 á inclusión residencial, 37 á inclusión sociolaboral e 9 á intermediación social e intercultural, e 25 ao reforzo educativo de menores

► Orzamento

- Orzamento para o ano 2020: **450.273,55** euros.

Programas dirixidos a persoas sen fogar e situación de emerxencia e pobreza severa

Este programa está financiado a través dun convenio asinado coa Cruz Vermella en Galicia.

- **Programa de acompañamento e apoio a persoas sen fogar.** Consiste no establecemento de liñas de atención ás situacións do senfogarismo a través da intervención coordinada cun enfoque integral levada a cabo polos equipos técnicos municipais da entidade con capacidade de actuación en todo o territorio galego. Tal cometido desenvólvese na rúa, nos albergues, nos recursos da rede de atención específica ás persoas sen fogar, os centros de Cruz Vermella Española en Galicia e demais servizos de acollida existentes.

► Beneficiarios:

- No ano 2021 incorporáronse ao Programa "sen teito" desenvolvido pola Cruz Vermella en Galicia, un total de 986 persoas.

► Orzamento:

- Convenio Cruz Vermella. Programa "sen teito": **169.950** euros.

3.1.2.4 Programas complementarios de educación e apoio familiar dirixidos a inclusión social dos menores a cargo

A través da orde de 6 de agosto de 2019 pola que se establecen as bases que rexerán a concesión de subvencións a corporacións locais para programas de emerxencia social e a inclusión social da poboación xitana, inmigrante e outras persoas en risco de exclusión, e se procede á súa convocatoria para os anos 2019-2021 (cofinanciada polo Fondo Social Europeo no marco do programa operativo FSE Galicia 2014-2020) e a orde do 6 de setembro de 2021 pola que se establecen as bases que rexerán a concesión de subvencións a corporacións locais para programas de emerxencia social e a inclusión social da poboación xitana, inmigrante e outras persoas en risco de exclusión, susceptible de ser financiada con Fondos REACT-UE, no marco do programa operativo FSE Galicia 2014-2020).

► Orzamento:

- Financiáronse 108 actuacións en total cunha contía para 2021 de **1.138.522,93 €**.

3.1.3 Inmigración

Segundo o Padrón municipal de habitantes e estatística de poboación 2021 do Instituto Nacional de Estatística, o número de persoas estranxeiras empadroadas en Galicia é de 114.534, o que representa unha porcentaxe do 4,25% fronte o 11,48 % de España.

Poboación estranxeira a 1 de xaneiro de 2021

A Coruña	43.946	3,92 %
Lugo	16.513	5,07 %
Ourense	16.057	5,26 %
Pontevedra	38.018	4,03 %
Galicia	114.534	4,25 %
España	5.440.148	11,48 %

As actuacións en materia de inmigración realizadas no departamento de Inclusión Social enmárcanse na Estratexia de inclusión social de Galicia 2014-2020. En concreto na Prioridade sectorial 7.2.2. Obxectivo 1: Promover medidas dirixidas a aumentar a participación social e laboral das persoas inmigrantes. Instrumentáronse a través de dúas ordes de convocatorias convocadas para financiar programas de actividades de servizos sociais comunitarios e inclusión social dirixidos a colectivos en risco de exclusión; unha dirixida a entidades de iniciativa social e outra dirixida a corporacións locais.

<https://politicassocial.xunta.gal/gl/recursos/plans-e-programas/estratexia-de-inclusion-social-de-galicia-2014-2020>

3.1.3.1 Promoción de actuacións singularizadas que constitúan a totalidade ou parte dun proxecto en favor da poboación inmigrante, realizados por entidades de iniciativa social

Dado que as convocatorias de axudas teñen carácter plurianual facemos referencia ás ordes que conflúen na vixencia temporal de 2021.

- Orde do 4 de maio de 2020 pola que se establecen as bases que rexerán a concesión de subvencións a entidades de iniciativa social para a promoción de actuacións de servizos sociais comunitarios e inclusión social, e convócanse para os anos 2020, 2021 e 2022, cofinanciadas parcialmente polo Fondo Social Europeo e polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional no marco dos programas operativos FSE Galicia 2014-2020 e Feder Galicia 2014-2020.

Orzamento e entidades beneficiarias

O número de actuacións singularizadas co colectivo de persoas inmigrantes ás que se lle concedeu a axuda foron un total de 519. Foron realizadas por 41 entidades de iniciativa social, todas elas inscritas no Rexistro de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais.

Dentro destas actuacións, 42 consistiron no apoio á inclusión social e laboral na atención dirixida a fomentar a inclusión social e o acceso e permanencia no mercado das persoas inmigrantes, 24 de asesoramento xurídico en materia de estranxeiría; 427 de formación adaptada; 22 de mediación social e/ou intercultural e 4 medidas de apoio á conciliación.

- O orzamento total destinado aos programas de atención ás persoas inmigrantes no 2021 foi de **1.826.913,81** euros.

3.1.3.2 Programas desenvolvidos polas corporacións locais para a inclusión social da poboación inmigrante

Subvencionáronse actuacións de asesoramento xurídico en materia de estranxeiría, accións formativas que tratan de compensar as carencias e necesidades do alumnado inmigrante que se incorpora ao sistema educativo, apoio aos adultos na aprendizaxe das linguas da sociedade de acollida para adultos, accións formativas dirixidas a acreditar o esforzo de integración, accións formativas de tipo laboral teórico así como intervencións sociais realizadas a través de itinerarios de inclusión sociolaboral personalizados.

- Orde do 6 de agosto de 2019 (DOG Núm.157 do 21.08.2019) pola que se establecen as bases reguladoras de subvencións para o investimento en centros de inclusión e emerxencia social e programas que desenvolverán as corporacións locais para a inclusión social da poboación xitana, inmigrante e outras persoas en risco de exclusión, e se procede á súa convocatoria para os exercicios 2019 a 2021, cofinanciada polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional e polo Fondo Social Europeo 2014-2020.

Orzamento e entidades beneficiarias

Beneficiáronse destas axudas un total de 18 entidades locais para realizar 69 programas de inclusión social dirixidos á poboación inmigrante, dos cales 11 foron itinerarios de inserción sociolaboral; 8 de reforzo educativo para menores; 8 de formación adaptada; 10 de mediación social; 20 de participación social e 12 de asesoramento xurídico.

O importe total desta convocatoria concedido para programas de atención ás persoas inmigrantes foi de 1.106.175,84 euros, dos cales corresponden ao ano 2021, **276.883,98** euros.

- Orde de 6 de setembro de 2021 pola que se establecen as bases que rexerán a concesión de subvencións a corporacións locais para programas de emerxencia social e a inclusión social da poboación xitana, inmigrante e outras persoas en risco de exclusión, susceptible de ser financiada con fondos REACT-UE no marco do programa operativo FSE Galicia 2014-2020.

Orzamento e entidades beneficiarias

Beneficiáronse un total de 13 entidades locais para realizar 120 programas de inclusión, dirixidos á poboación inmigrante, dos cales 14 foron itinerarios de inserción sociolaboral; 14 de reforzo educativo para menores; 15 de formación adaptada; 2 de inclusión residencial; 21 de mediación social; 29 de participación social e 25 de asesoramento xurídico.

O importe total desta convocatoria concedido para programas de atención ás persoas inmigrantes foi de 853.521,48 euros, dos cales corresponden ao ano 2021: **142.555,42** euros.

3.1.3.3 Informes de esforzo de integración

A Comunidade Autónoma é a competente para emitir os informes de esforzo de integración previstos no artigo 31 da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, e no Real decreto 557/2011, do 20 de abril, polo que se aproba o Regulamento da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración. O informe de integración autonómico é un documento que a persoa estranxeira pode achegar no marco dos procedementos de renovación das autorizacións de residencia temporal e no que se acredita o esforzo de integración, que pode ser alegado como información avaliable no caso de non xustificar algún dos requisitos previstos nos referidos procedementos.

No ano 2021 recibíronse 26 solicitudes de informe de esforzo de integración, das cales, 6 deron lugar a informe positivo de esforzo de integración.

3.1.3.4 Refuxiados en Galicia

En 2020 continúan chegando a Galicia persoas solicitantes de protección internacional que participan no programa de acollida a solicitantes e beneficiarios de protección internacional do Ministerio de Emprego, Migracións e Seguridade Social, repartidas entre as catro provincias galegas. Trátase de familias de nacionalidades diversas, entre elas, siria, venezolana colombiana e hondureña, e en moitos casos con menores a cargo. Este programa está xestionado por entidades de ámbito estatal e concretamente en Galicia ao longo do ano 2021, estivo a realizarse a través de Cruz Vermella, Accem, Pro Vivenda, Diaconía, Movimiento por la Paz a Asociación Diversidades (Red Acolle).

Desde o Servizo de Atención ás Persoas Inmigrantes colabórase con estas entidades facilitando e removendo os atrancos que van xurdindo nesta primeira acollida, entre os que destacamos os recursos residenciais, a escolarización dos menores, o acceso ás prestacións sanitarias e o acceso aos servizos sociais nas localidades de residencia.

3.2 Servizos sociais e xestión económica

3.2.1 Coordinación de servizos sociais comunitarios

Os servizos sociais comunitarios, de carácter local, forman unha rede integrada a través dos centros de servizos sociais e as unidades de traballo e educación social, de maneira que constitúen a porta de entrada ao sistema galego de servizos sociais. Este nivel primario de atención asegura uns servizos de proximidade, nos que se presta a atención básica e nos que se desenvolven os programas de servizos sociais acordes coas necesidades da poboación de cara á prevención, ao tratamento personalizado e integral das demandas sociais básicas e á reinserción das persoas na súa contorna comunitaria.

Normativa de aplicación

- **Lei 13/2008, do 3 de decembro de servizos sociais de Galicia (DOG nº 245, do 18.12.2008)**
- **Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios e o seu financiamento (DOG nº 63, do 30.03.2012, modificado polo Decreto 149/2013, do 5 de setembro, polo que se define a carteira de servizos sociais para a promoción da autonomía persoal e a atención ás persoas en situación de dependencia e se determina o sistema de participación das persoas usuarias no financiamento do seu custo e polo Decreto 148/2014, do 6 de novembro (DOG nº 228, do 27.11.2014).**

A Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia, estrutura o Sistema galego de servizos sociais en forma de rede, en dous niveis de actuación, comunitaria e especializada e, con carácter xeral, correspóndelles aos concellos a competencia na creación e xestión dos servizos sociais comunitarios. Estes, pola súa vez, diferencianse en dous subniveis: servizos sociais comunitarios

básicos e servizos sociais comunitarios específicos, sendo os primeiros unha exigencia universal para a Administración local galega e un elemento clave para garantir o acceso ao Sistema galego de servizos sociais. Nese nivel básico, cómpre salientar o importante grao de implantación logrado en Galicia por varios programas e servizos fortemente consolidados, tales como os ata agora denominados de información e orientación, de axuda no fogar e de educación familiar. O segundo dos citados, ademais, foi recentemente reforzado a partir da súa catalogación como recurso incluído dentro do sistema de atención á dependencia que establece a Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia, que identifica un conxunto de servizos e prestacións que, posteriormente, a Lei 13/2008, do 3 de decembro, integra como parte nuclear do Sistema galego de servizos sociais.

Cómpre indicar que o Plan concertado de prestacións básicas de servizos sociais de corporacións locais articula, desde 1988, unha cooperación económica e técnica na que se integran as corporacións locais, prestadoras directas dos distintos programas, garantindo unha rede pública de servizos sociais a través dos concellos, de acceso fácil e efectivo a todas as persoas, familias e colectivos, especialmente aos que se atopan en situacións de necesidade.

De acordo co Decreto 99/2012, do 16 de marzo, entre as finalidades máis salientables dadas polos servizos sociais comunitarios están:

- A elaboración de estudos e dun diagnóstico social da comunidade e análise das súas necesidades e demandas.
- A elaboración dun plan de intervención comunitario acorde coas necesidades detectadas ou anticipadas no diagnóstico social.
- A identificación de grupos de poboación vulnerables e a detección precoz de situacións de risco para o desenvolvemento de actuacións de carácter preven-

tivo e de promoción social.

- ▶ A atención das situacións individuais e familiares, a información en relación coas demandas presentadas, o diagnóstico e a valoración técnica previa e a consecuente intervención no caso.
- ▶ A participación na xestión das prestacións económicas e o seguimento dos correspondentes proxectos personalizados de intervención nos termos establecidos na memoria específica en materia de inclusión social.
- ▶ A xestión do servizo de axuda no fogar, así como a participación na xestión das prestacións destinadas a garantir a autonomía persoal e a atención á dependencia, nos termos establecidos na normativa que resulte aplicable.
- ▶ A información, a orientación e o asesoramento a toda a poboación, facilitando o seu acceso aos recursos sociais.
- ▶ O fomento da participación activa da cidadanía mediante estratexias socioeducativas que impulsen a solidariedade e a cooperación social organizada.
- ▶ O mantemento actualizado do sistema de información das persoas usuarias

3.2.1.1 Financiamento coordinado dos servizos sociais comunitarios

O Plan concertado de prestacións básicas de servizos sociais constitúe un instrumento fundamental de financiamento dos servizos sociais comunitarios de titularidade municipal, enfocado a garantir prestacións básicas aos cidadáns en situacións de necesidade. Non obstante, para o financiamento da prestación do servizo de axuda no fogar en favor de persoas en situación de dependencia a través dos servizos sociais comunitarios, a achega

financeira máis relevante provén dos fondos destinados á atención de persoas en situación de dependencia.

A raíz do Decreto 99/2012, do 16 de marzo, no financiamento da rede de servizos sociais comunitarios municipais establécese, baixo os principios da coordinación e complementariedade, unha repartición de funcións entre a Xunta de Galicia e as deputacións provinciais. Concretamente o dito Decreto, en desenvolvemento do artigo 63 da Lei 13/2008, do 3 de decembro, asígnalles ás deputacións provinciais un papel específico e complementario como axentes financiadores dos concellos de menos de 20.000 habitantes. Máis en concreto, de acordo co seu artigo 31, correspóndelles ás deputacións, de maneira prioritaria, cofinanciar o servizo de axuda no fogar para persoas non valoradas como dependentes (o denominado SAF básico) e, ademais, o financiamento do persoal técnico dos equipos profesionais deses mesmos concellos cun perfil diferente ao de traballador social.

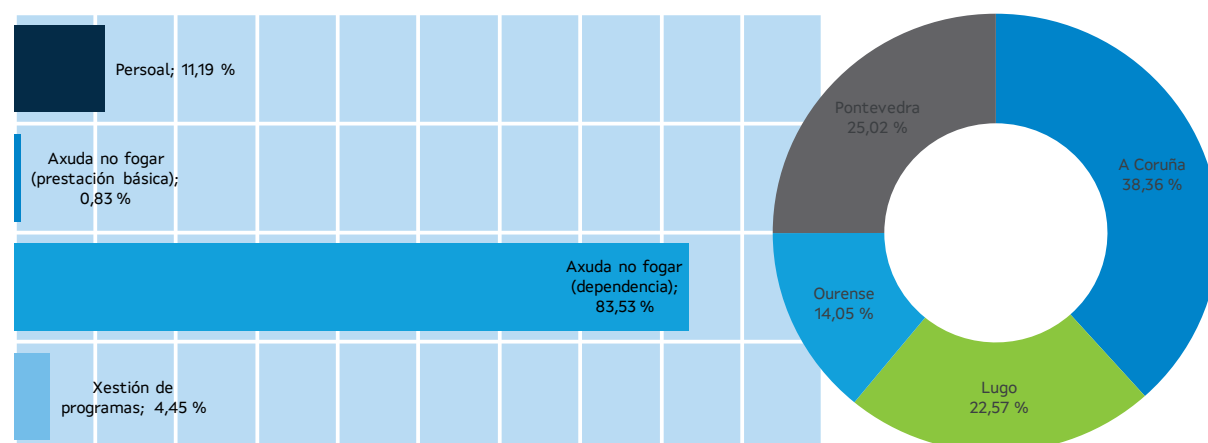
Financiamento

A Consellería de Política Social, en colaboración co Ministerio de Sanidade, Consumo e Benestar Social executou nesta área de actuación, en 2021, a cantidade de **104.259.081,48** euros o que supón un incremento do 11,17% respecto aos 93.782.458,44 euros executados en 2020.

En todo caso, este financiamento conxunto permite manter a atención á totalidade dos concellos da comunidade autónoma, o que supón a cobertura do 100% da poboación galega.

A distribución provincial do financiamento por conceptos sería a seguinte:

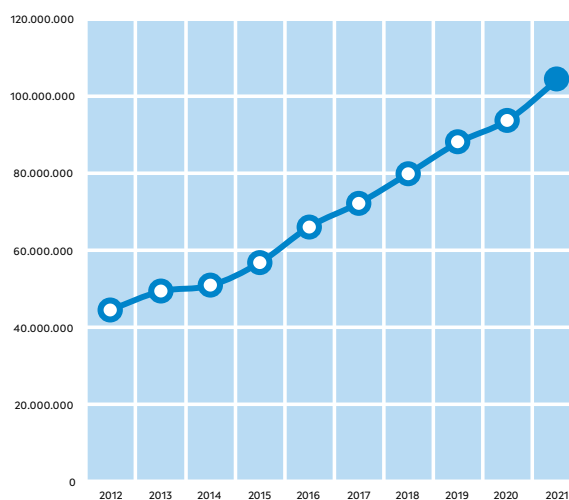
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	TOTAL
Persoal	4.572.171	1.963.208	2.091.567	3.041.635	11.668.580,82
Axuda no fogar (prestación básica)	486.803	78.362	85.859	213.314	864.338,44
Axuda no fogar (dependencia)	32.788.705	20.701.515	12.144.840	21.455.190	87.090.250,06
Xestión de programas	2.149.984	787.363	326.287	1.372.282	4.635.915,16
Total	39.997.663,31	23.530.447,31	14.648.553,54	26.082.420,32	104.259.084,48

Evolución

A evolución do financiamento dos Servizos Sociais Comunitarios nos últimos dez anos é a seguinte:

Ano	Orzamento
2012	44.668.815,39
2013	49.394.637,74
2014	50.862.982,53
2015	56.833.513,47
2016	66.160.295,17
2017	72.273.696,11
2018	79.988.737,17
2019	87.992.615,00
2020	93.782.458,44
2021	104.259.084,48

3.2.1.2 Servizo de axuda no fogar (SAF)

É un servizo público que ten por obxecto prestar un conxunto de atencións ás persoas no seu domicilio, desde unha perspectiva integral e normalizadora, especialmente naquelas situacións nas que teñan limitada a súa autonomía persoal ou en casos de desintegración familiar facilitando a permanencia no seu propio contorno.

Contido do servizo

No Servizo de axuda no fogar, de conformidade coa valoración técnica realizada en cada caso, poderán prestarse os seguintes tipos de atencións de carácter básico:

- ▶ Atencións de carácter persoal na realización de actividades básicas da vida diaria no propio domicilio.
- ▶ Acompañamento persoal para a realización de actividades ou trámites urxentes ou sanitarios
- ▶ Atención das necesidades de carácter doméstico e da vivenda: servizos de lavandaría ou alimentación a domicilio.

Así mesmo, poderán prestarse servizos de carácter complementario como de desenvolvemento de hábitos saudables, servizo de podoloxía, fisioterapia ou teleasistencia, etc.

En todo caso as atencións prestadas teñen un carácter de reforzo e non substitutivo das propias capacidades da persoa ou persoas do seu contorno inmediato, de maneira que se facilita e promove a súa autonomía.

Destinatarios principais

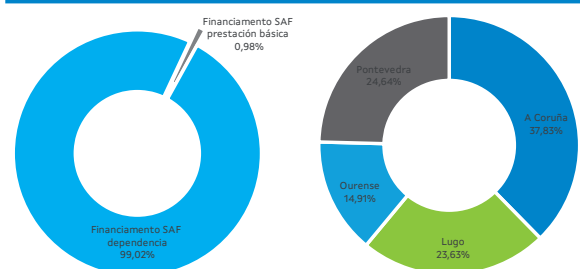
- ▶ As persoas en situación de dependencia valorada, no marco do Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia.
- ▶ A familia, nos casos de enfermidade, hospitalización e outras causas de impedimento temporal dalgún dos membros esenciais para o normal funcionamento da vida familiar.

- ▶ Persoas maiores, proporcionando un apoio que lles permita vivir autonomamente no seu domicilio.
- ▶ As persoas discapacitadas ou enfermas, sen total autonomía coa realización de tarefas persoais e domésticas ou de atención e vixilancia continua.
- ▶ A infancia, nas situacións de conflito psicofamiliar grave ou de vixilancia e atención necesarias cando os membros da familia non poidan garantilas.
- ▶ As persoas drogodependentes suxeitas a tratamentos domiciliarios de desintoxicación.

Orzamento e beneficiarios

O importe total destinado ao financiamento do SAF durante o exercicio 2021 con cargo aos créditos dos orzamentos de gastos desta consellería para o ano 2021 ascendeu a 87.090.250,06 euros, o que supón un incremento de 9.234.373,6 euros con respecto aos 77.855.876,46 euros do ano 2020. Este incremento é consecuencia do maior número de persoas en situación de dependencia atendidas. De feito, como se observa no seguinte cadro, a atención á dependencia absorbe xa o 98,86% do esforzo orzamentario da Xunta de Galicia para o financiamento deste servizo.

	Financiamento SAF prestación básica	Financiamento SAF dependencia	Total
A Coruña	486.803	32.788.705	33.275.508
Lugo	78.362	20.701.515	20.779.877
Ourense	85.859	12.144.840	12.230.700
Pontevedra	213.314	21.455.190	21.668.504
Total	864.338	87.090.250	87.954.589

3.2.1.3 Sistema de información de usuarios de servizos sociais (SIUSS/SIUSSGAL)

O Sistema de información de usuarios de servizos sociais (SIUSS/SIUSSGAL) é o programa informático da ficha social, soporte documental técnico dos/das profesionais de traballo social que está instalado en todos os concellos de Galicia.

A ficha social informatizada permítelle ao Sistema galego de servizos sociais coñecer o perfil dos usuarios dos servizos sociais comunitarios municipais e constitúe un elemento importante de cara á planificación e avaliación do dito sistema.

O SIUSS/SIUSSGAL constitúe un instrumento de axuda para acreditar a tarefa do persoal técnico dos servizos sociais comunitarios, sistematiza a información, valoracións, demandas e recursos e proporciona unha información fiable e contrastada.

No ano 2015 asentouse esta aplicación no contorno web (SIUSS V5); con anterioridade estaba instalada en bases de datos locais en cada concello, pero a finais do 2014 xa rematou o proceso de migración das U.T.S. (unidades de traballo social) que aínda traballaban na versión 4 de SIUSS, culminando un proxecto no que se traballara ao longo dos anos anteriores e que tivo unha duración prolongada, debido á cantidade de novas funcionalidades demandadas polos profesionais dos servizos sociais comunitarios de todas as comunidades autónomas que utilizan esta aplicación.

A versión SIUSS V.5 introduce importantes melloras nesta aplicación, sendo salientables as seguintes:

- Permite o acceso practicamente dende calquera sitio con conectividade á internet, polo que a información sempre está dispoñible.
- Os distintos profesionais do sistema deberán dispoñer dun certificado dixital admitido polo MSCBS para acceder á aplicación, como elemento de seguridade, confidencialidade e autenticación.

- Así mesmo, esta nova versión introduciu novas funcionalidades, demandadas polos/as profesionais técnicos/as dos servizos sociais comunitarios.
- A actualización automática e transparente da versión para todos/as os/as profesionais, sen operacións ou instalacións especiais, asegurando que todos os usuarios traballan coa última versión da aplicación.

Durante todo o proceso de creación desta nova versión foron mellorándose aspectos técnicos, tanto no eido central da aplicación como nos módulos de axuda no fogar, violencia de xénero e de maltrato infantil, co fin de mellorar a súa visualización (introdúcese a cor) e facilitar a súa cobertura por parte dos/as profesionais; ao mesmo tempo, estes/as poden ter os datos gravados desde o inicio da súa introdución, sen necesidade de ter realizada unha intervención completa para que o sistema grave o expediente.

En xaneiro do ano 2017 fíxose o traslado da base de datos de SIUSS, que estaba nos servidores do MSCBS, para os servidores da AMTEGA (Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia), deste xeito a Comunidade Autónoma de Galicia é a responsable da custodia e mantemento da aplicación, pasando a denominarse SIUSSGAL.

Esta nova xestión dos datos, directamente por parte da comunidade autónoma mellora a aplicación en varios aspectos:

- En conectividade, xa que unicamente teñen acceso os/as profesionais das UTS da nosa comunidade autónoma.
- En estabilidade, desde que se trasladou a base de datos, a aplicación é máis áxil e non esgota os tempos de resposta cos que se producían cortes da aplicación.
- En funcionalidade, agora pódense modificar aspectos da aplicación ou introducir melloras, cuestión que antes era máis complexa, dado que, para realizar modificacións, a maior parte delas debían ser aprobadas por consenso de todas as comunidades autónomas.

No ano 2021 creáronse novas funcionalidades en SIUSSGAL, tanto técnicas, que permiten facer as cargas

de datos de explotación na plataforma do Ministerio, a modificación das vistas dos informes no caso de que as persoas usuarias exerzan a limitación de uso dos seus datos persoais; como de operatividade, é dicir, nas vistas de formularios engadindo campos non obrigatorios como o enderezo electrónico.

Ao longo do ano engadíronse en SIUSSGAL novos códigos de demandas, recursos e valoracións creados para recoller e responder ás situacións de necesidade derivadas do COVID-19 nos servizos sociais comunitarios. Tamén se incluíu no catálogo de valoracións e recursos un rexistro para recoller a prestación do Ingreso Mínimo Vital.

No 2021 estiveron a funcionar co SIUSS, 419 unidades de traballo social (UTS) en 264 centros de servizos sociais (CSS) dos 313 concellos de Galicia, coa seguinte distribución provincial:

	UTS
A Coruña	156
Lugo	74
Ourense	96
Pontevedra	93
Total	419

3.2.1.4 Manual de traballo, información e asesoramento de servizos sociais (MATIASS)

Este manual, en soporte web, pretende ser un instrumento axeitado á realidade da intervención social diaria e que se pode utilizar no ámbito de información, asesoramento, apoio aos/as profesionais da intervención social, tanto nos servizos sociais comunitarios como nos servizos sociais especializados, de iniciativa pública e/ou social.

Unha das novidades neste ano 2021 foi o cambio na modalidade de acceso a este portal, MATIASS, sendo agora unicamente posible o acceso a través dun certificado dixital ou ben a través da creación dun usuario e contrasinal persoal e individual, así como cambios que se fixeron na organización, estrutura e navegabilidade dos contidos.

A encomenda de xestión da Consellería de Política Social ao Colexio Oficial de Traballo Social de Galicia obriga a esta entidade á actualización dos contidos desta ferramenta informática destinada aos servizos sociais comunitarios, conforme ás directrices recibidas.

Ademais de todos os servizos sociais comunitarios municipais dos concellos de Galicia, tamén teñen acceso ao MATIASS as entidades prestadoras de servizos sociais, rexistradas como tales no Rexistro Único de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais da Consellería de Política Social, acadando en decembro do ano 2021 un total de 1.132 entidades con chave de acceso ao Manual de traballo, información e asesoramento de servizos sociais.

Obxectivos do manual

- Servir como instrumento de traballo para os profesionais dos servizos sociais comunitarios.
- Ser unha ferramenta axeitada a toda as funcións propias dos servizos sociais, non só a nivel de xestión de prestacións.
- Promover a coordinación dos diferentes traballadores/as dos servizos sociais comunitarios entre eles e con outros profesionais ou organismos.
- Prover instrumentos de utilidade aos técnicos que traballan nos servizos sociais comunitarios para a promoción do tecido social (asociacionismo, iniciativa social...).
- Ofertar ao persoal técnico unha guía de recursos e prestacións relacionadas cos servizos sociais, actualizada e manexable.
- Prestar información sobre prestacións e recursos sociais, soportes documentais de traballo social, pautas e metodoloxía de traballo social, así como enderezos de interese, ligazóns coa internet, convocatorias de axudas nas diferentes áreas de actuación, exemplos prácticos, formación e normativa europea, estatal, autonómica e local.

3.2.1.5 O Plan de formación continua

Desde a Dirección Xeral de Inclusión Social ofrécense aos profesionais de servizos sociais diversas accións formativas que están incluídas en plans de formación externos e internos. As distintas tipoloxías formativas inclúen: cursos presenciais de servizos sociais xerais, de técnicas, de atención a colectivos específicos así como cursos sobre o sistema de información de usuarios de servizos sociais de Galicia (SIUSSGAL) ou sobre a historia social única electrónica (HSUE).

A formación continua do persoal dos servizos sociais ten dúas vertentes, a que ten fondos estatais e a formación propia. Así, por unha banda, cóntase co plan de formación dos/as profesionais técnicos/as dos servizos sociais comunitarios que é deseñado e desenvolvido dende o Servizo de Coordinación de Servizos Sociais Comunitarios e financiado polo Ministerio de Dereitos Sociais e Axenda 2030. Este plan cumpre o compromiso de formación recollido no convenio entre a Administración xeral do Estado e a Comunidade Autónoma de Galicia para as prestacións básicas de servizos sociais, o denominado habitualmente Plan concertado. Enmarcadas neste Plan de formación do ano 2021 desenvóléronse tres accións formativas, un curso presencial denominado “Protección de datos nos servizos sociais. Unha guía para profesionais”, de 22 horas de duración; e dúas xornadas de cinco horas de duración cada unha delas sobre o SIUSSGAL: utilización, optimización e conceptualización da base de datos SIUSS. O número total de profesionais dos servizos sociais que se formaron nestas tres accións formativas foi de 66 persoas.

Por outra banda, desde a Dirección Xeral de Inclusión Social programáronse catro cursos presenciais: “Os dereitos fundamentais na atención ás persoas en situación de vulnerabilidade social: evitar a discriminación, a aporofobia e o edadismo”; “A coordinación interinstitucional

no ámbito dos servizos sociais e outros sistemas de protección” e “Execucións hipotecarias e desafuizamentos: análise da normativa dende o punto de vista do impacto social”. As tres primeiras accións formativas encadráronse na convocatoria de formación continua da EGAP (Escola Galega da Administración Pública) para o persoal ao servizo da Administración pública da Comunidade Autónoma de Galicia, e a cuarta acción encadrouse na convocatoria de formación que tamén realiza a EGAP para o persoal da Administración local da Comunidade Autónoma de Galicia. Nestas accións formativas participaron un total de 70 persoas. Cómpre destacar que, a participación nestas accións formativas presenciais, ao igual que o ano anterior, viuse reducida como consecuencia da crise sanitaria producida pola COVID-19.

Por outra banda, en colaboración co Colexio Oficial de Traballo Social de Galicia realizáronse os cursos de: “Xestión e Coordinación de SAF”, “Intervención comunitaria en Saúde Mental e Inclusión”, e “Persoas sen fogar e feminización da pobreza”, nas que participaron un total de 234 profesionais dos servizos sociais comunitarios municipais.

Tamén se programou a formación en historia social única electrónica (HSUE) en xornadas formativas na modalidade de telepresenza destinadas aos profesionais que xa estivesen de alta en HSUE. Neste sentido, foron convocados/as os/as profesionais dos distintos concellos de Galicia e do Plan de inclusión. En total asistiron a esta formación un total de 301 profesionais dos servizos sociais.

Polo tanto, durante o ano 2021 leváronse a cabo un total de 18 accións formativas, dirixidas aos profesionais dos servizos sociais, fundamentalmente dos servizos sociais comunitarios, nas que participaron un total de 671 persoas que prestan os seus servizos no sistema de servizos sociais de Galicia.

3.2.2 Rede galega de centros sociocomunitarios de Benestar

No marco dos servizos sociais comunitarios específicos, a Xunta de Galicia xestiona a Rede galega de centros sociocomunitarios de benestar.

Trátase dun servizo social dirixido a desenvolver accións de participación, integración social e convivencia interxeracional, cunha especial dedicación ás accións relacionadas coa prevención da dependencia e promoción da autonomía persoal e a proporcionar información e orientación sobre os programas, recursos e actividades que se ofertan desde a Xunta de Galicia.

Estes centros teñen entre as súas funcións a de prestar información e orientación sobre programas, actividades e recursos do Sistema galego de benestar; coordinar e desenvolver accións de participación e de promoción da integración social e promover actuacións que estimulen a convivencia interxeracional, a promoción da autonomía persoal e a integración social.

Poderá acceder a estes centros toda a poboación á que van dirixidos os diferentes programas e actuacións que neles se leven a cabo, en consonancia co carácter aberto a toda a colectividade.

A Rede galega de centros sociocomunitarios de benestar conta, na actualidade, cun total de 44 centros, distribuídos entre as catro provincias: A Coruña (13 centros), Lugo (4 centros), Ourense (11 centros) e Pontevedra (16 centros).

En todos eles leváronse a cabo ao longo do ano, cursos, talleres, charlas informativas e programas xestionados desde as xefaturas territoriais e a Subdirección Xeral de Servizos Sociais Comunitarios e Xestión Económica, así como programas feitos en colaboración con outras entidades. Sen embargo, no ano 2020, tanto o número de actividades impartidas nestes centros como o número de persoas usuarias que participaron nelas, viuse moi reducido debido á pandemia provocada pola COVID-19, que

obrigou a pechar os centros durante boa parte do ano e, incluso cando estiveron abertos, tiveron que reducir considerablemente a súa capacidade para cumprir coas medidas sanitarias.

Convenio de colaboración coa Fundación “La Caixa”

A Consellería de Política Social e a Fundación Bancaria La Caixa asinaron, o 1 de xuño de 2020, un convenio de colaboración para o desenvolvemento dos proxectos do programa de persoas maiores cuxo obxecto é mellorar a calidade de vida das persoas maiores, promovendo programas de envellecemento activo e con especial atención ás persoas en situación de vulnerabilidade. Baséase, sobre todo, en valores como a dignidade, o humanismo e a solidariedade. Este convenio de colaboración rematou o 31/01/2021 e neste momento estase a tramitar un novo convenio de colaboración coa dita fundación.

Os centros sociocomunitarios de benestar, de titularidade da Consellería de Política Social, incluídos neste convenio son: Centro Sociocomunitario de Benestar de Carballo, Centro Sociocomunitario de Benestar da Coruña, Centro Sociocomunitario de Benestar de Fene, Centro Sociocomunitario de Benestar de Ferrol, Centro Sociocomunitario de Benestar da Pobra do Caramiñal, Centro Sociocomunitario de Benestar das Pontes, Centro Sociocomunitario de Benestar de Santa Comba, Centro Sociocomunitario de Benestar de Santiago de Compostela, Centro Sociocomunitario de Benestar de Lugo- A Milagrosa, Centro Sociocomunitario de Benestar de Mondoñedo, Centro Sociocomunitario de Benestar de Vilalba, Centro Sociocomunitario de Benestar de Maceda, Centro Sociocomunitario de Benestar de Ourense, Centro Sociocomunitario de Benestar de Pontepelamios, Centro Sociocomunitario de Benestar de Ribadavia, Centro Sociocomunitario de Benestar de Verín, Centro Sociocomunitario de Benestar de Xinzo de Limia, Centro Sociocomunitario de Benestar de Marín, Centro Sociocomunitario de Benestar de Pontevedra, Centro Sociocomunitario de Benestar de Redondela, Centro Sociocomunitario de

Benestar de Vigo, Centro Sociocomunitario de Benestar de Vigo-Bouzas, Centro Sociocomunitario de Benestar de Vigo-O Calvario, Centro Sociocomunitario de Benestar de Vigo-Coia, Centro Sociocomunitario de Vilagarcía.

Dos 25 centros en convenio, 16 contan cun EspazoCaixa e con 148 equipos informáticos.

En conxunto, o programa de maiores incluído neste convenio conta cos seguintes itinerarios:

- Itinerarios de desenvolvemento persoal e ciclo vital: céntranse no desenvolvemento das capacidades e competencias das persoas con fin de facilitarlle a toma de decisións e o seu acompañamento no desenvolvemento individual. Inclúe programas como “vivir ben, sentirse mellor”, “vivir en positivo”, “vivir é descubrirse” ...
- Itinerarios de saúde: céntranse, especialmente, en abordar as situacións de pre-fraxilidade co fin de promover a autonomía das persoas. Inclúe diversos talleres: “en forma”; “a destra”; “menos dor, máis vida” ...
- Itinerarios de participación social e comunitaria: creación de proxectos vinculados á comunidade que permitan compartir experiencias para unha sociedade mellor. Actividades como: “ser dixital: prepárate para un futuro dixital”; “ciberCaixa penitenciarias”; “maiores lectores”; “actividades interxeracionais” ...
- Itinerarios formativos en competencias dixitais: proposta diferente para utilizar as novas tecnoloxías na práctica e o uso cotián, incorporando novas técnicas de formación: “iniciación á informática”; “fai trámites por internet”; “comúnicate na rede” ...

Todos os anos establecen colaboración co Ministerio do Interior para o desenvolvemento do programa CiberCaixa Solidaria no Centro Penitenciario de Teixeiro en réxime pechado (contan cunha CiberCaixa) e tamén o Centro de Inserción Social (CIS) Carmen Avendaño de Vigo, en réxime aberto, desenvolvéndose as actividades

deste último no Centro Sociocomunitario do Calvario (Vigo), pola súa proximidade ao CIS.

Porén, o desenvolvemento das actividades programadas neste convenio, viuse duramente afectado no ano 2021, polo impacto da pandemia provocada pola COVID-19. Durante o primeiro semestre do ano todas as actividades leváronse a cabo na modalidade en liña, cunha valoración moi positiva das persoas participantes. Esta modalidade permitiu a participación no Programa de maiores a persoas que non tiñan opción da modalidade presencial por non dispor de centro con convenio na súa localidade de residencia, así como a outras persoas afectadas polos cambios de domicilio ou convalecentes dalgunha enfermidade.

No segundo semestre do ano retomáronse todos os talleres na modalidade presencial, aínda que con grupos reducidos, por mor das restricións sanitarias provocadas pola pandemia da Covid-19.

Polo tanto, como consecuencia da excepcionalidade derivada da pandemia, o número de actividades programadas reduciuse considerablemente, con respecto aos anos anteriores:

- ▶ **Total de actividades realizadas: 246 (destas actividades 22 foron dirixidas por persoal voluntario)**
- ▶ **Total de persoas participantes en 2021: 2.144, das que 313 corresponden a persoas que participaron en actividades dirixidas por persoas voluntarias.**

3.2.3. Accións en materia de desafiuzamentos.

Nos últimos anos, a Xunta de Galicia veu tomando medidas para darlle unha cobertura adecuada ás situacións de especial risco de exclusión residencial, tanto no eido das execucións hipotecarias como da falta de pagamento da renda do alugueiro, cun enfoque eminentemente preventivo que, na meirande parte dos casos, combina as actuacións de apoio ao acceso á vivenda con medidas de

apoio social dirixidas a atender ás persoas e familias en situación de especial vulnerabilidade por ter sido obxecto da execución dun desafuzamento da súa vivenda habitual. Estas medidas implican a diversos departamentos da Xunta, a saber: a Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza, a Consellería de Política Social, a Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, a Consellería de Economía, Emprego e Industria e a Consellería de Facenda.

Programa Reconduce

O 15 de outubro de 2013 púxose en marcha un marco integrado de coordinación das actuacións das diferentes consellerías no eido do apoio ás persoas e familias en risco de desafuzamento pola falta de pagamento das cotas hipotecarias, nun programa xestionado pola Consellería de Política Social, o programa Reconduce, cuxa finalidade era, xunto cos servizos sociais comunitarios dos concellos galegos e, de acordo coas persoas usuarias, facilitarlles ás persoas e familias en risco ou situación de desafuzamento uns recursos efectivos que eviten o lanzamento da súa vivenda habitual.

O obxectivo principal do programa era previr unha posible situación de desafuzamento ou evitalo, se fose posible e, se non se puidese evitar, paliar os seus efectos mediante a aplicación dos recursos axeitados a cada situación particular, contribuíndo á mellora das condicións de vida das persoas e familias.

O programa Reconduce comezou no ano 2013 e rematou na segunda metade do ano 2021. Ata outubro do 2017 existía unha única oficina central de asesoramento, situada en Santiago de Compostela, e integrada por un equipo multidisciplinar composto por persoal técnico especializado en dereito, economía financeira, traballo social, e psicoloxía (un dos cales desenvolve tamén funcións de coordinación) así como persoal administrativo de apoio. Foi no ano 2017 cando, despois de catro anos de traballo deste programa, constatouse a necesidade de ampliar a cobertura a todas as grandes cidades ga-

legas e reforzar a crecente demanda das familias con dificultades de pagamento da renda do alugueiro da súa vivenda habitual, grazas a o apoio financeiro do Fondo Social Europeo (FSE). Para acadar esa cobertura a toda a poboación creáronse seis novas oficinas territoriais nas outras cidades galegas (A Coruña, Ferrol, Lugo, Ourense, Pontevedra e Vigo) compostas por un traballador/a social e un/unha licenciado/a en dereito. Asemade, a oficina central, reforzouse con tres novos profesionais.

O persoal do programa traballou de xeito coordinado para dar unha resposta específica e axeitada en cada caso e, de ser preciso, realizar o seguimento preciso, sempre coa debida colaboración cos servizos sociais comunitarios dos concellos galegos, mediante a prestación integrada dos servizos de asesoramento xurídico e económico, atención social para coordinar os recursos dispoñibles, apoio psicolóxico no proceso de abandono do fogar e asesoramento e apoio na procura dunha vivenda alternativa ou doutros recursos axeitados a cada situación.

Destacan os programas executados pola Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, así como dos propios concellos, ademais doutras prestacións que axudan a mellorar as circunstancias que provocaron a situación de vulnerabilidade nas que podían atoparse as persoas usuarias do Reconduce.

A este esforzo sumáronse decididamente o Colexio Oficial de Traballo Social de Galicia, o Consello Xeral do Poder Xudicial, a Federación Galega de Municipios e Provincias e o sector financeiro de Galicia, instrumentándose nestes últimos casos mediante a sinatura dos respectivos convenios de colaboración coa Xunta de Galicia. Neste sentido, cómpre salientar o protocolo de colaboración do 8 de outubro de 2013 para o establecemento dun sistema de intermediación en materia hipotecaria destinado ás persoas e familias en risco de desafuzamento, asinado ata o momento, por once das principais entidades financeiras de Galicia; e máis o protocolo de colaboración entre a Xunta de Galicia e a Fegamp para o estable-

amento de mecanismos de coordinación cara ao desenvolvemento do programa Recondue de apoio ás persoas e familias en risco ou situación de desafiuamento por execución hipotecaria da súa vivenda habitual.

- ▶ Ata agosto do ano 2021, data de remate do programa Recondue, atendéronse un total de 419 familias en risco de desafiuamento, afectadas por casos de execucións hipotecarias (36 casos) ou ben pola falta de pagamento da renda de alugueiro (383 casos).

Programa ConTeito

Na segunda metade do ano 2021, tras avaliar as repercusións da grave crise sanitaria provocada pola pandemia da COVID 19, comeza un novo programa de loita contra o desafiuamento, denominado Programa ConTeito, froito da grave crise e as dificultades económicas que deben afrontar as persoas con escasos recursos económicos que afecta gravemente no eido da vivenda. No eido que aquí nos compete é preciso sinalar que a posta en marcha dun programa que ofrezca solucións a situacións de posible perda da vivenda habitual daquelas persoas vulnerables fundaméntase nos artigos 12,13 e 59.i), da Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia, e máis os artigos 25 e 26 do decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios e o seu financiamento, como programa de servizos sociais comunitarios específicos de ámbito supramunicipal, creado e xestionado pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia.

A situación sanitaria provocada pola pandemia da COVID-19 trouxo consigo ademais dunha crise económica moi importante provocando que moitas familias, por primeira vez se viron nunha situación de vulnerabilidade social e económica, un incremento da precariedade daquelas familias que xa estaban nunha situación de exclusión social. Ambas circunstancias non fixeron máis que reforzar a necesidade de poder contar cun programa

destas características que permita previr, paliar e apoiar as ditas situacións e ofrecer solucións ante a súa imposibilidade de facer fronte aos créditos hipotecarios ou á perda da súa vivenda.

A creación e posta en marcha deste programa, fundaméntase na aplicación de diversa normativa que entrou en vigor para paliar as graves consecuencias económicas e sociais xurdidas tras a pandemia da COVID-19, e ten como obxectivo previr e/ou reducir as situacións de risco de exclusión social provocada pola posible perda da súa vivenda habitual, ben porque as persoas afectadas ou unidades familiares estean nunha situación de inminente desafiuamento por execución hipotecaria ou por unha falta de pagamento do alugueiro da súa vivenda habitual.

Polo anteriormente exposto, e tendo en conta os retos e necesidades que temos que asumir, foi necesario por en marcha un programa que permita prestar na Comunidade Autónoma galega os seguintes servizos:

- ▶ Información e orientación ás persoas e ás familias en risco de desafiuamento por execución hipotecaria ou falta de pagamento do alugueiro sobre as actuacións a realizar, atendendo á súa situación e circunstancias particulares, incluído se fose o caso, o asesoramento para a xestión da asistencia xurídica gratuíta.
- ▶ Asesoramento xurídico e económico, que inclúe a realización de actuacións de mediación coas entidades financeiras, así como o apoio no redeseño e planificación da economía familiar tratando de evitar, cando sexa posible, a apertura de procesos de execución hipotecaria da vivenda habitual. As funcións de intermediación inclúen a análise pormenorizada da situación posible ou real da débeda que presentan as persoas usuarias do programa, así como a elaboración, coa conformidade dos/as interesados/as, dunha proposta de formalización de acordos de reestruturación das débedas coas correspondentes entidades financeiras.
- ▶ Análise da situación por falta de pagamento do alugueiro, derivación e coordinación cos servizos sociais

comunitarios municipais dos concellos de orixe das persoas afectadas e coordinación coas plataformas que xestionan bolsas de alugueiro social.

- ▀ Atención social específica, procurando intervir sobre os factores de vulnerabilidade social que poidan presentar as persoas e unidades familiares en risco de desafiuzamento, promovendo a formulación de proxectos de integración que atendan as situacións específicas de partida de cada persoa ou unidade familiar.
- ▀ Apoio e acompañamento no proceso de risco de perda de vivenda coa finalidade de afrontar os posibles impactos e desequilibrios emocionais e outros de índole social que as persoas teñen que afrontar ante unha situación de risco de desafiuzamento por non poder asumir os pagamentos da súa vivenda.
- ▀ Procura, no seu caso, da inclusión laboral, en coordinación coas oficinas de colocación e emprego, a través dos axentes de emprego.
- ▀ Apoio na busca dunha vivenda alternativa, para aquelas persoas e unidades familiares que poidan perder a súa vivenda por motivo dun proceso de desafiuzamento a través dos programas que xestiona o Instituto Galego de Vivenda e Solo (IGVS), das entidades de iniciativa social que traballen neste ámbito a través da tutela das persoas afectadas na busca dunha nova vivenda e articulando calquera outra medida precisa para cada un dos casos.
- ▀ Desde setembro do ano 2021 foron atendidos un total de 224 casos de familias en risco de desafiuzamento (24 casos de hipotecarios e 200 de non pagamento do alugueiro).

Convenio de Colaboración entre o Consello Xeral do Poder Xudicial, a Xunta de Galicia e a Federación Galega de Municipios e Provincias (Fegamp) sobre a detección de supostos de vulnerabilidade con ocasión do lanzamento da vivenda familiar e medidas de carácter social

A Comunidade Autónoma de Galicia ten sido pioneira nesta materia, ao impulsar a sinatura, o día 8 de abril de 2013, dun convenio de colaboración co Consello Xeral do Poder Xudicial e coa Fegamp; renovado o día 2 de xuño do 2017, sobre a detección de supostos de vulnerabilidade con ocasión de lanzamentos da vivenda familiar e medidas de carácter social, coa finalidade de garantir a actuación coordinada dos xulgados, dos diversos órganos da Administración autonómica con competencia nesta materia e dos servizos sociais comunitarios municipais.

Ao abeiro deste convenio faise posible que os xulgados, logo de constatar, polos seus propios medios ou pola información facilitada polos servizos sociais municipais ou autonómicos, que a unidade familiar afectada pola sinalada execución dun desafiuzamento se atopa nunha situación de especial vulnerabilidade social, trasladen o caso á Consellería de Política Social ou aos servizos sociais do correspondente concello para que se poidan adoptar as medidas de protección social necesarias para responder adecuadamente á dita situación de vulnerabilidade social. Se é o caso, o xulgado poderá suspender por un prazo máximo de 10 días a execución do dito desafiuzamento para que se poida levar a cabo a adopción das devanditas medidas.

Deste xeito, con fundamento no informe social dos/das traballadores/as sociais dos servizos sociais comunitarios municipais, a Dirección Xeral de Inclusión Social activa, segundo os casos, a tramitación prioritaria de prestacións económicas da área de inclusión (RISGA, AIS) e dos servizos e prestacións do sistema de dependencia, a adopción de medidas de protección dos/as menores de idade que integran a unidade familiar e respecto dos que se constate un risco de desprotección ou desamparo, ou

o traslado do expediente ao Instituto Galego da Vivenda e o Solo (IGVS) para a busca dunha vivenda alternativa, ben a través do seu programa de realoxamento de familias desafiuzadas por unha execución hipotecaria ou ben a través do programa do bono de alugueiro social do Plan rehaVita, do bono de alugueiro para vítimas de violencia de xénero, do complemento para o alugueiro de vivenda da pensión non contributiva da seguridade social, das axudas para o alugueiro do Plan estatal de vivendas 2018-2021 ou da vía excepcional prevista no Decreto 235/2007, do 13 de decembro, de réxime xurídico do solo e das edificacións promovidas polo Instituto Galego da Vivenda e Solo, que nos artigos 47 e seguintes establece un procedemento especial de adxudicación de vivendas para satisfacer as necesidades específicas de persoas individuais ou de colectivos determinados entre os que se inclúen as persoas en risco de exclusión social.

Desde a súa sinatura ata o 31 de decembro de 2020, 203 concellos adheríronse ao convenio (70 A Coruña; 37 Lugo; 58 Ourense; 38 Pontevedra) e foron 823 os casos comunicados e atendidos, dos cales 103 tiveron lugar ao longo do ano 2020 e foron atendidos no marco deste convenio dende o Programa Reconduce.

3.2.4. Participación e representación

Consello Galego de Benestar Social:

O Consello Galego de Benestar Social, creado pola Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia (DOG nº 245, do 18.12.2008) e desenvolvido polo Decreto 246/2011, do 15 de decembro (DOG nº 3, do 04.01.2012) é o órgano superior consultivo e de participación do Sistema galego de servizos sociais, e son os seus membros representantes de:

- a) A Xunta de Galicia.
- b) As entidades locais, a través da Federación Galega de Municipios e Provincias.

- c) As organizacións empresariais e organizacións profesionais agrarias máis representativas a nivel galego así como as organizacións sindicais máis representativas a nivel galego e as que estean presentes na Mesa Xeral de Negociación das Administracións Públicas.
- d) As entidades prestadoras de servizos sociais e as organizacións sen fines de lucro que traballen a favor da integración dos inmigrantes en Galicia.
- e) As asociacións de persoas usuarias de servizos sociais.
- f) As universidades galegas.
- g) Os colexios profesionais representativos das disciplinas directamente relacionadas cos servizos sociais.
- h) A Administración Xeral do Estado.

Actualmente, o Consello está formado por 44 representantes dos anteriores sectores. As súas funcións principais son:

- a) Avaliar as políticas de servizos sociais.
- b) Emitir informe sobre os proxectos de planificación e programación e a normativa en materia de servizos sociais.
- c) Emitir ditames, por instancia do Parlamento de Galicia, no eido dos servizos sociais.
- d) Coñecer da xestión dos servizos sociais.
- e) Fomentar a participación da sociedade e das administracións públicas.
- f) O seguimento estatístico, tanto dos procesos de concesión da renda de integración social de Galicia coma da correcta aplicación das medidas de fomento do emprego que, vinculadas aos proxectos de inserción, se establecen na Lei galega de medidas básicas para a inserción social, sen prexuízo das competencias do Instituto Galego de Estatística.

- g) A avaliación global dos resultados da execución dos programas de inserción social previstos na Lei galega de medidas básicas para a inserción social, así como a formulación de observacións e propostas de modificación que axuden a melloralos.

Durante o ano 2021 o Consello Galego de Benestar Social reuniuse en dúas ocasións, na primeira informouse do anteproxecto de decreto polo que se modifica o Decreto 43/2019, do 11 de abril, polo que se crea o Observatorio Galego da Familia e da Infancia, Lei de impulso demográfico de Galicia, e unha segunda na que se dou conta do proxecto de orde pola que se modifica o módulo de financiamento do servizo de axuda no fogar a persoas en situación de dependencia, deuse traslado da información relativa aos proxectos da Consellería de Política Social financiados con cargo aos fondos europeos procedentes do Mecanismo para a Recuperación e Resiliencia (MRR), así como do novo modelo de residencias de maiores e da situación actual da atención á dependencia en Galicia e do Sistema para a autonomía e atención a dependencia.

Maiores e Persoas con discapacidade

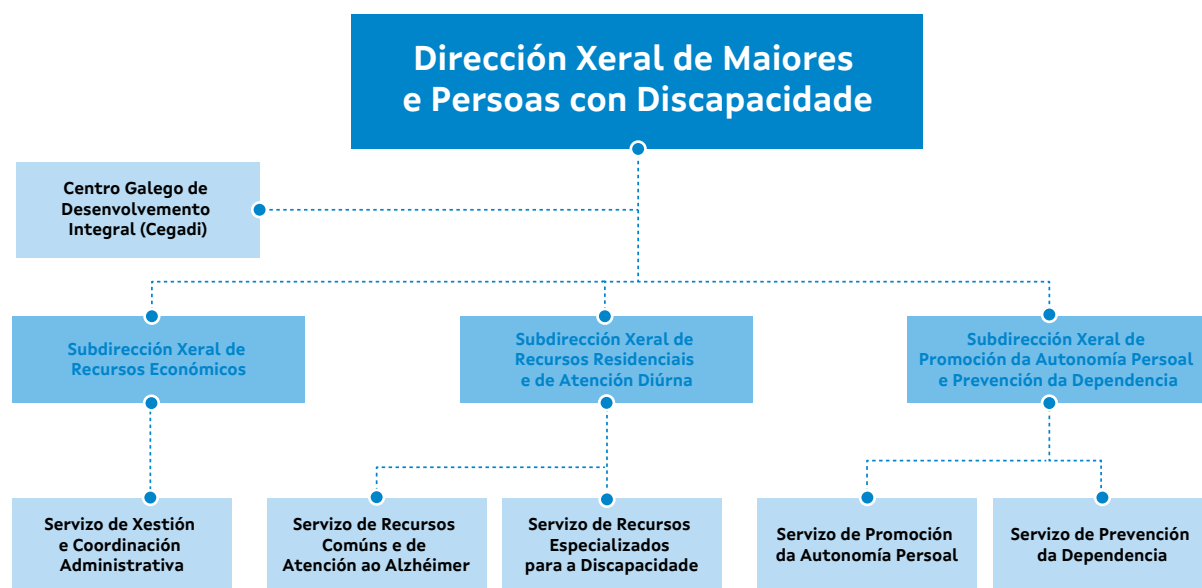
A través do Decreto 216/2020, do 3 de decembro, establece a nova estrutura orgánica da Consellería de Política Social (DOG nº 253, do 17.12.2020).

En virtude deste decreto, as competencias en materia de benestar social dirixidas á atención das persoas maiores, as persoas con discapacidade e as persoas en situación de dependencia pasan a desenvolverse a través de dúas direccións xerais.

1 Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade

2 Dirección Xeral de Atención Integral Sociosanitaria

Damos conta neste apartado da xestión desenvolvida pola Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade que se articula en catro órganos: Subdirección Xeral de Recursos Económicos, Subdirección Xeral de Recursos Residenciais e de Atención Diúrna, Subdirección Xeral de Promoción da Autonomía Persoal e Prevención da Dependencia e Centro Galego de Desenvolvemento Integral (Cegadi):

4.1 RECURSOS RESIDENCIAIS E DE ATENCIÓN DIÚRNA

4.1.1 Procedemento de acceso ás prazas públicas

O procedemento de acceso ás prazas públicas atópase regulado na Orde do 16 de abril de 2014 pola que se regulan as condicións dos ingresos e traslados en servizos prestados en centros propios ou concertados, no ámbito da atención á dependencia e da promoción da autonomía persoal (DOG nº 91, do 14.05.2014 e corrección de erros no DOG nº 103, do 02.06.2014).

4.1.2 Recursos comúns e de atención ao alzhéimer

4.1.2.1 Centros residenciais de atención a persoas maiores

Son centros destinados a vivenda permanente e común nos que se presta unha atención integral e continuada ás persoas maiores que non contan co apoio social ou familiar ou este é insuficiente para cubrir as atencións que necesitan.

Os centros residenciais poden contar con prazas para a atención a persoas maiores que se atopan en situación de dependencia ou a persoas maiores con autonomía:

- **Prazas de atención a persoas maiores en situación de dependencia:** prazas destinadas a vivenda permanente e común nas que se presta unha atención integral e continuada a persoas maiores que por razóns ligadas á falta ou perda de autonomía física ou psíquica, ten necesidade de asistencia para a realización das actividades correntes da vida diaria.
- **Prazas de atención a persoas maiores con autonomía:** prazas destinadas a vivenda permanente e común de persoas maiores que posúen unhas condicións físicas e psíquicas que lles permiten a realización por si mesmas das actividades de autocoidado.

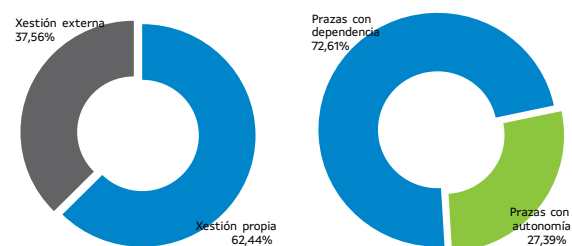
- **Apartamentos tutelados:** son un conxunto de vivendas independentes que están agrupadas para a prestación en común dunha serie de servizos colectivos. Cada apartamento alberga a unha ou dúas persoas maiores autónomas, tratando sempre de potenciar a súa autonomía e privacidade. Concíbense como un sistema de aloxamento e convivencia alternativo ao tradicional internamento en residencias.

A Xunta de Galicia conta con prazas residenciais en centros de titularidade propia e en centros de titularidade privada ou municipal, pola vía de contrato. Os centros de titularidade propia poden estar xestionados directamente pola Xunta de Galicia ou por unha entidade xestora externa.

Centros residenciais de titularidade propia

A Xunta de Galicia conta con 3.490 prazas distribuídas en 31 centros residenciais de titularidade propia. Dos centros propios, 19 están xestionados directamente pola Xunta de Galicia, mentres que os 12 restantes son xestionados por empresas externas.

Xestión:	Prazas con autonomía	Prazas con dependencia	Total prazas
Propia	932	1.247	2.179
Externa	24	1.287	1.311
Total	956	2.534	3.490

4.1 RECURSOS RESIDENCIAIS E DE ATENCIÓN DIÚRNA

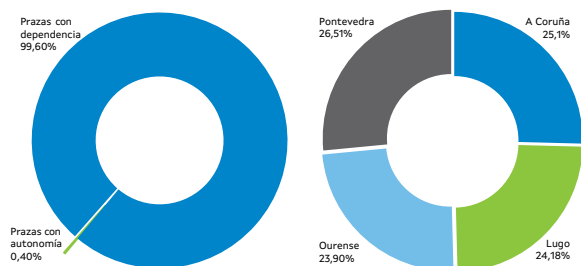
Relación de centros de titularidade propia:

Nome	Localidade	Xestión	Prazas con autonomía	Prazas con dependencia	Total
Residencia de Persoas Maiores de Laraxe (Geriatros)	Cabanas	Externa	0	172	172
Residencia de Persoas Maiores de Carballo	Carballo	Propia	26	0	26
Residencia de Persoas Maiores Torrente Ballester	A Coruña	Propia	64	32	96
Residencia de Persoas Maiores Concepción Arenal (Sar-Quavita)	A Coruña	Externa	0	150	150
Residencia de Persoas Maiores de Caranza-Ferrol	Ferrol	Propia	142	49	191
Residencia de Persoas Maiores de Oleiros	Oleiros	Propia	0	284	284
Residencia de Persoas Maiores da Pobra do Caramiñal	Pobra do Caramiñal	Propia	48	0	48
Residencia de Persoas Maiores de Ribeira (Geriatros)	Ribeira	Externa	0	106	106
Residencia de Persoas Maiores Volta do Castro	Santiago de Compostela	Propia	0	150	150
Residencia de Persoas Maiores de Santiago de Compostela	Santiago de Compostela	Propia	84	0	84
Fundación José Otero-Carmela Martínez (Geriatros)	Santiago de Compostela	Externa	0	150	150
Apartamentos tutelados de Antas de Ulla (UTE, Troncoso Casares)	Antas de Ulla	Externa	16	0	16
Residencia de Persoas Maiores de Burela	Burela	Propia	58	30	88
Residencia de Persoas Maiores de Castro Ribeiras do Lea (Sar-Quavita)	Castro de Rei	Externa	0	172	172
Residencia de Persoas Maiores As Gándaras	Lugo	Propia	150	68	218
Residencia de Persoas Maiores A Milagrosa	Lugo	Propia	54	0	54
Residencia de Persoas Maiores de Monforte de Lemos	Monforte de Lemos	Propia	42	0	42
Residencia de Persoas Maiores de Quiroga (Fundación Valdegodos)	Quiroga	Externa	0	88	88
Residencia de Persoas Maiores de Bande (Geriatros)	Bande	Externa	8	42	50
Residencia de Persoas Maiores Nosa Sra. dos Miragres	Barbadas	Propia	0	130	130
Residencia de Persoas Maiores de Castro Caldelas	Castro Caldelas	Propia	36	0	36
Residencia do Carballiño para Persoas Maiores con Autonomía	O Carballiño	Propia	24	0	24
Residencia do Carballiño para Persoas Maiores con Dependencia	O Carballiño	Externa	0	50	50
Residencia de Persoas Maiores de Larouco (Geriatros)	Larouco	Externa	0	82	82
Residencia de Persoas Maiores de Viana do Bolo (Fund. Valdegodos)	Viana do Bolo	Externa	0	125	125
Residencia de Persoas Maiores da Estrada	A Estrada	Propia	40	0	40
Residencia de Persoas Maiores de Marín	Marín	Propia	78	0	78
Residencia de Persoas Maiores de Campolongo	Pontevedra	Propia	86	50	136
Complexo Residencial de Atención a Persoas dependentes de Vigo (Residencia de Atención a Persoas dependentes de Vigo I)	Vigo	Propia	0	306	306
Complexo Residencial de Atención a Persoas dependentes de Vigo (Residencia de Atención a Persoas dependentes de Vigo II)	Vigo	Propia	0	148	148
Residencia de Persoas Maiores de Bembrive (Sar-Quavita)	Vigo	Externa	0	150	150
Total			956	2.534	3.490

Centros residenciales con prazas concertadas

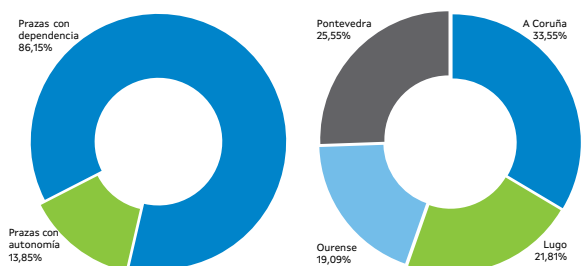
A Xunta de Galicia ten prazas concertadas en 80 centros. Hai prazas concertadas en 4 centros de titularidade municipal, 36 centros de titularidade privada con ánimo de lucro e 40 centros de iniciativa social. O total de prazas concertadas é de 3.515; 14 son prazas con autonomía e 3.501 son prazas con dependencia.

	Prazas con autonomía	Prazas con dependencia	Total
A Coruña	0	893	893
Lugo	0	850	850
Ourense	4	836	840
Pontevedra	10	922	932
Total	14	3.501	3.515

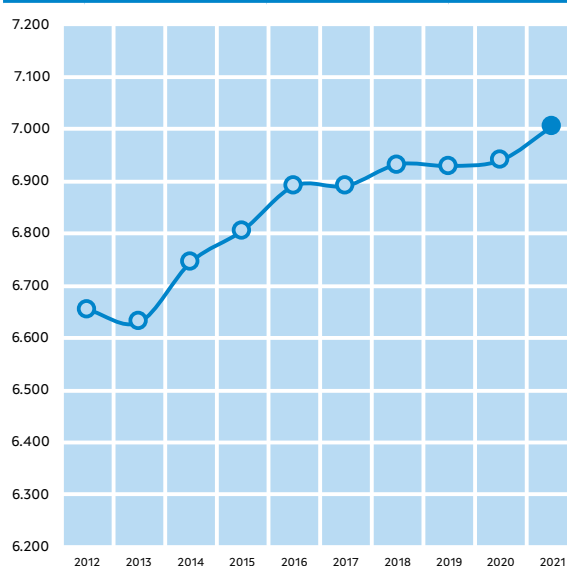
Distribución provincial das prazas públicas da Xunta de Galicia

	Prazas con autonomía	Prazas con dependencia	Total
A Coruña	364	1.986	2.350
Lugo	320	1.208	1.528
Ourense	72	1.265	1.337
Pontevedra	214	1.576	1.790
Total	970	6.035	7.005

Evolución de prazas residenciales da Xunta de Galicia

	Prazas en centros propios	Prazas en centros concertados	Total
2012	3.464	3.191	6.655
2013	3.440	3.191	6.631
2014	3.440	3.306	6.746
2015	3.460	3.346	6.806
2016	3.465	3.426	6.891
2017	3.465	3.426	6.891
2018	3.465	3.467	6.932
2019	3.465	3.464	6.929
2020	3.490	3.450	6.940
2021	3.490	3.515	7.005

4.1 RECURSOS RESIDENCIAIS E DE ATENCIÓN DIÚRNA

Centros residenciais Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar

En 2021 finalizáronse os traballos de equipamento e xestión de permisos necesarios para a posta en marcha da nova residencia de Cerdedo, no concello de Cerdedo-Cotobade. A súa entrada en funcionamento terá lugar durante o ano 2022.

Servizo de atención residencial	Prazas
Centro residencial de Ortigueira	50
Fogar Residencial de Cerceda	22
Centro residencial de Melide	52
Fogar Residencial da Laracha	18
Centro residencial de Arteixo	64
Prazas A Coruña	206
Fogar Residencial de Baleira	24
Prazas Lugo	24
Fogar Residencial de Taboadela	22
Fogar Residencial de Vilar de Barrio	24
Fogar Residencial de Vilardevós	24
Prazas Ourense	70
Fogar Residencial de Cerdedo	18
Centro residencial de Redondela	21
Prazas Pontevedra	39
Total prazas Galicia	339

4.1.2.2 Centros de día

Centros de día de atención social a persoas con alzhéimer e outras demencias neurodexenerativas

Trátase de equipamentos que proporcionan un servizo multidisciplinar de atención diúrna e de carácter especializado ás persoas que teñen diagnosticado alzhéimer e outras demencias neurodexenerativas.

Estes centros prestan unha asistencia social integral ás persoas que padecen estas demencias de acordo coas

súas necesidades básicas, terapéuticas e psicosociais, contando coa participación activa dos seus familiares e promovendo o mantemento da súa autonomía persoal e a permanencia no seu contorno habitual.

Centros de día de atención ao alzhéimer	Prazas
Centro de Día de Alzhéimer Bembrive (Vigo)	20
Centro de Día de Alzhéimer Volta do Castro (Santiago)	40
Centro de Día de Alzhéimer de Vigo (Vigo)	64
Centro de Día de Alzhéimer de Lugo (Lugo)	40
Centro de Día de Alzhéimer da Coruña (A Coruña)	25
Centro de Día de Alzhéimer Celeiro-Viveiro (Viveiro)	30
Centro de Día de Alzhéimer de Moaña (Moaña)	40
Centro de Día de Alzhéimer de Lalín (Lalín)	15
Centro de Día de Alzhéimer de Ferrol (Ferrol)	40
Centro de Día de Alzhéimer de Ourense (Ourense)	30
Centro de Día de Alzhéimer de Ribeira (Ribeira)	35
Centro de Día de Alzhéimer de Pontevedra	35
Unidade de Alzhéimer de Maiores de Vilalba	5
Unidade de Alzhéimer Residencia San Rafael (Mondoñedo)	10
Centro de Día para Persoas Maiores que padecen Alzhéimer e outras demencias AFALU (Friol)	14
Total	443

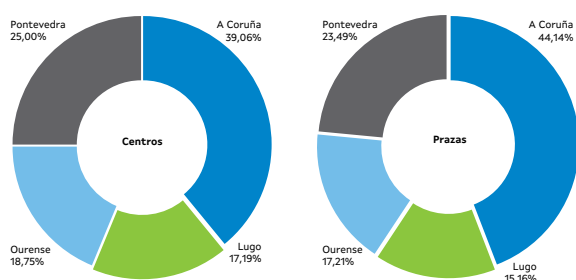
Centros de día de atención á dependencia	Prazas
Centro de Día de Atención á Dependencia de Burela	40
Centro de Día de Atención á Dependencia das Gándaras (Lugo)	20
Total	60

Centros de día xestionados polo Consorcio

Os centros de día do Consorcio defínense como centros xerontolóxicos socioterapéuticos e de apoio ás familias que durante o día prestan atención terapéutica integral e plural ás persoas maiores con dependencia ou en grave risco de padecela, promovendo a súa autonomía persoal, a actividade relacional e a permanencia no contorno habitual.

A través do seu departamento de Xerontoloxía, o Consorcio xestiona 64 centros de día, coa seguinte distribución provincial:

	Nº de centros	Prazas
A Coruña	25	1.118
Lugo	11	384
Ourense	12	436
Pontevedra	16	595
Total	64	2.533

Ao peche de 2021, o Consorcio Galego de Sevizos de Igualdade e Benestar xestionaba unha rede de centros de maiores que comprendía:

- ▶ 64 centros de día cunha capacidade máxima de 2.533 prazas.
- ▶ 11 residenciais cunha capacidade máxima de 339 prazas.
- ▶ e 6 vivendas comunitarias cunha capacidade máxima de 92 prazas.

4.1.3 Recursos especializados para a discapacidade

Un dos obxectivos fundamentais da Consellería de Política Social é o de prestar unha atención integral ás persoas con discapacidade. A atención máis idónea para as persoas con discapacidade é aquela que se presta no seu contorno natural, preto dos seus, combinando a convivencia na súa familia coa asistencia a centros nos que se traballa no seu desenvolvemento persoal.

Cando a relación entre estas dúas realidades non se conxuga en termos que permitan garantir a maior calidade de vida e o maior grao de desenvolvemento persoal da persoa con discapacidade, debe entrar en xogo a institucionalización en centros, configurada como un contorno natural alternativo. Establécese un novo sistema que posibilita unha axeitada atención ás persoas en situación de dependencia e reforza a obrigatoriedade para as administracións públicas de subministrala.

Este sistema de carácter público está constituído no ano 2021 por 5.546 prazas distribuídas entre centros de día, centros ocupacionais, residencias con centro de día e residencias con centro ocupacional, das que 5.126 (92,42%) están concertadas con entidades privadas e destas, tan só 3 teñen ánimo de lucro e o resto son de iniciativa social.

A través deste sistema público dáse resposta ás necesidades das persoas cunha discapacidade moderada (grao de discapacidade igual ou superior ao 33% sen necesidade de axuda de 3ª persoa) a través dunha formación de carácter ocupacional que favoreza a súa integración sociolaboral, e ás persoas dependentes cun maior grao de discapacidade (grao de discapacidade igual ou superior ao 75% e necesidade de axuda de 3ª persoa), e/ou dependencia recoñecida, a través dunha atención cun carácter máis asistencial e rehabilitador.

4.1.3.1 Centros de atención a persoas con discapacidade

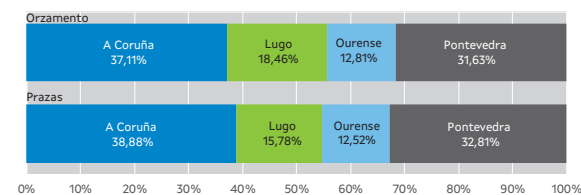
A Rede galega de centros de atención a persoas con discapacidade está integrada por diferentes tipos de centros. De acordo coa tipoloxía establecida na súa autorización de inicio de actividades, pódense clarificar do seguinte xeito:

	Nº de centros
Centro ocupacional	65
Centro de día	56
Residencia adultos con centro ocupacional	24
Residencia gravemente afectados	38
Vivendas e pisos tutelados	22
Total	205

Prazas contratadas en centros con entidades privadas

A distribución provincial das prazas contratadas con centros, dependentes de iniciativa social, e os orzamentos son os seguintes (sen centros propios):

	Prazas	Orzamento
A Coruña	1.993	25.302.244
Lugo	809	12.585.823
Ourense	642	8.733.499
Pontevedra	1.682	21.567.517
Total	5.126	68.189.083

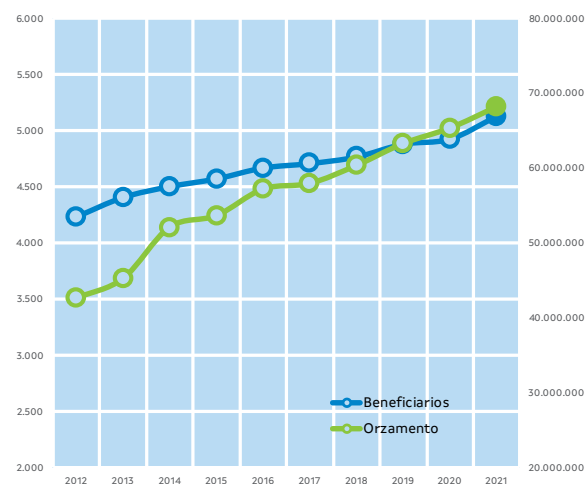
Distribución provincial das prazas por tipoloxía:

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	TOTAL
Centro ocupacional	878	210	170	565	1.823
Centro de día	469	132	49	530	1.180
Residencia con centro ocupacional (certa autonomía)	205	135	157	242	739
Residencia con centro de día (dependentes)	374	294	266	297	1.231
Vivendas e pisos tutelados	67	38	0	48	153
Total	1.993	809	642	1.682	5.126

Evolución

A evolución das prazas concertadas e dos orzamentos dos últimos dez anos son os seguintes:

	Prazas	Orzamento
2012	4.237	42.624.620
2013	4.409	45.240.670
2014	4.505	52.102.517
2015	4.574	53.645.151
2016	4.670	57.198.817
2017	4.709	57.946.187
2018	4.767	60.354.498
2019	4.881	63.279.468
2020	4.925	65.342.918
2021	5.126	68.189.083

Centros propios

En total a Consellería de Política Social xestiona 4 centros públicos, con 420 prazas:

CAPD da Coruña (A Coruña)

▶ Beneficiarios

Maiores de 16 anos con discapacidade intelectual, asociada ou non á discapacidade física ou sensorial, que necesitan axuda de terceira persoa para as actividades básicas da vida diaria.

▶ Capacidade

- Internado **85**
- Media pensión **55**

CAPD de Sarria (Lugo)

▶ Beneficiarios

Maiores de 16 anos con discapacidade intelectual, asociada ou non á discapacidade física ou sensorial, que necesitan axuda de terceira persoa para as actividades básicas da vida diaria.

▶ Capacidade

- Internado **120**

CAPD de Redondela (Pontevedra)

▶ Beneficiarios

Maiores de 16 anos con discapacidade intelectual, asociada ou non á discapacidade física ou sensorial, que necesitan axuda de terceira persoa para as actividades básicas da vida diaria.

▶ Capacidade

- Internado **120**

Centro ocupacional "O Saiar" Caldas de Reis (Pontevedra)

▶ Beneficiarios

Persoas con discapacidade intelectual maiores de 16 anos.

▶ Capacidade

- Media pensión: **40**

4.1.3.2 Servizos de prevención das situacións de dependencia e promoción da autonomía persoal para persoas con discapacidade intelectual

Constituídos por 8.645 horas anuais dos servizos de logopedia, adestramento de habilidades persoais e sociais e de formación prelaboral con destino a persoas con discapacidade intelectual, coa seguinte distribución:

- Formación prelaboral: 4.270 horas
- Logopedia: 1.750 horas
- Adestramento de habilidades persoais e sociais: 2.625 horas

▶ O orzamento total para o ano 2021 ascendeu a **238.786 euros**.

4.2 RECURSOS ECONÓMICOS

4.2.1 Descrición e área de actuación

Esta unidade incorpórase á estrutura orgánica da actual Consellería de Política Social coa publicación do Decreto 109/2012, do 22 de marzo (DOG nº 73, do 17.04.2012) correspondéndolle a coordinación e a xestión dos procedementos de disposición de recursos de natureza económica competencia da entón Secretaría Xeral de Política Social.

Tras a publicación do Decreto 216/2020, do 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social redefínense a súas competencias centradas na preparación do orzamento da Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade así como de propostas normativas de taxas, prezos públicos e demais ingresos, a xestión dos fondos finalistas e, en xeral, a coordinación da xestión económica e contractual da Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade.

4.2.2 Balance de Xestión

No exercicio 2021 promovéronse procedementos de natureza económica envirtude de expedientes de contratación administrativa que presentaron o seguinte impacto:

- ▶ Contratos iniciados e adxudicados no ano 2021:

	Nº	Importe de licitación	Importe de adxudicación
Aberto	15	4.970.928,73	3.802.372,66
Negociado	0	0	0
Total	15	4.970.928,73	3.802.372,66

- ▶ Contratos iniciados no ano 2021 e pendentes de adxudicación:

	Nº	Importe de licitación	Importe de adxudicación
Aberto	4	23.173.021,48	

A porcentaxe por procedemento de tramitación do importe de adxudicación é dun 76,49 % para o aberto. A porcentaxe do importe de adxudicación sobre o licitado é do 76,49 %.

- ▶ Adicionalmente, licitáronse os seguintes contratos que quedaron desertos:

	Nº	Importe de licitación
Aberto	1	829.192
Negociado	0	0
Total	1	829.192

- ▶ E os seguintes contratos, nos que non se compara o importe de licitación co de adxudicación ao non ser magnitudes comparables (a adxudicación realizouse en función de prezos unitarios):

	Nº	Importe de licitación
Aberto	14	4.717.434,23
Negociado	0	0
Total	14	4.717.434,23

- ▶ Finalmente, o total das prórrogas incorpóranse por separado:

	Nº	Importe prórrogas
Aberto	98	112.195.002,15
Negociado	35	7.132.581,58
Total	133	119.327.583,73

4.3 PROGRAMAS, AXUDAS E SUBVENCÍONS

4.3.1 Programas de ocio e tempo libre

4.3.1.1 Área de maiores

Os programas realizados anualmente e que se tiveron que suspender pola pandemia foron os seguintes:

- **Programa “Benestar en balnearios”**
- **Programa de benestar a través da talasoterapia**
- **Xuntanzas de maiores**

- **Programa de voluntariado para persoas con alzhéimer**

No 2012, Ano Galego do Alzhéimer, a Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade e a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, puxeron en marcha un programa de voluntariado co obxectivo de mellorar a calidade de vida das persoas que padecen a enfermidade de alzhéimer e das súas familias e coidadores.

Este programa xorde coa idea de fomentar que os cidadáns teñan un maior coñecemento e solidariedade cara as persoas que padecen esta enfermidade e contribúan a garantir unha vida digna a estes enfermos, na súa maioría persoas maiores.

As persoas voluntarias realizan nestes centros fundamentalmente funcións de acompañamento que están dirixidas por un profesional ou responsable do centro. Ademais, contribúen a que os usuarios participen nas diversas actividades que se desenvolven no centro, apoien aos maiores na súa mobilidade, lles axuden a realizar as actividades da súa vida cotiá e a ocupar o seu tempo libre.

Os centros dependentes da Consellería de Política Social onde prestan accións de voluntariado con este colectivo son os seguintes:

- Centros de día de Alzhéimer da provincia da Coruña: A Coruña, Ferrol (AFAL), Ribeira (AGADEA), Santiago de Compostela (AGADEA) e Volta do Castro.
- Centros de día de Alzhéimer da provincia de Lugo: Burela, Lugo (AFALU) e Celeiro (Viveiro).
- Centros de día de Alzhéimer da provincia de Pontevedra: Lalín (Geriatros), Moaña e Vigo.
- Residencias de Maiores da provincia da Coruña: Laraxe (Cabanais), Concepción Arenal, Torrente Ballester, Caranza (Ferrol), Oleiros, Ribeira, Volta do Castro (Santiago de Compostela) e Fundación José Otero-Carmela Martínez (Santiago de Compostela).
- Residencias de Maiores da provincia de Lugo: Castro Riberas do Lea (Castro de Rei), Centro Asimédica Virgen de la Luz (Monforte), Asimédica de Monforte, As Gándaras (Lugo) e Quiroga.
- Residencias de Maiores da provincia de Ourense: Bande, Nosa Señora dos Miragres (Barbadás) e Larouco.
- Residencias de Maiores da provincia de Pontevedra: Meixoeiro (Vigo) e Monte Arieiro (Vigo).
- Asociacións de familiares de enfermos de Alzhéimer: AFAOR (Ourense), AFAGA (Vigo), AFAL e AFAMO

En total, anotáronse ao programa 335 persoas voluntarias dende a posta en marcha deste programa. No 2021 anotáronse 30 persoas voluntarias.

► **Programa lecer activo 2021 para os centros residenciais para persoas maiores de titularidade da Xunta de Galicia**

Na oferta de actividades do programa Lecer activo 2021 teñen un papel activo tanto as persoas residentes nestes centros como os propios equipos profesionais, en tanto son eles e elas os que deciden as actividades nas que teñen interese en participar, e isto é fundamental para que se poidan acadar os obxectivos que este ten: fomentar o benestar físico, mental e social a través do lecer.

No ano 2021 condicionados polas limitacións polo COVID na proposta de actividades participaron as residencias de maiores de: Volta do Castro (Santiago de Compostela), Torrente Ballester (A Coruña), A Pobra do Caramiñal, Carballo, Ferrol, Oleiros, Porta do Camiño (Santiago), As Gándaras (Lugo), Monforte de Lemos, A Milagrosa (Lugo), Burela, Os Milagres (Ourense), O Carballiño, Castro Caldelas, Campolongo (Pontevedra), Centro Residencial de Vigo, A Estrada, e Marín.

► **Beneficiarios e orzamento:**

Neste programa de Lecer Activo para persoas maiores destinouse un orzamento de **172,972,82** euros.

► **Programa Xuntos polo Nadal**

A Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade convocou de novo o programa "Xuntos polo Nadal" para que aquelas persoas que estean soas poidan pasar estas datas acompañadas doutras na mesma situación.

O programa levouse a cabo nas datas comprendidas entre o 22 de decembro de 2021 e o 7 de xaneiro de 2022, en dúas quendas de oito días cada unha, nas residencias de tempo libre do Carballiño (Ourense) e Panxón en Nigrán (Pontevedra).

Convocáronse un total de 526 prazas, sen custo para os participantes.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado para este programa por parte da Consellería de Política Social foi de **133.942** euros.

4.4.1.2 Área de persoas con discapacidade

► **Programa lecer activo 2021 para os centros de atención a persoas con discapacidade de titularidade da Xunta de Galicia**

No ano 2021 e tendo en conta as limitacións polo COVID na programación das actividades participaron nestes programas os centros de atención a persoas con discapacidade da Coruña, Redondela, Sarria e o centro ocupacional O Saiar (Caldas de Reis).

► **Beneficiarios e orzamento:**

No ano 2021 o orzamento xestionado para estas actividades nos centros de atención a persoas con discapacidade foi de **37.708** euros.

► **Campamentos de verán para persoas con discapacidade**

Teñen como finalidade acadar a integración social dos mozos/as con discapacidade mediante a súa participación en campamentos de verán ofertando as seguintes modalidades:

Solicitude dentro da Campaña de verán que xestiona a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado na que se inclúen prazas para mozos/as cunha discapacidade superior o 33% e que non precisen axuda de 3ª persoa. Poden solicitar praza na quenda xeral ou nas prazas reservadas para inclusión.

No ano 2021 participaron 43 mozos/as na quenda de inclusión e 86 na quenda xeral, asumindo a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado o custo destas prazas e monitores de apoio á quenda de inclusión e a Dirección

Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade o custo dos monitores de apoio da quenda xeral

A Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade convocou o programa de Campamentos específicos para persoas con Discapacidade que se desenvolveron no Albergue Xuvenil de Gandarío, na Residencia de Tempo Libre de Panxón e na Residencia de Tempo Libre do Carballiño e que ofertaron un total de 185 prazas en distintas quendas dende os 11 ata os 45 anos:

► **Beneficiarios e orzamento:**

No ano 2021 participaron un total de 92 mozos/as en Gandarío, 45 en Panxón e 40 no Carballiño. O orzamento xestionado para este programa foi de **185.839 euros**.

Campamentos de verán específicos para persoas con discapacidade 2021

Presentación de solicitudes: ata o día 4 de xuño incluído

Máis información:
<https://politicassocial.xunta.gal/gl/recursos/plans-e-programas/campamentos-de-veran-especificos-para-persoas-con-discapacidade-2021>

gálicia Xacobeo 21-22 XUNTA DE GALICIA

4.3.2 Programas de apoio a familias con persoas maiores, persoas con discapacidade e/ ou en situación de dependencia

► **Programa de acollemento familiar de persoas maiores e persoas con discapacidade**

O acollemento familiar é un programa que pretende facilitar a integración de persoas maiores e persoas con discapacidade (cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65%) no seo dunha familia alternativa que atenda as necesidades derivadas da súa avanzada idade e/ou discapacidade.

O fin primordial do acollemento familiar consiste no mantemento da persoa maior ou con discapacidade no seu medio habitual, paliando deste xeito situacións persoais e sociais críticas tales como a soidade e o illamento que agudizan a deterioración física e psíquica. Tamén trata de evitar ou retrasar no posible o ingreso en centros residenciais.

As solicitudes para acollerse a este programa e as axudas económicas destinadas a sufragalo tramítanse nos concellos, sendo os departamentos territoriais da Consellería de Política Social, os encargados de seleccionar os beneficiarios da axuda económica e de asignar a contía adecuada, tendo en conta os ingresos mensuais líquidos dos solicitantes e as contías fixadas na orde reguladora destas axudas.

As persoas acollidas

Os destinatarios deste programa poden ser persoas maiores de 65 anos, diferenciando as axudas se son persoas con autonomía ou con dependencia; e persoas con discapacidade entre 18 e 65 anos, diferenciando se teñen máis do 65% de discapacidade ou máis do 75% e precisan axuda de terceira persoa.

A contía das axudas tamén varía se o acollemento se leva a cabo na vivenda do acolledor ou na vivenda do acollido.

As familias acolledoras

As familias acolledoras deberán ter o seu fogar nalgún concello de Galicia e polo menos un dos compoñentes desta familia terá unha idade comprendida entre os 18 e 65 anos, deberá gozar de boa saúde e non padecer limitacións físicas ou psíquicas que lle impidan atender as tarefas domésticas normais.

As contías das axudas oscilan entre os 421 euros/mes para persoas maiores con autonomía e 700 euros/mes para persoas maiores en situación de dependencia ou persoas con discapacidade que necesitan doutra persoa para a realización das actividades da vida diaria.

Beneficiarios e orzamento:

No ano 2021 destinouse un orzamento **218.856,53** euros o que posibilitou atender ao longo do ano un total de **60 persoas maiores e 10 persoas con discapacidade**.

Programa de estadias temporais

As estadias temporais regúlanse pola Orde do 16 de abril de 2014, pola que se regulan as condicións dos ingresos e traslados en servizos prestados en centros propios ou concertados, no ámbito de atención a dependencia e da promoción da autonomía persoal. Enténdese por estancia temporal o gozo temporal por tempo limitado dun servizo residencial ou dun servizo de supervisión prestado dende equipamentos especiais. As persoas beneficiarias terán os mesmos dereitos e deberes que as persoas usuarias que ocupan praza de xeito permanente.

Poden acceder a este servizo as persoas maiores e/ou con discapacidade cando a súa persoa coidadora non poida atendela por unha causa sobrevida, por necesidade de descanso desta ou cando a persoa beneficiaria vive soa e precisa un período de convalecencia despois dun accidente, enfermidade ou intervención cirúrxica.

- Persoas usuarias: No ano 2021 beneficiáronse un total de **155** persoas.

Os centros residenciais para persoas maiores da rede pública da Xunta de Galicia que teñen prazas concertadas para este programa son:

Centro	Nº de prazas	Usuarios
Residencia asistida Oleiros	5	6
Residencia de Laraxe	3	26
Residencia de Ferrol	0	0
Residencia de Ribeira	1	8
Residencia Concepción Arenal	2	22
Residencia Castro de Ribeiras de Lea	5	30
Residencia asistida de Vigo	10	58
Residencia Nosa Sra. dos Milagres	1	5
Total	27	155

Estadias temporais para persoas con discapacidade

- No ano 2021 as prazas en estadia temporal foron 4. Nestas prazas atendéronse 5 homes.

Programa de respiro familiar para persoas con discapacidade

Oferta ás familias un período de descanso necesario para reducir a carga emocional e física á que se ven sometidas.

Apoia as familias de persoas con discapacidade ao seu cargo, contribuíndo a evitar ou atrasar o seu internamento nun centro.

Pretende acadar un programa de ocio socializador e integrador para as persoas usuarias do programa.

Este apoio realízase en réxime de internado de fins de semana en centros residenciais de persoas con discapacidade.

Servizo de teleasistencia

Ao longo do ano 2020 comezouse a implementar o servizo de teleasistencia avanzada como unha mellora dentro das prestacións da Lei de dependencia, pero continúa activo o servizo de teleasistencia básica para os usuarios que o requiren e que só precisan o aparello de alarma.

A teleasistencia avanzada consta de tres modalidades que a Cruz Vermella instala tendo en conta a resolución de dependencia e o servizo que os valoradores consideran adecuado á situación persoal dos usuarios.

As modalidades son:

- teleasistencia móbil con xeolocalización,
- telelocalización para persoas con deterioración cognitiva e
- teleasistencia domiciliaria con atención integral no fogar para aqueles usuarios que non saen do domicilio (con detectores de fume, gas e seguimento das incidencias no domicilio).

► Beneficiarios e orzamento:

O total de usuarios atendidos por Cruz Vermella foi de **8.352** usuarios tendo en conta as altas e as baixas ao longo do ano.

No servizo de telelocalización (tanto usuarios de teleasistencia avanzada como do antigo servizo de xeolocalización) atendéronse un total de **292** usuarios ao longo do ano.

O orzamento xestionado foi de **1.281.328,62** euros no servizo de teleasistencia e de **101.305** euros no servizo de telelocalización.

<https://politicassocial.xunta.gal/gl/recursos/plans-e-programas/programa-de-teleasistencia-da-comunidade-autonoma-galega>

► Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal (SGAMP 065), para persoas con discapacidade e/ou persoas en situación de dependencia (código do procedemento BS660A)

O Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal-SGAMP-065, está regulado polo Decreto 99/2014, do 20 de agosto. Trátase dun servizo de transporte programado non urxente para atender a prestación de servizos puntuais.

Este servizo de transporte adaptado asistido, de carácter gratuíto, ten como finalidade:

- a. Poñer á disposición das persoas con discapacidade e/ou en situación de dependencia que teñan recoñecida a imposibilidade de usar o transporte público colectivo, un transporte axeitado para facilitarlles a súa mobilidade.
- b. Favorecer o acceso, en condicións de igualdade efectiva, ás persoas con discapacidade e/ou ás persoas en situación de dependencia aos servizos e recursos que faciliten a promoción da súa autonomía persoal así como a súa participación no contorno habitual.

Persoas usuarias do SGAMP-065

Ter recoñecida a condición de persoa usuaria é requisito previo para poder solicitar e prestar a concesión efectiva dos servizos solicitados.

Poderán obter a condición de persoa usuaria do servizo as persoas residentes en Galicia que cumpran os seguintes requisitos:

- a. Ter recoñecida a imposibilidade de utilización de transporte público colectivo, motivada pola súa situación de dependencia ou discapacidade. A imposibilidade de utilización do transporte público colectivo determinarase aplicando os criterios establecidos no Anexo 2 do Real Decreto 1971/1999, do 23 de decembro, de procedemento para o recoñecemento, declaración e cualificación do grao de discapacidade.

b. Ter recoñecida a situación de dependencia en calquera dos seus graos conforme a normativa que sexa de aplicación ou ter recoñecido, conforme a normativa aplicable, un grao de discapacidade igual o superior ao 75%. Excepcionalmente poderán obter a condición de persoa usuaria aquelas persoas que teñan un grao de discapacidade igual ou superior ao 33% e inferior ao 75%, sempre que se acredite a concorrencia de circunstancias que aconsellen o uso de transporte adaptado e así conste no informe social unificado.

As solicitudes de condición de persoa usuaria do SGAMP-065 poden presentarse en calquera momento na páxina web da Consellería de Política Social, para o que se pode ir ao seguinte enlace:

<https://politicassocial.xunta.gal/gl/temas/discapacidade/servizo-galego-de-apoio-mobilidade-persoal>

Prestacións e orde de prioridades.

A prestación do Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal para Persoas con Discapacidade e/ou en situación de dependencia procurará cubrir as necesidades de desprazamento das persoas que teñan recoñecida a condición de usuarias do servizo no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia, de acordo coa seguinte orde de prioridades:

a. Acudir a consultas médicas do sistema público e concertado ou das mutualidades de funcionarios públicos, cando o desprazamento non sexa competencia do sistema sanitario, e sempre que exista unha confirmación de cita previa para acudir á consulta, para o cal o órgano competente en materia de atención ás persoas con discapacidade e ás persoas en situación de dependencia poderá realizar as comprobacións previas oportunas.

b. Traslados aos centros asistenciais do Sistema galego de servizos sociais que prestando servizo de aloxamento, de carácter permanente ou temporal, non dispoñan de servizo de transporte, e prioritariamente aos que contén con financiamento público.

c. Acudir a programas ou actividades que se presten prioritariamente en centros do Sistema galego de servizos sociais que contén con financiamento público, e que non dispoñan de servizo de transporte.

d. Asistir a actividades de carácter educativo e formativo que favorezan a integración laboral e a promoción da autonomía persoal, cando o desprazamento non sexa competencia do sistema público educativo.

e. Asistir a actividades relacionadas co coidado persoal, tanto a nivel terapéutico como rehabilitador.

Sempre que estean cubertas as prioridades anteriores e exista dispoñibilidade de medios, poderanse prestar servizos para as seguintes actividades, e pola seguinte orde de prioridade:

a. Realizar xestións de carácter legal e/ou administrativo.

b. Asistir a actividades de carácter cultural, deportivas e/ou sociais.

► Datos de referencia relativos á prestación do servizo no ano 2021

A 31 de decembro de 2021 eran 5.370 os cidadáns galegos que tiñan recoñecida a condición de persoa usuaria do SGAMP-065.

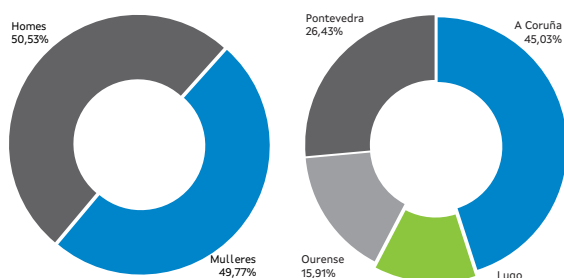
Durante o ano 2021 tramitáronse un total de 293 solicitudes, das que 249 foron concedidas e 44 denegadas.

O número de recursos de alzada e tramitados pola denegación da condición de persoa usuaria do Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal foron 3.

O número de persoas beneficiarias elévase a 811, coa seguinte desagregación por sexos e provincia:

Total atendidos

	Homes	Mulleres	Total atendidos
A Coruña	201	184	385
Lugo	47	61	108
Ourense	72	64	136
Pontevedra	112	114	226
Total	432	423	855

Nese exercicio realizáronse un total de 42.303 servizos, polo que neste servizo se superaron os 824.117,94 Km realizados, no total dos 8 ámbitos territoriais nos que se configura a prestación do servizo.

Os usuarios presentaron un total de 12 queixas por diversas incidencias en relación ao servizo prestado, das que foron tramitadas o 100%.

► O Programa "Xantar na casa"

Situándonos no ámbito da nosa comunidade autónoma, atopámonos nun territorio de dispersión xeográfica e poboación envellecida no que se fai necesario a aplicación de políticas e servizos homoxeneizadores que permitan o acceso da poboación a estas medidas, nas mesmas condicións, independentemente do lugar onde residan, tanto sexa nun área urbana, metropolitana, rural ou de elevada dispersión. Acadar este obxectivo acérganos ao principio de igualdade nos criterios de calidade do servizo.

Neste contexto, o "Xantar na Casa" xorde como un programa de atención alimentaria no domicilio das propias persoas, integrado no Sistema de servizos sociais da Comunidade Autónoma de Galicia. É un programa que pode ser complementario doutros recursos sociais como o Servizo de Axuda no Fogar ou a Teleasistencia.

Desde este programa intervénse de xeito directo na nutrición das persoas maiores da comunidade, mellorando os hábitos alimenticios e, polo tanto, de xeito global, a súa saúde e calidade de vida. Non é obxecto deste programa dar de comer senón alimentar, e facelo a un segmento de poboación cuns costumes alimenticios moi arraigados e moitas veces pouco saudables. Sendo este o obxectivo prioritario, o programa proporciona información relevante das condicións de vida e hábitos da persoa usuaria detectando potenciais situacións para a intervención no eido social e de prevención e detección de circunstancias nas que se poida ofrecer ao usuario axuda ou apoio dende o ámbito social de base.

"Xantar na Casa" artéllase a través da xestión por parte do Consorcio de Servizos de Igualdade e Benestar, en colaboración coa Consellería de Política Social, e en colaboración cos concellos adheridos ao programa. Esta colaboración formalízase mediante a sinatura dos correspondentes convenios de colaboración, quedando o financiamento do seguinte xeito:

Achega do/a usuario/a	1,76 euros
Achega do concello	1,76 euros
Achega do Consorcio	3,08 euros
Prezo menú/día	6,60 euros

O obxectivo principal deste servizo de atención alimentaria no propio domicilio é facilitar e garantir unha nutrición equilibrada e de calidade adaptada ás necesidades das persoas maiores de 60 anos ou menores en situación

de dependencia e/ou en situación de exclusión ou en risco de estalo. Os destinatarios son persoas con déficit de autonomía para cubrir as súas necesidades básicas relacionadas coa compra e elaboración dos menús. A comida, que se entrega nun único día á semana nos domicilios, supón un apoio para eles/as e as súas familias. Ademais, cando se fai a entrega no domicilio preténdese facer un seguimento individualizado dos/as usuarios/as do programa por parte dos profesionais do reparto.

Ao longo do ano 2021 incorporáronse ao programa seis concellos máis: A Capela, Carnota e Monfero na provincia da Coruña; Guitiriz e Taboada na provincia de Lugo e Marín e Pazos de Borbén na provincia de Pontevedra. co que a finais de ano o programa estaba implantado xa en 192 concellos galegos.

Beneficiarios e orzamento:

A achega da Xunta e dos respectivos concellos para o programa "Xantar na Casa" ao longo de todo o ano 2021 ascendeu a **2.796.825,56 euros**.

http://www.igualdadebenestar.org/interior.php?txt=arbore_web20&lg=gal

4.3.3 Subvencións

► **Orde do 26 de maio de 2021 pola que se establecen as bases reguladoras da concesión de axudas económicas ás familias con persoas en situación de dependencia ou con discapacidade a través do programa Respiro Familiar para persoas coidadoras e se procede á súa convocatoria para o ano 2021 (código de procedemento BS614B). (DOG núm. 109 do 10.06.2021)**

Ao abeiro desta convocatoria e para facilitar a conciliación da vida persoal, familiar e laboral das persoas coidadoras defínense as actuacións subvencionables a través das seguintes modalidades do citado programa:

- a) Modalidade de respiro no fogar, para financiar a atención puntual, integral e directa no propio fogar da persoa dependente ou con discapacidade
- b) Modalidade de Respiro en residencia, para financiar estadias temporais en centros residenciais da Comunidade Autónoma de Galicia.

Poden ser beneficiarias da subvención aquelas persoas coidadoras habituais non profesionais que atendan de forma continuada unha ou máis persoas dependentes ou con discapacidade ou en situación de necesidade de terceiros para as actividades da vida diaria, acreditada mediante informe médico e social.

O número de axudas concedidas ao abeiro desta convocatoria foi de 133 na modalidade de respiro no fogar e 165 na modalidade de respiro en residencia.

Beneficiarios e orzamento:

O orzamento xestionado polas catro provincias foi de **323.677,09 euros**.

- **Orde do 11 de xaneiro de 2021, pola que se establecen as bases reguladoras que rexerán a concesión de subvencións ás entidades locais da Comunidade Autónoma de Galicia para a prestación de servizos de atención temperá no marco da Rede galega de atención temperá, cofinanciadas polo Programa Operativo Fondo Social Europeo Galicia 2014-2020, e se procede á súa convocatoria para o ano 2021 (código de procedemento BS700A) (DOG núm. 16 do 26.01.2021)**

Cofinanciado con fondos FSE nun 80%, Programa operativo de Galicia 2014-2020, obxectivo específico 9.4.1. "Mellorar a accesibilidade para as persoas máis vulnerables a servizos de atención sanitaria, sociais e de orientación, formación e educación, incluíndo a eliminación de estereotipos". Liña de actuación 118: "Implementación da Rede galega de atención temperá".

► **Beneficiarios e orzamento:**

Ao abeiro desta convocatoria, concedéronse axudas no ano 2021 por importe de **2.333.041,40** euros destinadas ao funcionamento das seguintes unidades de atención temperá:

- Mancomunidad de Verín
- Agrupación dos concellos de Antas de Ulla, Portomarín e Monterroso
- Concello de Cangas
- Agrupación dos concellos de Quiroga, Folgoso do Courel, Rivas de Sil, Bóveda e Sober
- Agrupación dos concellos de Noia, Lousame, Outes, Muros e Porto do son
- Concello da Estrada
- Mancomunidad de Ordes
- Agrupación dos concellos de Dumbría, Camariñas, Carnota, Cee, Corcubión, Fisterra, Mazaricos, Muxía, Zas e Vimianzo
- Mancomunidad do Baixo Miño
- Agrupación das Mancomunidades do Carballiño e do Ribeiro
- Concello de Sada
- Agrupación dos concellos de Outeiro de Rei e Castro de Rei
- Agrupación dos concellos de Abegondo, Bergondo e Carral
- Concello de Mos
- Concello das Pontes de García Rodríguez
- Agrupación dos concellos de Santa Comba e A Baña
- Concello da Laracha
- Concello de Teo
- Mancomunidad de Ferrol
- Agrupación dos concellos de Burela e Viveiro
- Agrupación dos concellos de Cuntis, Barro, Caldas de Reis, Catoira, Moraña e Portas
- Agrupación dos concellos da Pobra do Caramiñal, Ribeira e Boiro
- Agrupación dos concellos de Mondoñedo, Abadín, Barreiros, Lourenzá, Pastoriza, A Pontenova, Riotorto, Trabada, Meira e Pol
- Agrupación dos concellos de Salceda de Caselas e As Neves
- Agrupación de Arbo, Salvaterra de Miño e Crecente
- Agrupación dos concellos de Sarria, Láncara, Triacastela, O Páramo, Paradela, Samos e O Incio
- Agrupación dos concellos de Curtis, Sobrado e Aranga
- Agrupación dos concellos de Negreira e Val do Dubra
- Agrupación dos concellos de Viana do Bolo, Vilariño de Conso, Riós, A Gudiña, A Mezquita e Manzaneda
- Agrupación de Guitiriz, Xermade e Vilalba
- Concello de Cambre

- Concello de Gondomar
- Agrupación dos concellos de Friol, Begonte, Rábade, Guntín e Palas de Reis.

O número total de nenos e nenos atendidos suma un total de: **2.177** (1.467 nenos e 710 nenos)

- **Orde do 9 de setembro de 2021 pola que se establecen as bases reguladoras e se convoca o procedemento para a concesión de subvencións destinadas á realización de programas de interese xeral para fins de carácter social, con cargo á asignación tributaria do 0,7 % do imposto sobre a renda das persoas físicas xestionado pola consellería con competencias en materia de política social da Xunta de Galicia (código de procedemento BS623D). (DOG núm. 183 do 22.09.2021)**

Subvencións a entidades do Terceiro Sector con cargo á asignación tributaria do 0,7 % do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas, para a realización de programas de interese xeral que atenden fins de carácter social.

O orzamento final de cada unha das liñas de actuación, unha vez ampliado o crédito dispoñible, foi o seguinte:

LIÑAS	Importes
Liña I. Actuacións no ámbito da familia, infancia e dinamización demográfica	1.617.473,96
Liña II. Actuacións de inclusión social	6.551.223,84
Liña III. Actuacións de promoción da autonomía persoal e apoio de persoas maiores ou con discapacidade	7.016.767,90
Liña IV. Proxectos de investimento e adecuación de centros e unidades de atención destinados a persoas maiores ou con discapacidade	3.253.760,20
Liña V. Actuacións destinadas á xuventude	496.096,00
Liña VI. Actuacións destinadas ao voluntariado	478.122,14
Total	19.413.444,04

Dos que corresponden a esta Subdirección Xeral a tramitación das liñas III e IV.

► Beneficiarios e orzamento:

Ao abeiro desta convocatoria, no ámbito de persoas maiores e con discapacidade concedéronse axudas no ano 2021 por importe de 10.270.528,10 euros, dos que:

Na liña III subvenciónanse un total de 196 programas de 62 entidades distintas, por un total de 7.016.767,90 euros, dirixidas a actuacións de promoción da autonomía persoal e apoio de persoas maiores ou con discapacidade.

Na liña IV subvenciónanse un total de 96 proxectos de investimento de 46 entidades distintas, por un total de 3.253.760,20, dirixidas a actuacións de promoción da autonomía persoal e apoio a persoas maiores ou con discapacidade.

- **Orde do 31 de decembro de 2020 pola que se regulan as bases que rexerán o procedemento de concesión de axudas para a continuidade de casas do maior, en réxime de concorrência non competitiva, e se procede á súa convocatoria para o ano 2021 (código de procedemento BS212B). (DOG núm. 17 do 27.01.2021)**

Esta orde ten como obxecto o establecemento das bases reguladoras e a convocatoria, para o ano 2021, de subvencións destinadas a persoas físicas ou cooperativas de traballo asociado para a continuidade e mantemento das casas do maior postas en marcha no ano 2019.

Durante o ano 2021 estiveron en funcionamento as seguintes Casas do Maior:

Centro	Concello
A Coruña	
Casa do Maior Colaxe	Laxe
Respiro Casa do Maior	Monfero
Casa do Maior Lar da Balada	Santiso
Lugo	
Casa do Maior de Portomarín	Portomarín
Casa do Maior Airelas 1	As Nogais
Casa do Maior Airelas 2	As Nogais

Ourense	
Casa do Maior Sarreaus	Sarreaus
Casa do Maior "Agarimo"	Os Blancos
Casa do Maior "Abuela Manuela"	Cenlle
Casa do Maior "Xuntos"	Xunqueira de Espadenedo
Casa do Maior "Juana Tovar"	Castrelo de Miño
Casa do Maior "Raigame"	Laza
Casa do Maior Arraigo á Terriña	Punxín
Casa do Maior A Ponte	A Gudiña
Casa do Maior "Xía"	A Veiga
Casa do Maior Xunqueira de Ambía "Cancela"	Xunqueira de Ambía
Casa do Maior A Ponte	Piñor
Casa do Maior Castrelo de Miño	Castrelo de Miño
Pontevedra	
Casa do Maior de Sela	Arbo
Casa do Maior "A Lavandeira"	Pazos de Borbén

- Orde do 22 de marzo de 2021 pola que se regulan as bases que rexerán o procedemento de concesión de axudas para a posta en marcha de casas do maior e se procede á súa convocatoria en réxime de concorrencia competitiva para os anos 2021, 2022 e 2023 (código de procedemento BS212A). (DOG núm. 61 do 31.03.2021)

Esta orde ten como obxecto aprobar as bases reguladoras polas que se rexerá a concesión de axudas para a posta en marcha de experiencias piloto destinadas á atención de mulleres e homes maiores de 60 anos de idade, en situación de dependencia moderada e severa, grao I e grao II, respectivamente, e para persoas maiores sen dependencia, como recurso de promoción da autonomía persoal, mediante o establecemento da casa do maior nos concellos que non dispoñan de recursos de atención diúrna a persoas maiores ou naqueles concellos en que, existindo un único destes recursos de atención diúrna a persoas maiores, se teña presentado ante a Consellería de Política Social a solicitude do seu cesamento total e permanente de actividade.

Ao abeiro desta convocatoria puxéronse en funcionamento as seguintes Casas do Maior:

Centro	Concello
A Coruña (21)	
Casa do Maior Abegondo	Abegondo
Casa do Maior Anduriña	Aranga
Casa do Maior Lodeiro	Boqueixón
Casa do Maior de Camariñas	Camariñas
Casa do Maior Aquelar	Carnota
Casa do Maior de Cee	Cee
Casa do Maior Erbecedo 1	Coristanco
Casa do Maior Erbecedo 2	Coristanco
Casa do Maior o Noso Fogar	Frades
Casa do Maior de Traba de Laxe	Laxe
Casa do Maior MZ	Mazaricos
Casa do Maior de Mazaricos	Mazaricos
Casa do Maior Casa Branca	Moeche
Casa do Maior Quintáns	Muxía
Casa do Maior do Couto	Ponteceso
Casa do Maior O Dolmen	Tordoia
Casa do Maior Pedralonga	Tordoia
Casa do Maior Lar de Toques	Toques
Casa do Maior Val do Dubra	Val do Dubra
Casa do Maior Anduriña	Valdoviño
Casa do Maior O Solpor	Vilarmaior
Lugo (14)	
Casa do Maior O Lecer	Baralla
Agarimo Casa do Maior	Baralla
Casa do Maior Logobrain	Becerreá
Casa do Maior de Folgoso do Courel	Folgoso do Courel
Casa do Maior Breogán	Guntín
Casa do Maior Anduriña da Terra Brava	Incio (O)
Casa do Maior Casa de Ferreiro	Incio (O)
Casa do Maior Esmorga Paramesa	Páramo (O)
Casa do Maior Pobo de Miranda I	Riotorto
Casa do Maior Pobo de Miranda II	Riotorto
Casa do Maior de Taboada	Taboada
Casa do Maior Escola de Vilar	Triacastela
Casa do Maior Xeroser	Triacastela
Casa do Maior D Prado	Triacastela
Ourense (21)	
Casa do Maior LARD Arnoia	Arnoia
Casa do Maior Garatuxa	Boborás
Casa do Maior O Muíño	Boborás

4.3 PROGRAMAS, AXUDAS E SUBVENCÍONS

Casa do Maior Marisa	Cortegada
Casa do Maior A Moura	Entrimo
Casa do Maior Os Avós	Irixo (O)
Casa do Maior A modiño	Larouco
Casa do Maior O Currucho do Maior	Maside
Casa do Maior O Sabugueiro	Maside
Casa do Maior de Monterrei	Monterrei
Casa do Maior Afouteza	Monterrei
Casa do Maior Daira	Peroxa (A)
Casa do Maior A Eira	Piñor
Casa do Maior A Fírveda	Porqueira
Casa do Maior Pazo – San Fiz	Quintela de Leirado
Casa do Maior a Casiña de Rosa	Rairiz de Veiga
Casa do Maior Aloumiño	Ribadavia
Casa do Maior Niño de Vida e Ilusión	San Amaro
Casa do Maior Onde os soños perduran	San Amaro
Casa Do Maior A Casa dos Avós	Sandiás
Casa do Maior Agrelo	Verea
Pontevedra (9)	
Casa do Maior O Pendello	Agolada
Casa do Maior As Goletas	Caldas de Reis
Casa do Maior O Fiadeiro	Dozón
Casa do Maior Agarimo	Moraña
Casa do Maior A Oliveira	Vila de Cruces
Casa do Maior San Miguel de Deiro	Vilanova de Arousa
Casa do Maior de Tremoedo	Vilanova de Arousa
Casa do Maior Baión	Vilanova de Arousa
Casa do Maior de Corón	Vilanova de Arousa

Total casas do maior 2021

	Continuidade	Posta en marcha	Total
A Coruña	3	21	24
Lugo	3	14	17
Ourense	12	21	33
Pontevedra	2	9	11
Total	20	65	85

4.4 LIÑAS DE COLABORACIÓN

4.4.1 Convenios na Área de maiores

► **Formación permanente de adultos-aulas da 3ª idade (ATEGAL)**

O convenio asinado entre a Consellería de Política Social e a Asociación Cultural Galega de Formación Permanente de Adultos (ATEGAL) posibilita a realización de actividades socioculturais e educativas necesarias para evitar o illamento e facilitar a participación activa na sociedade do colectivo de maiores.

As aulas están situadas en Santiago de Compostela, A Coruña, Ferrol, Padrón, Ourense, Lugo, Monterroso, Vilalba e Vigo.

As actuacións levadas a cabo con carácter permanente durante o ano 2021 con cargo aos orzamentos asinados neste convenio divídense en catro áreas: Programas de envellecemento activo nas aulas Sénior de Galicia, Programa de voluntariado sénior, Programa RE-ACCIONA de márketing dixital e Aulas+Social.

- **Beneficiarios e orzamento: 1.760** beneficiarios e a Consellería destinou este ano un orzamento de **150.000** euros.

► **Mantense vixente o convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Secretaría General de Instituciones Penitenciarias pertencente ao Ministerio do Interior, para a realización en centros de atención a persoas maiores e con discapacidade de traballos en beneficio da comunidade, dirixido a todas aquelas persoas en situación de redención de sancións e/ou medidas penais por delitos menores.**

Son obxectivo deste convenio as infraccións de carácter leve; deste xeito, o infractor cumpre a pena establecida

en liberdade, sen interferir na súa vida familiar, laboral e social, promovendo valores como a solidariedade, a responsabilidade e o ben común. Este convenio non tivo ningún custo para a Xunta de Galicia.

► **Convenio de colaboración con FAGAL (Federación de Asociacións Galegas de Familiares de Enfermos de Alzheimer e outras Demencias)**

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería das actuacións que FAGAL (Federación de Asociacións Galegas de Familiares de Enfermos de Alzheimer e outras Demencias) desenvolveu durante o ano 2021 entre as que se atopan: mantemento de instalacións e dos gastos derivados das súas actividades de xestión, coordinación e elaboración dos diferentes programas das asociacións, coordinación e derivación de usuarios entre FAGAL e asociacións, elaboración de material de información e difusión. Actualmente FAGAL representa a trece asociacións que traballan no ámbito da atención ás persoas maiores con alzhéimer da Comunidade Autónoma de Galicia.

- **Beneficiarios e orzamento: 4.644** beneficiarios e orzamento destinado **89.250** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Asociación Galega das Persoas Maiores, Xubilados e Pensionistas (ASOGAPEM)**

O obxecto deste convenio é a colaboración por parte da Consellería de Política Social para o financiamento das actividades de mantemento e mellora da axilidade mental así como charlas de protección xurídica das persoas maiores.

- **Beneficiarios e orzamento:** O orzamento destinado foi de **10.000** euros

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Confederación Galega de Organizacións de Maiores (COGAMA)**

O obxecto deste convenio é a colaboración por parte da Consellería de Política Social para o financiamento das actividades sociocomunitarias de convivencia e fomento do asociacionismo de maiores e de animación á lectura dirixidos a persoas maiores

- **Beneficiarios e orzamento:** O orzamento destinado foi de **16.000** euros

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Asociación Carballido de Servizos Sociais (ACASERSO)**

A finalidade deste convenio de colaboración por parte da Consellería de Política Social é levar a cabo a execución do proxecto piloto Escola do Maior para a atención das persoas maiores de 60 anos que aínda gozan de autonomía, paliando así a situación de illamento social que poidan sufrir.

- **Beneficiarios e orzamento:** O orzamento xestionado foi de **30.000** euros

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Asociación de Familiares de Enfermos de Alzhéimer e outras Demencias de Lugo (AFALU)**

A finalidade deste convenio é o financiamento dun proxecto de prevención da soidade non desexada e socialización das persoas maiores do medio rural despois do COVID.

As actividades que se realizaron son obradoiros enfocados dende a perspectiva psicolóxica, física e social.

- **Beneficiarios e orzamento:** Os beneficiarios foron **150** e o orzamento xestionado foi de **85.000** euros

Colaboración coas universidades galegas

Universidade de Santiago de Compostela

► **Mantense en vixencia o convenio de colaboración entre a Consellería e a Universidade de Santiago de Compostela para a realización dos “practicum” en centros dependentes desta consellería.**

A Consellería e a Universidade de Santiago de Compostela están de acordo en facilitarlle aos alumnos de titulacións vinculadas á actividade desenvolvida nos centros de maiores e de atención a persoas con discapacidade dependentes da Xunta de Galicia, a realización nos centros da Consellería das prácticas tuteladas esixidas polos seus correspondentes plans de estudos (licenciatura en Psicoloxía, grao en Psicoloxía, licenciatura en Pedagogía, licenciatura en Psicopedagogía, diplomatura en Educación Social, grao en Educación Social, grao en Nutrición Humana e Dietética, grao en Traballo Social, máster universitario en Xerontoloxía, máster universitario en Psicoxerontoloxía).

- **Orzamento:** Este convenio non supón ningún custo para a Xunta de Galicia.

► **IV Ciclo Universitario**

O IV Ciclo comezou a funcionar no curso 2016-17 con 32 materias no campus de Santiago e 26 no campus de Lugo.

O nivel que acadan os alumnos que seguen o plan de estudos acredítase coa obtención do Diploma Sénior IV Ciclo.

Este curso dirixíronse dous traballos Excelsor dende as áreas de Ciencias da comunicación e Ciencias da Educación. Comprende tamén o deseño dun curso de Experto Sénior no Camiño de Santiago.

- **Beneficiarios e orzamento:** O orzamento destinado ao mantemento deste convenio foi de **32.000** euros e participaron **407** alumnos.

Universidade de Vigo

► Programa universitario para maiores (PUM)

O Programa universitario da Universidade de Vigo (PUM) impártese simultaneamente no Campus de Ourense, Pontevedra e Vigo.

Conta con dous ciclos: Ciclo intensivo e Ciclo integrado.

O Ciclo intensivo está constituído por materias específicas para as persoas maiores de 55 anos.

No Ciclo integrado, os alumnos que superasen o ciclo intensivo poden continuar os estudos asistindo ás materias de titulacións oficiais de grao para compartir espazos e actividades cos alumnos de grao matriculados nas ditas titulacións.

- **Beneficiarios e orzamento:** O orzamento destinado ao mantemento deste convenio foi de **32.000** euros e participaron **305** alumnos.

Universidade da Coruña

► Universidade Sénior

Estes estudos implantáronse no curso académico 2001-2002. É unha institución pública que ten como finalidade esencial a xeración, xestión e difusión de cultura e coñecemento científico, tecnolóxico e profesional a través do desenvolvemento da investigación e da docencia.

A Universidade Sénior conta cun plan de estudos con catro cursos, completados con obradoiros optativos. O alumnado que completa os catro cursos poderá conseguir o título de graduado Sénior da UDC.

En cada curso os estudantes realizan un total de 9 créditos con sesións expositivas e interactivas.

No curso 2019-20 púxose en marcha a iniciativa innovadora para os estudantes graduados cun programa de formación específica en "Novos retos en sustentabilidade" dun ano de duración e 9 créditos.

- **Beneficiarios e orzamento:** O orzamento destinado a este convenio foi de **32.000** euros e participaron **734** alumnos.

Centro Asociado UNED – A Coruña

► Programa UNED Sénior

Dirixido a persoas maiores de 55 anos é o único contacto coa universidade que teñen os maiores do rural da provincia.

As clases desenvólvense no ámbito rural galego, para dar cobertura a unha necesidade formativa específica á que non dan resposta as universidades presenciais.

A raíz do COVID 19 potenciouse a emisión dixital de contidos para aumentar o número de seguidores da actividade nas redes sociais e a introdución dos alumnos do programa UNED Sénior nas novas tecnoloxías.

Este curso recuperáronse as actividades culturais e as viaxes.

- **Beneficiarios e orzamento:** O orzamento destinado a este convenio foi de **13.860** euros e participaron **334** alumnos.

► Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e as universidades de Santiago de Compostela, A Coruña e Vigo para o financiamento do proxecto de democratización do coñecemento

Este proxecto desenvolveuse durante o ano 2021 con actividades formativas e de extensión cultural de programas universitarios para maiores das tres universidades para persoas de máis de 50 anos das que, por diferentes motivos (xeográficos, económicos...) non poden asistir ao devandito programa de formación nas instalacións universitarias de cada unha das súas sedes oficiais.

Impartíronse varias sesións de docencia, unhas teóricas (conferencias e seminarios) e outras prácticas (visitas guiadas, obradoiros...). En distintos concellos das comarcas de A Coruña, Pontevedra; Ourense e Lugo.

- **Beneficiarios e orzamento:** O orzamento xestionado foi de **20.000** euros e participaron **427** alumnos.

Outros convenios

► **Convenio de colaboración co concello de Boimorto**

No ano 2021 asinouse este convenio entre a Consellería de Política Social e o concello de Boimorto co obxecto de contribuír ao financiamento das actuacións que o concello de Boimorto tiña previsto desenvolver durante este ano, de cara a realización de programas e actividades dirixidos á atención de persoas en situación de dependencia, de prevención de situacións de dependencia e do agravamento desta, así como de promoción da autonomía persoal das persoas maiores residentes neste concello.

As actuacións contidas neste convenio foron o servizo de atención, as dificultades de memoria e a coordinación deste servizo con actuacións integrais no ámbito de saúde e de benestar das persoas maiores.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **19** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **20.000** euros.

► **Convenio de colaboración co concello de Riotorto**

As actividades financiadas con cargo a este convenio asinado pola Consellería de Política Social co concello de Riotorto no ano 2021 foron charlas sobre dependencia, obradoiros sobre a recuperación da memoria, cursos de informática e xerontoximnasia.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **96** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **30.000** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e o concello de Lousame**

A finalidade deste convenio é o financiamento por parte da Consellería de Política Social de actuacións como: coordinación e xestión do programa de acompañamento para persoas maiores; promoción, asesoramento e apoio técnico ao movemento asociativo das persoas maiores; programa Activamente para a dinamización dos maiores e coordinación do centro de día de Lousame.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **380** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **50.000** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e o concello de Castrelo de Miño**

A finalidade deste convenio é a realización dun proxecto dirixido a fomentar o envellecemento activo, a loita contra a soidade non desexada, a interacción, inclusión e participación das persoas maiores, persoas con discapacidade ou persoas vulnerables mediante a realización de actividades socioeducativas e de ocio.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **38** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **41.682,30** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e o concello de Catoira**

A finalidade deste convenio é contribuír ás actuacións que o concello de Catoira desenvolveu durante o ano 2021, coa realización de programas e actividades de promoción da autonomía persoal e prevención de dependencia das persoas maiores do concello, no Centro Municipal do Maior.

Realizáronse actividades de estimulación cognitiva, actividades físicas, obradoiros, lúdicas e de animación social.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **2.523** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **9.062,25** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e o concello de Muíños**

A finalidade deste convenio é contribuír ao financiamento do programa "Comedor sobre rodas". A través deste programa as persoas destinatarias (persoas maiores, persoas en situación de dependencia, e persoas en situación de risco social) reciben diariamente nas súas casas o xantar e a cea, adaptados as necesidades médicas individuais. As actuacións subvencionables son a elaboración dos menús individualizados e o posterior traslado á vivenda de cada persoa destinataria do programa.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **51** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **49.302,15** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e o concello de Mos**

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento do proxecto de estimulación cognitiva preventiva e actividade física para persoas maiores que o concello de Mos desenvolveu no ano 2021.

O proxecto persegue optimizar a independencia funcional e de calidade de vida dos usuarios e dos coidadores informais fomentando as relacións sociais.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **400** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **70.000** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e o concello de Valga**

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento das actuacións que o concello de Valga desenvolveu durante o 2021, coa realización de programas de atención e promoción da autonomía persoal das persoas maiores, persoas con discapacidade e/ou en exclusión social residentes neste concello.

Dentro das funcións propias dos servizos sociais comunitarios, reforzáronse os recursos existentes, ampliando os recursos humanos e organizando novas actividades que favorecen o benestar integral.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **150** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **103.000** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Asociación Cultural O Castro Baión-Vilanova de Arousa**

O obxecto deste convenio é o financiamento dos gastos derivados da execución durante o ano 2021 dun Programa de voluntariado para atención ás persoas maiores.

As actuacións subvencionables son actividades virtuais de estimulación cognitiva, sensorial, psicomotriz e motora, actividades virtuais de animación a tempo libre, xogos interactivos, teatro e contacontos así como conexión interxeracional co resto das persoas da asociación.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **2.287** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **10.000** euros.

4.4.2 Convenios na área de persoas con discapacidade

► Convenio de colaboración con ASPAYM (Asociación de parapléxicos e grandes minusválidos de Galicia)

A finalidade deste convenio é a colaboración no financiamento da Asociación de Parapléxicos e Grandes Minusválidos de Galicia (ASPAYM) co fin de prestar servizos de información, orientación e asesoramento, servizo de transporte adaptado, apoio psicosocial ao novo lesionado medular, titorías ao lesionado medular e cursos de formación en novas tecnoloxías.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **185** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **45.142** euros.

► Convenio de colaboración con ASPACE (Asociación de Paralíticos Cerebrais)

Asináronse 2 convenios:

a) Convenio de colaboración con ASPACE (Asociación de Paralíticos Cerebrais)

O obxecto deste convenio é a colaboración por parte da Consellería de Política Social no financiamento do mantemento da Federación ASPACE Galicia, co fin de prestar servizos de apoio e asesoramento ás organizacións e entidades dedicadas á atención das persoas con parálise cerebral e ás súas familias desde unha perspectiva global, integral e normalizadora, para mellorar a súa autonomía persoal, as súas condicións de vida e favorecer a integración social e laboral deste colectivo na sociedade galega.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **979** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **538.257** euros.

b) Convenio de colaboración con ASPACE Coruña

O obxecto deste convenio é a colaboración para o financiamento dun proxecto de información e asesoramento, tutela, curatela e representación, dirixido a persoas con parálise cerebral e/ou patoloxías afíns, e ás súas familias.

- **Beneficiarios e orzamento:** o orzamento destinado foi de **15.000** euros.

► Convenio de colaboración con AUTISMO GALICIA

O obxecto deste convenio é a colaboración por parte da Consellería de Política Social no financiamento do mantemento da federación e das actuacións que ten previsto desenvolver AUTISMO GALICIA, orientadas á atención das persoas con trastornos do espectro autista e ás súas familias en Galicia, que son: Representación institucional para a súa participación e visualización na sociedade, Desenvolvemento de publicacións divulgativas e formativas, Realización de eventos para a sensibilización, coñecemento e fomento da cohesión social, Programa de inclusión social de persoas con TEA, Programa de apoio ás familias, Programa de ocio e tempo libre.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **1.768** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **675.210** euros.

► **Convenio de colaboración coa Confederación Galega de Persoas con Discapacidade (COGAMI)**

Asináronse 2 convenios:

a) Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Confederación Galega de Persoas con Discapacidade (COGAMI) para o financiamento do programa de atención a persoas con discapacidade

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería para o mantemento de COGAMI e das súas entidades asociadas, así como das actividades que comporta o servizo que COGAMI tiña previsto desenvolver no ano 2016, tales como: servizo de información, asesoramento e orientación, servizo de intervención social das persoas con discapacidade e as súas familias, formación e intermediación laboral das persoas con discapacidade, respiro familiar, actividades de lecer, servizo de información e asesoramento en accesibilidade, voluntariado e actividades físicas e cognitivas.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **3.520** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **1.318.157** euros.

b) Convenio coa Confederación Galega de Persoas con Discapacidade (COGAMI)

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería de Política Social no desenvolvemento dun proxecto de empoderamento da persoa con discapacidade residente nas contornas rurais cunha metodoloxía de intervención dirixida a estas persoas dende a idade temperá, de cara a mellorar ao máximo o seu desenvolvemento persoal e social e previr a situación de dependencia.

- **Beneficiarios e orzamento:** o orzamento destinado foi de **145.000** euros.

► **Convenios con DOWN Galicia**

Asináronse 2 convenios:

a) Convenio de colaboración con DOWN Galicia

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería de Política Social do mantemento de Down Galicia e das actividades que comporta o servizo que Down Galicia desenvolve.

Down Galicia desenvolve o seu labor prestando un servizo de promoción da autonomía persoal organizado nas seguintes áreas: atención temperá, educación, formación e emprego, vida adulta e independente e unha área transversal. Down Galicia, na súa condición de federación, presta servizos de apoio a entidades membros que traballan na atención ás persoas con síndrome de Down e ás súas familias para mellorar a súa autonomía persoal, as súas condicións de vida e favorecer a inclusión social e laboral deste colectivo.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **769** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **690.688** euros.

b) Convenio de colaboración con DOWN Galicia

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería de Política Social das actuacións que Down Galicia desenvolveu neste ano para a realización dun proxecto de avaliación do envellecemento das persoas con síndrome de Down e con discapacidade intelectual.

Este proxecto ten por destinatarios a persoas con síndrome de Down e discapacidade intelectual en etapa adulta, que teñan unha discapacidade recoñecida superior o 33% así coma as súas familias.

- **Beneficiarios e orzamento:** o orzamento destinado foi de **100.000** euros.

► Convenio de colaboración con FADEMGGA

A finalidade deste convenio entre a Consellería de Política Social e a Federación de Asociacións en favor das persoas con discapacidade intelectual (FADEMGGA Plena Inclusión Galicia) e contribuír o mantemento de FADEMGGA Plena Inclusión Galicia, e das súas entidades asociadas, así como a realización de actividades a prol do colectivo das persoas con discapacidade intelectual ou do desenvolvemento.

Estas actividades desenvóléronse en tres áreas: área de atención ás entidades (apoio, fortalecemento e promoción do movemento asociativo), área de atención ás familias e área de atención ás persoas con discapacidade intelectual ou do desenvolvemento.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **2.063** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **2.468.814** euros.

► Convenio de colaboración con SPECIAL OLYMPICS

A finalidade deste convenio é a colaboración por parte desta Consellería no mantemento da entidade e da promoción da integración social e mellora da calidade de vida das persoas con discapacidade intelectual e as súas familias a través da realización das actividades deportivas, voluntariado, familias, formación e ocio que desenvolve SPECIAL OLYMPICS.

Special Olympics desenvolveu actuacións en actividades deportivas, programas de ocio e familias, actividades de formación e culturais e actividades orientadas á familia.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **975** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **199.443** euros.

► Convenio de colaboración coa Fundación Tutelar Galega para Persoas con Discapacidade Intelectual SÁLVORA

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería da Xunta de Galicia das actuacións relacionadas coa tutela das persoas con discapacidade intelectual da Fundación Tutelar para Persoas con Discapacidade Intelectual SÁLVORA durante o ano 2021

Subvenciónanse con este convenio os gastos derivados da realización dunha actividade continuada no tempo desta entidade, a través do exercicio dos cargos tutelares encomendados xudicialmente, e da atención a través do servizo de información e asesoramento.

Realízanse actuacións no ámbito persoal, patrimonial, xurídico e asunción de novas cargas tuteladas así como un servizo de información e asesoramento ás familias, titores, curadores e outras persoas físicas relacionadas coa atención a persoas con discapacidade intelectual.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **59** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **120.000** euros.

► Convenio coa Federación de Asociacións de Xordos do País Galego (FAXPG):

Asináronse 3 convenios

a) Convenio con FAXPG

O obxecto deste convenio é contribuír por parte da Consellería ao financiamento do programa que a FAXPG (Federación de Asociacións de Xordos do País Galego) desenvolveu no ano 2021 entre os que destacan: o servizo de atención a persoas xordas, xordocegas e con discapacidade auditiva, servizo de intérpretes de Lingua de Signos Española, servizo integral para persoas xordas, xordocegas e persoas con discapacidade auditiva. Coa prestación destes servizos preténdese favorecer o desenvolvemento

to persoal e autónomo deste colectivo, a súa integración no ámbito social e familiar e favorecer a distribución equitativa dos recursos sociais destinados ás persoas xordas, xordocegas e con discapacidade auditiva.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **1.583** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **759.826** euros.

b) Convenio con FAXPG

O obxecto deste convenio é contribuír o financiamento por parte da Consellería de Política Social do programa de prevención da dependencia en colectivos vulnerables da comunidade xorda.

As persoas destinatarias do programa son persoas xordas vulnerables, en situación de illamento social e comunicativo que presentan dependencia e/ou risco de exclusión; en concreto persoas xordocegas, persoas cegas en risco de exclusión e persoas xordas maiores

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **110** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **49.569,95** euros.

c) Convenio con FAXPG

No ano 2021 asinouse un novo Convenio de colaboración con FAXPG para o incremento dos servizos de accesibilidade universal a través da comunicación social e da sociedade de información.

As actuacións subvencionables foron o fomento da accesibilidade a contidos de interese público e a comunicación institucional da FAXPG accesible.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **5.904** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **39.000** euros.

► Convenio coa Federación de Asociacións de Familiares e Enfermos Mentais de Galicia:

Asináronse 2 convenios

a) Convenio de colaboración con FEAFES

O obxecto deste convenio é a colaboración da Consellería con FEAFES (Federación de Asociacións de Familiares e Enfermos Mentais de Galicia) para o seu mantemento e para o desenvolvemento das actuacións de carácter social dirixidas a este colectivo como son: Información, orientación e apoios, prevención da enfermidade mental e deterioración cognitiva en persoas adultas con discapacidade, atención sociosanitaria residencial no domicilio, asesoramento e apoio xurídico especializado, mantemento e coordinación do movemento asociativo e formación para profesionais adheridos ao obxecto do convenio e a coidadores non profesionais, voluntarios e familiares.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **1.438** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **635.736** euros.

b) Convenio de colaboración con FEAFES

No ano 2021 asinouse un novo convenio con esta Federación para o financiamento dun programa de apoio socioeducativo comunitario e prevención da situación de dependencia no medio rural a persoas con enfermidade mental residentes en Galicia.

A finalidade é xerar unha rede de proximidade para persoas con enfermidade mental, as súas familias e achedados no ámbito rural atendendo as súas necesidades na súa contorna máis próxima para fortalecer as súas capacidades e a prevención do illamento social e persoal.

Este programa ten un carácter especializado por estar dirixido a poboación residente en zonas rurais con difi-

cultade de acceso aos recursos especializados.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **257** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **100.000** euros.

► **Convenio de colaboración con FEGEREC**

Este convenio asinado entre a Consellería e a Federación Galega de Enfermidades Raras e Crónicas (FEGEREC), ten por obxecto o desenvolvemento de actividades destinadas a mellorar a integración sociolaboral, a autonomía persoal e a calidade de vida das persoas afectadas por enfermidades raras e crónicas e as súas familias, no ámbito de actuación de FEGEREC, de acordo co seu proxecto de "Atención integral sociosanitaria". Este proxecto pretende ofrecer unha rehabilitación integral ao colectivo de persoas que representa, informarlles dos servizos da federación fomentando o servizo de axuda para resolver dificultades de carácter sociosanitario e promover e potenciar as axudas e apoios para promoción da autonomía persoal destes colectivos de enfermos crónicos.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **585** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **23.310** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Federación Galega de Dano Cerebral (FEGADACE)**

Asinouse este convenio para levar a cabo un programa de atención a persoas con dano cerebral e as súas familias e contribuír ao mantemento de FEGADACE e das súas entidades federadas e dos seguintes programas:

- Promoción da autonomía persoal e de recuperación funcional das persoas afectadas de dano cerebral adquirido en situación de dependencia e as súas familias a través de atención ambulatoria nas 7 grandes cidades e que implica o desenvolvemento de actividades nas áreas terapéutica,

ocupacional e social.

- Programa de información e asesoramento a familias no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia
- Fortalecemento do movemento asociativo mediante o traballo coordinado e homoxéneo coas asociacións federadas e o mantemento estrutural da federación.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **7.829** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **389.698** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e CERMI Galicia**

O obxecto deste convenio é a colaboración no financiamento de CERMI Galicia, co fin de prestar servizos ás organizacións e entidades dedicadas á atención das persoas con discapacidade.

A actividade de CERMI Galicia no ano 2021 veu determinada pola continuidade na loita contra a pandemia da COVID-19, ademais de continuar na defensa dos dereitos das persoas con discapacidade e a colaboración coa administración e co CERMI estatal.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **74.000** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **50.000** euros.

► **Convenio de colaboración con AGAT**

Co obxecto de contribuír ao financiamento dun servizo social comunitario específico de atención temperá a nenos/as con discapacidade e as súas familias, asinouse un convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Asociación Galega de Atención Temperá (AGAT). As persoas beneficiarias deste convenio foron nenos e nenas, de 0 a 6 anos e as súas familias, das co-

marcas do Deza, do Salnés e de Bergantiños, con déficits que xeran alteracións de discapacidade ou con risco de padecelos.

O programa inclúe apoio técnico e psicosocial ás familias das e dos menores usuarios con promoción temperá da autonomía persoal, creación de espazos de intercambio de información e autoaxuda, orientación, asesoramento e apoio evolutivo, psicolóxico ou psicopedagóxico, programación e realización de actividades compensadoras do contorno familiar e apoio e asistencia técnica aos centros educativos e sociais da comunidade.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **345** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **346.500** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Compañía de las Hijas de la Caridad de San Vicente de Paúl, del centro asistencial San Pablo y San Lázaro.**

O obxecto do presente convenio é o financiamento dos gastos derivados da execución de programas de promoción da autonomía persoal e de prevención da dependencia destinados a persoas con discapacidade intelectual, para desenvolver e recuperar as capacidades e potencialidades de cada persoa, mellorando a súa calidade de vida e a súa integridade social e laboral.

As actividades realizáronse dentro do centro e no contorno rural do edificio, dirixidos por profesionais especializados. O programa inclúe actividades formativas e de estimulación lúdico deportivas.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **50** os beneficiarios e o orzamento destinado foi de **153.118** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Orden Hospitalaria de San Juan de Dios (Hogar y Clínica San Rafael)**

O obxecto deste convenio é o financiamento dos gastos derivados da execución de programas e actividades de promoción da autonomía persoal e de prevención e atención á dependencia destinados ás persoas con discapacidade, para que desenvolvan as súas capacidades e poidan levar unha vida o máis autónoma posible e integrada na sociedade.

O proxecto que se desenvolveu é o Plan Resistiremos 2021, co que se trata de minimizar os efectos da actual situación sanitaria nos usuarios con actividades de formación en prevención da COVID-19, atención sociosanitaria, programa de respiro, talleres de novas tecnoloxías e música.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **160** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **233.012** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Fundación de Adultos Discapacitados da Coruña (ADCOR)**

O obxecto deste convenio é o financiamento dos gastos derivados da execución de programas de promoción da autonomía persoal e de prevención e atención á dependencia destinados ás persoas adultas con discapacidade intelectual.

As actuacións subvencionables foron: reunións en liña con familias e profesionais, contratación de profesionais para realizar apoio nos centros, actividades realizadas a través de programas especializados, sesións formativas en liña para os usuarios, habilitación de novos transportes para reducir riscos entre os centros e os domicilios dos usuarios de atención diúrna.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **131** os beneficiarios

e o orzamento xestionado foi de **81.132** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a asociación "Por Eles TEA Ourense-PETEA"**

O obxecto do presente convenio é o financiamento dun proxecto de servizo terapéutico específico, a través dunha intervención directa individualizada para dar resposta ás necesidades específicas das persoas con trastorno do espectro autista cun programa de intervención directa individualizada (infantil-xuvenil).

As actuacións son de atención temperá, intervención psicolóxica e/ou psicoeducativa, terapia ocupacional, logopedia, grupo de habilidades e de xogo, actividades de ocio e tempo libre, servizo de apoio de ensinanza e aprendizaxe e intervención interdisciplinar con traballador social.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **29** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **15.000** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Fundación para a Protección de Discapacitados Psíquicos de Vilalba-Terra Chá**

O obxecto deste convenio é o financiamento dun proxecto de promoción da autonomía persoal e atención á dependencia destinados ás persoas adultas con discapacidade intelectual.

O proxecto inclúe un obradoiro de xardinería e horticultura terapéutica e un programa de saúde e exercicio físico adaptado.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **38** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **29.928** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Fundación para a protección de Discapacitados Psíquicos da Comarca da Barcala (Fundación Negreira)**

O obxecto deste convenio é o financiamento dos gastos derivados da execución de programas de promoción da autonomía persoal e de prevención da dependencia destinados a persoas con discapacidade.

Desenvolvéronse programas formativos e de estimulación a través do ocio para a consecución dunha maior autonomía persoal e social, que posibilite unha maior integración no contorno.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **17** os beneficiarios e o orzamento executado foi de **20.870** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Casa Nuestra Señora de Fátima y Cristo Rey Esclavas de la Virgen Dolorosa**

O obxecto deste convenio é o financiamento dos gastos derivados da execución de programas de promoción da autonomía persoal e de prevención e atención á dependencia destinados a mulleres con discapacidade intelectual gravemente afectadas, orientadas á rehabilitación das capacidades físicas, psíquicas e á promoción da autonomía persoal.

As finalidades son dar atención psicoterapéutica e atención sociosanitaria adaptadas ás necesidades da situación sanitaria actual.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **80** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **194.734** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Asociación para a Inclusión de Persoas con Diversidade Funcional.**

O obxecto deste convenio é o financiamento dos gastos derivados da execución de programas de promoción da autonomía persoal e de prevención e atención á dependencia destinados a persoas con discapacidade polo Centro Ocupacional Artefíos.

O obxectivo xeral é implementar programas que permitan

a inclusión social e laboral das persoas con diversidade funcional a través da realización de talleres formativos, xa que debido á situación sanitaria orixinada polo COVID-19, produciuse unha alteración na convivencia entre os propios usuarios e tamén na relación coas súas familias.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **30** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **14.338** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Fundación de Dano Cerebral (FUDACE)**

O obxecto deste convenio é o financiamento dun programa de rehabilitación integral as persoas con discapacidade de que atende a Fundación, xa que debido á situación sanitaria orixinada polo COVID-19, produciuse unha alteración na convivencia entre os propios usuarios e tamén na relación coas familias. O programa de rehabilitación inclúe os proxectos de psicoterapia e de terapia ocupacional.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **13** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **43.934** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Asociación de Discapacitados Intelectuales Virgen de la O.**

O obxecto deste convenio é o financiamento dos gastos derivados da execución de programas de promoción da autonomía persoal e de prevención e atención á dependencia destinados ás persoas con discapacidade da Asociación.

Co fin de mellorar o desenvolvemento persoal, social e prelaboral, realizáronse actividades en distintas áreas: talleres ocupacionais, área de psicomotricidade, estimulación cognitiva e reforzo da aprendizaxe e actividades na área de autonomía persoal e social.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **40** os beneficiarios

e o orzamento xestionado foi de **33.076** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Casa Santa María de la Esperanza Esclavas de la Virgen Dolorosa.**

O obxecto deste convenio é o financiamento dos gastos derivados da execución de programas de promoción da autonomía persoal e de prevención e atención á dependencia destinados a mulleres con discapacidade intelectual, orientadas á rehabilitación das capacidades físicas, psíquicas e á promoción da autonomía persoal.

As finalidades son dar atención psicoterapéutica e atención sociosanitaria adaptadas ás necesidades da situación sanitaria actual.

- **Beneficiarios e orzamento:** foron **79** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **145.232** euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Fundación Española de Ayuda a la Investigación en Parkinson**

O obxecto deste convenio é o financiamento do proxecto Mitocondrias.

Consiste na avaliación en modelos animais da efectividade dos implantes mitocondriais para previr e atrasar a progresión das enfermidades neurodexenerativas co fin de mellorar a calidade de vida das persoas con enfermidade de Parkinson e outras enfermidades neurodexenerativas.

- ▶ **Beneficiarios e orzamento:** foron **3** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **60.000** euros.

▶ **Convenio de colaboración coa Corporación Radio e Televisión de Galicia (CRTVG)**

O obxecto deste convenio entre a Consellería de Política Social e a CRTVG é contribuír o financiamento das actuacións que a Corporación Radio e Televisión de Galicia desenvolveu durante o 2021 para incrementar os servizos de accesibilidade universal a través da comunicación social e da sociedade de información.

As actuacións da CRTVG comprenderán as do servizo de interpretación en lingua de signos na emisión dos informativos do Telexornal Mediodía e Serán sendo así os principais informativos do día totalmente accesibles para as persoas xordas.

- ▶ **Beneficiarios e orzamento:** foron **5.904** os beneficiarios e o orzamento xestionado foi de **50.000** euros.

4.5 FUNDACIÓN PÚBLICA GALEGA PARA A TUTELA DE PERSOAS ADULTAS (FUNGA)

A Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas (FUNGA) é unha entidade tutelar, constituída pola Xunta de Galicia no ano 1996, de interese galego, sen ánimo de lucro, con personalidade xurídica propia e que ten afectado de modo duradeiro o seu patrimonio á realización dos fins de interese xeral que se expoñen polo miúdo no artigo 6 dos seus estatutos. Figura inscrita no Rexistro de fundacións de interese galego co número 1996/14.

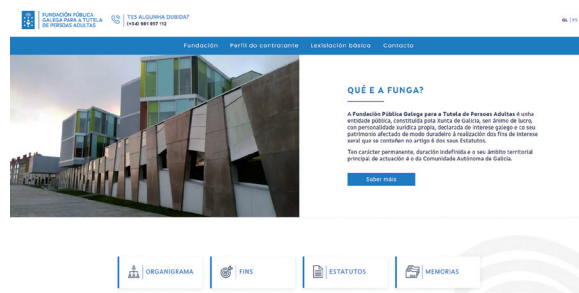
O seu obxectivo principal é a protección xurídica e social das persoas maiores de idade e en situación de desamparo que teñan a súa capacidade de obrar modificada xudicialmente ou que se atopen incursas no proceso xudicial de modificación desta capacidade de obrar, a través do exercicio da tutela, curadoría, defensa xudicial ou da administración de bens, e a prestación dun servizo de asesoramento nestas materias.

As persoas beneficiarias dos servizos da FUNGA deberán reunir as seguintes condicións:

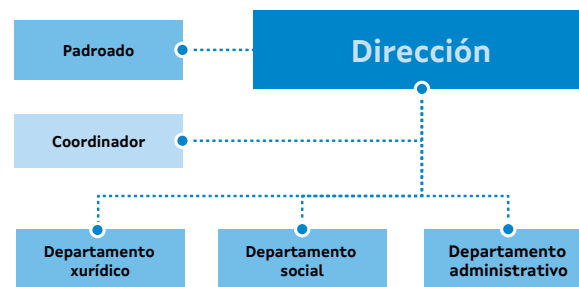
- a) Ser maior de idade.
- b) Residir na Comunidade Autónoma de Galicia
- c) Ter a capacidade de obrar modificada xudicialmente ou estar incurso nun procedemento xudicial de modificación da capacidade de obrar.
- d) Estar en situación de desamparo; isto é, carecer de persoa no seu contorno familiar e social ou institución para o exercicio dos apoios determinados xudicialmente ou, de existir, que a autoridade xudicial considere que non son idóneas para o desempeño destas funcións.

Ademais, poderán ser beneficiarias todas aquelas persoas que precisen recursos de información, orientación, apoio, intervención e asesoramento individual ou comunitario nas materias propias do ámbito da fundación.

<https://www.funga.org/>

Os recursos persoais da FUNGA concréntanse en 25 persoas e a súa estrutura organizativa responde ao seguinte organigrama:

Actividade da FUNGA no exercicio 2021

Dentro das actividades executadas no 2021 podemos destacar as seguintes:

► Protección xurídica, patrimonial e social das persoas beneficiarias

O número de beneficiarios/as da Fundación continúa incrementándose anualmente, debido fundamentalmente ao desarraigamento familiar, ao envellecemento da poboación e ao aumento de persoas, cada día máis novas, diagnosticadas de padecementos mentais. No ano 2021 este incremento concretouse en 705 novas persoas. No seguinte cadro ilústrase a evolución anual do número de beneficiarios/as da FUNGA nos últimos anos, diferenciándose polo tipo de apoio que se presta e tomando como data de referencia a de fin de cada exercicio, é dicir, o 31 de decembro de cada ano.

4.5 FUNDACIÓN PÚBLICA GALEGA PARA A TUTELA DE PERSOAS ADULTAS (FUNGA)

► Evolución das funcións protectoras

Funcións tutelares	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tutelas	1.198	1.358	1.516	1.678	1.790	1.776	1.844	1.946	1.927	2.006
Curadorías	177	204	232	259	294	332	369	416	443	504
D.Xudiciais	485	588	588	631	715	696	891	891	406	411
Gardas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Adm. de bens	11	17	28	37	39	39	40	37	51	45
Pretutelas	144	155	157	164	172	170	181	84	46	51
Falecidos	110	112	138	151	151	211	158	188	211	246
Baixas	87	116	116	113	88	127	136	288	560	314
Total	2.212	2.550	2.775	3.033	3.249	3.351	3.619	3.850	3.644	3.578

Conclusións

Un ano máis, o número de persoas beneficiarias do labor da FUNGA foi destacado, e non unicamente no referido aos cargos tutelares e de apoio exercidos por esta fundación ao longo do ano 2021, senón tamén ao importante número de persoas e entidades que, sen ser destinatarias directas do exercicio dos citados cargos, tamén foron neste período beneficiarias das actuacións levadas a cabo pola FUNGA.

Así, debemos destacar o labor realizado en materia de información e asesoramento tanto a persoas como a entidades, de xeito presencial, telefónico e telemático.

A FUNGA sitúase, deste xeito, como referente no eido da protección das persoas maiores de idade coa capacidade de obrar modificada, tanto mediante o exercicio directo dos cargos tutelares como a través dos servizos de formación, información e asesoramento que presta a todas aquelas persoas vencelladas a esta realidade, entre os que se atopan diversos profesionais e persoas físicas e xurídicas que exercen estes apoios de forma independente.

4.6 INFORMACIÓN AO CIDADÁN

4.6.1 Teléfono Social

(servizo incluído na central do 012 que presta información e atención ao cidadán)

Facilita información e orientación dos recursos existentes para cubrir inicialmente as distintas necesidades dos colectivos de persoas con dependencia, persoas maiores, menores e persoas con discapacidade, no ámbito territorial da Comunidade Autónoma de Galicia dirixindo as súas demandas, se procede, ao departamento e/ou Administración correspondente. Tamén informa dos programas desenvolvidos pola Xunta de Galicia dirixidos a estes colectivos.

En xeral, atende as persoas con graves carencias económicas, afectivas, en situación de exclusión social, situación de maltrato de maiores ou de persoas con discapacidade e ocúpase da prevención, detección e intervención en situación de maltrato ou abandono de calquera dos afectados, en función do protocolo establecido para estes efectos.

Trátase dun servizo de atención personalizada, cun horario ininterrompido de 24 horas de luns a domingo, permanente e gratuíto. As chamadas son atendidas por persoal con titulación no ámbito social e debidamente formado.

Prestacións básicas do Teléfono Social

- Atención personalizada
- Información e orientación sobre recursos sociais
- Intervención en casos de risco, maltrato ou abandono, mediante a remisión de petición de informe social aos servizos sociais do concello correspondente.
- Derivación e canalización, se é o caso.

Orzamento

É un recurso dependente da Consellería de Política Social e integrado no contrato do servizo de atención e información ao cidadán na Xunta de Galicia a través do teléfono 012 e outros medios xestionado pola empresa CallCenter por un importe de **40.837** euros na área do Teléfono Social (maiores e discapacidade).

Estatísticas das consultas

En 2021 o teléfono social recibiu un total de **2.693** chamadas coa seguinte distribución por áreas:

	Total de chamadas recibidas no Teléfono Social	% Total
Relacionadas	1.935	71,85 %
Non Relacionadas	758	28,15 %
Total	2.693	100%

	Total de chamadas recibidas no Teléfono Social	Dependencia
Chamadas relacionadas por área		
Maior	367	18,97 %
Discapacidade	252	13,02 %
Dependencia	1.316	68,01 %
Total	1.935	100%

4.6.2 Servizo do Centro de coordinación, control loxístico e de teleoperación que dá soporte á xestión da operativa do Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal (065)

Xestiona as demandas de desprazamento efectuadas polas persoas usuarias do Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal para Persoas con Discapacidade e/ou Dependentes, así como o tratamento axeitado da demanda, comunicación e atención coas persoas usuarias e coas empresas xestoras do servizo de transporte nas diferentes áreas operativas.

No ano 2021 recibíronse a través desta liña un total de 18.624 chamadas, realizáronse aproximadamente 11.887 chamadas saíntes para confirmación de servizos, recibíronse uns 7.864 correos electrónicos e enviáronse uns 6.784 correos electrónicos para dar cumprimento ás obrigas derivadas deste servizo.

A tipoloxía das chamadas recibidas foi a seguinte:

Tipoloxía da chamada	nº	%
Solicitude de servizo puntual	3.764	20,19 %
Solicitude de servizo periódico	388	2,08 %
Modificación de servizo	639	3,43 %
Cancelación de servizo	2.958	15,87 %
Suspensión de servizo	94	0,50 %
Solicitude de servizo fóra de prazo	273	1,46 %
Renovar solicitude	311	1,67 %
Consulta de horarios	2.383	12,79 %
Información xeral	929	4,98 %
Empresa de transporte concesionaria/ condutor/monitor acompañante	948	5,09 %
Condutor/monitor acompañante	484	2,60 %
Outras consultas	1.457	7,82 %
Cortadas/Mudas	3.160	16,95 %
Erróneas	694	3,72 %
Servizo erróneo	86	0,46 %
Transferencia por servizo erróneo	37	0,20 %
Non xestionadas incidencia informática plataformas	4	0,02 %
Incidencia Aplicación	15	0,08 %
Escalada	7	0,04 %
Non escalada	8	0,04 %
Total	18.639	100 %

05

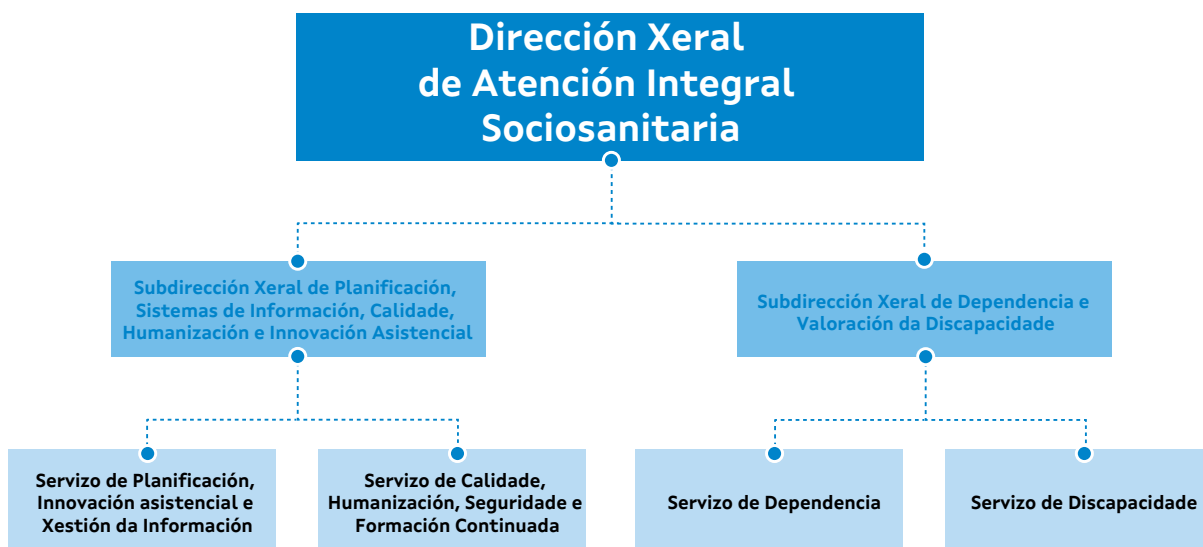
Atención Integral Sociosanitaria

A través do Decreto 216/2020, do 3 de decembro, establecece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social (DOG nº 253, do 17.12.2020).

En virtude deste decreto, efectúase unha modificación relevante da estrutura existente consistente na creación da Dirección Xeral de Atención Integral Sociosanitaria, creación que vén motivada pola nova realidade que se puxo de manifesto tras a situación epidemiolóxica e que obrigou a intensificar a coordinación cos servizos sanitarios para

unha atención integral nos centros desta consellería. Tamén se fixo preciso unha mellora dos procesos e procedementos, así como da humanización dos centros sociosanitarios, reforzando a da formación continua do persoal e impulsando a mellora tecnolóxica e innovación que permita mellorar os servizos prestados. Esta dirección xeral tamén asume as competencias relativas á valoración do grao de dependencia e discapacidade, cun reforzo na súa estrutura para mellorar e axilizar a súa tramitación.

Con esta finalidade, a nova dirección xeral articúlase para o desenvolvemento das súas funcións en dous órganos:

5.1 PLANIFICACIÓN, SISTEMAS DE INFORMACIÓN, CALIDADE, HUMANIZACIÓN E INNOVACIÓN ASISTENCIAL.

5.1.1 Descrición da área de actuación

Entre as funcións que lle corresponden a esta área de actuación destacan a planificación das estruturas, recursos e tecnoloxías desde o punto de vista asistencial, a supervisión dos plans directores e funcionais dos centros sociosanitarios, o seguimento da implantación de novos recursos, técnicas e procedementos, xestionar as estratexias de innovación destinadas a mellorar a prestación asistencial e impulsar a cooperación e coordinación efectiva cos órganos ou unidades da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia competentes en materia de sanidade de cara a fomentar o desenvolvemento e a integración das prestacións sociosanitarias e o desenvolvemento e a coordinación de sistemas de avaliación de tecnoloxías e programas de servizos sociais.

5.1.2 Proxectos e actuacións.

5.1.2.1 Living Lab Sociosanitario da Estrada; novo modelo de residencia sociosanitaria dixital e intelixente

O fenómeno do envellecemento está tendo serias implicacións na economía, sociedade, cultura, familia, valores, saúde e benestar da poboación. Isto vai a requirir realizar importantes investimentos gobernamentais nos sistemas de saúde e benestar social, polo que é necesario facer fronte a este reto coa máxima eficiencia. Para isto, é necesario levar a cabo accións e intervencións que nos permitan poñer en marcha novos modelos de atención social e sanitaria para facer fronte, dun xeito eficaz e sustentable, a esta revolución silenciosa que supón o envellecemento.

A sociedade vive nun mundo dixital hiperconectado, e o seu potencial, accesibilidade e desenvolvemento está xogando un papel moi importante na prestación de servizos no ámbito sociosanitario. O uso da tecnoloxía non é unha opción, é unha necesaria e obrigada oportunidade de levar a cabo unha transformación dixital neste campo.

A tecnoloxía ofrécenos a posibilidade de encontrar solucións a problemas e necesidades coñecidas dunha forma máis sinxela e cun custo asumible, sobre todo nunha comunidade como a nosa onde o envellecemento, a ruralidade e a dispersión supoñen un hándicap para o desenvolvemento duns servizos equitativos e accesibles a todos aqueles que os precisan.

A aposta polas potencialidades da tecnoloxía ten que dar resposta ás seguintes liñas estratéxicas establecidas pola Consellería de Política Social :

- Mellorar a seguridade dos usuarios das residencias mediante o uso de dispositivos e sensores que permitan avaliar e alertar dos posibles riscos tanto ambientais como sanitarios aos que poden verse expostos os residentes.
- Potenciar a confortabilidade e accesibilidade dos centros, favorecendo a rehabilitación e mantemento da capacidade funcional e cognitiva dos usuarios e o seu envellecemento activo e saudable.
- Optimizar o tempo de traballo dos profesionais mellorando a súa satisfacción e a calidade asistencial prestada.

Ante esta revolución da nova era dixital e o feito de que Galicia quere avanzar na innovación e integración tecnolóxica dos sistemas de información e comunicación, e tamén na prestación de coidados sociosanitarios propoñemos unha residencia sociosanitaria do futuro segura, comprometida coa transición ecolóxica, sustentable, eficiente e aberta ao uso racional e avaliador de novas tecnoloxías. O enfoque proposto céntrase no ámbito asistencial, tendo como obxectivos prover unha asistencia

sociosanitaria centrada nas persoas, segura, áxil e intelixente que ademais facilite o traballo dos profesionais.

No marco sociodemográfico actual parece necesario desenvolver unha proposta dun novo modelo de coidados sociosanitarios que aproveite todas as potencialidades tecnolóxicas da Teleasistencia avanzada e sitúe a nosa comunidade na vangarda tecnolóxica das prestacións de coidados.

Neste senso, cobra vital importancia definir un novo modelo de coidados sociosanitarios no ámbito residencial ante as seguintes necesidades:

- Mellorar a atención aos usuarios institucionalizados en centros residenciais aumentando a seguridade, confianza e confortabilidade de usuarios, familiares e profesionais.
- Poñer en marcha programas de integración tecnolóxica sociosanitaria que favorezan a comunicación e coordinación entre profesionais do ámbito sociosanitario e sanitario.
- Desenvolver novas ferramentas de integración tecnolóxica que melloren a calidade asistencial dos usuarios sociosanitarios e favorezan a optimización do tempo de traballo dos profesionais.
- Adaptar os recursos estruturais e arquitectónicos ás necesidades dos usuarios sociosanitarios xerando un modelo de arquitectura intelixente.
- Promover un novo modelo residencial que permita o desenvolvemento dunha verdadeira cultura de humanización sociosanitaria.
- Optimizar o uso eficiente dos recursos asistenciais sociosanitarios.

Por outra banda o feito de que non se estea a utilizar toda a potencialidade que ofrece a tecnoloxía e dixitalización nos coidados sociosanitarios na nosa Comunidade xustifican a posta en marcha deste novo modelo de coidados cos seguintes obxectivos:

▸ Obxectivo xeral

Cambiar o modelo convencional de prestación de coidados ás persoas nun centro residencial cara un novo modelo proactivo e predictivo de coidados sociosanitarios baseado nas potencialidades da tecnoloxía e da dixitalización que permitan a óptima preservación da súa autonomía funcional e cognitiva dentro dun envellecemento activo e saudable.

▸ Obxectivos específicos

- Poñer en marcha programas de integración tecnolóxica activa entre profesionais do ámbito sociosanitario.
- Potenciar o manexo da dixitalización dos coidados sociosanitarios adecuados ao grao de fragilidade e complexidade das persoas.
- Implantar ferramentas de integración tecnolóxica no ámbito sociosanitario.
- Poñer en marcha protocolos de integración tecnolóxica de monitorización de parámetros sanitarios que melloren a seguridade, homoxeneidade e rastrexabilidade da información.
- Obter e analizar datos mediante o uso de machine learning e ferramentas de intelixencia artificial que permitan un manexo intelixente dos datos asistenciais e así poder definir novos modelos predictivos de coidados sociosanitarios.

As residencias sociosanitarias a pesar de ter persoal específico para levar a cabo a atención e os coidados sociosanitarios necesarios aos seus usuarios precisan ademais de moitos dos avances tecnolóxicos da actual era dixital. Se temos en conta tamén o marco sociodemográfico que presenta a nosa Comunidade é necesario formular un novo modelo de teleasistencia avanzada no ámbito residencial en Galicia que garanta e mellore a calidade na atención sociosanitaria buscando a sustentabilidade deste servizo.

Cando nos referimos a esa transformación dixital non estamos a falar só de tecnoloxías e procesos senón, principalmente, dun cambio cultural, que xa chegou a moitos aspectos da nosa vida e, que tamén ten que introducirse en todo o campo da atención sociosanitaria.

O desenvolvemento das novas tecnoloxías deben estar ao servizo dos profesionais e das persoas usuarias tendo como un dos principais obxectivos a xestión eficiente da cronicidade, a atención ás persoas en situación de dependencia e a integración dos servizos sociais e de saúde.

O novo modelo de coidados sociosanitarios debe ser innovador na busca de implementacións reais de integración dos servizos sociosanitarios que permitan o coidado das persoas.

Neste senso propónse definir o novo modelo de Coidados sociosanitarios residenciais baseado nunha teleasistencia avanzada residencial. A definición das súas características serían as seguintes:

- **personalizada:** debe permitir adaptar o seu funcionamento ás características e aos desexos da persoa que se vai coidar. Adaptar a tecnoloxía ás necesidades de cada persoa debe ser un dos principais retos do novo modelo de teleasistencia residencial.
- **participativa:** permite mellorar a calidade de vida das persoas residentes, pero tamén debe facelo para os profesionais, coidadores e familiares. A colaboración e integración de todos os axentes implicados debería ter un impacto importante nos aspectos sociais e sanitarios e tamén na xestión eficiente dos recursos, o que redundaría na sustentabilidade do servizo.

- **proactiva:** debe ser capaz de identificar e alertar ante situacións de risco antes de que estas se manifesten en forma de accidentes ou empeoramento de patoloxías previas.
- **predictiva:** temos que levar a cabo a integración de toda a información xerada pola tecnoloxía na prestación do servizo de teleasistencia avanzada. Isto vai permitir facer a análise continua de todos os datos (Machine Learning) e obter novo coñecemento a través da investigación e o uso da intelixencia artificial con datos obtidos do seguimento e monitorización de parámetros sanitarios e hábitos da vida real dos usuarios.
- **poboacional:** para toda a poboación do ámbito residencial tendo en conta as nosas características de dispersión xeográfica e ruralidade. Se o noso modelo é eficiente poderíamos prestar algún tipo de teleasistencia avanzada residencial a todas as persoas que precisasen deste servizo.

Figura 1. Modelo de teleasistencia avanzada residencial 5P

O novo modelo de coidados sociosanitarios debería servir de soporte para a creación e desenvolvemento dun LIVING LAB EN VIDA REAL en innovación sociosanitaria na nosa comunidade, baseado en solucións ciberfísicas que permitan a mellora da prestación de coidados dun xeito integral dentro do ámbito residencial. Para iso, sería necesario integrar, desenvolver e validar solucións innovadoras que poñan a persoa no centro da ecuación, e que dean resposta ás necesidades de prover de solucións sociosanitarias universais.

A nosa proposta pasa por definir o uso da Teleasistencia avanzada galega no ámbito residencial cun novo modelo de Residencia dixital e intelixente galega

A aposta polas potencialidades da tecnoloxía como base para definir o novo modelo de coidados sociosanitarios ten que dar resposta ás liñas estratéxicas establecidas e cumprir os seguintes obxectivos para a dixitalización de coidados sociosanitarios do novo modelo residencial:

- ▶ Implantar solucións tecnolóxicas baseadas en sensores e dispositivos que incrementen a seguridade e a resposta rápida ante a emerxencia no eido residencial (control de errantes, sensores de fume e/ou gas, xeolocalización...).
- ▶ Implantar solucións tecnolóxicas que permitan a monitorización de parámetros sanitarios en mobilidade garantindo a homoxeneidade, seguridade e rastrexabilidade da información que optimicen e favorezan o traballo dos profesionais (peso, tensión arterial, glucemia, temperatura, rango de coagulación...).
- ▶ Implantar solucións tecnolóxicas baseadas en sensores e dispositivos que permitan a monitorización dunha forma proactiva dos hábitos de vida colectiva dos usuarios residenciais (sensores de presenza, sensores de apertura).
- ▶ Implantar solucións tecnolóxicas baseadas en sensores e dispositivos que garanten a comodidade dos usuarios nas residencias (temperatura, humidade..).

- ▶ Implantar solucións tecnolóxicas baseadas en sensores e dispositivos que se adapten aos usuarios institucionalizados con discapacidade cognitiva, intelectual ou sensorial.
- ▶ Proporcionar ás residencias de ferramentas tecnolóxicas que permitan a comunicación entre usuarios e familiares.
- ▶ Desenvolvemento e implantación de aplicacións tecnolóxicas dentro dun programa de fogar residencial intelixente que facilite a promoción da autonomía persoal e un envellecemento activo e saudable (xogos individuais e colectivos, actividade física individual e colectiva, actividades socioculturais..)

Para definir o novo modelo de residencia dixital e intelixente na nosa comunidade é necesario facer unha proba de uso na vida real que permita avaliar e seleccionar os dispositivos e sensores que darían resposta ás necesidades recollidas nas liñas estratéxicas e obxectivos propostos, ademais dos rexistros de indicadores previamente establecidos, e dos custos e posibilidades de financiamento que suporía a extensión do modelo ao resto de centros residenciais da nosa comunidade.

Neste marco, lévase a cabo un proxecto de definición das innovacións tecnolóxicas necesarias, mediante a creación dun Living lab en vida real no ámbito sociosanitario, que axude á definición e creación do novo modelo de Residencia sociosanitaria dixital e intelixente.

Este Living lab sociosanitario busca unha solución completa de coidado integral para que as persoas maiores vivan mellor nas residencias, usando ferramentas que aborden de maneira global as necesidades dunha persoa maior, grazas ás posibilidades que ofrece IoT para promover un envellecemento activo e saudable.

Neste proxecto abórdase o desenvolvemento dun cuarto pilar do Estado do benestar coa posta en marcha dunha nova economía dos coidados e un modelo reforzado de servizos sociais nos diferentes niveis de administración,

que modernice os mecanismos de atención ás persoas en situación de dependencia, en particular as persoas maiores, desenvolvendo novos modelos habitacionais que melloren a calidade de vida.

Todo iso, a través de creación de novos equipamentos que permiten a mellora dos servizos de coidados mediante a innovación (tecnolóxica, organizativa e social) creando un Ecosistema dixital dos coidados para que o modelo do benestar sexa sustentable.

En consecuencia, a proposta está enfocada na dixitalización, monitorización, prevención e detección temperá de riscos para o coidado das persoas e facilitar o traballo dos profesionais. Para iso, propónse a construción dun sistema modular de servizos equitativos e accesibles, baseados no uso das novas tecnoloxías.

Os distintos módulos ou subproxectos que se van a desenvolver e avaliar dan resposta a algunhas das liñas estratéxicas establecidas pola Consellería de Política Social da Xunta de Galicia, como son a mellora da seguridade e confortabilidade das persoas usuarias, o envellecemento activo e saudable e a mellora da satisfacción dos profesionais ao permitirlles a optimización do tempo de traballo dedicado aos coidados.

Os subproxectos englobanse dentro de tres grandes bloques: **Coidados sociosanitarios, Entretemento e acompañamento e Seguridade e benestar**. En cada un destes bloques vanse testar e definir as características necesarias das solucións tecnolóxicas do novo modelo de residencia dixital e intelixente da nosa comunidade.

5.1.2.2 Unidades de cuidados intermedios

É unha realidade o impacto que supuxo a COVID-19 no ámbito sociosanitario. A pandemia puxo en xaque toda a organización ata o momento neste eido, e fixo saltar todas as alarmas na sociedade actual ante a evidente e urxente necesidade dunha reorganización e transformación de todos os recursos asistenciais, de cara a axustalos ás necesidades, capacidades e expectativas das persoas que nalgún momento da súa vida precisen desta prestación de servizos.

É por todos ben coñecido que nos países desenvolvidos estase a experimentar un proceso de envellecemento demográfico moi importante e que as pirámides de poboación están sufrindo un envorco progresivo que condicionan o futuro e a solvencia das prestacións nos eidos social e sanitario da nosa sociedade occidental. Os estudos económicos prognostican que dentro duns anos se precisará o dobre de gasto sanitario que na actualidade para poder dar cobertura universal en condicións de equidade.

Na maioría destes países, a esperanza de vida segue aumentando de maneira constante, incrementándose en 3-4 meses por ano de acordo con datos da OCDE. En estudos recentes realizados en España espérase que no ano 2050 a poboación de persoas maiores de 65 anos alcance o 36%, sendo a porcentaxe de maiores que alcance os 80 anos ao redor do 15%.

En Galicia a esperanza de vida media é preto dos 84 anos, sendo de 86 anos no caso das mulleres e de 81 en homes de acordo con datos do Instituto Galego de Estatística (IGE). A poboación de máis de 65 anos é de máis de 687 mil persoas, o que supón unha porcentaxe que xa supera o 25% do total da poboación galega. Así mesmo, na nosa comunidade debemos ter en conta outros factores en relación con esta revolución que supón o aumento da lonxevidade, como son a súa importante

dispersión xeográfica, a ruralidade da nosa poboación maior. Na actualidade viven en soidade máis de 130 mil persoas maiores de 65 anos, o que supón un reto moito máis importante se cabe nas prestacións dos nosos servizos sociais e sanitarios.

Esta evidente realidade social, a constante innovación diagnóstica e terapéutica no ámbito sanitario, e o incremento da cronicidade supoñen unha maior demanda dos servizos sociais e sanitarios, o que implica problemas na accesibilidade, na equidade, na cohesión e no financiamento do sistema público e privado, que nos obrigan a levar a cabo unha necesaria reorganización e coordinación da atención social e sanitaria.

A adaptación ao novo paradigma demográfico e epidemiolóxico supón un reto crucial para as administracións e institucións sociais e sanitarias. É imprescindible fomentar unha atención integral e integrada nas persoas con perfís de atención sociosanitaria, e para iso é clave levar a cabo unha correcta coordinación sociosanitaria que sitúe a persoa no centro e permita ofrecerlle os recursos máis adecuados ás súas necesidades en cada momento.

Á vista de todo o exposto, cobra vital importancia apostar por un modelo de integración da asistencia sociosanitaria cuxo obxectivo primordial é pasar dun marco fragmentado, onde o cidadán recibe e solicita as prestacións dos servizos sociais e sanitarios por separado, a un modelo de responsabilidade e prestación de servizos compartida.

Poderíamos definir a integración entre o eido social e o eido sanitario como unha resposta organizativa que pretende interconectar os diferentes participantes na prestación de servizos sociais e sanitarios, evitando así a fragmentación dos cuidados dos cidadáns e incrementando a coordinación e a continuidade asistencial.

Elementos necesarios para o desenvolvemento de modelos de integración asistencial

Existen unha serie de requisitos e elementos necesarios para o desenvolvemento deste tipo de modelos de integración asistencial que se fundamentan principalmente na mellora da comunicación e rastrexabilidade da información entre os profesionais do ámbito sanitario e socio-sanitario, na potenciación da coordinación sociosanitaria, na continuidade asistencial dos cuidados sociosanitarios a través de modelos de atención compartida e figuras de enlace, e todo isto garantindo a maior resolubilidade posible de todos os procesos de atención sociosanitaria.

Tendo en conta o contexto sociosanitario actual e cales son os elementos necesarios para levar a cabo unha axeitada integración da asistencia sociosanitaria no ámbito residencial é evidente que necesitamos levar a cabo a implantación dun novo modelo residencial participativo, consensuado e integrador que teña como finalidade facilitar aos cidadáns seguir vivindo independentemente no seu contorno habitual participando o maior tempo posible na sociedade e cando esta non sexa posible poderlle ofertar uns cuidados en centros adaptados ao perfil das súas necesidades.

A atención sociosanitaria defínese na Lei 16/2003 de cohesión e calidade do Sistema nacional de saúde como o conxunto de cuidados destinados a aquelas persoas, xeralmente con enfermidades crónicas, que polas súas características poden beneficiarse da actuación simultánea e sinérxica dos servizos sanitarios e sociais coa finalidade de aumentar a súa autonomía, paliar as súas limitacións sen sufrimentos e facilitar a súa reinserción social.

Perfís dos cidadáns de atención sociosanitaria

- 1 Persoas con perda de autonomía que xere discapacidade ou dependencia
- 2 Persoas con enfermidades crónicas
- 3 Persoas con necesidades de cuidados intermedios posthospitalarios
- 4 Persoas con necesidades de atención de saúde mental

Debemos entender a atención sociosanitaria tamén como unha xustaposición de varios eidos, que non son excluíntes entre si, pero si están delimitados polos perfís dos cidadáns aos cales se lle presta atención :

Neste proxecto que imos levar a cabo propónse crear un modelo sociosanitario de cuidados intermedios, centrándonos principalmente no eido residencial, que garante a continuidade asistencial.

Os usuarios dos centros residenciais son persoas cunha idade media de 85 anos, con pluripatoloxía asociada que presenta unha media de máis de 5 enfermidades crónicas e en moitos casos polimedicación. Teñen un elevado

nivel de dependencia e con deterioración cognitiva grave en máis do 50% dos casos.

Trátase dunha poboación moi vulnerable que frecuenta os servizos de urxencias e os reingresos nos hospitais, a pesar dos coidados recibidos tanto por parte da Atención Primaria e dos servizos de hospitalización a domicilio (HADO), como por parte do persoal sanitario das residencias.

Neste senso, é necesario un modelo asistencial que reorganice a asistencia a estes usuarios no que os dispositivos de continuidade de coidados intermedios sociosanitarios cobren un papel fundamental.

Neste modelo, a persoa débese situar no centro do proceso asistencial, adiantándonos ás súas necesidades asistenciais e de coidados e ás da súa contorna dunha forma proactiva, mediante comunicación e coordinación de profesionais sanitarios e non sanitarios dos diferentes niveis asistenciais (residencias e centros sociosanitarios, atención primaria e hospitais).

Para iso, debemos xestionar cada caso e facilitar a todos os niveis de actuación os medios necesarios para mellorar a súa calidade de vida ao longo do seu proceso asistencial, ofrecendo deste xeito unha atención diferencial que garanta a continuidade asistencial e de coidados no seu contorno sociosanitario.

As unidades de continuidade de coidados intermedios caracterízanse por ser un recurso residencial temporal, cun período limitado, para persoas con necesidade de coidados sanitarios e/ou convalecencia, que proporcionen unha atención adaptada ás necesidades de cada caso.

Permiten ademais asegurar a continuidade na atención mentres dure a súa estadía nesta unidade e regresar á súa contorna habitual nas mellores condicións funcionais e cognitivas.

Este tipo de coidados representan a transición do paciente dun episodio de hospitalización aguda ao seu domicilio ou residencia, caracterizado por unha dependen-

cia sanitaria e social e a posibilidade dunha recuperación funcional.

Están dirixidos a persoas que doutra maneira deberían facer fronte a longas hospitalizacións innecesarias, facendo inadecuada a súa estancia hospitalaria. Proporcionan coidados sobre a base dunha avaliación multidisciplinar exhaustiva, o que resulta dun plan de atención individual estruturado que consiste nunha terapia activa, tratamento ou oportunidade para a recuperación das capacidades funcionais. Teñen un resultado previsto de maximizar a independencia e polo xeral permiten aos usuarios volver a vivir na súa contorna habitual. Implican un traballo interprofesional, cun marco de avaliación individual, rexistros individuais e protocolos compartidos.

Así mesmo, os pacientes que reciben este tipo de atención deben ser debidamente seleccionados, pois non é adecuada para todos os perfís englobados no sector sociosanitario.

O obxectivo principal debería ser realizar unha adecuada rehabilitación que permita a restauración ata o seu grao óptimo da función e cognición deteriorada a consecuencia da enfermidade, e así evitar incrementar o risco de discapacidade e dependencia.

Para isto, é necesario realizar intervencións precoces a través de coidados intermedios sociosanitarios dirixidos ás persoas residentes fráxiles. A fragilidade é, neste grupo poboacional, o determinante fisiopatolóxico básico que caracteriza tanto as manifestacións da enfermidade como as súas necesidades de atención, comportando, a partir dun límite determinado, unha maior vulnerabilidade ante a enfermidade, un aumento do risco de desenvolver deterioración funcional, coa conseguinte dependencia no desenvolvemento das actividades da vida diaria, e, en última instancia, un aumento da mortalidade.

Ante todo o exposto, e sabendo que en Galicia non atopamos ningún dispositivo asistencial específico que preste unha atención de continuidade de coidados intermedios sociosanitarios, parece obvio pensar, polo tanto,

que desenvolver unha proposta que permita prestar este tipo de atención é unha aposta segura cara a unha mellora da calidade da atención, a maior satisfacción dos usuarios, a contención da demanda dos hospitais de agudos e unha maior eficiencia do sistema.

Apostar por este tipo de cuidados, é, xa que logo, apostar polo desenvolvemento a curto prazo do sistema sanitario e social e garantir así, o dereito das persoas a unha atención sociosanitaria equitativa e de calidade

Xustificación do proxecto

A necesidade de:

1. Mellorar a atención dos usuarios institucionalizados en centros residenciais aumentando a seguridade e confianza de usuarios, familiares e profesionais.
2. Poñer en marcha programas de integración sociosanitaria que favorezan a comunicación e coordinación entre profesionais do ámbito social e sanitario.
3. Desenvolver novas ferramentas de integración tecnolóxica que melloren a calidade asistencial dos usuarios sociosanitarios.
4. Adaptar os recursos estruturais e arquitectónicos ás necesidades dos usuarios sociosanitarios xerando un modelo de arquitectura intelixente.
5. Promover un novo modelo residencial que permita o desenvolvemento dunha verdadeira cultura de humanización sociosanitaria.
6. Optimizar o uso eficiente dos recursos asistenciais sociais e sanitarios.

E o feito de que non existan unidades específicas de continuidade de cuidados intermedios sociosanitarios na nosa comunidade xustifican a realización deste proxecto cos seguintes obxectivos

Obxectivo xeral:

Cambiar o modelo convencional de atención fragmentada ás persoas que viven nun centro residencial cara un novo modelo proactivo de asistencia integral e compartida baseado na continuidade de cuidados intermedios sociosanitarios que permitan a rehabilitación óptima da súa autonomía funcional e cognitiva tras un proceso de hospitalización por proceso agudo.

Obxectivos específicos:

- Poñer en marcha protocolos de coordinación activa entre profesionais do ámbito social e sanitario.
- Potenciar o manexo dos cuidados intermedios sociosanitarios adecuados ao grao de fragilidade e complexidade en unidades específicas.
- Implantar un módulo asistencial de historia clínica electrónica única e compartida no ámbito social e sanitario.
- Implantar ferramentas de integración tecnolóxica no ámbito sociosanitario.
- Diminuír a estadía media nos hospitais dos usuarios de centros residenciais tras un proceso agudo.
- Obter medidas de indicadores despois dun ano de posta en marcha do novo modelo de continuidade de de cuidados intermedios sociosanitarios.

Modelo sociosanitario de cuidados intermedios

Este novo modelo precisará da definición do perfil de pacientes que van recibir esa continuidade de cuidados intermedios, dos recursos humanos necesarios e da súa capacitación, dos recursos estruturais e tecnolóxicos, e da posta en marcha dunha serie de medidas e circuitos que van facer posible a súa implantación tendo como referencia sempre os piares fundamentais do novo modelo residencial.

Modelo sociosanitario de continuidade de coidados intermedios

A.- Perfís beneficiarios de continuidade de coidados intermedios no ámbito residencial

A captación e selección de pacientes aos que se lles prestarán coidados intermedios deberán ter os seguintes perfís:

- Persoas institucionalizadas en centros residenciais que sofren un proceso agudo (neurolóxico, traumatolóxico, reumatolóxico, cardiovascular ou respiratorio fundamentalmente) que necesitan dun ingreso hospitalario, e que tras a estabilización do episodio agudo e da alta hospitalaria precisan duns coidados sociosanitarios específicos que permitan restaurar a súa máxima autonomía funcional, previos ao retorno ao seu ámbito residencial.
- Persoas non institucionalizadas en centros residenciais que sofren un proceso agudo (neurolóxico, traumatolóxico, reumatolóxico, cardiovascular ou respiratorio fundamentalmente) que necesita dun ingreso hospitalario, e que tras a estabilización do episodio agudo e da alta hospitalaria precisan duns coidados sociosanitarios específicos ata a institucionalización pola súa problemática social.

B.- Recursos estruturais

Unha das principais xustificacións para levar a cabo este proxecto é a necesidade de adaptar os recursos estruturais e arquitectónicos ás necesidades dos usuarios do ámbito sociosanitario na procura dun modelo de arqui-

tectura intelixente. Neste senso, a Consellería de Política Social conta con estruturas residenciais que cumpren coas premisas estruturais necesarias para pór en marcha este novo proxecto.

C.- Recursos humanos

Para poñer en marcha este proxecto sería preciso levar a cabo unha planificación dos recursos humanos que prestarían servizos neste centro, valorar a posibilidade de novos convenios con organizacións que presten os coidados que necesitan estes perfís de persoas, establecer mecanismos de coordinación asistencial co sistema sanitario, e se fose preciso facer unha oferta de emprego a profesionais coa capacitación necesaria e específica.

As necesidades asistenciais e sociosanitarias previsibles dos pacientes aos que se lle quere dar atención neste centro poderíanse concretar nas seguintes categorías e áreas profesionais :

- Medicina
- Psicoloxía
- Enfermaría (asistencial e xestión de casos)
- Traballador social
- Fisioterapia
- Terapia ocupacional
- Logopedia
- Auxiliar administrativo
- Auxiliares de enfermaría

Neste senso, é primordial analizar e definir os ratios de persoal necesario, a súa dependencia funcional e un plan de formación específico verbo da cronicidade e dos coidados.

D.- Recursos tecnolóxicos e innovación

É evidente que a nosa sociedade leva tempo inmersa nunha transformación tecnolóxica e dixital, principalmente na última década, que nos obriga a poñer en marcha ferramentas tecnolóxicas que melloren a calidade asistencial, a seguridade, a accesibilidade e a comodidade dos usuarios sociosanitarios.

Dentro destas ferramentas, cobra vital importancia a implantación dos sistemas de información existentes no ámbito social e sanitario. Por unha banda implantarase CENPOS como sistema de información centralizado e corporativo deste novo centro de coidados intermedios sociosanitarios. E por outra banda implantarase IANUS 5 como módulo asistencial que permita a integración e rastrexabilidade da información clínica derivada da actividade asistencial.

Outro dos obxectivos do novo modelo residencial reside na integración da tecnoloxía centrada nas persoas no ámbito residencial, e froito disto, conseguir unha atención personalizada no sistema sociosanitario de Galicia. Neste senso, no centro de continuidade de coidados intermedios poranse en marcha ferramentas de monitorización multiparamétrica e dixitalización dos coidados coa finalidade de potenciar a seguridade para pacientes e profesionais, mellorar a calidade clínica da atención e incrementar a satisfacción dos usuarios e os profesionais, o que con toda seguridade redundará na consecución do obxectivo principal da creación deste centro de coidados intermedios que non é outro que restablecer a máxima autonomía funcional e cognitiva das persoas tras un ingreso hospitalario.

E.-Coordinación asistencial sociosanitaria

A coordinación entre o eido social e sanitario é un dos piares fundamentais sobre os que se ten que asentar o novo modelo residencial e para iso, é imprescindible que os profesionais de ambos ámbitos traballen con obxectivos e protocolos asistenciais consensuados centrados na atención personalizada.

Nestes centros, levaranse a cabo procesos médicos de continuidade asistencial, procesos de enfermaría centrados principalmente nos coidados específicos, procesos de soporte asistencial a través de traballo social, apoio psicolóxico, terapia ocupacional e animación sociocultural principalmente, e tamén todos os procesos relacionados coas tarefas administrativas.

Aplicabilidade e utilidade asistencial

O proxecto de cambio de modelo e avaliación que se presenta non se está realizando aínda, non obstante a revisión bibliográfica, o desenvolvemento do marco teórico e a elaboración de cada un dos apartados metodolóxicos permítenos extraer as seguintes valoracións:

- ▶ A posta en marcha dun novo modelo de continuidade de dos coidados sociosanitarios intermedios tras un proceso agudo de hospitalización, cunhas prestacións definidas dentro dunha serie de procesos asistenciais acordados polos profesionais que participan neles, para uns perfís de usuarios definidos, podería ter un papel relevante como parte dunha estratexia de prestación sociosanitaria eficaz dentro do ámbito residencial.
- ▶ Non cabe dúbida que cambiar ou modificar procesos asistenciais convencionais establecidos é unha tarefa complicada, que xera controversias polo medo á perda do status profesional, diferenzas interpersoais e menor autonomía de xestión. As institucións e os profesionais do ámbito social e sanitario poden ser resistentes a este tipo de innovación, en particular cando as tecnoloxías se consideran “unha procura á solución dun problema” e nas que se considera unha peor calidade de atención.
- ▶ Apostar por unha integración asistencial no ámbito da continuidade dos coidados poshospitalización entre os ámbitos social e sanitario pon en evidencia que unha intervención multidisciplinar consensuada e coordinada entre os diferentes niveis, enfocada na rehabilitación funcional e cognitiva e con seguimento do paciente, produce beneficios demostrados en canto á :
 - Mellora da recuperación e/ou da conservación da capacidade funcional.
 - Mellora da calidade de vida.
 - Mellora da satisfacción de pacientes e profesionais.

- Tendencia a unha menor utilización dos servizos sanitarios.
 - Resultados clínicos, mesmo, similares aos obtidos coa hospitalización tradicional, supoñendo nestes casos uns custos máis caros.
- ▶ Non afrontar a posta en marcha deste tipo de modelo de continuidade de coidados suporía aumentar o parque de camas de agudos no contorno hospitalario polo aumento da presión da demanda para evitar prolongar as listas de espera. Evidentemente esta alternativa é moi superior en custos pero o principal problema sería o crecemento dun modelo de atención inadecuado para unha poboación crecente no ámbito residencial.
 - ▶ A súa implantación permitirá detectar necesidades organizativas, formativas, e asistenciais no futuro que favorecerán a mellora continua do novo modelo de continuidade de coidados intermedios garantindo unha mellor accesibilidade, equidade, e calidade asistencial na prestación destes servizos sociosanitarios.

5.1.2.3 Realización de estudos coas universidades da Coruña (UDC) e Santiago de Compostela (USC) na protección fronte ao COVID-19

A colaboración coas dúas universidades permitiu realizar estudos e accións na protección da poboación residencial fronte ao Covid:

Para levar a cabo unha detección precoz de casos nas residencias, unha ferramenta útil é a determinación da carga viral nas augas residuais orixinadas polo residentes e traballadores. O estudo da UDC permitiu colleitar mostras dende as fosas ou tanques autónomos das residencias ou do saneamento comunitario correspondente, o procesamento das mostras, extracción de RNA vírico, detección e cuantificación da carga viral. Posteriormente fíxose a análise dos datos e a elaboración dun modelo

para a estimación do número de infectados por SARS-CoV-2 en cada residencia a partir da carga viral medida nas augas residuais de cada residencia.

Se se detecta SARS-CoV-2 nas augas residuais dun centro determinado, a Dirección Xeral de Atención Integral Sociosanitaria xa ten a información de xeito anticipado para adiantarse e tomar as medidas oportunas.

O estudo coa USC permitiu coñecer, polo miúdo, o impacto na carga de morbilidade e mortalidade por COVID19 en residencias sociosanitarias de Galicia comparándoo co habido en poboación cunha idade similar pero non institucionalizada, nun momento no que hai dotación de medios, coñécense as consecuencias que pode ter a enfermidade nos residentes e a práctica totalidade de residentes foron vacinados fronte a COVID19. Doutra banda, fíxose necesario identificar aqueles factores que poden influír en tres aspectos crave nas residencias sociosanitarias:

- 1) o contaxio,
- 2) a transmisión e,
- 3) a velocidade de transmisión do COVID19.

Finalmente, é moi importante coñecer o efecto da vacinación nos contaxios e a mortalidade.

Desenvolvemento evolutivo e soporte de pedidos a través da plataforma web CLONEGAL

A Xunta de Galicia puxo en funcionamento sistemas para a centralización das adquisicións, recepcións e distribucións de equipos de protección individual e outro tipo de material para a loita fronte ao Covid 19 durante a situación de emerxencia sanitaria e posteriormente, como medida para axilizar as reparticións, acadar unha distribución máis eficiente e garantir a posta á disposición do material necesario a aqueles centros e entidades que o precisen, polo que foi necesario a xestión dos pedidos a través dunha plataforma web pola que os distintos centros dependentes da Consellería de Política Social puidesen pedir segundo as súas necesidades.

Atención de usuarios nos centros de coidados intermedios de Santiago de Compostela e Vigo

Os usuarios dos centros residenciais contaxiados do Covid 19 e que non precisaron de ingreso nun hospital foron atendidos nos centros de coidados intermedios de Santiago de Compostela e Vigo. Os ditos centros transformáronse para prestar toda a atención sanitaria necesaria e dispor de material para o seu funcionamento.

Dotación de test de antíxenos

Un dos instrumentos máis eficientes para prever os gromos masivos é cribar periodicamente aos residentes e traballadores das residencias e os test de antíxenos. Deste xeito, facilítase a detección precoz da enfermidade e que se poida producir o contaxio sen coñecemento da situación. Para iso, adquiríronse todos os test de antíxenos necesarios e repartíronse por todos os centros residenciais de Galicia.

Plataforma loxística

A especial afectación da pandemia nos centros residenciais puxo de manifesto a necesidade de garantir os medios necesarios para loitar contra a infección e sobre todo prever que se desen casos nos diferentes centros. Para iso, é necesario que os centros dispoñan do material para evitar infeccións e tamén dispoñan de equipos de protección persoal para os traballadores que traten con casos positivos.

A Xunta de Galicia puxo en funcionamento un sistema para a centralización das adquisicións, recepcións e distribucións de equipos de protección individual, como medida para axilizar as reparticións, acadar unha distribución máis eficiente e garantir a posta á disposición do material necesario a aqueles centros e entidades que o precisen. Por todo isto, é necesario garantir en todo momento que os centros dispoñan do material necesario en calquera condición.

O emprego dunha plataforma loxística foi o medio necesario. A plataforma loxística permitiu unha mellor orga-

nización, unha axilización das reparticións e unha distribución máis eficiente. Deste xeito, facilítase a achega do material de protección que precisa o persoal involucrado na loita contra a expansión da enfermidade ou toda persoa que se poida ver exposta ao risco de contaxio no desenvolvemento das súas funcións

Transporte dos medios materiais fronte ao COVID a cada centro

Unha vez que se poden garantir os medios materiais en todo momento, faise necesario garantir que os centros dispoñan do material na mesma porta. Para conseguir isto, contouse cunha empresa de transporte e mensaxería cunha ampla rede e que ten unha extensa cobertura e permite chegar a calquera centro nun tempo de 24 horas.

Cribado mediante PCR por saliva

Tendo en conta que un dos instrumentos máis eficientes para prever os gromos masivos é cribar periodicamente os residentes e traballadores das residencias, contouse con probas PCR mediante mostras de saliva que posteriormente foron analizadas nun centro hospitalario.

Comprobación da correcta implantación dos protocolos específicos de actuación ante o COVID-19 nos centros residenciais de persoas maiores e persoas con discapacidade

A especial afectación da pandemia entre a poboación máis fráxil e de maior idade, puxo de manifesto a necesidade de que as residencias tiñan que contar con medidas específicas de prevención, que permitisen un equilibrio entre a necesaria protección da saúde e a reactivación do seu funcionamento. Neste contexto, adoptáronse diversos acordos como son o Protocolo conxunto da Consellería de Política Social e a Consellería de Sanidade para os centros de servizos sociais como consecuencia da situación e evolución do coronavirus (COVID-19), o Plan de reactivación no ámbito sociosanitario en relación coa infección ocasionada polo virus SARS-Cov2 e os Protoco-

los conxuntos da Consellería de Sanidade e a Consellería de Política Social nos que se establecen as medidas para adoptar nos centros sociosanitarios.

Así mesmo, ditáronse medidas para adoptar nos centros residenciais sociosanitarios en relación co réxime de visitas, saídas e outros aspectos organizativos e as medidas específicas para os centros de atención diúrna no contexto da situación epidemiolóxica relacionada coa infección ocasionada polo virus SARS-Cov-2 (COVID-19).

En consecuencia, foi preciso comprobar a correcta implantación dos protocolos específicos de actuación ante o COVID-19 nos centros residenciais de persoas maiores e persoas con discapacidade.

Realización de actividades de formación continuada fronte ao Covid-19 nos centros residenciais

Mediante a teleformación e en colaboración coa Unidade de Formación da Área Sanitaria da Coruña leváronse a cabo diferentes accións formativas para o persoal dos centros residenciais.

Adquisición de EPI e desinfectantes para a loita fronte ao Covid-19

Leváronse a cabo todas as adquisicións de equipos de protección individual e outro tipo de material para a loita fronte ao Covid 19 durante a situación de emerxencia sanitaria e posteriormente a ela, de tal xeito que todos os centros dependentes da Consellería de Política Social contaron co material necesario subministrado pola mesma Consellería.

Desenvolvemento dun sistema de xestión da calidade segundo a ISO 9001 nas residencias de maiores

A mellora dos procesos e á vez a implementación dun Sistema de xestión na calidade coa norma ISO 9001 nas residencias de maiores permítenos a mellora dos servizos que se realizan así como determinar procesos e

responsabilidades necesarias para lograr os obxectivos da organización, establecendo os métodos para medir a eficacia e eficiencia de cada proceso.

O obxectivo é coñecer e analizar dende o punto de vista funcional sociosanitario como desenvolver un sistema de xestión da calidade segundo a ISO 9001 nas residencias de maiores.

5.1.3 Balance de xestión

Atención de usuarios nos centros de coidados intermedios de Santiago de Compostela e Vigo

O número de usuarios atendidos foron 287.

Dotación de test de antíxenos

Os test de antíxenos adquiridos e repartidos polos centros residenciais foron un total de 683.665 unidades.

Plataforma loxística

Dende a plataforma loxística repartíronse 52.627.769 de unidades, compostas por:

	Unidades
Batas e buzos	223.214
Calzas	743.060
Garrafas 5 litros desinfectante	80.962
Xel dermatolóxico	2.898
Gorros	689.300
Luvas	19.067.411
Xel hidroalcohólico (112.291 litros)	185.408
Mandil plastificado	46.744
Máscaras cirúrxicas	30.760.528
Máscaras FFP2	123.375
Pantalla facial	20.575
Test de antíxenos	682.985
Contedores vacinación	552
Gafas	352
Total	52.627.364

Transporte dos medios materiais fronte ao COVID-19 a cada centro

Para a distribución do material comentado no apartado anterior fixéronse 267.363 entregas de material.

Cribado mediante PCR por saliva

Repartíronse e analizáronse preto de 400.000 mostras para a realización da proba PCR por mostra de saliva.

Comprobación da correcta implantación dos protocolos específicos de actuación ante o COVID-19 nos centros residenciais de persoas maiores e persoas con discapacidade

O traballo de auditoría feito chegou dúas veces a 303 centros residenciais nos que se fixo unha primeira visita de comprobación das medidas implantadas derivadas do Protocolo de actuación fronte ao Covid 19, e 10 meses despois fíxose a segunda visita aos mesmos centros

Realización de actividades de formación continuada fronte ao Covid-19 nos centros residenciais

Os cursos que se fixeron foron formando a un total de máis de 900 traballadores de residenciais foron:

17 WEBINARIOS

1. Como abordar un brote covid nunha residencia
2. Reaccións alérxicas

3. Administración de fármacos por sonda nasogástrica
4. Paciente nos últimos días de vida
5. Claves de nutrición no ancián
6. Documento de instrucións previas como planificación de cuidados
7. Xermes multiresistentes: prevención e illamento
8. Prevención e tratamento de úlceras por presión
9. Conceptos básicos en saúde mental
10. Valoración deterioración cognitiva
11. Mobilizacións, transferencias e dispositivos de axuda
12. Aspectos básicos ética. Información clínica e confidencialidade
13. Prevención de caídas
14. Patoloxía psiquiátrica
15. Cuidados paliativos
16. Nutrición en pacientes ao final da vida
17. Insuficiencia cardíaca

3 talleres presenciais de manexo de úlceras.

Desenvolvemento dun sistema de xestión da calidade segundo a Norma ISO 9001 nas residenciais de maiores

A primeira parte dos traballos no desenvolvemento dun sistema de xestión da calidade abarcaron 3 centros de maiores.

5.2 DEPENDENCIA E DISCAPACIDADE

5.2.1 Descrición da área de actuación

No que afecta ao procedemento de recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema, correspóndelle a Subdirección Xeral de Dependencia e Valoración da Discapacidade, a través do Servizo de Dependencia, o Servizo de Discapacidade e a Unidade de Coordinación da Dependencia, a coordinación e apoio ás xefaturas territoriais nos procedementos de acceso ao recoñecemento do grao de dependencia en coordinación co Sistema de servizos sociais establecido na Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia e asegurar a elaboración dos correspondentes programas individuais de atención, así como a coordinación e o apoio ás xefaturas territoriais nos procedementos de acceso ao recoñecemento do grao de discapacidade, en aplicación do Real decreto 1971/1999, do 23 de decembro, de procedemento para o recoñecemento, declaración e cualificación do grao de discapacidade.

Asemade, os servizos de dependencia e autonomía persoal, dependentes das xefaturas territoriais da actual Consellería de Política Social, serán os encargados de desenvolver no respectivo ámbito territorial as funcións propias da xestión do procedemento de acceso ao recoñecemento do grao de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema e no que se encadran os órganos de valoración e asesoramento da dependencia, así como da xestión do procedemento para o recoñecemento, declaración e cualificación do grao de discapacidade, a través das seccións de Cualificación e Valoración de Discapacidades.

Normativa de aplicación

► Dependencia

Normativa Estatal

- Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia (BOE nº 299, do 15.12.2006).
- Real decreto 615/2007, do 11 de maio, polo que se regula a seguridade social dos/as coidadores/as das persoas en situación de dependencia (BOE nº 114, do 12.05.2007)
- Real decreto 174/2011, do 11 de febreiro, polo que se aproba o baremo de valoración da situación de dependencia establecido pola Lei de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia (BOE nº 42, do 18.02.2011).
- Orde SSI/2371/2013, do 17 de decembro, pola que se regula o sistema de información do Sistema para a autonomía e atención á dependencia (BOE nº 302, do 18.12.2013)
- Real decreto 1051/2013, do 27 de decembro, polo que se regulan as prestacións do Sistema para a autonomía e atención á dependencia, establecidas na Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia (BOE nº 313, do 31.12.2013).

Normativa Autonómica

- Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do Programa individual de atención (PIA) e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes (DOG nº 34, do 19.02.2010), modificado polo Decreto 148/2011, do 7 de xullo (DOG nº 141, do 07.07.2011), a Lei 3/2018, do 26 de decembro, de medidas fiscais e administrativas (DOG nº 247, do 28.12.2018) e a Lei 7/2019, do 23 de decembro, de medidas fiscais e administrativas (DOG nº 246, do 27.12.2019).
- Orde do 2 de xaneiro de 2012 de desenvolvemento do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do programa individual de atención e a organización dos órganos técnicos competentes (DOG nº 9, do 13.01.2012), modificada pola Orde do 9 de agosto de 2012 (DOG nº 157, do 20.08.2012), a Orde do 19 de abril de 2013 (DOG nº 86, do 06.05.2013), a Orde do 27 de marzo do 2014 (DOG nº 64, do 02.04.2014), a Orde do 12 de novembro de 2014 (DOG nº 222, do 19.11.2014), a Orde do 25 de febreiro de 2015 (DOG nº 45, do 06.03.2015), e a Orde do 27 de agosto de 2015 (DOG nº 169, do 04.09.2015) e a Orde do 26 de marzo de 2019 (DOG nº 62, do 29.03.2019).
- Decreto 149/2013, do 5 de setembro, polo que se define a carteira de servizos sociais para a promoción da autonomía persoal e a atención ás persoas en situación de dependencia e se determina o sistema de participación das persoas usuarias no financiamento

do seu custo (DOG nº 182, do 24.09.2013 e corrección de erros no DOG nº 159, do 22.08.2018), modificado polo Decreto 23/2018, do 15 de febreiro, a Lei 3/2018, do 26 de decembro, de medidas fiscais e administrativas (DOG nº 40, do 26.02.2018 e nº 247, do 28.12.2018) e a Lei 7/2019, do 23 de decembro, de medidas fiscais e administrativas (DOG nº 246, do 27.12.2019).

Discapacidade

Normativa estatal

- Real decreto 1971/1999, do 23 de decembro, de procedemento para o recoñecemento, declaración e cualificación do grao de discapacidade. (BOE nº 22, do 26.01.2000 e corrección de erros no BOE nº 62, do 13.03.2000), modificado polo Real decreto 1169/2003, do 12 de setembro (BOE nº 238, do 04.10.2003), o Real decreto 1856/2009, do 04 de decembro (BOE nº 311, do 26 de decembro) e o Real decreto 1364/2012, do 27 de setembro (BOE nº 245, do 11.10.2012).
- Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o Texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social (BOE nº 289, do 03.12.2013).

Normativa autonómica

- Orde do 25 de novembro de 2015 pola que se regula o procedemento para o recoñecemento, declaración e cualificación do grao de discapacidade e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes (DOG nº 236, do 11.12.2015) (Corrección de erros no DOG nº 16, do 26.01.2016) modificada pola Orde do 3 de abril de 2017 (DOG nº 73, do 17.04.2017).
- Orde do 20 de xullo de 2016 pola que se crea a tarxeta acreditativa do grao de discapacidade e se regula o procedemento para a súa obtención (DOG nº 147, do 04.08.2016).

O Sistema para a promoción da autonomía persoal e atención á dependencia

O Sistema para a promoción da autonomía persoal e atención á dependencia, en aplicación da Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia (BOE nº 299, do 15.12.2006) pretende configurar un novo desenvolvemento dos servizos sociais que complementa a acción protectora e poida dar resposta ás necesidades de atención das persoas en situación de dependencia.

O proceso de valoración da dependencia e a elaboración do programa individual de atención, recollido no Decreto 15/2010, do 4 de febreiro (DOG nº 34, do 19.02.2010) e na Orde do 2 de xaneiro de 2012 (DOG nº 9, do 13.01.2012), comprende todas as actuacións relativas ao procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema, a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes, así como outras actividades complementarias, tales como o apoio e supervisión das valoracións, depuración de datos, coordinación dos equipos de valoración, etc..

Estrutura orgánica e unidades implicadas no desenvolvemento da Lei 39/2006, do 14 de decembro (BOE nº 299, do 15.12.2006), en Galicia. Deseño do proceso de valoración da situación de dependencia na nosa comunidade.

A estrutura dos equipos de valoración de dependencia: composición e funcionamento

Existen seis órganos e equipos de valoración da dependencia dependentes das catro xefaturas territoriais e emprazados nas cinco grandes cidades galegas (A Coruña, Lugo, Ourense, Vigo e Pontevedra).

Tanto os órganos coma os equipos están constituídos de conformidade coas previsións contidas nos artigos 27, 28 e demais concordancias da Lei 39/2006 (BOE nº 299, do 15.12.2006), e en aplicación do baremo aprobado mediante o Real decreto 174/2011, do 11 de febreiro (BOE nº 42, do 18.02.2011), así como diversos acordos do Consello Territorial do Sistema para a autonomía e atención á dependencia en relación coa composición e actuación no que se refire a criterios básicos do procedemento de valoración e das súas características.

De conformidade co regulado na Lei 39/2006, do 14 de decembro (BOE nº 299, do 15.12.2006) e no Decreto 15/2010, do 4 de febreiro (DOG nº 34, do 19.02.2010), polo que se regula o procedemento para o recoñecemento das situacións de dependencia, a Comunidade Autónoma de Galicia determinou os órganos de valoración e asesoramento da dependencia constituídos por profesionais con perfil social e sanitario, e compostos como mínimo por un/unha médico/a, un/unha psicólogo/a, un/unha traballador/a social e, de ser o caso, un/unha terapeuta ocupacional, que presten o seu servizo na Administración autonómica. Estes profesionais, que conforman o órgano de valoración para acceso ao Sistema para autonomía e atención á dependencia (SAAD), emiten os ditames proposta do grao de dependencia e do plan individual de atención.

Coordinación e planificación técnica do SIGAD

(Subdirección Xeral da Dependencia e Valoración da Discapacidade. Servizo de Dependencia, Unidade de Coordinación da Dependencia)

Funcións do persoal técnico de valoración da situación de dependencia

O persoal profesional técnico de valoración da situación de dependencia, con perfil social e sanitario, dependen funcionalmente do Órgano de valoración e asesoramento da dependencia e organicamente da xefatura territorial da consellería e realizan as seguintes funcións:

- Aplicar os baremos para a valoración da dependencia establecidos normativamente.
- Examinar a situación socioeconómica de acordo co informe social e o resto da documentación relativa ao contorno no que vive a persoa solicitante, e no seu caso, a súa elaboración.
- Darlle traslado ao Órgano de Valoración e Asesoramento da Dependencia da necesidade de solicitar informes e/ou probas complementarias necesarias para cumprimentar a valoración, así como da existencia de causas no expediente que requiran da súa valoración para determinar o carácter de emerxencia.
- A análise da modalidade de recurso que, dentro do catálogo de servizos e prestacións, mellor se adecúa ás necesidades do solicitante.
- Orientar e asesorar as persoas usuarias do Sistema para a autonomía e atención á dependencia.
- Aquelas outras funcións que lle sexan atribuídas.

A valoración do grao de discapacidade.

A valoración do grao de discapacidade, expresado en porcentaxe, realízase mediante a aplicación dos criterios técnicos unificados fixados no baremo que establece o Real decreto 1971/1999, do 23 de decembro e as modificacións introducidas polo Real decreto 1169/2003, do 12 de setembro, polo que se modifica o anexo I (BOE nº 238, do 04.10.2003); o Real decreto 1856/2009, do 4 de decembro (BOE nº 311, do 26.12.2009); o Real decreto 1364/2012, do 27 de setembro (BOE nº 245, do 11.10.2012) e o Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o Texto refundido da lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social (BOE nº 289, do 03.12.2013).

Na Comunidade Autónoma de Galicia, en desenvolvemento do Real decreto 1971/1999, publícase a Orde do 25 de novembro de 2015 pola que se regula o procedemento para o recoñecemento, declaración e cualificación do grao de discapacidade, e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes (DOG nº 236, do 11.12.2015), que comprende a organización e funcionamento dos órganos técnicos de valoración (os equipos de valoración e orientación), constituídos por profesionais cun perfil social e sanitario (médico/a, psicólogo/a e traballador/a social), modificada pola Orde do 3 de abril de 2017 (DOG nº 73, do 17.04.2017).

En cada provincia existen unha ou varias seccións de cualificación e valoración de discapacidades, dentro das cales se encadran os equipos técnicos de valoración, que cobren todo o ámbito territorial provincial. Os equipos están coordinados polo/a xefe/a de sección de cada xefatura territorial da Consellería de Política Social e emprazados nas 7 grandes cidades de Galicia (A Coruña, Ferrol, Santiago de Compostela, Lugo, Ourense, Pontevedra e Vigo).

Cada equipo técnico está composto por tres vogais: médico/a, psicólogo/a e traballador/a social, segundo criterios interdisciplinares. O equipo técnico réunese en xunta de valoración para a emisión dos ditames técnicos

facultativos estando regulado o seu funcionamento pola Sección 3ª do Capítulo I da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración Xeral e do sector público autonómico de Galicia (DOG nº 251, do 31.12.2010), e polas normas que dite a Dirección Xeral de Atención Integral Sociosanitaria. A xunta de valoración está composta polo/a presidente/a, tres vogais do equipo técnico de valoración e un/unha secretario/a. A presidencia da xunta de valoración recae no/a xefe/a de sección de cualificación e avaliación.

Funcións do persoal técnico de valoración da discapacidade:

O persoal profesional técnico de valoración da discapacidade dependerá funcional e organicamente da xefatura territorial da consellería e realizan as seguintes funcións:

- ▶ Realizar o recoñecemento das persoas solicitantes da valoración da discapacidade.
- ▶ Examinar os factores sociais complementarios relativos, entre outros, ao contorno familiar e situación laboral, educativa, cultural e de accesibilidade á comunicación e á información, que dificulten a súa integración social, de acordo co informe social unificado e o resto de documentación que se acompañe no expediente, e, se for o caso, a súa elaboración.
- ▶ Solicitar informes e/ou probas complementarias necesarias para cubrir a súa valoración.
- ▶ Informar, orientar e asesorar as persoas con discapacidade e familiares que o soliciten.
- ▶ Elaborar os informes técnicos, referentes ao diagnóstico, valoración e orientación de situacións de discapacidade, que lles sexan requiridos pola xefatura territorial correspondente.
- ▶ Aquelas funcións referentes ao diagnóstico, valoración e orientación, de situacións de discapacidade atribuídas ou que poidan atribuírse, pola lexislación, tanto estatal como autonómica, así como a través das opor-

tunas instrucións do órgano superior con competencia en materia de valoración da discapacidade.

5.2.2 Proxectos normativos

5.2.2.1 Proxectos normativos aprobados durante o 2021

ORDE do 14 de decembro de 2021 pola que se modifica o módulo de financiamento do servizo de axuda no fogar a persoas en situación de dependencia (DOG nº 242, do 20.12.2021). Esta disposición ten por obxecto a actualización do financiamento do Servizo de Axuda no Fogar da nosa comunidade para garantir a estabilidade financeira das administracións locais titulares deste financiamento, así como posibilitar o incremento do servizo e atención e que sexa proporcionado en condicións óptimas a todos os seus potenciais beneficiarios.

5.2.2.2 Proxectos normativos en desenvolvemento durante o 2021

Anteproxecto de Decreto polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do Programa individual de atención e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes. Esta disposición ten por obxecto avanzar no desenvolvemento da atención e prevención da situación de dependencia en aras a garantir unha maior axilidade e eficacia nos procedementos de valoración da dependencia e da elaboración do Programa individual de atención, establecéndose un único procedemento, máis áxil e cunha menor carga burocrática que permita dar unha resposta máis rápida ás demandas da sociedade galega en materia de dependencia.

5.2.3 Planificación e melloras

Estase a traballar na adopción continua das melloras necesarias para acadar unha maior efectividade no funcionamento dos procedementos de recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema para a autonomía e atención á dependencia e do recoñecemento oficial do grao de discapacidade na Comunidade Autónoma de Galicia.

Establecéronse e desenvóléronse diferentes plans de actuación que repercuten na calidade, equidade e viabilidade da protección social, avanzando na coordinación entre administracións públicas, así como no reforzo da coordinación sociosanitaria.

Tamén se desenvolveron distintas medidas de melloras nas ferramentas informáticas de soporte á tramitación dos respectivos procedementos administrativos (Sigad e Cendis), así como a optimización do sistema de xestión de citas tanto para a valoración do grao de discapacidade como para a valoración da situación de dependencia.

5.2.3.1 Incremento da cobertura das prestacións económicas do SAAD

Unha vez completado o primeiro obxectivo de ampliar o número de persoas en situación de dependencia atendidas, a Xunta de Galicia apostou dende o exercicio 2019 polo aumento das coberturas das seguintes prestacións económicas do SAAD, establecendo con esta finalidade un nivel de protección adicional con cargo aos orzamentos da Comunidade Autónoma de Galicia por un importe de 10 millóns anuais no exercicio 2021:

1 A libranza para coidados no contorno familiar, cuxa finalidade é que, con carácter excepcional, a persoa en situación de dependencia reciba no seu medio familiar os coidados non profesionais que precise e así se

determine no correspondente programa individual de atención. Créase un nivel de protección adicional con cargo á Comunidade Autónoma que incrementa todas as prestacións nun 10%.

2 A libranza de asistencia persoal, que terá por obxecto a promoción da autonomía das persoas en situación de gran dependencia e dependencia severa cun proxecto de vida independente para fomentar a súa participación activa no ámbito educativo e/ou laboral. O nivel de protección adicional xa existente con cargo á Comunidade Autónoma auméntase en 200 euros (incremento do 15,38% respecto do complemento xa existente).

3 A libranza vinculada á adquisición dun servizo residencial, que ten por finalidade facilitar, por medio dunha achega económica, a adquisición dun servizo residencial privado, cando non sexa posible ser prestado mediante a oferta pública da rede de servizos sociais de atención á dependencia. Créase un nivel de protección adicional con cargo á Comunidade Autónoma que incrementa todas as prestacións para persoas en situación de dependencia recoñecida con grao I e III nun 20%, e nun 75% no grao II.

Esta actuación púxose en marcha mediante a publicación no DOG o 29 de marzo de 2019 da Orde do 26 de marzo de 2019 pola que se modifica a Orde do 2 de xaneiro de 2012 de desenvolvemento do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema de autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do programa individual de atención e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes, pola que, se beneficiaron de forma directa durante todo o ano 2021 máis de 22.000 persoas en situación de dependencia, 8.680 cun grao III, 7.824, cun grao II e 5.534 cun grao I de dependencia recoñecido.

5.2.3.2 Plan de simplificación á Dependencia

Á vista da evolución da implantación do Sistema de atención á dependencia na Comunidade Autónoma e das súas dificultades, o 26/05/2021 o Consello da Xunta de Galicia deu o visto e prace á posta en marcha do Plan de simplificación do acceso á dependencia, enmarcado no Plan de choque proposto polo IMSERSO, co que se propoñen medidas desde unha perspectiva xeral e específica, que inciden directa ou indirectamente no proceso de valoración, recoñecemento das situacións de dependencia e asignación dun recurso do Sistema para a autonomía e atención á dependencia, centrado na simplificación normativa, administrativa, difusión de información e no reforzo do persoal

Entre as medidas máis destacadas, durante o ano 2021 iniciouse a tramitación dun novo decreto que ten por obxecto redefinir e avanzar no desenvolvemento da atención e prevención da situación de dependencia, así como garantir unha maior axilidade e eficacia nos procedementos de valoración da dependencia e da elaboración do Programa individual de atención, establecéndose un único procedemento, máis áxil e cunha menor carga burocrática que permita dar unha resposta máis rápida ás demandas da sociedade galega en materia de dependencia.

Por outra banda, en novembro de 2021 púxose en marcha o Plan de reforzo de persoal para valoración de dependencia 2021-2023, cofinanciada nun 80% polo PO FSE Galicia 2014-2020, enmarcada no Obxectivo Temático 9: Promover a inclusión social, loitar contra a pobreza e contra calquera tipo de discriminación, Prioridade de investimento 9.4.: Mellora do acceso a servizos alcanzables, sustentables e de calidade, incluídos os servizos sanitarios e sociais de interese xeral, Obxectivo Específico 9.4.1: Mellorar a accesibilidade para as persoas máis vulnerables a servizos de atención sanitaria, sociais e de orientación, formación e educación, incluíndo a eliminación dos estereotipos, para a contratación de 17 persoas valoradoras da dependencia e 9 profesionais multidisci-

plinares para a conformación de novos órganos de valoración. Vinculado a esta operación, realizouse un reforzo de 10 persoas de apoio auxiliar á tramitación e dotación de novo material, incluíndo novo emprazamento físico e automóbiles para o transporte para efectuar as valoracións no domicilio das persoas solicitantes.

5.2.3.3 Incremento de horas de atención no Servizo de Axuda no Fogar

Co obxectivo de mellorar a atención das persoas incluídas no Sistema para a autonomía e atención á dependencia (SAAD), o 26 de novembro de 2020 o Consello da Xunta de Galicia deu o visto e prace ao informe presentado pola Consellería de Política Social en relación coa posta en marcha dun novo Plan de reforzo do Servizo de Axuda no Fogar (SAF) mediante o cal púxose á disposición das persoas que o necesiten un millón de horas de atención ao ano que permitirán a atención de todas as persoas en situación de dependencia recoñecida en todos os concellos de Galicia que o precisan.

Este incremento de horas permitiu ao longo do ano 2021 a atención completa de máis de 2.000 persoas beneficiarias adicionais, 800 cun grao III, 721 cun grao II e 536 cun grao I de dependencia recoñecido, e repercutiu na creación de máis de 1.000 postos de traballo no sector dos coidados. Pola súa banda posibilitou un incremento de intensidade de horas de atención a 9.529 persoas.

Debemos destacar que o orzamento dedicado ao financiamento do SAF se multiplicou case por sete nos últimos 12 anos, cunha taxa de variación anual acumulativa de 17,5% todos os anos sobre o importe incrementado o ano anterior. Cómpre lembrar que o SAF é un dos recursos mellor valorados polas persoas en situación de dependencia e representa máis do 37% do total de persoas que reciben unha prestación ou servizo do SAAD.

5.2.3.4 Actualización módulo financiamento do Servizo de Axuda no Fogar

Sendo consciente a Xunta de Galicia de que, en moitos casos, o custo que afrontan as entidades locais para a prestación do SAF foise incrementando nos últimos anos, tanto no seu prezo/hora como no volume de persoas que están a recibir o servizo, e que este incremento sostido pon en perigo a estabilidade financeira da administración que presta o servizo e, polo tanto, dificulta que o SAF sexa ofrecido nas condicións óptimas, coa homoxeneidade desexable e que chegue a todos os seus potenciais destinatarios, a Xunta de Galicia e a Federación Galega de Municipios e Provincias consideraron conxuntamente a necesaria revisión do financiamento do Servizo de Axuda no Fogar, dentro dun acordo plurianual establecido o 22 de outubro de 2021, así como establecer unhas condicións base sobre as que poder elaborar os pregos de licitación do SAF nos distintos conceptos da nosa comunidade que permitiu a actualización do módulo de financiamento do SAF ata:

- ▶ Desde a sinatura do acordo (con efectos retroactivos desde o 1 de xaneiro de 2021) ata o 31 de decembro de 2022: 11 euros/hora.
- ▶ Entre o 1 de xaneiro de 2023 e o 31 de decembro de 2023: 11,5 euros/hora
- ▶ Do 1 de xaneiro de 2024 en adiante, permanecendo vixente como mínimo ata o 31 de decembro de 2024: 12 euros/hora

Esta medida materializouse na publicación da Orde do 14 de decembro de 2021 pola que se modifica o módulo de financiamento do servizo de axuda no fogar a persoas en situación de dependencia (DOG nº 242, do 20.12.2021). Co desenvolvemento desta medida, a achega media da Xunta de Galicia e das persoas usuarias do servizo é do

84,22%, correspondéndolle aos concellos a achega do 15,78% do último custo xustificado do servizo. Co incremento do módulo de financiamento ata un máximo de 11 euros/hora, con vixencia dende xaneiro de 2021, a cobertura da Xunta de Galicia e da persoa usuaria do servizo ascendería ata o 93,48% do último custo xustificado.

5.2.3.5 Plan especial de reforzo de persoal técnico no procedemento de valoración da discapacidade

As persoas con discapacidade constitúen un sector de poboación heteroxéneo que necesita apoio suplementario para vivir con plenitude e participar en igualdade de condicións na vida económica, social e cultural do país.

O recoñecemento do grao de discapacidade é o procedemento que permite a acreditación legal da condición de persoa con discapacidade, requisito para poder acceder a diferentes recursos, melloras nas condicións de acceso a numerosas axudas sociais así como a multitude de prestacións económicas, axudas para a educación, emprego e formación, beneficios fiscais, acceso á vivenda, transporte, familia, xustiza, tarifas especiais, etc.

Debido ao importante incremento da demanda de recoñecemento da discapacidade, condicionada especialmente por cambios demográficos e sociais da poboación galega nos últimos anos, provocou unha acumulación de expedientes que redundan nunha demora na tramitación e resolución dos expedientes máis aló do prazo establecido legalmente de 3 meses.

Para reducir os tempos de resposta ante as solicitudes, a Xunta de Galicia estableceu dende 2018 un plan de acción para a mellora do procedemento oficial de recoñecemento da discapacidade, baseado en tres eixes fundamentais: reforzo de persoal, simplificación administrativa e incremento orzamentario.

A través deste plan, puxéronse en marcha importantes medidas de reforzo de persoal ao tempo que se realizaron outras medidas de mellora de carácter estrutural

como a revisión do procedemento de valoración da discapacidade e a simplificación do modelo de solicitude, evitando a achega de documentación á que se poida ter acceso se a persoa solicitante autoriza á súa consulta, potenciar a utilización da Historia Social Única no procedemento de discapacidade, priorización de determinadas patoloxías e a mellora da xestión de citas, notificación das citas e implantación da confirmación a través de SMS.

As medidas de reforzo de persoal levadas a cabo, permitiron a contratación de distintos profesionais médicos, psicólogos e de traballo social para a posta en marcha de 17 novos equipos multidisciplinares de valoración da discapacidade, o que supuxo un incremento do 89% sobre o número de equipos existentes previamente que, en conxunto co resto de accións establecidas, resultou unha medida moi efectiva para aumentar o número de expedientes resoltos na valoración da discapacidade.

Durante o ano 2021 deuse continuidade ao reforzo de persoal técnico dos equipos de valoración para garantir o seu bo funcionamento mediante a execución do Plan especial de reforzo de persoal técnico en procedemento valoración discapacidade 2021-2022, financiado ao 100% a través de recursos adicionais do fondo de Axuda á Recuperación para a Cohesión dos Territorios de Europa (REACT-UE) canalizados a través do PO FSE Galicia 2014-2020, como parte da resposta da Unión á pandemia de COVID-19.

Como consecuencia desta medida, no ano 2021 resolvéronse 36.170 expedientes, dos cales 10.293 corresponden cos expedientes resoltos polos profesionais de reforzo contratados. En conxunto, ata o ano 2021, as medidas de reforzo de persoal permitiron a resolución adicional de 36.157 expedientes de valoración da discapacidade. Pola outra banda, o incremento rexistrado no número de expedientes resoltos como resultado da posta en marcha do resto de medidas de mellora asociadas situouse nun 11% acumulativo anual.

5.2.3.6 Proceso asistencial integrado da esclerose lateral amiotrófica

No ano 2021 continúaase a aplicación no ámbito dos procedementos de recoñecemento da situación de dependencia e do grao de discapacidade, do proceso asistencial integrado da esclerose lateral amiotrófica (PAI do ELA) desenvolvido nos anos 2017 e 2018 polas Consellerías de Sanidade e Política Social, tendo como obxectivo intentar impulsar nun acto único en consultas hospitalarias, o seu seguimento e o establecemento de tempos máximos tanto para os servizos sanitarios como para os servizos sociais, converténdose Galicia nunha das primeiras comunidades autónomas en poñer en marcha un protocolo único de actuación sanitaria e social para persoas enfermas de ELA.

O documento elaborado recolle un conxunto de actividades secuenciais encamiñadas a establecer o diagnóstico de ELA en pacientes con síntomas suxestivos da enfermidade, desde un punto de vista global, integrando a atención dos sistemas sanitario e social, acompañando ao paciente e á súa familia ata o fin da enfermidade e garantindo unha adecuada continuidade asistencial.

O desenvolvemento do documento é froito da colaboración entre as consellerías de Sanidade e de Política Social, do Sergas e representantes de asociacións de pacientes. Na súa redacción participaron 33 expertos en esclerose lateral amiotrófica e tamén se tiveron en conta as necesidades por parte das persoas con ELA.

O compromiso adquirido pola Consellería de Política Social no ámbito deste protocolo, materialízase:

Na axilización de trámites administrativos, acordando a aplicación da tramitación con carácter de urxencia (prazo máximo dun mes) das solicitudes de valoración do grao de discapacidade e da situación de dependencia (iniciais ou de revisión).

Na realización do seguimento a través da Unidade de Coordinación da Dependencia, dependente da Subdirec-

ción Xeral de Dependencia e Valoración da Discapacidade, a través do mantemento dunha comunicación directa co ámbito sanitario co obxecto de axilizar os prazos, garantindo que os trámites de valoración inicial, revisión e tramitación de recursos nas valoracións de dependencia ou discapacidade dos pacientes de ELA sexan resoltos no prazo acordado.

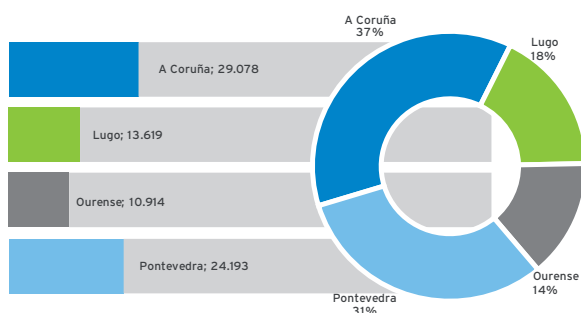
5.2.4 Balance de xestión

5.2.4.1 Xestión das valoracións das situacións de dependencia e aprobacións de programas individuais de atención

O art. 26.1 da Lei 39/2006 de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia define tres graos de dependencia (grao I ou moderada, II ou severa, III ou gran dependencia) segundo as necesidades de apoio nas que o/a solicitante precisa doutra persoa, para desenvolver as actividades básicas da vida diaria (ABVD), dependendo dunha valoración integral onde se ten en conta de maneira obrigada e fundamental a aplicación do BVD ou EVE (baremos aprobados no Real decreto 174/2011, do 11 de febreiro, BOE nº 42, do 18.02.2011), o informe de saúde e o informe social. Con data 31 de decembro de 2021, un total de 77.804 persoas solicitaron o recoñecemento da situación de dependencia, sendo as provincias da Coruña e Pontevedra as que maior demanda rexistraron.

■ Solicitudes activas: 77.804

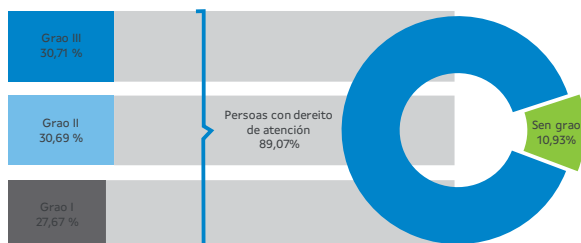
Solicitudes activas	
A Coruña	29.078
Lugo	13.619
Ourense	10.914
Pontevedra	24.193
Total	77.804

Do total de solicitudes rexistradas foron valoradas o 99,67% (77.553) do total de solicitudes activas, e 69.079 persoas contan co recoñecemento dunha situación de dependencia que dá acceso aos servizos e prestacións da carteira de servizos do Sistema para a promoción da autonomía persoal e atención á dependencia.

En virtude do Real decreto lei 20/2012, do 13 de xullo, de medidas para garantir a estabilidade orzamentaria e de fomento da competitividade (BOE nº 168, do 14.07.2012), modifícase a clasificación de graos e niveis, de xeito que a partir da entrada en vigor do citado Real decreto lei (16 de xullo de 2012), para as novas valoracións desaparece o nivel e recoñécese unicamente o grao de dependencia:

Grao	número	porcentaxe
Grao III	23.819	30,71 %
Grao II	23.801	30,69 %
Grao I	21.459	27,67 %
Persoas con dereito de atención	69.079	89,07 %
Sen grao	8.474	10,93 %
Total	77.553	100 %

► Persoas con dereito de atención a 31/12/2021: **69.079**

Finalmente, das persoas que tiñan acceso á Carteira de servizos do Sistema para a autonomía e atención ás persoas en situación de dependencia, 65.061 beneficiarios/as están a percibir o servizo/prestación cun total de 77.158 prestacións do sistema. A ratio de atención sitúase nun 94,18%.

► Información histórica acumulada dende o 01/01/2007 ata o 31/12/2021

Solicitudes	232.175
Resolucións de grao	214.288
Persoas beneficiarias con dereito a prestación	198.290
Prestacións	186.146

5.1.4.2 Recursos resoltos

Recursos resoltos contra a resolución de valoración da situación de dependencia ou contra o Programa individual de atención (a través do que se especifica o recurso ou prestación dentro do Sistema para a autonomía e atención á dependencia asignado o/a beneficiario/a) (BS210A): **828**

5.2.4.3 Expedientes de recoñecemento da situación de dependencia e asignación de recurso tramitados pola vía da emerxencia social

Esta vía está regulada no Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do programa individual de atención e a organización dos órganos técnicos competentes (DOG nº 9, do 13.01.2012) e na Orde do 2 de xaneiro de 2012, que o desenvolve.

Neste sentido, de conformidade co disposto no artigo 16

do referido decreto, daráselle prioridade na tramitación ao correspondente procedemento, mediante resolución motivada da persoa titular do departamento territorial da consellería competente en materia de servizos sociais e logo do ditame-técnico do Órgano de Valoración e Asesoramento da Dependencia, unha vez analizado o informe social e de saúde que acrediten estas circunstancias, cando así o aconsellen razóns de interese público debidamente documentadas e obxectivadas que leven consigo:

- Unha situación de desamparo ou abandono.
- Malos tratos físicos e/ou psíquicos.
- Situación de risco grave inminente para a súa integridade física e/ou psíquica.

O procedemento de valoración e recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema nos supostos de emerxencia social atópase regulado no Capítulo VI da Orde do 2 de xaneiro de 2012.

A través deste procedemento deberá resolverse motivadamente a declaración da tramitación de emerxencia nun prazo máximo de 72 horas e unha vez declarada esta, no prazo máximo de 48 horas desde a dita declaración, deberá proporcionarse á persoa interesada o acceso ao recurso determinado como modalidade de intervención máis adecuada.

- ▶ **No ano 2021 foron xestionadas polo procedemento de emerxencia social un total de 1.338 solicitudes, das que un 81,09% foron resoltas favorablemente.**

5.2.4.4 Poboación con discapacidade

Xestión das solicitudes de valoración e recoñecemento do grao de discapacidade no ano 2021

Seccións de Cualificación e Valoración de Discapacidades

	Resolucións emitidas	Citacións efectuadas
A Coruña	6.745	6.751
Lugo	3.233	3.237
Ourense	4.543	4.003
Pontevedra	6.316	6.141
Vigo	8.080	8.364
Ferrol	3.674	3.553
Santiago	3.644	3.618
Total	36.235	35.667

A poboación con discapacidade recoñecida en Galicia con data de decembro do 2021 é de 243.323 persoas coa seguinte distribución provincial:

	Nº
A Coruña	96.564
Lugo	23.291
Ourense	29.025
Pontevedra	94.443
Total	243.323

<https://politicassocial.xunta.gal/gl/temas/discapacidade/reconecemento-do-grao-de-discapacidade>

The screenshot shows the official website of the Xunta de Galicia, specifically the 'Recoñecemento do grao de discapacidade' (Recognition of the degree of disability) section. The page features a blue header with the Xunta de Galicia logo and navigation links. Below the header, there is a search bar and a list of services related to disability recognition, including 'Recoñecemento do grao de discapacidade', 'Tarxeta acreditativa do grao de discapacidade', 'Censo de persoas con discapacidade', 'Servizo Galego de Apoio a Mobilidade Persoal', and 'Accesibilidade'. The page also includes a 'Compartir' (Share) button and a 'Escuchar' (Listen) button.

A distribución por tipo de discapacidade é a seguinte:

	Física	Intelectual	Sensorial	Mental	Enfermidade Rara	Total
A Coruña	75.231	16.523	19.089	24.910	144	135.897
Lugo	17.539	5.197	6.050	6.508	56	35.350
Ourense	19.064	4.210	5.013	6.773	76	35.136
Pontevedra	73.342	13.889	18.749	26.143	173	132.296
Total*	185.176	39.819	48.901	64.334	449	338.679

* Os datos totais da poboación con discapacidade que se sinalan na primeira táboa non coinciden cos datos totais da segunda táboa, debido a que unha mesma persoa pode ter recoñecidos distintos tipos de discapacidade. Na 1ª táboa o que se cuantifican son persoas físicas, e na segunda a cuantificación se efectúa por tipoloxías de discapacidade. Fonte de datos Censo de Persoas con Discapacidade de Galicia.

Tarxetas acreditativas do grao de discapacidade

A Orde do 20 de xullo de 2016, pola que se crea a tarxeta acreditativa do grao de discapacidade e se regula o procedemento para a súa obtención (DOG nº 147, do 04.08.2016), tivo como fin principal que as persoas con discapacidade legalmente recoñecida puidesen acreditar de forma áxil e práctica ante terceiras persoas o seu grao de discapacidade e facilitarlles así o acceso a determinados servizos que poidan mellorar a súa calidade de vida a través dun instrumento máis práctico e cómodo.

En aplicación do contido desta orde, ata a actualidade emitíronse as seguintes tarxetas:

Nº de tarxetas acreditativas do grao de discapacidade emitidas do 01/01/2021 a 31/12/2021	28.609
Nº de tarxetas acreditativas do grao de discapacidade emitidas ata o 31/12/2021	156.009

<https://politicassocial.xunta.gal/gl/temas/discapacidade/tarxeta-acreditativa-do-grao-de-discapacidade>

5.2.5 Información ao cidadán

5.2.5.1 Servizo de xestión de citas telefónicas para a valoración do grao de Discapacidade 012

Comunicación aos/ás usuarios/as das citas programadas polas seccións de Cualificación e Valoración de Discapacidades para a valoración do grao de discapacidade dos expedientes xestionados por parte delas. Realización de chamadas para concertar citacións: dende o mes de febreiro de 2014, mes no que comezou a actuación deste servizo, o número de chamadas foi en progresivo aumento ao longo dos meses chegando ás 70.870 chamadas no ano 2021 para a realización de 27.398 citas de valoración do grao de discapacidade.

Atención de chamadas en demanda de información xeral en materia de Discapacidade e de información específica do procedemento de valoración e recoñecemento da situación de Discapacidade (BS611A).

► Volume de chamadas atendidas por tipoloxía das consultas

	número	porcentaxe
Información xeral	8.486	41,95 %
Estado do expediente	460	2,27 %
Citas	4.439	21,94 %
Queixas e Incidencias	26	0,13 %
Información particular e outros	998	4,93 %
Outras	5.820	28,77 %
Total	20.229	100%

5.2.5.2 Servizo de Atención á Dependencia. Servizo 012

A través deste servizo de atención telefónica facilítase:

- Información concreta sobre o estado da tramitación dos expedientes de dependencia xestionados por parte das respectivas unidades dependentes dos servizos de Dependencia e Autonomía Persoal existentes nas xefaturas territoriais da Consellería de Política Social, así como información xeral en materia de dependencia.
- Comunicación das citas programadas polas unidades citadas anteriormente para a tramitación dos expedientes de recoñecemento da situación de dependencia (BS210A). Durante o ano 2021 xestionáronse un total de 37.380 citas.

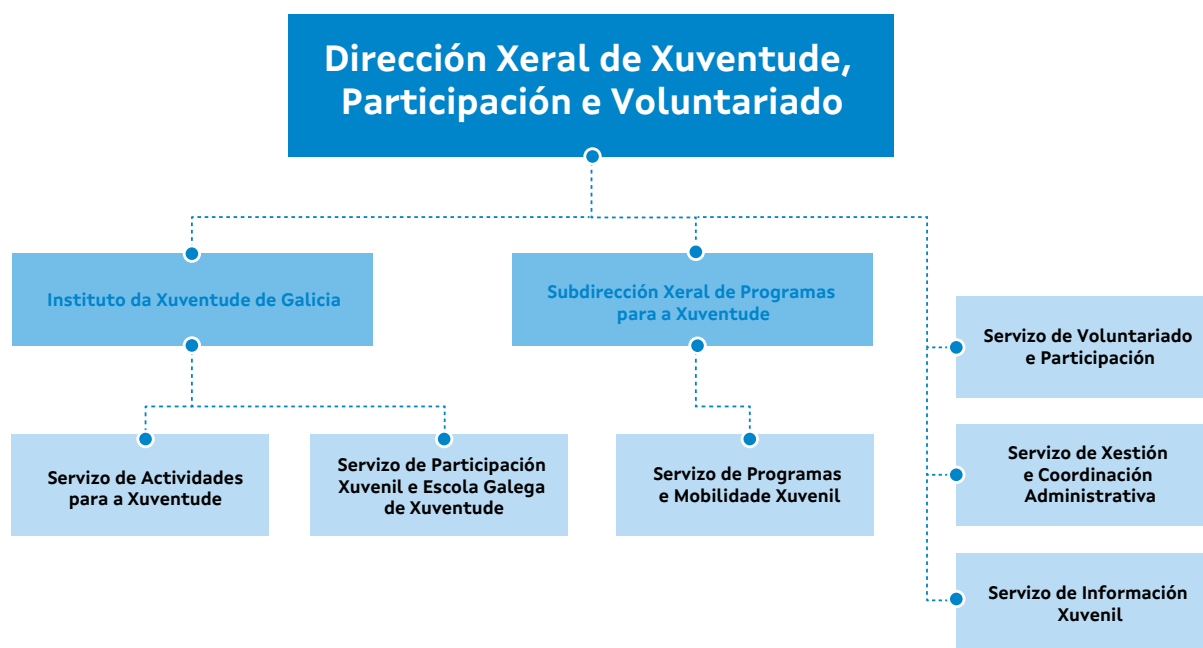
Durante o ano 2021 o total de chamadas que tiveron como motivo de consulta un tema relacionado co servizo ascendeu a 21.283 consultas.

► A clasificación das chamadas atendidas por tipoloxías

	número	porcentaxe
Información xeral	9.816	46,12 %
Estado do expediente	552	2,59 %
Xestión de citas	4.255	19,99 %
Queixas e Incidencias	36	0,17 %
Chamadas valoradores en ruta	5	0,02 %
Información particular	775	3,64 %
Outras	5.844	27,46 %
Total	21.283	100%

5.2 DEPENDENCIA E DISCAPACIDADE

Estrutura orgánica

Xuventude e voluntariado

6 XUVENTUDE E VOLUNTARIADO

Introdución

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, como órgano superior da Consellería de Política Social desenvolve as súas funcións en coordinación coa Secretaría Xeral de Política Social realizando actuacións en materia de xuventude, participación e voluntariado.

Na Área de xuventude establécense e desenvólvense políticas xuvenís de carácter interdepartamental. Ademais, foméntase a participación da xuventude na vida social a través da elaboración e programación de distintas actividades que se realizan, ben directamente, ben en colaboración con outras institucións ou entidades.

Na Área de voluntariado, as accións desenvolvidas concrétnanse na elaboración e seguimento do Plan galego de fomento e promoción da acción voluntaria, na xestión do sistema de rexistro autonómico das entidades de acción voluntaria e todas aquelas referenciadas segundo o disposto na Lei 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria.

No ano 2012 tivo lugar a aprobación da Lei 6/2012, de 19 de xuño, de xuventude de Galicia. Con ela creouse un novo marco legal que ordena a dispersión normativa que regulaba os diferentes instrumentos en materia de xuventude. A lei pivota sobre os seguintes eixos básicos:

- ▶ O reforzamento da transversalidade e a coordinación das políticas públicas en materia de xuventude, coa creación de dous instrumentos que farán posible a súa consecución: o Plan estratéxico de xuventude de Galicia e o Comité Galego de Políticas de Xuventude.
- ▶ A participación da mocidade na sociedade, xa sexa dun modo individual como a través de fórmulas asociativas e mediante grupos informais. Así, créase o Consello Asesor e Consultivo de Xuventude de Galicia e impúlsase a creación de consellos locais de xuventude.
- ▶ A información e formación continua da mocidade, como elementos imprescindibles para unha efectiva participación. Con este fin, regúlanse a Rede galega de información xuvenil, o Instituto da Xuventude de Galicia e a Escola Galega de Xuventude.
- ▶ A eficacia e eficiencia administrativa.

A información de toda a política levada a cabo pola Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado canalízase a través de:

► Portal de xuventude e redes sociais

a) O portal <https://xuventude.xunta.es> naceu en 2007 coa finalidade de facilitar á mocidade o acceso á información do seu interese e ser unha vía de comunicación entre a administración autonómica e a xuventude. Durante o ano 2021, a páxina web de Xuventude recibiu a visita de 444.720 usuarios, é dicir: un 78% máis que no 2020. Estes realizaron un total de 872.924 visitas a 2,7 millóns de páxinas, fronte ás 504.599 visitas a 1,4 millóns de páxinas do ano anterior. As seccións máis visitadas son, por este orde: carnés para a mocidade, acción de verán, campamentos de verán, programas quérate e xuventude crea. Como cabe supoñer, máis do 67 por cento do tráfico procede de Galicia, sendo Madrid e Castela-León as seguintes comunidades con máis accesos. Entre os países estranxeiros que tamén visitan o portal destaca Estados Unidos, Portugal, Francia, Irlanda, Reino Unido e Alemaña.

b) En canto ás redes sociais,

- **Facebook** conta con 32.000 fans. Deles, o 78,8% son mulleres e o 50% teñen entre 18 e 34 anos. No último ano contabilizáronse 8.205 interaccións nesta páxina.

<https://www.facebook.com/xuventude.net/?ref=ts&fref=ts>

- O perfil de **Twitter** da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado conta con 10.000 seguidores. É a rede social menos empregada por este departamento.

<https://twitter.com/xuventude>

- O perfil de **Instagram** supera os 12.000 seguidores. A maioría (74,45%) son mulleres. O 72,6% teñen entre 18 e 34 anos. No último ano contabilizáronse 37156 interaccións.

www.instagram.com/xuventudegalicia/

<https://xuventude.xunta.es>

- Así mesmo, tamén se conta cunha canle de whatsapp para o envío de información e para interactuar coa xente moza inscrita nela. Xa son preto de 1.600 mozos e mozas os que reciben novas do seu interese a través desta canle.

A todas estas engadíronse aquelas que coñeceron a nosa actividade grazas aos nosos seguidores que compartiron a nosa información, o cal ten un efecto multiplicador.

► Portal do Voluntariado e redes sociais

a) O portal www.voluntariadogalego.org, renovado en 2020, permite un continuo fluxo de información e comunicación entre a Administración autonómica e as entidades de acción voluntaria para, deste xeito, lograr un contacto permanente entre ambas e poder dotar a estas últimas de ferramentas informativas actualizadas.

As entidades rexistradas actualizan a súa propia sección dentro da rede mediante os cambios producidos e as novas salientables. Deste xeito, aqueles cidadáns que estean interesados en realizar accións de voluntariado, poden chegar a coñecer a existencia das entidades, o seu funcionamento

www.voluntariadogalego.org

e características principais, así como o xeito de contactar.

Os particulares, pola súa banda, poden acceder a través do portal a toda a información relativa á programación en cada momento da Dirección Xeral en materia de voluntariado.

Ademais, no 2021 púxose en marcha unha plataforma nova para a formación virtual.

A través da web e do Teléfono Solidario 900 400 800 inscribíronse as persoas voluntarias nos distintos programas e cursos da xefatura de servizo desenvolvidos ao longo do 2021.

Así mesmo conta cunha sección que intenta ser un punto de encontro onde as entidades de acción voluntaria e os voluntarios/as poidan solicitar ou ofertar a súa colaboración. Pretende ser un lugar que canalice as demandas de voluntariado por parte das entidades para os seus programas e proxectos, e onde as persoas voluntarias que desexen colaborar poidan manifestar o seu interese e unirse a ditos programas e proxectos.

b) En canto ás redes sociais,

- **Facebook** Voluntariado galego

<https://www.facebook.com/pages/Voluntariado-Galego/211326048976970>

Ademais da nosa web dispoñemos dunha páxina en Facebook na que se informa diariamente de todo o relacionado coa Dirección Xeral e coas entidades de voluntariado que o solicitan.

Voluntariado galego é un punto de encontro para todo o movemento voluntario de Galicia que facilita a comunicación entre as entidades e os voluntarios.

Deste xeito, aqueles cidadáns que estean interesados en realizar accións de voluntariado, poden chegar a coñecer a existencia das entidades, o seu funcionamento e características principais, así como o xeito de contactar con elas.

Contamos nestes momentos con máis de 15.000 seguidores.

- **Twitter** Voluntariado galego

<https://twitter.com/voluntariadogal>

Contamos nestes momentos con 2.278 seguidores.

- **Instagram** Voluntariado Galego

Esta conta abriuse no 2021 co obxectivo de chegar mellor ao público xuvenil. Conta con 1.200 seguidores, dos cales o 81,8% son mulleres e o 18,2%, homes. En canto á idade, o 68,4% está no intervalo de 14 a 34 anos; o 68% está entre os 18 e os 34 anos.

O número total de interaccións de febreiro de 2021 a febreiro de 2022 foron de 3.500.

6.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

6.1.1 Plan de formación

6.1.1.1 Escolas de educación no tempo libre (ETL)

As escolas de educación no tempo libre constitúen centros de formación, perfeccionamento e especialización de educadores e educadoras, nas actividades e técnicas orientadas á promoción e adecuada utilización do lecer.

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado asume, en relación coas escolas de educación no tempo libre, as seguintes competencias:

- ▶ Posta en funcionamento: no ano 2012 substitúese, mediante a entrada en vigor do Decreto 58/2012, do 12 de xaneiro, o sistema de recoñecemento oficial pola presentación dunha declaración responsable de inicio de actividade co fin de simplificar trámites e favorecer o exercicio das actividades de servizos en cumprimento da directiva comunitaria 2006/123/CE.
- ▶ Ao longo do ano 2021 iniciaron a súa actividade 3 novas escolas de tempo libre: Garatuxa, Colaxe e Kai-zen. No rexistro desta dirección xeral figuran inscritas a finais do ano 2021 un total de 91 escolas.
- ▶ Determinación das ensinanzas que se poden impartir nelas. As modalidades de ensino que poden impartir as escolas de tempo libre son:
 - Primeiro nivel: monitores/as de actividades de tempo libre. No ano 2021 as escolas impartiron 75 cursos deste tipo.
 - Segundo nivel. Existen dúas modalidades: directores/as de actividades de tempo libre (no 2021 as escolas impartiron 4 cursos desta modalidade) e directores/as de campos de traballo (durante o ano 2021 non se impartiron cursos desta modalidade).

- ▶ Aprobación dos seus programas de formación.
- ▶ Expedición dos títulos acreditativos das ensinanzas recibidas nas ditas escolas. Esta dirección xeral emitiu no ano 2021, 1.099 títulos (1.036 de monitores/as de actividade de tempo libre, 49 de directores/as de actividades de tempo libre e 14 de directores/as de campos de traballo).
- ▶ Así mesmo, tamén lle corresponde a esta dirección xeral inspeccionar as actividades que desenvolvan as escolas de educación no tempo libre rexistradas.

Ante as circunstancias excepcionais derivadas da crise sanitaria, a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado ditou a Instrución de 1 de xuño de 2020, para os efectos de ampliar aos novos cursos que se convoquen a posibilidade de compatibilizar a formación presencial coa formación en liña. Con esta instrución dáse a opción ás escolas de educación no tempo libre a adaptar certos contidos dos cursos que comezan a partir da data da súa aprobación e durante o período da súa vixencia á modalidade telemática, a distancia ou en liña e impartilos de xeito non presencial. A instrución continuou vixente durante o ano 2021.

6.1.2 Tipos de carnés

6.1.2.1 Carné xove

<http://xuventude.xunta.es/carnes-para-a-mocidade/carne-xove>

XUNTA DE GALICIA

Nome e apelidos | Nombre y apellidos | Cardholder Name

Data nacemento | Fecha nacemento | Date of Birth | Valido ata | Valido hasta | Valid Until

Número de carné | Número de carnet | Card Number

European Youth Card

O programa Carné Xove Europeo, da European Youth Card Association (EYCA, Asociación do Carné Xove Europeo) marca común internacional baixo a que se emite o carné nos países membros, constitúe unha iniciativa a nivel europeo nacida do Protocolo de Lisboa do 1 de xuño de 1987.

Neste eido, o carné xove é una tarxeta persoal e intransferible que pon á disposición dos seus titulares descontos e vantaxes tanto en Galicia como no resto das comunidades autónomas españolas e nos 40 países europeos adheridos ao programa Carné Xove Europeo (European Youth Card), sen prexuízo das excepcións propias de cada comunidade ou país.

O programa do Carné xove configúrase, así, como un servizo á xuventude para favorecer o seu acceso privilexiado a bens e servizos de carácter cultural, deportivo, recreativo, de consumo, de transporte e outros de análoga natureza, que ofrecen, en condicións vantaxosas para as persoas titulares do carné, as entidades colaboradoras e os establecementos adheridos ao programa e así se recolle na Lei 6/2012, do 19 de xuño, de xuventude de Galicia.

O citado programa ten como destinatarias as persoas mozas desde os 12 aos 30 anos.

Ata o ano 2021, o carné tiña unha vixencia de 2 anos e a súa obtención e sucesivas renovacións requirían o pagamento dunha taxa de 6 euros. No ano 2021, a Xunta de Galicia asumiu o compromiso de expedición gratuíta e de vixencia permanente do carné, así como do seu envío, de balde, ao domicilio de todos os mozos e mozas galegos de entre 12 e 30 anos (arredor de 400.000 persoas). O único trámite requirido unha vez que a tarxeta chegue ao domicilio das persoas destinatarias é a súa activación, mediante a asignación do número que identifica o carné ante a EYCA.

Así mesmo, no ano 2021 levouse a cabo unha campaña para promover a adhesión ao programa de novas entidades no ámbito do transporte, turismo e comercio local, entre outros. Como resultado, adheríronse ao programa 372 novos establecementos que se sumaron aos máis de 1.000 existentes que xa ofertaban descontos aos usuarios.

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado efectuou descontos de ata un 25% aos posuidores do carné xove en todos os seus programas e actividades.

Así mesmo, no ano 2021 púxose en marcha unha campaña de promoción do Carné xove en redes sociais, con información periódica do programa e dos descontos ofrecidos. Incentivouse tamén o programa de sorteos, a través das redes sociais, nos que poden participar as persoas titulares que fagan uso do carné en calquera dos establecementos adheridos.

6.1.2.2 Carné de alberguista

<http://xuventude.xunta.es/carnes-para-a-mocidade/carne-de-alberguista>

O carné de alberguista está recoñecido internacionalmente e é válido para utilizar en todos os albergues da Rede española de albergues xuvenís (REAJ) e de Hostelling International. A persoa titular do carné ten acceso a máis de 4.000 albergues en 90 países de todo o mundo e a millares de descontos nacionais e internacionais (transporte, lecer, restaurantes, museos, etc.). Poden adquirirse nos puntos de información xuvenís, nos albergues xuvenís de Galicia e na páxina web da REAJ.

Requisitos: achegar unha fotografía de tamaño carné e pagar a taxa que corresponde a cada categoría (dende 5 euros o carné xove de mozos/as, 10 euros o de adulto, 16 euros o de grupo e 18 euros o familiar).

No 2021 expedíronse en Galicia un total de 101 carnés de alberguista físicos. Ademais, no ano 2021 expedíuse gratuitamente o carné de alberguista dixital a todas as persoas posuídores do carné xove que o solicitasen expresamente. Expedíronse deste xeito 4.221 carnés de alberguista dixital, cuxo tempo de validez será o mesmo que o do carné xove.

6.1.3 Actividades programadas

6.1.3.1 Acción de verán 2020

<http://xuventude.xunta.es/accion-de-veran>

A Campaña de Verán da Xunta de Galicia abrangue unha oferta de actividades de lecer e tempo libre para a xuventude galega durante os meses de xullo, agosto e setembro. A finalidade é ofertar un ocio saudable e comprometido coa natureza, a tolerancia, a solidariedade, a cultura e a igualdade, constituíndo unha oferta lúdica que complementa a educación regrada da mocidade.

A campaña de verán 2021 adaptouse, como xa fixera en 2020, á situación provocada pola pandemia da Covid-19 e executouse seguindo un protocolo asentado en 3 claves: redución de aforo, grupos pequenos con reforzo de persoas monitoras e reforzo das medidas hixiénico-sanitarias. A este respecto, adoptouse a medida de realizar unha proba diagnóstica de infección activa (PDIA) mediante un test de antíxenos ás persoas participantes o día de chegada aos campamentos.

Na campaña 2021 retomouse o programa de intercambios con outras CCAA.

Os programas ofertados foron os seguintes:

1 Programa de actividades en Galicia, para nenos/as de 9 a 17 anos:

Actividades que inclúen aloxamento (en albergues, residencias ou campamentos xuvenís), material necesario para cada actividade, equipo técnico especializado, atención sanitaria e seguro de responsabilidade civil.

Ofertáronse 117 quendas de campamentos de verán en 35 instalacións xuvenís, con accións relacionadas co mar, os deportes náuticos, campamentos de teatro, aventuras na natureza e outros. Ofertáronse un total de 5.531 prazas nos campamentos galegos. A ocupación superou o 90%.

2 Programa de intercambios bilaterais con outras comunidades autónomas:

É unha proposta que permite que os nosos rapaces e rapazas convivan con outros grupos e coñezan a realidade social e cultural das comunidades anfitriñas. No ano 2021 realizáronse intercambios con Araba, Castela e León e A Rioxa.

Proporciona unha variedade de actividades de lecer e tempo libre baseadas en temáticas de multiaventura, náutica, rock e cómic distribuídas en 6 campamentos desas tres comunidades autónomas. Ofertáronse un total de 94 prazas para a xuventude galega con idades comprendidas entre os 12 e os 17 anos, ambos os dous inclusive.

Como contrapartida, nas instalacións de Gandarío, Area e As Sinas, ofertáronse 101 prazas para participantes desas comunidades con idades comprendidas entre os 13 e os 15 anos.

3 Minicampamentos "Coñece Galicia" para menores de 10 a 14 anos:

Por segundo ano consecutivo, a Consellería de Política Social da Xunta de Galicia, a través da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado puxo en marcha o programa “Coñece Galicia”.

Trátase dunha iniciativa lúdico formativa que se desenvolve en aloxamentos turísticos distribuídos por toda a xeografía galega en estancias de cinco días de luns a venres. Serve tanto para apoiar a adquisición de competencias e habilidades por parte das persoas máis novas como para promover o coñecemento da riqueza natural e patrimonial de Galicia, o coidado do medio e o ocio educativo.

Este programa forma parte da oferta da campaña O verán que mereces da Xunta de Galicia e suma 600 prazas novas para nenos e nenas empadroados en Galicia de entre 10 e 14 anos, que se distribúen en 30 quendas de 20 prazas cada unha en 13 instalacións diferentes.

As accións desenvolvéronse nos meses de xullo e agosto de 2021 acadando 584 participantes, 67 máis que no 2020:

Actividade	Quendas	Participantes
Valdoviño Mariño	3	59
Teocio (Teo)	4	78
A Conquista de Foz	2	33
Eco-Verán en Monforte II	2	38
Aventura na Montaña II (Cervantes)	2	40
A Descuberta da Pobra do Brollón	2	39
Xeocampamentos nas Montañas do Courel (Folgozo do Courel)	1	20
Somérxete na Natureza (A Pobra de Trives)	3	59
Acción no Arnoia (Allariz)	2	40
Aventura en Parantada (O Covelo)	2	40
O Noso Rural II (Lalín)	2	40
Minicampamento Natura II (Sanxenxo)	4	78
Bueu, Natureza e Mar	1	20
Total	30	584

4 Campos de voluntariado

Os campos de voluntariado son unha proposta para mozos e mozas de entre 18 e 30 anos que ao longo do verán, en períodos de dez ou quince días, coñecen outras realidades e vivencias a través da súa colaboración desinteresada en tarefas de índole diversa.

Son actividades encamiñadas a favorecer e fomentar a convivencia, a participación, a tolerancia e a solidariedade entre a mocidade e o seu contorno, a través da colaboración desinteresada e voluntaria en traballos diversos que se levan a cabo en todas as comunidades autónomas e en distintos países, baixo o patrocinio, control ou organización de entidades e organismos oficiais, asociacións xuvenís, culturais, humanitarias, etc. A temática dos campos de voluntariado pode resumirse deste xeito:

- Culturais e etnográficos (participación na organización de festas ou eventos culturais, recuperación de tradicións, utensilios antigos...).
- Ambientais (recuperación de camiños, espazos naturais...).
- Social
- Arqueolóxicos (recuperación, estudo ou conservación de xacementos ou monumentos).
- Audiovisual
- Dinamización do Camiño de Santiago.

No ano 2021, a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado ofertou 37 campos de voluntariado distribuídos en 40 quendas e adaptados ao escenario da crise sanitaria da Covid-19. Mentres no ano 2020 os campos foron de ámbito exclusivamente autonómico, en 2021 recuperouse a oferta de campos de voluntariado noutras comunidades autónomas e os nosos campos recibiron tamén persoas voluntarias doutras CCAA, pero non se retomou a oferta de campos internacionais.

Campos de voluntariado en Galicia

Os campos en Galicia desenvolvéronse durante os meses de xullo, agosto e setembro, cun total de 480 prazas ofertadas para mozos e mozas de Galicia e doutras CCAA. A distribución destas prazas foi de 320 prazas destinadas a persoas residentes en Galicia e de 160 prazas para persoas procedentes doutras CCAA.

Na oferta de campos de voluntariado 2021 incluíronse reedicións de campos xa organizados en campañas anteriores e novos campos:

Reedicións de campos coa mesma temática de campañas anteriores:

- Monte da Espenuca, campos de temática ambiental no concello de Coirós.
- Alí, Xaz no concello de Ponteceso, medioambiental e etnográfico.
- Dunas de Corrubedo en Ribeira, de temática ambiental.
- Vilarbó, no Concello das Pontes, de temática ambiental.
- Castro de Montesclaros, campo de temática ambiental e arqueolóxica no concello da Laracha.
- Luces de Boimorto, no concello de Boimorto e de temática arqueolóxica e festival.
- Campo de voluntariado con Amigos, en Boiro, de temática ambiental e de inclusión, con participación de persoas voluntarias con discapacidade intelectual e/ou autismo.
- Castro de Lupairo, no concello de Rois, arqueolóxico.
- Lembrando a nosa pegada, no concello de Outes, ambiental e social.
- Da pedra e da auga, no concello de Guitiriz, campo arqueolóxico e ambiental.
- Castro de Vilar, no concello do Courel, de temática patrimonial.
- Castro de Pena Dominga, no concello de Quiroga, campo arqueolóxico.
- Castro e romaría de San Lourenzo no concello da Pobra do Brollón, campo arqueolóxico.
- Parque natural do Xurés, no concello de Muíños, ambiental.
- Esgos, no concello de Esgos, etnográfico.
- Glaciar do Cenza, no concello de Vilariño de Conso, de temática ambiental.
- Do audiovisual galego, no concello de Celanova e temática audiovisual.
- Tradición en verde, no concello de Lalín de temática arqueolóxica, ambiental e etnográfica .
- Salvemos o mar: plásticos cero, no concello de Vilanova de Arousa, ambiental.
- A terra que habita no mar, no concello do Grove, de temática ambiental.
- Illas Cíes, o campo con máis edicións e de maior aceptación dos ofertados na campaña de verán.
- Os Campos do Camiño nos concellos de Palas de Rei e Triacastela, con labores de dinamización no Camiño de Santiago.
- Campos de voluntariado arqueolóxico organizados en colaboración coa Dirección Xeral de Patrimonio Cultural:
- Campo de voluntariado de Ciudadella, en Sobrado dos Monxes.
- Campo de voluntariado do Castro de Viladonga, en Castro de Rei.
- Campo de voluntariado A idade do bronce, en Campo Lameiro.

Reedicións con algunha variación en canto a temática ou lugar de intervención, con respecto a campañas anteriores. É o caso de:

- Camiños e patrimonio cultural, no concello de Curtis, con temática arqueolóxica.
- Camiño cara a natureza, no concello de Boqueixón, de temática ambiental e etnográfica.
- Turismo sostible, no concello do Pereiro de Aguiar, de temática ambiental, festival e patrimonial.
- Rural influencers, no concello de Cerdedo-Cotobade, modalidade de dinamización.

En 2021 ofertáronse 7 campos novos:

- Abadía de San Clodio, no concello de Ribas de Sil, campo de voluntariado cultural e patrimonial.
- Castrillón, no concello de Larouco e con temática ambiental e arqueolóxica.
- Castelo de Monterrei, campo arqueolóxico.
- Illa de San Simón, de temática ambiental e cultural.
- Botarse ó Camiño, campo itinerante polo camiño portugués, de temática ambiental e social.
- O Camiño portugués pola costa, no concello de Oia, campo arqueolóxico.
- Soutomaior fai Camiño, de temática social e ambiental, no concello de Soutomaior.

Campos de voluntariado en Galicia

A oferta noutras comunidades autónomas foi de 44 campos con 69 prazas distribuídas da seguinte maneira:

- Andalucía: 12 prazas en 8 campos de voluntariado
- Aragón: 6 prazas en 3 campos de voluntariado
- Cantabria: 6 prazas en 4 campos de voluntariado

- Ceuta: 1 praza
- Castela e León: 9 prazas en 5 campos de voluntariado
- Cataluña: 3 prazas en 2 campos de voluntariado
- Extremadura: 6 prazas en cadanseu campo
- Navarra: 4 prazas en 3 campos
- Euskadi: 14 prazas en 8 campos
- A Rioxa: 8 prazas en 4 campos de voluntariado

A ocupación de campos de traballo en Galicia foi de preto do 80%; un 58,5 % de participantes foron galegos e un 41,5% acudiron dende outras comunidades autónomas como Extremadura, A Rioxa, Andalucía, Castela A Mancha, País Vasco, Castela e León, Cantabria, Cataluña e Aragón. 31 voluntarios/as de Galicia participaron en campos de voluntariado noutras comunidades autónomas.

5 Cesión do uso de residencias para actividades de ocio educativo e tempo libre.

No 2021 convocouse a orde que regula o uso de instalacións xuvenís dependentes da Consellería de Política Social para a realización de programas de ocio educativo e tempo libre durante a Campaña de verán 2021 para colectivos xuvenís, co fin de ceder espazos da Administración autonómica a asociacións, entidades xuvenís ou grupos informais de mozos para realizaren os seus programas de verán. Ofertáronse 586 prazas en 7 instalacións.

- 6 Finalmente, na Campaña de verán 2021 reserváronse prazas para distintos colectivos (menores tutelados, menores fillos de vítimas de violencia de xénero e prazas para inclusión de persoas con discapacidade).

► **O total das prazas ofertadas en todos os programas e actividades da campaña de verán 2021 acadou as 7.820.**

6.1.3.2 Programa Primavera Xove

No ano 2021, por mor da pandemia da Covid-19, as opcións de lecer e ocio educativo seguían sendo reducidas. Co fin de ofrecer alternativas saudables á mocidade para o seu tempo libre, a Consellería de Política Social da Xunta de Galicia puxo en marcha un programa novo de actividades especialmente pensado para esta situación, xerando espazos seguros, divertidos, formativos e favorecedores da transferencia de valores e coñecemento. Artellouse en tres eixos: actividades nos albergues xuvenís, actividades nos Espazos Xoves e programación de charlas nos campus universitarios.

Albergues

No que respecta aos albergues, ofertáronse 160 prazas nos albergues xuvenís Lug2 (Lugo) e Gandarío (Bergondo), durante as fins de semana desde o 14 de maio ao 13 de xuño.

Primavera Xove tivo como destinatarios aos mozos e mozas empadroados en Galicia de 14 a 17 anos no momento da solicitude, ofrecéndolles unha programación dirixida a ampliar as súas habilidades e competencias así como a participar en actividades físico-deportivas, de aventura e tecnolóxicas, fomentando actitudes de cooperación e respecto.

Ofrecéronse dúas alternativas de participación, con 20 prazas por quenda, en cada fin de semana:

- ▶ Programa 1: Aventura en Gandarío (A Coruña).
- ▶ Programa 2: Vive virtual: Albergue xuvenil Lug2 (Lugo).

Espazos Xoves

No que respecta aos Espazos Xoves, durante o mes de maio de 2021 celebráronse por vez primeira as feiras da Primavera. Trátase de eventos lúdicos e formativos co obxectivo de dinamizar estes centros e dalos a coñecer entre a mocidade local.

A pandemia da Covid-19 ocasionou o peche dos espazos xoves durante varios meses no 2020. Mesmo, cando puideron abrir tiveron que facelo baixo as restricións de aforo e uso que se decretaron para os centros sociais desta natureza. Por iso, foi fundamental levar a cabo accións que volvesen poñer no mapa estes centros e promovesen a incorporación de usuarios que deixaran de frecuentalos tras a parada pandémica.

Estas feiras incluíron actividades realizadas en colaboración cos institutos de ensino secundario da zona (charlas de interese didáctico de temáticas diversas) e obradoiros abertos ao público xeral sobre cultura urbana, música, deportes, artes... O calendario de realización das feiras foi o seguinte:

- ▶ 7 de maio: Lalín, Pontedeume e Betanzos
- ▶ 14 de maio: Curtis, Ourense e Vilalba
- ▶ 21 de maio: Viveiro, Noia e Chantada
- ▶ 28 de maio: Vilagarcía de Arousa, Carballo e Tui

Campus universitarios

No que respecta aos campus universitarios, organizáronse Encontros e networking en localizacións diversas de acordo coas universidades para ofrecer espazos seguros, informais, abertos e innovadores para que as persoas mozas poidan desenvolverse persoal e profesionalmente e aprender, dun xeito ameno e favorecendo a convivencia e o traballo en rede.

Estas actividades foron dirixidas especialmente a mozos e mozas universitarios, aínda que puido participar a mocidade en xeral, entre 18 e 30 anos. Por motivos de seguridade, o aforo foi reducido de ata 20 persoas por xornada e leváronse a cabo todos os mércores pola tarde de maio e xuño de 2021.

As persoas mozas interesadas tiveron a oportunidade de inscribirse nunha ou en varias actividades, sendo adxudicadas as prazas por rigorosa orde de inscrición.

Finalmente, as accións contaron coa participación de 223 persoas mozas.

Cada xornada enfocábase a un ámbito concreto e comezaba cunha charla informativa e inspiradora a cargo dun poñente recoñecido no seu eido, continuando cun taller práctico e participativo.

Nesta primeira edición abordáronse os seguintes temas de xeito común na contorna dos campus de Santiago, A Coruña, Vigo e Ourense:

- Emprendemento innovador
- RRSS e internet. Dixitalización
- Competencias e habilidades
- Cultura e creatividade
- Educación emocional. Como facer fronte á pandemia Covid-19
- Medio ambiente e sostibilidade
- O voluntariado e a acción social
- Ciencia na vida cotiá.

6.1.3.3 Programa Outono Xove

Coa mesma finalidade de ofrecer alternativas de ocio responsable e seguro á mocidade galega, Outono Xove naceu co obxectivo de proporcionar actividades formativas e de lecer para a mocidade galega durante as fins de semana entre finais de outubro e comezos de decembro nos albergues xuvenís ou residencias de tempo libre da Xunta de Galicia.

Outono Xove estivo dirixido a xente nova de 14 a 30 anos. As quendas repartíronse en grupos de dous tramos de idade: de 14 a 17 anos e de 18 a 30 anos. Ofertáronse 1.100 prazas (20 por quenda).

Ofrecéronse distintas alternativas de participación:

1. Albergue xuvenil de Gandarío (Bergondo) - Programa Unha fin de lenda

2. Albergue xuvenil Marina Española (Sada) - Programa Cine Rally
3. Albergue xuvenil As Sinas (Vilanova de Arousa) - Programa A Mar_Xuventude
4. Campamento xuvenil Pontemarl, que ten unha parte de albergue (Forcarei) - Programa Ceos de música e tradición.
5. Albergue xuvenil Benigno Quiroga (Portomarín) - Programa Facendo Camiño
6. Albergue xuvenil Lug II (Lugo) - Programa Aventura Lug 2.0
7. Residencia de Tempo libre do Carballiño - Programa Naturezarte
8. Campamento xuvenil A Devesa, que ten unha parte de albergue (Ribadeo) - Programa Mar e cultura na Mariña

6.1.3.4 Lingua de namorar 2021

Lingua de namorar é un concurso en liña de mensaxes de amor en galego convocado pola Consellería de Política Social e a Consellería de Cultura e Turismo, a través da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado e da Secretaría Xeral de Política Lingüística, respectivamente.

O certame está dirixido á mocidade con idades comprendidas entre os 14 e os 35 anos, con tres categorías: categoría A (de 14 a 35 anos), categoría B (de 20 a 35 anos) e categoría C (de 14 a 35 anos, nova categoría exclusiva para Instagram). Os seus obxectivos son dinamizar o uso da lingua galega entre a mocidade nas relacións interpersoais e nas novas tecnoloxías, nomeadamente na Internet e na mensaxería instantánea, e mais incrementar a percepción do galego como unha lingua que é útil para os momentos de lecer e de diversión. No ano 2021 participaron no concurso 298 persoas, ben enviando algunha mensaxe ou ben só na fase de votación.

As 219 mensaxes que participaron en Lingua de namorar 2021 debían estar escritas en lingua galega e podíanse redactar en prosa ou en verso. Cada participante podía enviar un máximo de dúas mensaxes ao concurso, cuxa extensión máxima era de 350 caracteres para as categorías A e B, e 200 para a categoría C.

Tras a deliberación do xurado, resultaron gañadoras da categoría A, de entre as 46 mensaxes que recibiron dúas ou máis votacións dos usuarios e usuarias, as seguintes:

- 1º premio: "Penso en ti", de María Rey Villar
- 2º premio: "Sol e Lúa", de Lucas Paz González
- 3º premio: "Amar mentres a vida avanza lento", de Lara Hernández Iglesias

Tras a deliberación do xurado, resultaron gañadoras da categoría B, de entre as 27 mensaxes que recibiron dúas ou máis votacións dos usuarios e usuarias, as seguintes:

- 1º premio: "Rea(r)mar", de Lara Álvarez Álvarez
- 2º premio: "O fío da vida", Leticia Cid Cid
- 3º premio: "KÓX3GAS", de Andrea López Otero

Tras a deliberación do xurado e a posterior votación pública a través do Instagram de Xuventude, resultou gañadora da categoría C a mensaxe "Saudando a vida", de José María Trigo González.

O 2 de xullo tivo lugar o acto de entrega de premios no compostelán Pazo de San Roque.

6.1.4 Residencias xuvenís

<http://xuventude.xunta.es/albergues-e-residencias>

As residencias xuvenís son un instrumento ao servizo da mocidade e, en particular, das persoas mozas estudantes durante o curso académico. Ofréceselles aloxamento e manutención, ademais dunha serie de actividades convivenciais e educativas, a través das que se intentan fomentar os valores sociais, culturais e deportivos da mocidade residente e de calquera que puidese beneficiarse do labor sociocultural nas actividades que se programan. Ademais, tamén poden ser un instrumento para a mocidade traballadora e por iso resérvanse un 9% do total das prazas para estas persoas. As prazas ofértanse en réxime de internado (con aloxamento e manutención), durante unha estancia máxima de 11 meses, excluídos os períodos de vacacións de Semana Santa e Nadal.

Neste marco xeral hai que incardinar a seguinte orde, que representa a apertura dunha nova convocatoria para o ano 2021 do procedemento de adxudicación de prazas para residencias xuvenís destinadas a persoas mozas estudantes e a persoas mozas traballadoras. Ademais, como novidade en 2021, a convocatoria integra a oferta das prazas residenciais para persoas estudantes colaboradoras bolseiras:

- **Orde pola que se determinan as bases reguladoras para a concesión de prazas e bolsas nas residencias xuvenís dependentes desta consellería e se convocan para o curso académico 2021/22 (códigos de procedemento BS303B, BS303C e BS303D) (DOG n.º 144 do 29 de xullo de 2021)**

As instalacións póñense á disposición das persoas mozas estudantes, coa reserva dun número de prazas para as persoas mozas traballadoras, polo que se pretende favorecer o acceso ao ensino universitario, aos estudos superiores en ensinanzas artísticas ou ciclos formativos de grao superior dos/as estudantes con escasos recursos; e, ao mesmo tempo, dotar de persoal de apoio no eido educativo e asistencial ás residencias xuvenís da convocatoria.

A concesión dunha bolsa implica, para as persoas beneficiarias, ademais do aloxamento e mantenza gratuítos na residencia xuvenil (durante unha estancia máxima de 11 meses de setembro a xullo, excluídos os períodos de vacacións de Semana Santa e Nadal), contar coa asistencia dun titor ou titora que coordine e dirixa as funcións que desenvolva como bolseiro/a na residencia, funcións que estarán relacionadas coa dinamización do centro, incluídas actividades de información xuvenil, biblioteca, informática ou deporte. Cómpre destacar, dada a situación actual, que as residencias xuvenís dependentes da Consellería de Política Social están adaptadas ás esixencias de seguridade e saúde derivadas da pandemia da Covid-19 e contan con protocolos específicos para o efecto.

Para o curso académico 2021/2022 convocáronse 223 prazas para persoas estudantes non bolseiras e persoas traballadoras residentes (de 16 a 30 anos) e persoas estudantes colaboradoras bolseiras (ter 18 anos cumpridos e non superar os 30):

N.º prazas de internado		N.º prazas de atención de día	
N.º Prazas BS303B (estudantes non bolseiros)	N.º Prazas BS303C (estudantes colaboradores bolseiros)	N.º Prazas BS303D (traballadores)	Total
Centro Residencial Xuvenil LUG (Lugo)			
67	4	7	78
Florentino L. Cuevillas (Ourense)			
50	5	5	60
Altamar (Vigo)			
72	6	7	85
Total			
189	15	19	223

Reservouse un 9% para mozas que sufran violencia de xénero ou para mozos/as cuxas proxenitoras a sufriran. A distribución de prazas para este efecto é:

Residencia	Número de prazas
Centro Residencial Xuvenil LUG (Lugo)	7
Florentino L. Cuevillas (Ourense)	5
Altamar (Vigo)	7
Total	19

Ademais, na residencia Altamar de Vigo reserváronse 2 prazas adaptadas para persoas con discapacidade.

6.1.5 Rede galega de dinamización xuvenil.

A Rede galega de dinamización xuvenil é un servizo de asesoramento e unha canle de difusión adecuados para todos os recursos que dende a Xunta de Galicia se poñen á disposición da poboación nova. Presta servizo aos actores clave no traballo cos mozos en todo o territorio autonómico: concellos, universidades, centros de ensino secundario, asociacións, etc. Así como a todos aqueles mozos que dunha forma independente soliciten información ou asesoramento en materia de mocidade.

► Obxectivos acadados:

- Contribuír á dinamización da mocidade galega a partir da difusión da información do seu interese e da posta en marcha de actividades que respondan ás súas inquedanzas e intereses.
- Incrementar a participación activa dos mozos e mozas, creando espazos para o debate e a participación e traballando estratexias e recursos que lles faciliten unha maior implicación.
- Contribuír a canalizar o protagonismo e capacidade de liderado dos mozos e mozas e xerar unha visión positiva da mocidade no seu ámbito territorial.
- Motivar a xuventude co obxecto de fomentar a súa participación na sociedade como cidadáns activos.
- Posibilitar un proceso máis favorable á emancipación e autonomía dos mozos e mozas a partir da información.
- Incidir na igualdade de oportunidades da xuventude a través do acceso á información.
- Organizar actividades a partir dos intereses e necesidades da mocidade.
- Crear unha canle de difusión, axeitada á xuventude, dos recursos e servizos xuvenís de que dispoñen.

6.1.5.1 Correspondentes Universitarios.

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado en colaboración coas universidades de Santiago de Compostela, Vigo e A Coruña, favorece a difusión da información xuvenil entre o alumnado dos campus universitarios a través do programa Correspondentes Universitarios/as. É un programa que aspira a fomentar a participación activa dos alumnos das tres universidades públicas galegas, na difusión e dinamización da información xuvenil entre os seus compañeiros de estudos.

Ao finalizar o ano 2021 estaban inscritos neste programa un total de 159 mozos e mozas, dos cales 75 son da Universidade da Coruña, 45 da Universidade de Santiago e 39 da Universidade de Vigo.

6.1.5.2 Charlas e asesoramento de programas

Trátase dunha ferramenta de traballo enfocada a dar a coñecer os programas de ámbito xuvenil e de acción voluntaria. Deste xeito, a pesar das dificultades da pandemia, especialmente ata a primavera, o equipo da rede estivo en diferentes feiras e eventos espallados por toda a xeografía galega. Do mesmo xeito, deuse resposta ás demandas dos centros educativos, achegándose a informar sobre os programas máis relevantes e interesantes para as franxas de idade solicitadas. Ademais, o equipo da Rede galega de dinamización xuvenil visitou os campos de voluntariado celebrados en Galicia no verán para impartir unha charla aos participantes, e tamén realizou encontros cos grupos informais con proxectos realizados ao abeiro da convocatoria Iniciativa Xove.

6.1.6 Difusión cultural

6.1.6.1 Xuventude Crea

<http://xuventude.xunta.es/xuventude-crea>

O programa Xuventude Crea iniciouse co obxecto de facilitar vías polas que poida manifestarse a actividade e inqueda artística individual e colectiva da xuventude galega. Esta convocatoria pretende estimular e apoiar a imaxinación, a creatividade e a innovación. Comezou a súa andaina no 2010 coa denominación Xuventude Crea, polo que neste ano 2021 fixo doce (12) anos.

O programa vai dirixido a mozos ou mozas galegos/as ou residentes en Galicia, non profesionais, con idades comprendidas entre os 16 e os 30.

Polo que respecta á edición 2021, participaron 327 persoas mozas creativas nas 14 especialidades ofertadas: teatro, música, novela curta, poesía, videocreación, banda deseñada, graffiti, moda, deseño de xoias, cociña, danza moderna, creación de videoxogos, fotografía e artes plásticas (esta última comprende as modalidades de pintura e escultura).

Os premios en metálico para cada especialidade son un importante estímulo económico para a mocidade: 3.000€ o primeiro premio, 1.500€ o segundo premio e 1.000€ o terceiro premio. Pola calidade das obras, poden outorgarse mencións de honra, sen dotación económica. Ademais, o programa contempla axudas para as fases finais de determinadas categorías que van, desde os 75 ata os 650 euros. En 2021, repartíronse un total de 49 premios e 4 mencións de honra nas diferentes disciplinas.

Pero ademais, Xuventude Crea é moito máis que un concurso de creadores. Este programa é entendido pola Xunta de Galicia como:

- **a plataforma para mostrar á sociedade o talento da mocidade galega**
- **o escaparate no que o público poida coñecer estes novos talentos e ás súas obras nun amplo abano de especialidades**
- **a canle de divulgación das inquietudes artísticas individuais e colectivas da xuventude galega, e**
- **unha actividade de fomento de actividades de ocio e tempo libre saudable entre os mozos/as.**

Por iso, ao abeiro do desenvolvemento da convocatoria do programa Xuventude Crea 2021, desde a Consellería de Política Social organizáronse:

- **Dúas exposición culturais:**
 - Exposición da obras finalistas das categorías de Artes Plásticas e Fotografía na Igrexa da Universidade de Santiago de Compostela (do 5 ao 16 de novembro de 2021)
 - Exposición das obras finalistas de Moda e de Deseño de Xoias na Igrexa da Universidade de Santiago de Compostela (do 1 decembro do 2021 ao 15 de xaneiro de 2022)
- **Oito eventos finais das seguintes especialidades:**

- Final de teatro no Salón Teatro de Santiago de Compostela (22, 23 e 24 de outubro)
 - Final de Creación de Videoxogos no marco do evento Mo_Cidade 2021 (23 de outubro).
 - Final de Videocreación no marco do evento Mo_Cidade (23 de outubro).
 - Final de Graffiti no Parque da Alameda de Santiago de Compostela (30 de outubro)
 - Final de Cociña na Aula Gastrocultural do Mercado de Abastos en Compostela (6 de novembro)
 - Final de Banda deseñada na Biblioteca Pública de Ourense (22 de novembro).
 - Final de Danza moderna no Museo do Mar de Galicia, en Vigo (27 de novembro)
 - Final de Música na sala Playa Club da Coruña (28 de novembro).
- **Un coloquio literario cos gañadores das especialidades de Novela curta e Poesía na Biblioteca Pública de Ourense (19 de novembro).**

Por último, a Gala final de entrega de premios do programa, celebrada o 18 de decembro de 2021 no Centro Galego de Arte Contemporáneo (CGAC) en Santiago de Compostela con formato semipresencial e retransmitida en directo:

<https://www.youtube.com/watch?v=gzm9minqJe0>

Neste programa desde a edición do 2010 ata o 2021 participaron máis de 4.000 mozos/as con 2.973 obras e proxectos creativos. O número de premios ascendeu a 451, por un importe total de 649.000 euros. Así mesmo, concedéronse 62 mencións de honra sen dotación económica.

Premio Carné Xove Xuventude Crea

Ademais de todo o anterior, a Consellería puxo en marcha, entre o 18 de decembro de 2021 e o 20 de xaneiro de 2022, o primeiro premio Carné Xove Xuventude Crea, co obxectivo de seleccionar a obra premiada neste programa máis querida polo público promover o uso do Carné Xove.

O concurso consistiu en votar as obras premiadas da edición 2021 do programa Xuventude Crea. A candidatura gañadora sería aquela con máis votos no prazo estipulado. Cada persoa podía votar unha soa vez e podían votar todas aquelas persoas maiores de 18 anos que o desexasen e que non formasen parte das candidaturas presentadas. Para votar, as persoas necesitaban rexistrarse vía correo electrónico. A través da votación, ademais, cada persoa usuaria entraría automaticamente no sorteo dun lote de regalos publicitarios de Carné Xove.

A candidatura gañadora, a pintura Galicia esperta e herbas ledas de Alejandro Reiriz Pouseu (Bueu) obtivo como premio un vale de 100 € para gastar en calquera dos establecementos adheridos ao Carné Xove.

Exposición itinerante Xuventude Crea: Máis dunha década

O proxecto expositivo “Xuventude Crea, máis dunha década” reflexiona sobre os procesos de evolución, metamorfose e cambio que os/as artistas experimentan nas diferentes etapas da súa proxección e xurdiu para conmemorar, cunha exposición retrospectiva e itinerante, os máis de 10 anos que acadou o programa Xuventude Crea.

Baixo o lema “Unha mirada ao pasado, unha mirada ao futuro” preséntanos unha recompilación da aposta cultural moza como motor da nosa sociedade, unha posta en valor de creadoras e creadores autóctonos que, nos máis de 10 anos de vida do Xuventude Crea medraron e evolucionaron baixo a atenta mirada das institucións que apostaron polo seu valor creativo e a súa proxección. Así, agrupa 29 obras das disciplinas de artes plásticas

(pintura e escultura), banda deseñada, deseño de xoias, fotografía, graffiti e moda.

A exposición itinerante inaugurouse no mes de maio de 2021 no Mercado de Ribeira e percorreu, nos seguintes meses, as seguintes sedes e localidades:

- Xuño: Espazo Xove de Lalín
- Xullo: Museo do Mar de Galicia (Vigo)
- Agosto: Espazo Xove de Tui
- Setembro: Café Moderno Afundación Pontevedra
- Outubro: Biblioteca pública de Lugo
- Novembro: Biblioteca pública de Ourense Nós
- Decembro: Museo Centro Gaiás da Cidade da Cultura de Galicia (Santiago de Compostela)

6.1.6.2 Parlamento Xove

<http://xuventude.xunta.es/parlamento-xove>

A Consellería de Política Social, consciente da importancia de poñer en marcha programas que capaciten á mocidade galega en habilidades e competencias clave como a selección de información, a expresión oral e escrita, a orixinalidade, a argumentación razoada, o traballo en equipo ou a convivencia, convoca desde o ano 2010 o programa Parlamento Xove, acadando así no 2021 a súa duodécima edición.

O Parlamento Xove é unha competición na que os diversos equipos inscritos investigan e debaten sobre un tema formulado pola organización. A dificultade da actividade está en que só cinco minutos antes de cada

encontro dialéctico procederase ao sorteo da postura a adoptar por cada equipo, 'a favor' ou 'en contra', en relación á cuestión formulada.

Investigar, sintetizar, expoñer, dialogar, falar en público, convencer e, sobre todo, escoitar. Estes son os verbos sobre os que se debe sustentar calquera debate ou parlamento e estas son as competencias que adquiren e amosan os participantes de cada edición.

Parlamento Xove estrutúrase en tres categorías: 3º e 4º de ESO, 1º e 2º de bacharelato e universidades, esta última introducida como novidade no 2019.

As actividades do programa teñen como fío común debater acerca dun tema formulado pola organización, a realización dun dossier de investigación do tema tratado e debates dialécticos.

Os datos de participación correspondentes a 2021 foron os seguintes:

- O número de equipos inscritos sumou un total de 67; participaron 49: 20 de bacharelato, 21 da ESO e 8 de universidades.
- O número de mozos e mozas inscritos para participar foi de 186 en total.
- O número de profesores/as que participaron foi de 41 en total
- O número de xuíces que participaron en cada fase (clasificatoria ou final) foi de 18.

Por motivos de seguridade e saúde públicas derivados da Covid-19, realizáronse en liña as fases clasificatorias, na categoría de ESO o 6 de marzo e na categoría de Bacharelato o 13 de marzo de 2021. Os debates discorreron sobre o tema: *Debería un estado establecer como obrigatoria a vacinación entre a súa poboación?*

Da antedita fase clasificatoria saíron 8 equipos finalistas de ESO e 8 equipos finalistas de Bacharelato para disputar, xunto aos 8 equipos de Universidade, a fase final do

Parlamento Xove 2021. Esta fase final tivo lugar os días 14 e 15 de maio, co seguinte tema de debate:

Debería limitarse legalmente o uso das pantallas entre as persoas máis novas?

Os debates de cuartos de final tiveron lugar na modalidade en liña o venres día 14 a partir das 16:30 horas. Os debates de semifinais e as finais tiveron lugar de xeito presencial o sábado 15 de maio a partir das 9:00 horas, no Parlamento de Galicia, en Santiago de Compostela.

Os debates da fase presencial tamén puideron verse a través da canle de streaming do Parlamento de Galicia:

https://mediateca.parlamentodegalicia.gal/library/items?utf8=%E2%9C%93&search_type=0&view_type=list&text2=parlamento+xove

Na categoría de ESO resultou gañador o equipo do colexio Sagrada Familia 1, de Vilagarcía de Arousa; na categoría bacharelato, o IES Marco do Camballón, de Vila de Cruces; e na categoría de universidade, o Campus de Santiago de Compostela.

O premio na categoría de ESO e Bacharelato foi unha viaxe valorada en 5.000 euros para cada equipo e de 2.500 euros para o equipo gañador da universidade. Por último, repartíronse galardóns ás 8 persoas mozas recoñecidas como mellores oradores/as e ao equipo do IES Fontexería (Muros) como autor do mellor artigo de investigación.

Desde o seu inicio no ano 2010, neste programa de formación debateron un total de 451 equipos de centros escolares galegos de ESO ou Bacharelato e 22 de universidades, nos que participaron 2.209 mozos e mozas.

6.1.7 Programas europeos

<http://xuventude.xunta.es/programas-eu>

6.1.7.1 Erasmus+ Xuventude en acción

<http://erasmusplus.injuve.es>

O programa europeo Erasmus+, programa da Unión Europea para a educación, a formación, a mocidade e o deporte, con vixencia 2021/2027 ten entre os seus obxectivos específicos mellorar o nivel de aptitudes e competencias dos mozos e mozas; promover a participación na vida democrática en Europa e no mercado de traballo; a cidadanía activa; o diálogo intercultural; a inclusión social e a solidariedade; posibilitar ás persoas que traballan no ámbito da xuventude e aos mozos e mozas maiores, oportunidades de mobilidade por motivos de aprendizaxe; potenciar a dimensión internacional das actividades xuvenís e o papel dos traballadores e organizacións no

eido da xuventude como estruturas de apoio ás persoas mozas. O programa fomenta a mobilidade dentro e fóra dos límites da Unión Europea, a aprendizaxe non formal e o diálogo intercultural e tamén apoia a empregabilidade e a inclusión das persoas mozas independentemente do contexto social, educativo ou cultural ao que pertencen.

O programa diferencia tres liñas de acción:

Acción Clave 1. Mobilidade das persoas por motivos de aprendizaxe

Esta acción clave ofrece á mocidade e aos traballadores no ámbito da xuventude unha experiencia de aprendizaxe a través de actividades de educación non formal noutro país distinto ao seu país de residencia.

A acción estrutúrase en dous tipos de actividades:

- **Mobilidade dos mozos**, que inclúe as seguintes accións:

Intercambios xuvenís, que permiten aos mozos e mozas participantes desenvolver competencias, sensibilizarse sobre temas sociais, descubrir novas culturas, costumes e estilos de vida, consolidar valores como a solidariedade, a democracia, a amizade, etc. Hai que destacar que o proceso de aprendizaxe se realiza a través de métodos de educación non formal.

- **Mobilidade dos traballadores no ámbito da mocidade**: apoia o desenvolvemento profesional dos traballadores no ámbito da mocidade en forma de participación destes traballadores en seminarios, cursos de formación, actividades de posta en contacto, visitas de estudos, etc
- **Proxectos de participación xuvenil**: actividades que promoven, impulsan e facilitan a participación da mocidade na vida democrática de Europa a nivel local, rexional, nacional e europeo.

Acción clave 2. Cooperación entre organizacións e institucións

Esta acción apoia as asociacións de cooperación no ámbito da educación, a formación e a mocidade. Teñen por obxecto apoiar o desenvolvemento, a transferencia ou a aplicación de prácticas innovadoras a escala organizativa, local, rexional, nacional ou europea. Permite ás organizacións participantes adquirir experiencia en cooperación internacional e consolidar as súas capacidades, e producir resultados innovadores.

A acción estrutúrase en dous tipos de actividades:

- **Asociacións de cooperación**: accións para que as organizacións xuvenís incrementen a calidade e pertinencia das actividades, amplíen e reforcen as súas redes e incrementen a súa capacidade operativa a nivel transnacional.
- **Asociacións a pequena escala**: a súa finalidade é ampliar o acceso ao Programa ás entidades de pequeno tamaño, as menos experimentadas ou as de nova incorporación. Contribúen á creación e desenvolvemento de redes transnacionais, así como a impulsar o establecemento de sinerxías coas políticas locais, rexionais, nacionais e internacionais.

O programa está aberto á participación de calquera persoa de entre 13 e 30 anos. É liña prioritaria fomentar e potenciar a participación dos mozos e mozas con menos oportunidades, ben sexa por razóns de índole xeográfica, cultural ou socioeconómica, ou ben sexa por seren persoas con discapacidade.

Os proxectos preséntanse a través dun formulario en liña, dentro de cada unha das tres convocatorias anuais establecidas. Avalíanse na Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado e remítense á Secretaría da Axencia Nacional no INJUVE, para ser valorados pola Comisión de Avaliación que definitivamente fai a proposta de aprobación ou denegación dos proxectos.

A maioría dos proxectos presentados e aprobados no ano 2021 centráronse nos intercambios e nos proxectos de voluntariado. Deste xeito, no ano 2021 aprobáronse un total de 23 proxectos na nosa comunidade autónoma, cun importe total de subvencións de **768.362** euros distribuídos da seguinte maneira:

- 14 Intercambios xuvenís onde participaron 351 mozos/as e cun importe de 298.038 euros
- 3 proxectos de mobilidade de traballadores no ámbito da mocidade onde participaron 84 traballadores xuvenís cun importe de 64.582 euros
- 2 proxectos de participación xuvenil onde participaron 36 mozos/as e cun importe de 53.424 euros
- 2 proxectos de cooperación onde participaron 300 persoas mozas e traballadoras/es xuvenís cun importe de 262.318 euros
- 2 proxectos de asociacións a pequena escala no que participaron 160 mozos/as e traballadores/as xuvenís cun importe de 90.000 euros.

6.1.7.2 Corpo Europeo de Solidariedade

https://europa.eu/youth/solidarity_es

O Corpo Europeo de Solidariedade é unha iniciativa da Unión Europea que ten como obxectivo crear oportunidades para que a mocidade traballe como voluntaria ou colabore en proxectos -nos seus propios países ou no estranxeiro- que

beneficien a comunidade e a cidadanía de toda Europa.

O obxectivo do Corpo Europeo de Solidariedade é atraer a mocidade para xuntos construír unha sociedade máis integradora, apoiando ás persoas vulnerables e respondendo aos retos sociais. Ofrece unha experiencia estimulante e enriquecedora para a mocidade que desexa axudar, aprender e crecer.

As accións que abarca o Corpo Europeo de Solidariedade son as seguintes:

- ▶ Voluntariado (Asociacións de voluntariado, proxectos de voluntariado e equipos de voluntariado)
- ▶ Proxectos solidarios

No ano 2021 aprobáronse un total de 13 proxectos na nosa comunidade autónoma, cun importe total de subvencións de **327.127** euros distribuídos da seguinte maneira:

- ▶ 9 proxectos de voluntariado onde participan 30 mozos/as e cun importe de 299.839 euros
- ▶ 4 proxectos solidarios onde participan 200 mozos/as e cun importe de 27.288 euros.

Evento Anual de Ex voluntarios do Corpo Europeo de Solidariedade (CES)

A Consellería de Política Social da Xunta de Galicia acolleu en 2021 o evento anual de ex voluntarios/as do Corpo Europeo de Solidariedade (CES), organizado en colaboración co INJUVE. O evento tivo lugar en Santiago de Compostela entre os días 12 e 14 de novembro de 2021, e nel participaron 48 persoas voluntarias procedentes de diferentes puntos de España.

- ▶ O orzamento desta actividade foi de **44.401,07** euros.

O evento, dirixido a participantes de proxectos de voluntariado do Corpo Europeo de Solidariedade, distribuíuse en tres xornadas divididas en distintas dinámicas, sesións de traballo, charlas inspiracionais e unha mesa redonda final co título: "Fin do camiño".

O obxectivo principal deste evento foi, entre outros, avaliar a experiencia das persoas participantes en proxectos de solidariedade e voluntariado ademais de facilitar información sobre as distintas posibilidades de futuro e a creación en redes. Na mesa redonda final, na que as persoas voluntarias tiveron a oportunidade de relatar as súas experiencias e sacar conclusións ao redor destas, resaltouse a importancia do voluntariado a que segundo explicaron, “proporciona autonomía e permíteche crecer como persoa”.

Durante o encontro, as persoas participantes puideron compartir información, recursos sobre opcións de futuro e involucrar a futuros candidatos con charlas como a da Rede Española de exVoluntarios Europeos, na que se relataron as distintas opcións de futuro. Ademais, os asistentes tamén puideron gozar doutras actividades como percorrer un tramo do Camiño de Santiago, facer un pícnic no Monte Gaiás, asistir a unha queimada típica e, mesmo, gozar de concertos como o da cantante galega “Law”.

A sesión final realizouse en streaming para que puidese ser seguida por persoas e entidades relacionadas co programa:

<https://vimeo.com/645160435/0b5c79b1b3>

6.1.7.3 Programa de Voluntariado Ambiental Interxeracional (VAI 2021)

<https://voluntariadogalego.org/novas/programa-de-voluntariado-ambiental-interxeracional-2021>

A Consellería de Política Social, a través da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado e a Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda a través da Dirección Xeral de Patrimonio Natural puxeron en marcha no 2021 un novo proxecto de voluntariado ambiental interxeracional (VAI 2021) que se desenvolveu a partir da primeira fin de semana do mes de maio.

Con este proxecto trátase de sensibilizar a poboación local e as persoas visitantes no respecto pola natureza e a biodiversidade como fonte de vida, así como involucrar os galegos e galegas para participar en actividades de solidariedade cuxos resultados son tanxibles e teñen un efecto multiplicador a curto e medio prazo. Os seus obxectivos son:

- Contribuír á redución do impacto que a acción humana ten sobre o patrimonio natural.
- Facer sustentable o uso de recursos naturais.

- ▶ Promover a educación ambiental e a participación cidadá no coidado da natureza.
- ▶ Favorecer o coñecemento dos espazos naturais protexidos e reservas da biosfera de Galicia entre a nosa poboación.
- ▶ Proporcionar unha experiencia interxeracional entre persoas mozas e maiores, así como formación en valores e desenvolvemento de capacidades.

Para a consecución dos anteditos obxectivos programáronse un total de 20 accións nos parques naturais, espazos protexidos e reservas da biosfera de Galicia que se desenvolveron durante todos os fins de semana de maio a setembro de 2021 e nas que se ofertaran un total de 228 prazas, para as que se presentaron 436 solicitudes. Finalmente, o programa contou coa participación de 102 persoas voluntarias diferentes.

Os requisitos de participación foron:

- Ter máis de 18 anos.
- Residir na comunidade autónoma de Galicia.
- Cubrir o formulario de participación da zona ou zonas de interese.

6.1.7.4 Proxecto LIDERA

<http://xuventude.xunta.es/programas-eu/lidera>

O proxecto "Catalizador de oportunidades de emprego e emprendemento xove transfronteirizo" (acrónimo LIDERA) foi aprobado ao abeiro do programa Interreg V A España Portugal 2014-2020 (POCTEP) e ten como obxectivo promover o desenvolvemento económico transfronteirizo a través das capacidades laborais e de emprendemento dos mozos e mozas do territorio.

Con este proxecto preténdese crear unha rede solidaria coa que consolidar procesos de participación comunitaria e liderado xuvenil, desde formación personalizada, orientación, emprendemento e innovación como resposta ás necesidades detectadas no territorio.

Son socios do proxecto: a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, a Fundación Galicia Europa, a Cámara Oficial de Comercio, Industria, Servizos e Navegación de Santiago de Compostela, o Instituto Português do Desporto e da Juventude (IPDJ), a Federación Nacional de Asociaciones Juveniles Portuguesas (FNAJ) e a Comunidade Intermunicipal do Ave.

Os destinatarios de todas as actividades desenvolvidas no marco deste proxecto son mozos e mozas galegas e portuguesas con idades comprendidas entre os 18 e 30 anos.

Conta cun orzamento de **1.428.692,93** euros cun financiamento dun 75% de fondos Feder e unha duración inicial de catro anos (2016-2019), prorrogados finalmente ata o 31 de xuño de 2021.

En 2021, as actividades levadas a cabo pola consellería no marco do LIDERA foron as seguintes:

▶ Primavera Xove: Encontros e *networking* nos Campus Universitarios

(incluída a explicación no 6.1.3.2)

▶ Feira Iniciativa Xove

Coa finalidade de visibilizar os proxectos xurdidos ao abeiro do programa Iniciativa Xove da Consellería de Política Social da Xunta de Galicia e impulsar o desenvolvemento de ideas innovadoras por parte da mocidade, realizouse por primeira vez esta iniciativa o día 12 de xuño de 2021 no Edificio Cinc da Cidade da Cultura de Galicia, en Santiago de Compostela.

A feira combinou formato presencial e en liña, levándose a cabo as seguintes actividades:

- Espazo expositivo de proxectos xurdidos ao abeiro do programa Iniciativa Xove, protagonizados por grupos informais de mozos e mozas. Con acceso libre para o público en xeral.
- Talleres prácticos, tanto en forma dixital como presencial, sobre habilidades e competencias profesionais e para o desenvolvemento de modelos de negocio de márketing.
- Rolda de presentacións de proxectos e *networking*, que se puido seguir tamén en liña vía *streaming*.
- Asesoramento e *mentoring*.

Os proxectos participantes foron: Agrupación Ceibarrimas, Ciencia Aberta, Galicia 3D, Murphy Films, Proxecto Pesquedellas, Xoves con talento: unha aposta polo rural galego, Aspies en Acción, Efa Fonteboa.

O programa da feira incluíu, ademais, talleres de competencias profesionais, talleres de modelos de negocio e unha mesa redonda dos proxectos de Iniciativa Xove. Foi un espazo no que os mozos e mozas puideron establecer novas redes de contacto, coñecer outros proxectos e dar a coñecer os seus. Os mozos e mozas destacaron a importancia de crear estes espazos nos que poidan darse a coñecer, coñecer a realidade doutras persoas mozas que se atopan nunha situación similar, e a necesidade de sentirse escoitados e acompañados.

6.1.7.5 Proxecto Eurocidade 2020

<http://xuventude.xunta.es/programas-eu/eurocidade-2020>

Proxecto "A Eurocidade Chaves-Verín como ferramenta de aproximación de Europa 2020 aos cidadáns" (acrónimo Eurocidade 2020) aprobado ao abeiro do programa Interreg V A España Portugal 2014-2020 (POCTEP).

A entidade xefa de fila do proxecto é a Agrupación Europea de Cooperación Territorial (AECT) Eurocidade Chaves-Verín e como socios están a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, a Fundación Galicia Europa, o Instituto Portugués do Desporto e da Juventude (IPDJ), a Federación Nacional de Asociaciones Juveniles Portuguesa (FNAJ), o Concello de Verín e a Cámara Municipal de Chaves.

O orzamento total do proxecto, cun financiamento dun 75% de fondos Feder, ascende á cantidade de **1.775.405,17 euros**.

O principal obxectivo deste proxecto é dar cumprimento, en proximidade, aos obxectivos da Estratexia Europa 2020, potenciando o historial da cooperación transfronteiriza como elemento xerador de crecemento intelixente, inclusivo e sustentable, a favor da mellora da calidade de vida dos cidadáns.

Para dar continuidade ás actividades de formación que facilitan o acceso da mocidade de entre 16 e 30 anos ao mercado laboral, desenvolveuse o Campo de voluntariado Chaves-Verín 2021, do 21 ao 26 de xuño e contou coa participación de 12 persoas mozas.

O Campo de Voluntariado da Eurocidade foi un proceso creativo realizado por mozos e mozas de Galicia e Portugal. O seu obxectivo era crear unha actividade multidisciplinar de creación de ideas e proxectos para o desenvolvemento da Eurocidade, tendo como principios básicos a posta en valor da iniciativa, a creatividade, o sentido crítico, a innovación, a tecnoloxía, a comunicación, o traballo en equipo e a solidariedade, entre outros.

6.1.7.6 Programa Xuventude Mentoring.

É unánime o acordo entre os axentes económicos e sociais en relación ao impacto especialmente negativo da pandemia mundial da Covid-19 sobre as perspectivas laborais da mocidade, que xa partía dunha situación desfavorable no mercado laboral español.

Neste contexto sociolaboral negativo, a dificultade das persoas mozas en descubrir a súa orientación profesional, por falta de información e experiencia, afástalles aínda máis de posibles candidaturas, así como o descoñecemento de metodoloxías adecuadas para a procura de emprego a través das novas tecnoloxías, ou as limitacións para acceder a unha axenda de contactos óptima.

É por iso polo que a Consellería de Política Social promoveu en 2021 a posta en marcha, co financiamento do FSE a través do Programa Operativo de Emprego Xuvenil (POEX), dun pioneiro programa de formación e mentoring, que se desenvolverá en colaboración coas tres universidades galegas, coordinadas a través do Consorcio para o Desenvolvemento de Aplicacións para a Xestión Universitaria (Cixug).

Os grandes obxectivos desta nova iniciativa son os seguintes:

- ▶ Facilitarlles ás persoas novas tituladas un programa integral de formación e mentoring, da man de persoas expertas, empresarios/as e profesionais con experiencia, co obxectivo de apoiar e optimizar a súa procura de emprego, cun obxectivo de inserción laboral do 50% das persoas participantes.
- ▶ Aumentar a empregabilidade da mocidade, dotándoa de competencias e habilidades actualmente imprescindibles para a súa inserción no mercado laboral: fluidez tecnolóxica, intelixencia social, espírito de innovación, creatividade, habilidades comunicativas...
- ▶ Amosarlle ás empresas e profesionais da comunidade autónoma as capacidades e talento das persoas mozas, así como integrar a participación no programa de mentoring como unha boa práctica no ámbito da responsabilidade social empresarial.
- ▶ Poñer en marcha unha plataforma dixital de referencia para as persoas novas xa formadas e interesadas en atopar un traballo por conta allea ou por conta propia, adaptado á súa formación regrada.

- ▶ Consolidar un ecosistema de colaboración entre os ámbitos educativo (universidades, centros de formación profesional), da administración pública (Xunta de Galicia) e empresarial que, baixo unha idea de traballo en rede, fomenten a xeración de emprego cualificado na Comunidade Autónoma de Galicia.

Nesta primeira edición, que contou cun investimento de **450.000** euros, ofertáronse 350 prazas para persoas mozas coas seguintes características:

- a. Desempregadas, inscritas e beneficiarias do Sistema Nacional de Garantía Xuvenil na Comunidade Autónoma de Galicia.
- b. Con titulación universitaria ou de formación profesional.
- c. Prioritariamente, sen experiencia laboral na categoría profesional correspondente á súa titulación.

Presentáronse un total de 382 solicitudes e, finalmente, o programa contou con 196 persoas mozas participantes tituladas universitarias (74%) e tituladas de FP (26%), que recibiron, durante un período aproximado de 3 meses:

- ▶ Seguimento e asesoramento continuado polo equipo especializado do programa.
- ▶ 45 horas de formación distribuídas en 8 módulos, dirixidas a desenvolver habilidades e competencias adaptadas ás necesidades das empresas.
- ▶ Asesoramento e apoio para a busca de emprego, por conta allea ou por conta propia a través dun mentor específico. Cada persoa mentora tivo, cando menos, 4 reunións coa persoa mentorizada, de forma presencial ou por medios telemáticos.
- ▶ 10 xornadas de formación práctica e 2 visitas a empresas destinadas a mellorar a empregabilidade e establecer unha rede de contactos (*networking*).

Para todo isto, o programa Xuventude Mentoring contou con:

- Un equipo técnico propio composto por 10 profesionais especializados
- Un equipo de formadores/as composto por 15 persoas expertas
- 146 persoas mentoras inscritas de todos os sectores profesionais
- 20 entidades colaboradoras : 3 Universidades galegas, 5 Clústers/asociacións profesionais, 4 fundacións/entidades e 8 empresas.

<https://xportal.cixug.gal/>

6.1.7.7 Mo_cidade 2021: Encontro da Xuventude Creativa e Emprendedora

<http://xuventude.xunta.es/component/k2/item/21695-mo-cidade-2021-encontro-da-xuventude-creativa-e-emprendedora>

Do 22 ao 23 de outubro de outubro de 2021, a Consellería de Política Social da Xunta de Galicia puxo en marcha a segunda edición de Mo_cidade: Encontro da xuventude

creativa e emprendedora, un espazo de formación, creatividade, emprendemento, cultura e de lecer que permitiu establecer sinerxías, compartir experiencias, proxectos e ideas, e impulsar a xuventude no seu desenvolvemento persoal e profesional.

Este encontro ten como obxectivo promover e estimular a creatividade, a participación e o espírito emprendedor da mocidade galega a través dun espazo aberto ao diálogo entre as persoas participantes. Busca asentarse como un evento de referencia para os mozos e mozas grazas a unha programación multidisciplinar, moderna e á vanguardia das novas correntes e sectores emerxentes.

Durante o evento Mo_cidade desenvóléronse 9 charlas inspiracionais/mesas redondas coas temáticas máis de vangarda: RSS, emprendemento innovador, novas tecnoloxías, cultura e creatividade. Ademais, contou cunha zona expositiva na que participaron 11 asociacións xuvenís ou entidades con stand; 4 grupos artistas musicais (MoCidade festival) e 3 eventos paralelos: final de videocreación de Xuventude Crea 21, final de creación de videoxogos, Liga Xunta de Galicia de Break Dance (Zona Urban), así como, obradoiros e zona de networking.

A inscrición, totalmente gratuíta, daba acceso a todas as mesas redondas, charlas e dinámicas do evento, aos concertos musicais, así como ao aloxamento e almorzo durante os días do encontro (noites do venres e sábado). Presentáronse un total de 315 solicitudes para cubrir as 200 prazas convocadas.

6.1.8 Centro Coordinador de Información e Documentación Xuvenil

<http://xuventude.xunta.es/rede-galega-de-informacion-xuvenil>

6.1.8.1 Servizo de información xuvenil

No Centro Coordinador de Información Xuvenil aténdense consultas de forma presencial, telefónica e por correo electrónico e dáse información sobre temas de interese para a mocidade.

As consultas máis demandadas son sobre programas da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, así como bolsas, axudas, actividades, estudos, idiomas, cursos, voluntariado, oposicións, vivenda e outras consultas.

Atendéronse no ano 2021 un total de 28.980 consultas coa seguinte distribución:

	Consultas
Presenciais	12.525
Telefónicas	3.750
Correo electrónico	12.705
Total	28.980

Os temas das consultas foron os que se recollen na táboa seguinte:

Bolsas	940
Actividades	505

Cursos	675
Axudas e Subvencións	530
Vivenda	190
Programas da Dirección Xeral	10.450
Estudos	610
Oposicións	430
Carnés	14.180
Voluntariado	465
Idiomas	245
Outros	1.280
Total	30.500

As porcentaxes das consultas presenciais, en canto á súa distribución por sexo foron de 54% mulleres e 46% homes.

6.1.8.2 Coordinación dos Espazos Xoves

No Servizo de Información Xuvenil lévase a coordinación dos 12 Espazos Xoves dependentes da Xunta de Galicia. En concreto, trabállanse os aspectos das programacións de actividades e da información xuvenil. Os aspectos de mantemento e persoal xestiónanse dende cada xefatura territorial a través de cadanseu Servizo de Xuventude.

As persoas responsables destes centros envían cada 3 meses unha memoria trimestral na que se dá conta das accións e trámites realizados na instalación, así como dos datos de afluencia por parte dos usuarios e usuarias.

Ademais, realízanse varias reunións anuais ás que asisten os responsables destes centros para tratar cuestións de actividades e de dinamización.

6.1.8.3 Documentación.

O traballo de documentación que se fai no Servizo de Información Xuvenil consiste en recoller aqueles documentos de interese para as distintas unidades da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado. Para iso repásanse boletíns, prensa e documentos para a súa posterior catalogación e clasificación. Na táboa seguinte recóllense os números de dossieres elaborados:

	Número
Propios	78
Colaboración	65
Total	143

6.1.8.4 Correspondentes Xuvenís

O programa Correspondentes Xuvenís é unha iniciativa da Xunta de Galicia que consiste nunha rede de mozos e mozas que voluntariamente difunden e informan, entre iguais, nos seus centros de ensino os programas da Dirección xeral de Xuventude e doutros organismos que sexan de interese para a mocidade. Así, cada centro participante conta cunha antena de información xuvenil atendida por dous ou máis mozos/as.

A estes correspondentes recoñéceselles o tempo dedicado ás actividades como persoas voluntarias mediante un certificado expedido por esta Dirección Xeral.

- ▶ Durante o curso 2021/22 están participando 480 alumnos e alumnas de 40 centros de ensino.

6.1.8.5 Os Centros Quérote Máis

<http://xuventude.xunta.es/querote-mais>

Quérote+

Os centros Quérote+ son un servizo que dá resposta a un serio compromiso que a Administración pública adquire co benestar da mocidade galega, proporcionando un servizo profesional e de calidade aos mozos e mozas de Galicia.

Día a día o equipo de traballo de Quérote+ atendeu consultas referentes a dificultades, preocupacións ou curiosidades que mozos e mozas teñen en relación coa sexualidade e a afectividade, a imaxe corporal e a autoestima, a convivencia e as relacións sociais no espazo físico e no virtual e en relación ao consumo de certas substancias.

Quérote+ traballou con base nuns piares fundamentais que fan que sexa un servizo de calidade e único: a atención global e integral, a interdisciplinariedade, as actuacións baseadas no criterio da construción persoal propia e o fomento da autonomía persoal, o mantemento da ética profesional, a igualdade, a atención de forma confidencial, anónima e gratuíta, as actuacións educativas e preventivas, a ética profesional e a coordinación cos demais servizos.

Os obxectivos que perseguíu o servizo son:

- ▶ Contribuír ao desenvolvemento integral de mozos e mozas, atendendo as súas necesidades, intervindo nos procesos de xeito preventivo
- ▶ Contribuír a que mulleres e homes aprendan a coñecerse, a aceptarse e a expresarse dun xeito satisfactorio e congruente
- ▶ Facilitar que os mozos e as mozas dispoñan do maior número de ferramentas e habilidades para poder construírse de xeito satisfactorio
- ▶ Dotar de habilidades e estratexias que contribúan a adquirir autonomía e liberdade.

Os centros contan cun equipo formado por traballadores sociais, educadores e educadoras sociais, e psicólogos e psicólogas.

Carta de servizos

1. Servizo de información e asesoramento especializado.

2. Servizo formativo

O número total de obradoiros foi 476 con 9.265 participantes; na campaña de presentación UDC, na carpa no Campus de Coruña e Ferrol, aproximadamente 500 participantes.

	Nº entidades	Nº obradoiros	Nº participantes
Centro educativo			
Sexualidade	135	379	7.588
Convivencia	5	10	188

Imaxe corporal	14	25	522
TIC'S	5	10	142
Consumos	4	5	130
Concellos e asociacións			
Seguro Pracer	4	4	53
En parella	2	2	15
Arte da Sedución I-II Erasmus	1	1	18
Redes Familiares: Sexualidade	8	8	101
Redes Familiares: Imaxe Corporal	1	1	22
Redes Familiares: Convivencia	1	1	10
Redes Familiares: TIC	3	4	28
Profesionais			
ACIS (Sexualidade)	1	7	322
Presentacións			
Universidade (USC)	1	1	50
Plan Proxecta	5	10	25
Diversidade			
Sexualidade Usuari@s	4	4	46
Menores			
Sexualidade	1	1	9
Primavera Xove			
Recalculando ruta	1	3	26
Total	196	476	9.265

6.1.9 Ordes de subvencións no ámbito da xuventude

6.1.9.1 Axudas a entidades xuvenís e grupos informais: INICIATIVA XOVE

A Consellería de Política Social, a través da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, convocou e tramitou axudas dirixidas a grupos informais de mozos e mozas, asociacións xuvenís e entidades prestadoras de servizos á mocidade e ás súas respectivas federacións. Estas axudas tratan de apoiar proxectos nos que a mocidade participe de forma activa e directa en actividades concibidas por ela e das cales ela sexa a súa principal axente.

Neste senso, foi publicada no Diario Oficial de Galicia a Orde do 30 de abril de 2021 pola que se establecen as bases que rexen as axudas enmarcadas no programa Iniciativa Xove e se procede á súa convocatoria para o exercicio 2021 (código de procedemento BS306B)

O art. 5 establece, como un dos requisitos para poder acceder a estas axudas, a inscrición das asociacións xuvenís, entidades prestadoras de servizos á mocidade e as súas respectivas federacións, no censo oficial dependente organicamente da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado.

No ano 2021 foron censadas un total de 17 asociacións novas, desagregándose do seguinte xeito: 13 asociacións foron censadas como prestadoras de servizos á xuventude e 4 como asociación xuvenil. Por outra banda, tamén se prevé a posibilidade de que poidan obter estas axudas os grupos informais de mozos e mozas que desexen realizar unha iniciativa xuvenil.

► Orzamento e nº de axudas 2021:

- O orzamento total para o financiamento destas axudas foi de **400.000** euros para a realización dos proxectos de iniciativas xuvenís.
- O número total de axudas concedidas a entidades (de ámbito autonómico e provincial) foi de 69. No

relativo aos grupos informais foron 16 os proxectos concedidos.

- Total: 85 proxectos financiados e 425 mozos e mozas beneficiarios.

6.1.9.2 Convocatoria de subvencións destinadas á realización de programas de interese xeral con cargo á asignación tributaria do 0,7% IRPF

En relación co financiamento dos programas desenvolto polas entidades de iniciativa social, pódese sinalar que dende o ano 2017, a raíz dunha sentenza do Tribunal Constitucional, a Comunidade Autónoma de Galicia encárgase de xestionar as subvencións destinadas á realización de programas de interese xeral con cargo á asignación tributaria do 0,7% do IRPF, anteriormente de xestión estatal.

Nesta liña, a Consellería de Política Social tramitou en 2021 unha convocatoria de axudas destinada a financiar programas de moi diversos ámbitos, entre eles programas pertencentes ao ámbito da xuventude, nos que se financian actuacións de prevención de riscos contra a saúde da xente nova e promoción de hábitos de vida saudable neste colectivo, actuación de mellora da empregabilidade da mocidade e programas de educación non formal que faciliten a súa integración social.

Orzamento e beneficiarios 2021.

- Concedéronse axudas a 17 entidades para realizar 42 programas no ámbito da xuventude.
- O orzamento da orde, que se executou na súa totalidade, ascendeu a 19.413.444,04 euros, dos que 974.218,14 euros corresponden a programas do ámbito competencial da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado.
- O orzamento concedido para os 42 programas de xuventude foi de 496.096,00 euros

6.1.9.3 Axudas para a obtención do permiso de conducir

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado convocou novamente en 2021 a orde de axudas para favorecer a obtención dos permisos de condución clases B e C por parte das persoas mozas residentes en Galicia, dirixidas ás persoas inscritas no Sistema nacional de garantía xuvenil con cargo ao Programa operativo de emprego xuvenil, coa finalidade de mellorar a súa autonomía, mobilidade e a súa empregabilidade. A actuación, cofinanciada pola Iniciativa de Emprego Xuvenil e o Fondo Social Europeo, estaba dotada cun orzamento total de 761.780,00 euros. O importe de cada axuda era de 400 euros para a obtención do permiso de condución de clase B e de 650 euros para o permiso de clase C.

Requisitos das persoas solicitante:

- Ter cumpridos os 18 anos, sen prexuízo da idade mínima para a obtención do permiso de clase C, e non superar a idade máxima establecida pola normativa do Sistema nacional de garantía xuvenil.
- Estar empadroadas na Comunidade Autónoma de Galicia cunha antigüidade mínima dun ano.
- Estar inscritas no Sistema nacional de garantía xuvenil e figurar como beneficiaria no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia.
- Estar matriculadas nunha autoescola da Comunidade Autónoma de Galicia no momento de presentar a solicitude ou ben ter o/s permiso/s para o/s que se solicita a axuda con data de expedición entre o 1 de xaneiro de 2021 e a data de presentación da solicitude.

Ao abeiro desta orde de convocatoria recibíronse un total de 7.736 solicitudes, case o duplo das recibidas na convocatoria do ano 2020.

6.2 VOLUNTARIADO E PARTICIPACIÓN

6.2.1 Rexistro de Entidades de Acción Voluntaria

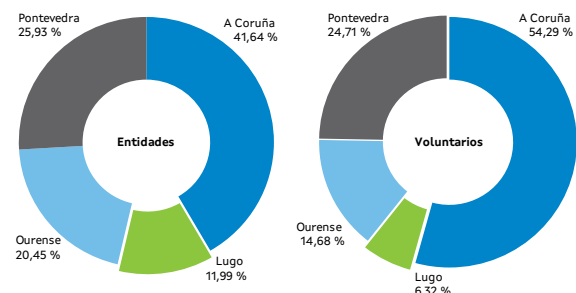
A finais de 2021 eran 1.076 as entidades de acción voluntaria (incluíndo ONG, entidades locais e de ámbito autonómico) inscritas no Rexistro de Entidades de Acción Voluntaria (EAV) da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado. Desde 2006 houbo un incremento progresivo de entidades rexistradas que contan cun número estimado de 44.858 persoas voluntarias colaboradoras no 2021.

Total entidades de acción voluntaria (EAV)	
Asociacións ONL	815
Entidades locais	233
Autonómicas	28
Total	1.076

► Datos do Rexistro das Entidades de Acción Voluntaria (EAV)

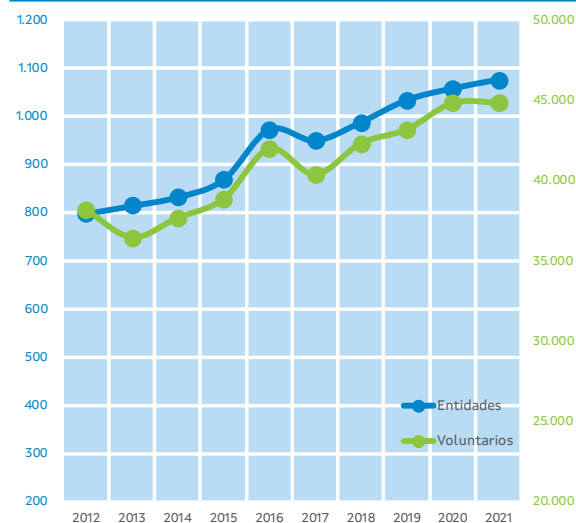
O número de inscricións no rexistro EAV no ano 2020 foi de 24.

	Entidades	Voluntarios
A Coruña	448	24.352
Lugo	129	2836
Ourense	220	6586
Pontevedra	279	11084
Total	1.076	44.858

A evolución das entidades de Acción Voluntaria e as persoas voluntarias dos últimos dez anos son os seguintes:

	Entidades	Voluntarios
2012	799	38.171
2013	815	36.462
2014	833	37.683
2015	869	38.845
2016	973	41.982
2017	950	40.374
2018	988	42.323
2019	1.034	43.180
2020	1.058	44.828
2021	1.076	44.858

6.2.2 Subvencións no ámbito do voluntariado (voluntariado xuvenil)

Estas subvencións destínanse a entidades de acción voluntaria e a entidades locais que realizan proxectos de voluntariado ao longo do ano. O obxectivo último é o de fortalecer a todas as entidades de acción voluntaria e promover a participación social.

A inscrición das entidades no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia constituíu requisito indispensable para poder solicitar as subvencións.

a) Voluntariado Xuvenil

- Orde do 18 de marzo de 2021 pola que se regulan as bases das subvencións para entidades de acción voluntaria e entidades locais enmarcadas no programa Servizo de voluntariado xuvenil e se procede á súa convocatoria para o ano 2021 (DOG núm 61, do 31.03.2021- Código de procedemento BS320A).

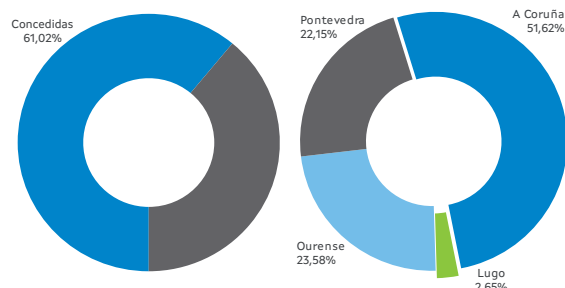
Esta orde tivo por obxecto incorporar ás entidades de acción voluntaria e ás entidades locais inscritas no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia, mozas/os galegas/os para a súa colaboración como persoas voluntarias na realización dos proxectos de voluntariado que se presenten ao abeiro desta convocatoria e dentro das áreas prioritarias que se formularan na Orde.

O importe destinado foi de 135.000 euros para entidades de acción voluntaria e de 120.000 euros para entidades locais, segundo o establecido na Lei 3/2021, do 28 de xaneiro, de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2021.

A distribución provincial dos importes concedidos son os seguintes:

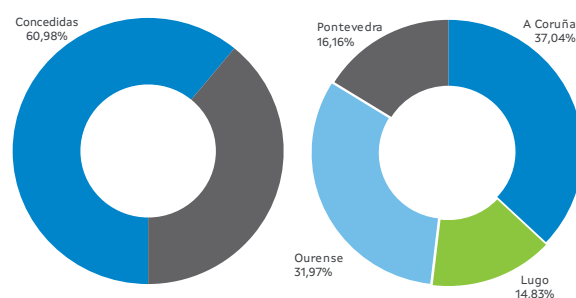
- Orde voluntariado xuvenil: entidades de acción voluntaria

	Nº solicitudes	Concedidas	Importe concedido
A Coruña	33	18	69.160
Lugo	3	1	3.550
Ourense	11	8	31.600
Pontevedra	12	9	29.680
Total	59	36	133.990

- Orde voluntariado xuvenil: entidades locais

	Nº solicitudes	Concedidas	Importe concedido
A Coruña	16	9	43.800
Lugo	7	5	17.530
Ourense	10	6	37.800
Pontevedra	8	5	19.110
Total	41	25	118.240

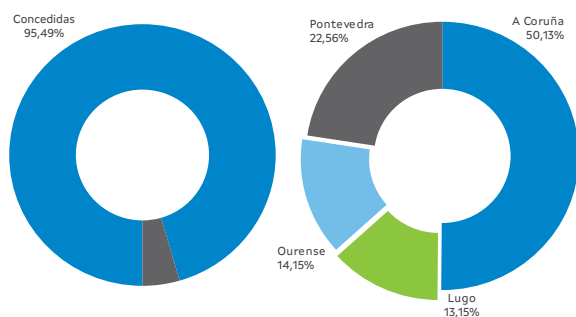
b) Subvencións para entidades de acción voluntaria de carácter privado para o fomento e a realización de actividades de voluntariado

- Orde do 16 de marzo de 2021 pola que se regulan as bases que rexerán as subvencións a entidades de acción voluntaria de carácter privado para o fomento e a realización de actividades de voluntariado (Código de procedemento BS508B) (DOG núm 61, do 31.03.2021).

Esta orde tivo por obxecto establecer as bases reguladoras polas que se rexeron as subvencións dirixidas a entidades de acción voluntaria de carácter privado para o fomento e a realización de actividades de voluntariado durante o ano 2021.

- O importe destinado foi de 145.415 euros, segundo o establecido na Lei 3/2021, do 28 de xaneiro, de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2021.

	Nº solicitudes	Concedidas	Importe concedido
A Coruña	70	65	72.872
Lugo	17	17	19.123
Ourense	17	17	20.577
Pontevedra	29	28	32.802
Total	133	127	145.374

c) Voluntariado sénior

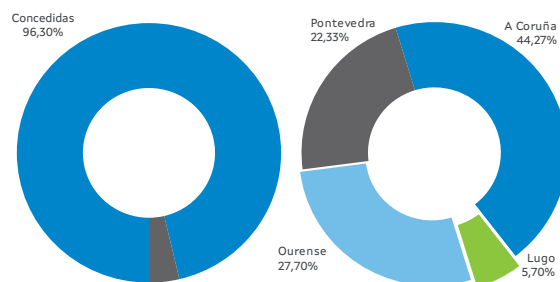
- Orde do 17 de marzo de 2021 pola que se regulan as bases das subvencións para entidades de acción voluntaria e entidades locais enmarcadas no programa Voluntariado sénior e se convocan para o ano 2021 (código de procedemento BS508C) (DOG núm 61, do 31.03.2021).

Este programa, posto en marcha por primeira vez no 2019, tivo por obxecto incorporar ás entidades de acción voluntaria e ás entidades locais inscritas no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia, persoas maiores de 55 anos para a súa colaboración como persoas voluntarias na realización dos proxectos de voluntariado.

- O orzamento das axudas ascendeu a 45.000 euros para entidades locais e 55.000 euros para entidades de acción voluntaria.

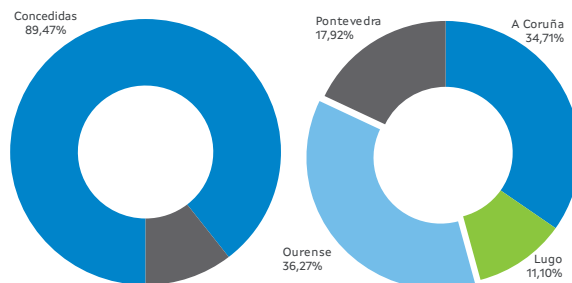
- Orde voluntariado sénior: entidades de acción voluntaria.

	Nº solicitudes	Concedidas	Importe concedido
A Coruña	11	11	23.295
Lugo	2	2	3.000
Ourense	7	7	14.575
Pontevedra	7	6	11.750
Total	27	26	52.620

- Orde voluntariado sénior: entidades locais.

	Nº solicitudes	Concedidas	Importe concedido
A Coruña	8	8	12.630
Lugo	3	2	4.040
Ourense	5	4	13.200
Pontevedra	3	3	6.520
Total	19	17	36.390

d) Subvencións destinadas á realización de programas de interese xeral con cargo á asignación tributaria do 0,7% IRPF

Desde o ano 2017 a Comunidade Autónoma de Galicia encárgase de xestionar as subvencións destinadas á realización de programas de interese xeral con cargo á asignación tributaria do 0,7% IRPF, anteriormente de xestión estatal.

Nesta liña, a Consellería de Política Social tramitou en 2021 unha convocatoria de axudas destinada a financiar programas de moi diversos ámbitos, entre eles programas pertencentes ao ámbito do voluntariado, como son os programas de actuación de promoción da acción voluntaria, actuacións de formación das persoas voluntarias e de sensibilización en materia de voluntariado.

Beneficiarios

Concedéronse axudas a 43 entidades para realizar 58 programas do ámbito do voluntariado, que se desenvolverán ao longo do 2022.

Orzamento

O orzamento da orde destinada a actuacións do voluntariado, que se executou na súa totalidade, ascendeu a 478.122,14 euros.

e) Orde Premios Galicia de Acción Voluntaria

- Orde do 6 de outubro de 2021 pola que se regula o procedemento de concesión dos Premios Galicia de Acción Voluntaria 2021 e se convocan para o ano 2021 (código de procedemento BS508D) (DOG núm 198, do 14.10.2021).

Esta orde tivo por obxecto, neste segundo ano de convocatoria, a regulación do procedemento de concesión dos Premios Galicia de Acción Voluntaria, coa finalidade de recoñecer publicamente o labor daquelas persoas físicas e xurídicas que, de xeito cotián, desenvolvan programas, accións ou proxectos de voluntariado na Comunidade Autónoma de Galicia, así como realizar a súa convocatoria para o ano 2021

Os premiados son persoas ou entidades de acción voluntaria. Existen tres categorías: individual, proxecto e colectiva (entidades).

- O orzamento da orde foi de 12.000 euros (4.000 euros por cada categoría).

Nº solicitudes	
Modalidade	Nº solicitudes
Individual	5
Colectiva	5
Proxecto	9
Total	19

6.2.3 Programas de voluntariado 2020

6.2.3.1 Programas desenvolvidos pola Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado en materia de voluntariado

Programa SON voluntaria/o

Debido á crise sanitaria da COVID-19, este programa non puido levarse a cabo como estaba previsto.

Plan de formación do voluntariado

O Plan de formación do voluntariado leva a cabo actuacións en materia de formación continua, destinada principalmente a persoal técnico e voluntariado das entidades inscritas no Rexistro de Entidades de Acción Voluntaria da Xunta de Galicia, e calquera persoa que queira formar parte do voluntariado galego.

Co Plan de formación do voluntariado pretendeuse cumprir os obxectivos de mellorar, sistematizar e cualificar a formación das persoas voluntarias e persoal técnico das entidades de acción voluntaria; así como os de crear unha estrutura de información, formación e sensibilización do voluntariado, tal e como se establece na Estratexia de acción voluntaria 2016-2018.

No ano 2021 ofertáronse un total de 6 cursos en liña. Estes cursos tiveron como destinatarios preferentes ao persoal técnico e persoas voluntarias das entidades inscritas no Rexistro de Entidades de Acción Voluntaria da Xunta de Galicia.

As solicitudes e a súa tramitación realizáronse a través do portal www.voluntariadogalego.org,

Cursos	Inscritos/as	Aprobados/as
Total en liña	757	296

6.2.3.2 Programas con colaboración interadministrativa

Programa Pasaporte Solidario

O pasado curso 2020-2021, dentro do Plan Proxecta, unificamos todas as accións vinculadas ao ámbito da acción voluntaria que temos dende a Consellería de Política Social baixo a denominación Voluntariado Educativo. Con esta medida buscamos concentrar e favorecer a creación dun itinerario formativo completo neste ámbito, coa finalidade de promover os valores da solidariedade, a participación e o voluntariado, favorecendo que o alumnado adquira un compromiso e implicación social a través dunha metodoloxía activa e participativa, coñecedora da realidade na que se integra.

Así mesmo, e co obxectivo de completar este itinerario, incorporamos ao Plan Proxecta o programa Pasaporte Solidario. Deste xeito, ampliáanse as opcións a elixir para os centros educativos, posto que se ofrece unha iniciativa de acción voluntaria no segundo ciclo de Educación Infantil a través de Voluntariado Miúdo, logo continúaase con Pasaporte solidario durante os seis cursos académicos de Educación Primaria e posteriormente se oferta a Rede de centros solidarios para estudantes de educación secundaria e bacharelato.

O Pasaporte Solidario é un proxecto desenvolvido pola Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, que arrincou en marzo de 2011. O curso académico 2020-2021 foi, pois, a novena edición desta iniciativa nacida orixinariamente en Dinamarca. O obxectivo do Pasaporte Solidario é fomentar a acción solidaria entre os rapaces e as rapazas máis novas e posicionarse como instrumento educativo dirixido a impulsar e consolidar os valores e accións altruístas entre a nosa xuventude.

Trátase dun documento cuxas páxinas conteñen propostas de actividades solidarias para todo o alumnado dos centros educativos de Primaria e de ESO de Galicia que se adhiran, que se poderán desenvolver tanto no cen-

tro educativo como fóra del, e que o alumnado elixirá en función das accións que desexe realizar. Existen dous niveis de pasaporte, un para o alumnado que accede por primeira vez a esta iniciativa (Nivel A), e outro para o que xa o fixo noutras edicións (Nivel B). Ademais, un terceiro pasaporte (Pasaporte Camiño de Santiago), está dedicada na súa integridade ás rutas xacobeas.

Cada unha das actividades que realice o alumnado participante é recoñecida mediante un diploma acreditativo.

Os colexios participantes foron o CPR Plurilingüe Santa Teresa de Jesús e o CPR Plurilingüe Divina Pastora de Ourense, o CEIP Plurilingüe Os Casais de Fene, o CEIP Plurilingüe Santa María da Fonsagrada da Fonsagrada, o IES A Pinguela de Monforte de Lemos, o CPR Plurilingüe de Ferrol, o IES Monelos da Coruña e o CPR Plurilingüe Abrente de Sanxenxo. En definitiva, no curso 2020-2021 solicitaron formar parte do Pasaporte Solidario 8 centros e participaron 403 alumnos.

Programa Rede de centros escolares solidarios

O programa Rede de centros escolares solidarios é unha iniciativa da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado que pretende descubrir o voluntariado ao alumnado de educación secundaria, bacharelato, formación profesional e de adultos de Galicia e animalos a comprometerse.

O principal obxectivo do programa é promover valores de solidariedade, participación, compromiso social e voluntariado entre a comunidade educativa (pais, nais, profesorado e alumnado), e favorecer que os e as escolares se comprometan como voluntarios e voluntarias, a través dunha metodoloxía activa e participativa que fomente o traballo en equipo e achegue ao alumnado á realidade do voluntariado.

Cada centro escolar podía desenvolver con liberdade o seu proxecto solidario ou programa propio de voluntariado, na dobre modalidade:

- Proxecto único que repercute no mesmo centro ou no seu alumnado,...
- Proxecto realizado en colaboración cunha entidade inscrita no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia.

► Datos xerais curso 2020-2021

- Número de centros de ensino participantes na RCES (2020-2021): 6 centros
- Número total de alumnado participante: 755

Centro	Alumnas	Alumnos	Total
IES A Sardiñeira (A Coruña)	29	27	56
IES Marqués de Sargadelos (Cervo)	22	16	38
IES A Pinguela (Monforte de Lemos)	0	9	9
CPR Plurilingüe Divina Pastora (Ourense)	155	126	281
CPR Plurilingüe Abrente (Sanxenxo)	59	49	108
CPR San Miguel (Vigo)	132	131	263
Total	397	358	755

Voluntariado Educación Primaria “Voluntariado Miúdo”

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado puxo en marcha, por sexto ano consecutivo un programa de voluntariado na educación primaria. O proxecto “Voluntariado Miúdo” pretende ser un instrumento para a formación integral do alumnado de educación primaria ao redor dos valores asociados ao voluntariado e á solidariedade.

Os obxectivos principais do programa son:

- A inmersión nos valores solidarios e na acción voluntaria dende o comezo da etapa educativa obriatoria.
- traballo dos valores solidarios dende un contexto lúdico empregando a música como un mecanismo motivacional.

Co fin de acadar os obxectivos propostos deseñouse un proxecto en base á canción “Móveté” de Paco Nogueiras, canción que se emprega como instrumento didáctico inspirador dunha parte do proxecto, e que serve de reforzo aos nenos e nenas implicados.

► Datos xerais curso 2020-2021

- Número de centros de ensino participantes (2020-2021): 6 centros
- Número total de alumnado participante: 757

Centro	Alumnas	Alumnos	Total
CEIP Plurilingüe Os Casais (Fene)	30	24	54
CEIP Plurilingüe San Marcos (Abegondo)	71	73	144
CPR Plurilingüe Divina Pastora (Ourense)	48	37	85
CPI Aurelio Marcelino Rey García (Cuntis)	50	72	122
CPR Plurilingüe La Inmaculada (Marín)	136	129	265
CEIP San Tomé (Cambados)	42	45	87
Total	377	380	757

Programa de Voluntariado dixital

O Programa de voluntariado dixital impulsado pola Amtega e a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado ten como obxectivo principal favorecer a inclusión dixital de toda a cidadanía, especialmente entre os colectivos en risco de exclusión dixital.

Desde 2016, esta iniciativa constitúese como un dos principais instrumentos da Estratexia de inclusión dixital do Goberno galego, actualmente no marco da Estratexia Galicia Dixital 2030, liderada pola Amtega e aprobada no Consello da Xunta de Galicia o 3 de decembro de 2020, que ten entre os seus obxectivos acadar unha sociedade dixital e inclusiva, dotando ao conxunto da cidadanía da capacitación dixital necesaria para desenvolverse plenamente, con confianza e seguridade no contexto dixital, así

como fomentar a igualdade dixital mediante a redución da fenda de acceso a servizos dixitais promovendo unha rede de puntos físicos para o uso libre do equipamento tecnolóxico e a conectividade.

Este programa persegue incorporar os coñecementos nas tecnoloxías da relación, a información e a comunicación mellorando a accesibilidade da poboación ás TRIC e a súa aplicación na vida cotiá a través da formación en alfabetización, capacitación dixital, innovación social e o acompañamento dixital mediante o cal as persoas voluntarias comparten os seus coñecementos, guían na aprendizaxe e melloran as habilidades e capacidades no uso habitual da tecnoloxía, promovendo a divulgación dos servizos e beneficios da Sociedade da Información.

Este ano cabe destacar o grande interese por parte da cidadanía en unirse ao Programa VolDIX como persoas voluntarias dixitais, acadando as 46 novas altas, que pasan a engrosar a base de datos de voluntarios/as dixitais que ceden o seu tempo e coñecementos no ámbito TIC para prestar apoio en diversas actuacións principalmente de formación e acompañamento dixital demandadas polas entidades de acción voluntaria de VolDIX.

Actuacións que se complementan con tarefas de difusión e impulso para a posta en marcha de novos apoios dixitais así como o recoñecemento e visibilidade das persoas voluntarias activas, especialmente en datas sinaladas como o Día Internacional do Voluntariado.

► Durante o 2021, esta iniciativa acadou as seguintes cifras:

- **666 persoas voluntarias** sumaron esforzos para por en marcha actuacións concretas de apoio á alfabetización dixital e capacitación dixital.
- Os **axentes colaboradores** foron un total de **155**, dos cales 120 son entidades de acción voluntaria, 11 organismos colaboradores e 24 mecenas dixitais.

Atendeuse a distintos colectivos en risco de exclusión, con especial atención a persoas con algún tipo de disca-

pacidade e persoas desempregadas ademais da cidadanía en xeral, ofrecendo distintas actividades formativas como por exemplo apoio para a xestión de redes sociais da Asociación de Dano Cerebral de Compostela Sarela ou preparación para os exames e supervisión dos exames de certificación básica en competencias dixitais: Microsoft office Specialist e IC3 do Concello de Mos.

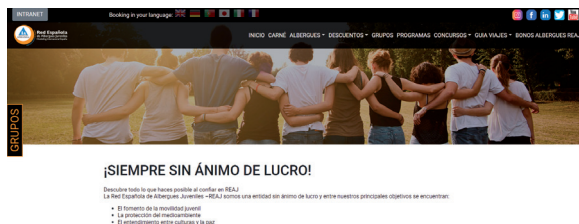
Establecéronse ademais mecanismos de compensación e incentivos ás persoas voluntarias do Programa a través do asentamento das actuacións no Rexistro de Experiencias das Persoas Voluntarias da Xunta de Galicia e a emisión de 6 diplomas.

Finalmente, cabe destacar tamén no marco da doazón de equipos informáticos, o labor do Programa VoldIX, que permitiu poñer en común e sumar esforzos para reducir a fenda dixital, activando as canles solidarias para achegar a tecnoloxía á cidadanía grazas á doazón de 27 ordenadores portátiles por parte do mecenas dixital NTT Data ás asociacións de veciños Álvaro Cunqueiro, de Santiago, e Sampaio de Lampai, do municipio de Teo, cos que poderán reforzar o apoio tecnolóxico que proporcionan á veciñanza a través da prestación de equipos a rapaces e rapazas que precisan reforzo escolar, formación ás persoas maiores sobre os diversos servizos dixitais que mellorarán a súa calidade de vida (solicitude de cita médica, banca onli-ne...) o uso libre de equipamentos e da wifi, etc.).

Programa de intercambio xuvenil internacional REAJ

No ano 2021 non puido desenvolverse debido ás restricións sanitarias motivadas pola Covid-19.

<https://reaj.com>

Programa de voluntariado nos Espazos Xove

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado ten o programa de voluntariado nos Espazos Xove da Rede galega de centros xuvenís para persoas maiores de 18 anos. Con este programa preténdese fomentar a participación e solidariedade entre a poboación, adquirir unha formación non formal no ámbito das actividades formativas e lúdicas que se realizan nos Espazos Xove e servir de plataforma para o desenvolvemento dunha cidadanía dinámica, participativa, solidaria e comprometida.

- Anotáronse un total de 138 persoas nos distintos Espazo Xoves dende a posta en marcha deste programa. Foron un total de 12 persoas as anotadas no 2021.

Programa de voluntariado para persoas con alzhéimer

No Ano Galego do Alzhéimer (2012), a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado e a Secretaría Xeral de Política Social puxeron en marcha esta iniciativa co obxectivo de mellorar a calidade de vida das persoas que padecen a enfermidade de alzhéimer e das súas familias e coidadores. Este ano foi o noveno ano de existencia deste programa.

Este programa xurdiu coa idea de fomentar que os cidadáns teñan un maior coñecemento e solidariedade cara ás persoas que padecen esta demencia e contribúan a garantir unha vida digna a estes enfermos, na súa maioría persoas maiores.

O apoio de persoas voluntarias na atención dos enfermos de alzhéimer permítelles gozar da compañía doutras persoas e axúdalles a mellorar o seu estado de ánimo. Para as familias e persoas coidadoras tamén é unha axuda de gran valor.

As persoas voluntarias realizan nestes centros fundamentalmente funcións de acompañamento que están dirixidas por un profesional ou responsable do centro.

Ademais, contribúen a que os usuarios participen nas diversas actividades que se desenvolven no centro, apoien aos maiores na súa mobilidade, lles axuden a realizar as actividades da súa vida cotiá e a ocupar o seu tempo libre.

Os centros dependentes da Consellería de Política Social onde prestan accións de voluntariado con este colectivo son os seguintes:

- Centros de día de Alzheimer de A Coruña: A Coruña, Ferrol (AFAL), Ribeira (AGADEA), Santiago de Compostela (AGADEA) e Volta do Castro.
- Centros de día de Alzheimer de Lugo: Burela, Lugo (AFALU) e Celeiro (Viveiro).
- Centros de día de Alzheimer de Pontevedra: Lalín (Geriatros), Moaña e Vigo.
- Residencias de Maiores da Coruña: Laraxe (Cabanas), Concepción Arenal, Torrente Ballester, Caranza (Ferrol), Oleiros, Ribeira, Volta do Castro (Santiago de Compostela) e Fundación José Otero-Carmela Martínez (Santiago de Compostela).
- Residencias de Maiores de Lugo: Castro Riberas do Lea (Castro de Rei), Centro Asimédica Virgen de la Luz (Monforte), Asimédica de Monforte, As Gándaras (Lugo) e Quiroga.
- Residencias de Maiores de Ourense: Bande, Nosa Señora dos Miragres (Barbadás) e Larouco.
- Residencias de Maiores de Pontevedra: Meixoeiro (Vigo) e Monte Arieiro (Vigo).
- Asociacións de familiares de enfermos de Alzheimer: AFAOR (Ourense), AFAGA (Vigo), AFAL e AFAMO.

- En total, anotáronse ao programa 335 persoas voluntarias dende a posta en marcha deste programa. No 2021 anotáronse 30 persoas voluntarias.

Voluntariado Cultural: voluntariado nas bibliotecas

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado e a Secretaría Xeral de Cultura, a través da Subdirección Xeral de Bibliotecas, puxeron en marcha, fai xa 9 anos, esta iniciativa co obxectivo de responder a unha demanda social e incorporar voluntarios/as á rede de bibliotecas nodais de Galicia.

A pretensión deste programa foi que as bibliotecas nodais puidesen prestar con máis eficacia a súa función de formar, de informar, e de permitir o acceso á cultura e ao lecer dos cidadáns, en igualdade de oportunidades e por medio de procesos áxiles e innovadores capaces de brindar servizos de calidade que se acomodasen ás necesidades dos usuarios e da comunidade á que serven.

Os voluntarios realizaron fundamentalmente as seguintes tarefas:

- Apoio á difusión e promoción das bibliotecas públicas
- Apoio na formación en competencias informacionais
- Apoio na posta en práctica de proxectos e animación lectora e sociocultural
- Apoio na realización de actividades culturais ou artísticas
- Apoio á aprendizaxe doutras linguas

Total de anotados dende que comezou o programa:

Biblioteca	Voluntarios
Biblioteca Pública de Santiago Ánxel Casal	196
Biblioteca Nodal da Coruña	163
Biblioteca Nodal de Lugo	90
Biblioteca Nodal de Ourense	80
Biblioteca Nodal de Pontevedra	80
Biblioteca Nodal de Vigo	89
Total	698

- No ano 2021 anotáronse 43 persoas voluntarias.

Programa Acompañamento nos hospitais e centros de saúde de Galicia

O Programa Acompañamento nos hospitais e centros de saúde, impulsado pola Consellería de Política Social e a Consellería de Sanidade en 2021, é un proxecto de humanización que consiste na realización, por parte de persoas voluntarias, de actividades de acompañamento e apoio á información aos usuarios/as e visitantes que reciben asistencia sanitaria nalgún centro público do Servizo Galego de Saúde. Estas accións voluntarias realízanse dentro dos diferentes programas executados pola persoa designada polas distintas áreas sanitarias para desenvolver actividades de humanización dos hospitais e centros de saúde implicados.

O obxectivo principal do programa é mellorar a experiencia do paciente no contacto coa asistencia sanitaria e o enriquecemento persoal das persoas voluntarias que facilitan o benestar persoal das persoas usuarias.

Entre as accións que se poden levar a cabo dentro do programa cómpre mencionar:

- ▶ Voluntariado de apoio á información, que realiza as seguintes actividades:
 - Axuda aos/as usuarios/as informados previamente nos puntos de información polo persoal do Sergas, sobre os recursos e servizos existentes no hospital ou centro de saúde co acompañamento a estes.
 - Acompañamento aos/as usuarios/as que así o soliciten, ao seu lugar de destino dentro do centro sanitario.
- ▶ Voluntariado social, que realiza as seguintes actividades:
 - AAcompañamento en programas específicos e actividades lúdicas, de participación social, actividade de apoio e accesibilidade, relacional (conversación, paseo, lectura) desenvolvidas por cada hospital ou centro de saúde en cuestión.

Ata o de agora os hospitais nos que se pode colaborar son os seguintes:

- Hospital Universitario Lucus Augusti
- Hospital da Mariña
- Hospital de Monforte
- Completo Hospitalario Universitario de Ourense (CHUO)
- Hospital de Verín
- Hospital Comarcal de Valdeorras.

Poderá ser voluntaria/o calquera persoa maior de idade que, de xeito altruísta e solidario, desexe realizar as actuacións descritas para contribuír á mellora da calidade de vida da comunidade.

- ▶ O número total de persoas anotadas a este programa durante o 2021 foi de 9, pero cómpre destacar que as accións se viron paralizadas por motivo da Covid-19.

Xuntos e voluntarios no Nadal

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado colaborou, por noveno ano, coa Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade no programa “Xuntos polo Nadal”.

O obxectivo principal deste programa é que as persoas maiores que vivan soas poidan pasar acompañadas as festas do Nadal. Con esta finalidade no 2021 ofértanse 246 prazas na Residencia de Tempo Libre do Carballiño (Ourense) e 280 na de Panxón en Nigrán (Pontevedra).

O programa “Xuntos polo Nadal” desenvolveuse este ano nas datas comprendidas entre o 22 de decembro de 2021 e o 7 de xaneiro de 2022 onde as persoas maiores tiveron aloxamento e manutención en réxime de pensión completa durante os días que durou o programa.

“Xuntos e voluntarios no Nadal” é unha iniciativa de ambos departamentos que se pon en marcha coa preten-

sión de que toda aquela persoa que así o desexe poida acudir a estas residencias como voluntario/a co fin de prestar o seu apoio e colaboración nas actividades que nelas se organicen nesas datas, así como ofrecer a súa compañía aos maiores que alí se atopen.

A este programa anotáronse 49 persoas que finalmente non puideron colaborar debido á situación provocada pola Covid-19, xa que como medida preventiva ante o incremento de casos durante o Nadal decidiuse suspender a colaboración das persoas voluntarias co fin de evitar poñer en risco ás persoas maiores.

Programa de Bibliotecas Escolares Solidarias

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado en colaboración coa Dirección Xeral de Centros e Recursos Humanos da entón Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional colaboran dende hai 7 anos na realización do programa Bibliotecas escolares solidarias, integrado no Plan LIA (Lectura, Información e Aprendizaxe) de bibliotecas escolares, desta consellería.

As accións incluídas neste programa, en colaboración coa Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, van destinadas aos centros públicos, de nivel non universitario e de titularidade da consellería. O Plan LIA de bibliotecas escolares presenta entre os seus obxectivos o de "incentivar o uso das bibliotecas escolares por parte das comunidades educativas, aproveitando os seus recursos para unha mellor atención da diversidade, e unha máis óptima atención á multiculturalidade, ás necesidades educativas específicas e ao plurilingüismo", así como o de "estimular a experiencia lectora entre os distintos sectores da comunidade educativa". Unha das liñas estratéxicas deste plan é a de "acadar maiores cotas de implicación das familias na formación dos novos lectores".

Por outra parte, unha das funcións da biblioteca escolar é a de axudar a paliar as desigualdades no acceso aos recursos culturais e de acceso ao coñecemento, poñendo á

disposición de todo o alumnado, independentemente da súa situación socioeconómica, todas as ferramentas precisas para avanzar na súa formación como lector crítico e como usuario e produtor de información, competencias claves na actual sociedade da información.

Con este fin créase o programa Bibliotecas escolares solidarias dentro do cal se engloban unha serie de iniciativas tales como:

1 Concesión do Selo "Biblioteca Escolar Solidaria"

A finalidade desta iniciativa é a de recoñecer a bibliotecas nas que se traballa de forma salientable a compensación de desigualdades. Foméntase así o voluntariado cultural entre os integrantes da comunidade escolar.

As características específicas son:

- Convocatoria específica por curso escolar.
- Presentación de memorias por parte dos centros interesados.
- Concesión dos selos (15 por curso escolar). 2 Voluntariado na biblioteca Escolar

2 Voluntariado na biblioteca Escolar

Neste caso a finalidade é o recoñecemento de horas de voluntariado na biblioteca escolar, para o alumnado colaborador, mediante a emisión de certificado ou diploma acreditativo do traballo realizado.

As características son:

- Destinado a alumnado de ESO, bacharelato, formación profesional ou ensinanzas de réxime especial.
- As bibliotecas escolares deberán adherirse ao programa, no momento que se estipule e levar rexistro das actividades do alumnado

- ▶ No curso 2020-2021 participaron no programa 907 alumnos de 76 centros.

Voluntariado de Lectura-A

O obxectivo desta acción, dende fai 7 anos, é estimular o voluntariado cultural en relación coa lectura entre o alumnado dos centros de titularidade da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional, que matriculan alumnado de 5º e 6º cursos de ensino primario.

Esta iniciativa pretende favorecer a formación de actitudes de colaboración e de solidariedade entre o alumnado galego, especialmente no ámbito cultural, que poderá materializarse en actividades de colaboración na biblioteca escolar ou a través de actividades de lectura compartida organizadas pola biblioteca, dentro ou fóra do centro, e nas que poderán participar, así mesmo, outros sectores da comunidade educativa.

Estas actividades deberán contribuír a educar ao alumnado para a solidariedade.

- ▶ No curso 2020-2021 participaron no programa 2.420 alumnos de 69 centros.

Programa de Voluntariado ambiental no Camiño de Santiago

A Consellería de Política Social, mediante a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado en colaboración coa Axencia de Turismo de Galicia, puxeron en marcha a principios de 2021, un novo programa denominado "Voluntariado no Camiño".

Este programa é unha iniciativa que busca dar a coñecer, por parte das persoas voluntarias, o rico patrimonio artístico e cultural existente ao pé das diferentes rutas do Camiño de Santiago, co obxectivo de favorecer o seu coñecemento de cara ao Xacobeo 2021-22.

As actividades leváronse a cabo nos seguintes Camiños:

1. CAMIÑO FRANCÉS. Etapa : Sarria-Portomarín (22 Km)
2. VÍA DA PRATA. Etapa: Laza-Vilar de Barrio (15 Km)
3. CAMIÑO FISTERRA-MUXÍA. Etapa: Muxía-Fisterra (25 Km)
4. CAMIÑO INGLÉS. Etapa: Sigüeiro-Santiago (16 km)

5. CAMIÑO PRIMITIVO. Etapa: Castroverde-Lugo (22km)
6. CAMIÑO DO NORTE. Etapa: Lourenzá(pk 161,774)-Mondoñedo (pk 153,199)

En cada unha destas zonas as persoas voluntarias desenvolveron actividades de apoio referentes a:

- ▶ Sensibilización e coñecemento do patrimonio ambiental e natural existente ao longo dos diferentes camiños.
- ▶ Información, axuda e concienciación ambiental aos peregrinos.
- ▶ Labores de vixilancia ambiental, e identificación e localización de posibles puntos que requiran dun posterior estudo ou revisión.

Á hora de por en marcha o programa tivéronse en conta as medidas preventivas necesarias para garantir a seguridade e saúde fronte á Covid-19, limitándose as prazas a 10 persoas por acción en función das quendas, ofrecéndose deste xeito un total de 100 prazas.

A este programa inscribíronse un total de 237 persoas e participaron 83 das 100 persoas que confirmaran a súa asistencia.

Tapóns para unha nova vida

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado colabora coa Fundación Seur no proxecto "Tapóns para unha nova vida". Para iso colocou en diversos lugares adscritos á propia Dirección Xeral puntos de recollida de tapóns de plástico.

O obxectivo do proxecto é axudar a nenos sen recursos a acceder a un tratamento médico ou a aparatos ortopédicos non regulados no sistema sanitario co fin de mellorar a súa calidade de vida e sensibilizar a toda a sociedade sobre a necesidade de comprometerse con causas sociais e ambientais, mediante un sinxelo xesto como é a recollida de tapóns de plástico. Dende o comezo da andaina deste proxecto (2013) e ata finais de 2021 xa son máis de 171 os nenos e nenas axudados.

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
POLÍTICA SOCIAL
E XUVENTUDE

Xacobeo 21·22